

Iste liber est Oronasterij Benedictenperuier;

**INCIPIT PROLOGVS HONORII
SV P CANTICA CANTICORV.
YMONI DONV SAPIEN**

TI EVM SALOMONE POSCEN
ti. honori a uero pacifico postulata
consequi. **Q**uia p̄decessori tuo beate
memorie uenerando abbati Ch̄dnoni
librum dauid ut cunq; explanau.
poces ame immo iubendo c̄rigis success
sor eius. libru salomonis tibi explana
ri. iustu asserens ut qui patri patris op̄

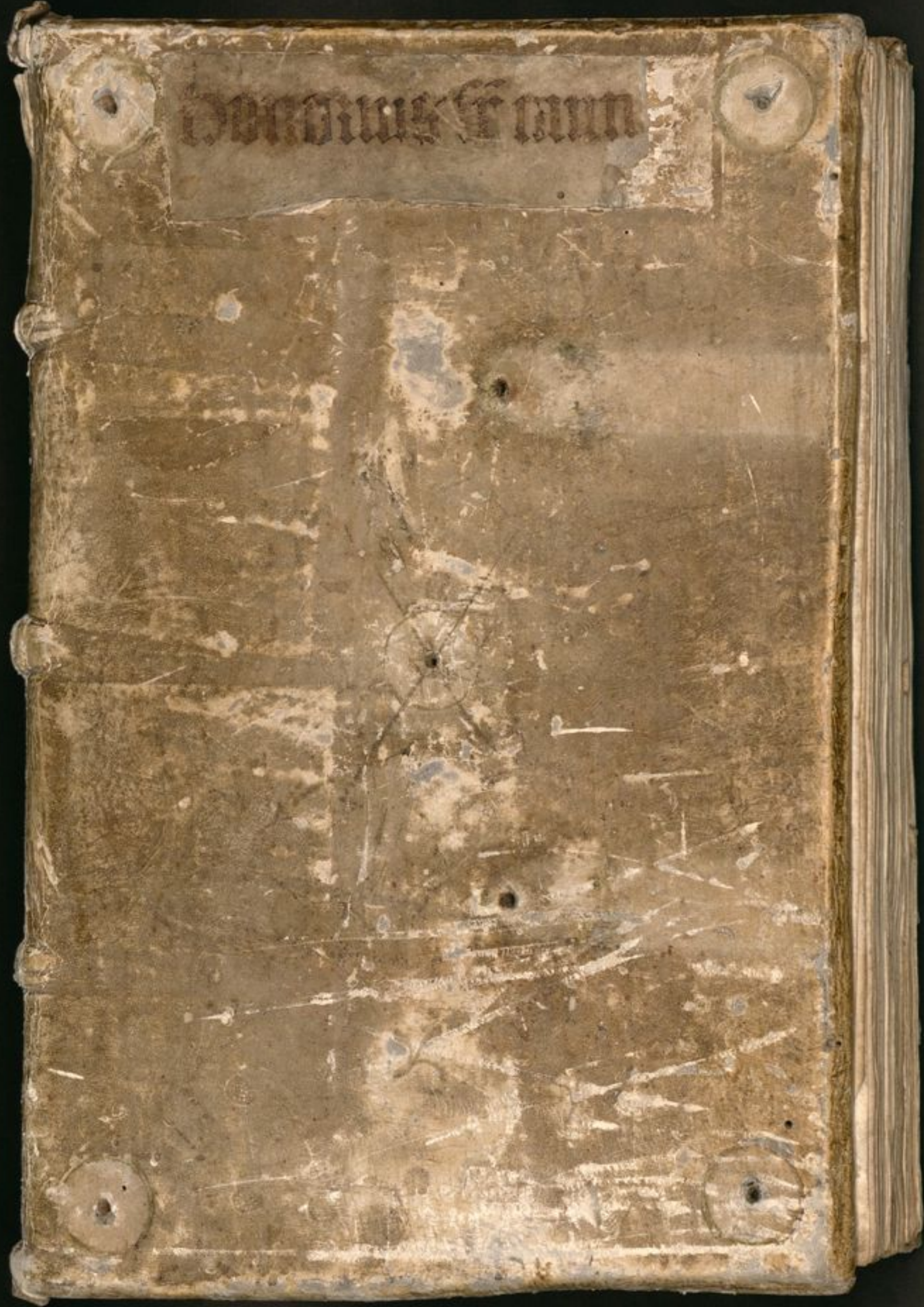
magno sudore elaboratum optuli. tibi quasi filio filii op̄
stilo elucidatum debeam offerre. feci itaq; quod iussisti.
& libru salomonis qui intitulatur cantica canticorv.

I multoz ore celebratu. paucoz intellectui reseratu pla
no stilo reseraui. ac op̄ desideriosis obscuru. omib; studi
osis sp̄u sc̄o illustrante elucidau. nil michi preter so
lu labore ass̄bens. sententias uero auctoritatu sc̄oru
relinquens. **EXPLICIT PROLOGVS. INCIPIT PRATIO EIVS.**

IN PRINCIPIIS LIBROV TRIA REQVI

RVNTVR. SCILICET AUCTOR. MATERIA. INTEN
tio. auctor: ut noueris nomen scriptoris. utru c̄hmicus
an fidelis. utru catholicus an hereticus fuerit. materia.
ut scias utru de bellis an de nuptiis uel de quib; reb; tra
cet. intentio. ut cognosceas utru rem de qua tractat
suadent uel dissuadeat. & liber lectus qd utilitatis c̄ferat.
Auctor ē equocū. Equiuocū autē dr̄ qd unū ē in litera
tura. s; diuersū in significatione ut leo. Est enī leo celesti.
sydus in celo. est & terrestis leo. bestia in trā. ē etiā leo aq̄tilis

DOMINUS ET MIA

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

* * - Handwritten text block, possibly a list or a specific entry.

Handwritten text block, possibly a list or a specific entry.

Handwritten text block, possibly a list or a specific entry.

Handwritten text block, possibly a list or a specific entry.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a date.

Iste liber est Monasterij Benedictenpöweri;

Honorius sup Cantica. *

Sigillū iste Marie virginis Eiusde honorij; **

Amazon. de. opa sy dieu.

De nite dñi Notabile - Eodem auctore. Ad con.
stituit Caput ult. Hexaemeri. ut videre
est apud P. Bern. Pexii Tom. II. Anecd. P.
col. 67. ubi dictum Hexaem: editū exstat.

* In Biblioth. max. P. P. Lugd. T. XX. pag.
1217.

{ Honorii Epam Comentario in Cantica præ-
fixam primū ex Codice Signiacensi vulgavit
P. Martene T. I. Thes. novi Anecd. col. 363.

** ibidem pag. 1153.

Sponsa. Sponsus.

dextera
illi am
plexabitur
me.

Oculus
meus
cunctis oris sui

Et tu et sub capite meo.

Sub arbore suspiria te.

Manus sua per foram
mister dilecti. et ad
faciem et intravit
uterque meus.

Iste liber est Oronasterij Benedicteperveneri;

INCIPIT PROLOGVS HONORII
SV P CANTICA CANTICORV.
YMONI DONV SAPIEN

TIE CVM SALOMONE POSCEN
ti. honori a uero pacifico postulata
consequi. **Q**uia p decessori tuo beate
memorie uenerando abbati Chdnoni
librum dauid ut cunq; explanau.
pofcis ame immo iubendo caxigis' success'
sor' eius. librū salomonis tibi explana
ri. iustu' asserens ut qui patri patris op'

magno sudore elaboratum optuli. tibi quasi filio filii op'
stilo elucidatum debeam offerre. feci itaq; quod iussisti.
& librū salomonis qui intitulatur cantica canticorv.

MULTORV ore celebratū. paucorv intellectui reseratū pla
no stilo reseraui. ac op' desideriosis obscurū. omib' studi
osis spū scō illustrante elucidau. nil michi preter so
lū labore assēbens. sententias uero auctoritatu scōrū
relinquens. **EXPLICIT PROLOGVS. INCIPIT PRATIO EIVS.**

IN PRINCIPIIS LIBROV TRIA REQVI

RVNTVR. SCILICET AUCTOR. MATERIA. INTEN
tio. auctor: ut noueris nomen scriptoris. utrū cōmicus
an fidelis. utrū catholicus an heretic' fuerit. materia.
ut scias utrū de bellis an de nuptiis uel de quib' reb' tra
ctet. intentio. ut cognosceas utrū rem de qua tractat
suadēt uel dissuadeat. & liber lect' qd utilitatis cōferat.
Auctor ē equocū. Equiuocū autē dr' qd unū ē in litera
tura. s; diuersū in significatione ut leo. Est enī leo celesti.
sydus in celo. est & terrest' leo. bestia in trā. ē etiā leo aqtilis

piscis in aqua. ē quoq; leo nomen hominis aplice scilicet uel im-
 patoris. est & pictura leo & sculptura. sic & auctor ē cōquocū.
 Est enī auctor ciuitatis id ē fundator: ut romulus romę. est
 & auctor sederis id ē p̄nceps uel signifer: ut iudas xp̄i mor-
 tis. est quoq; auctor libri id ē cōpositor: ut dauid psalterii.
 plato t̄ymę. Est etiā auctor cōmune: ab augendo dictum.
 uector huius libri ē sp̄s sc̄s loquens p̄uas sapientie salomonē hu-
 ius libri scriptorē. q̄ fuit rex sapientissim⁹ & p̄pha p̄cipuus.
 Idō n̄ legit̄ lectio libri salomonis. s̄ lectio libri sapientie.
 Qui salomon tria uolumina ^{heroico metro} edidit. que & in tres partes phy-
 losophice scilicet. Ethicę. Phisicę. Logicę dist̄buit. Parabolas nāq;
 ethicę attribuit. in quibus bonos mores docuit ut ibi. audi fili
 mi disciplinā patris tui. & ne dimittas legē matris tue. Eccelesi-
 asten autē phisicę assignauit. in quo naturas rerū disseru-
 it ut ibi. omnia flumina intrant in mare. ad locū unde
 fluunt reuertunt̄ aque ut iterū fluant. Cantica v̄ canticorū.
 logicę etulit. in quibus rationale animā p̄ dilectionē dō con-
 iungi docuit ut ibi. fortis ē ut mors dilectio. aque multe
 non potuerunt extinguerē caritatē. **M**ateria ei ē spon-
 sus & sponsa. id ē xp̄s & eccl̄a. ut in euanglio sc̄bit̄. Qui habet
 sponsā sponsus ē. Et iterū. Decē ūgines exier̄t obuiā sponso
 & sponse. Xp̄s nāq; p̄ simile d̄r sponsus. q̄a sic sponsus spon-
 se carnaliter iungit̄. & unū cū ea efficit̄. ita xp̄s p̄ assūp-
 tā carnē eccl̄e associat̄. & ipsa p̄ cōmestione corporis ei ei
 incorporat̄. unde & corp⁹ ei sc̄bit̄. cui caput ipse legit̄. in e-
 briq; ei om̄s electi p̄fidē & dilectionē ei coner̄t.

Tres nuptie.

TRES nuptie legunt̄ in euanglio. p̄me simile ē regnū
 celoy homini regi qui fecit nuptias filio suo. sedē uos si-
 miles hominib⁹ expectantib⁹ dñm suū. quando reuer-

tatura nuptiis. Tercie que parate erant intrauerunt eum eo
ad nuptias. Prime nuptie erant quando rex celi filio suo christo
humanam naturam copulauit. ubi thalamus uirginis fuit.
de quo ut sponsus de thalamo processit. Ad has nuptias omnes an-
te legem per patriarchas. omnes sub lege per prophetas inuitauit. Sed nup-
tie fuerunt. quando christus nouus homo ad celos ascendit. & multi-
tudo angelorum se coniunxit. Ad has nuptias omnes gentes per apostolos
euocauit. Tercie nuptie post iudicium erunt. quando per angelos
ecclesiam in celestem ierusalem transferet. & in thalamo glorie ipsa dita-
tis uisione sibi coniunget. Ad has nuptias per apostolos ecclesie mul-
tos uolentes trahit. multos nolentes intrare compellit. De his
nuptiis materia huius libri ceterum. id est & epithalamium id est nu-
ptiale carmen dicitur. **I**ntentio eius est ecclesiam uel qualibet ani-
mam christi sponsam. sponso christo per dilectionem coniungere. Que di-
lectio in duo diuiditur. scilicet in dilectionem dei & proximi. Dile-
ctio proximi est biformis. uidelicet quod tibi non uis. alii ne fe-
ceris. & quod uultis ut faciant uobis homines. facite eis simili-
ter. Dilectio dei uniformis est. scilicet ut precepta eius seruemus. ut scri-
bitur: Si quis diligit me. sermonem meum seruabit.

Titulus huius libri est cantica canticorum. id est laudes laudum. Sic
enim in lege quedam dicuntur sancta. quedam uero sancta sanctorum his factiora. ita
cantica canticorum dicuntur. quia omnibus canticis preferuntur. Quedam
namque cantica sunt uictorie. ut cantem domino. quedam gratiarum acti-
ones. ut exultauit caro mea in domino. sed ista cantica nuptias
christi & ecclesie canunt. id est omnia cantica precellunt. Hoc autem
distat inter carmen & canticum quod carmen certa metri lege
scanditur. canticum uero modulando cantitur. Est autem canticum
iocunditas mentis de eternis. & intelligitur bona uita. per quam
acquiritur iocunditas eterne exultationis. Et sciendum quod hec uer-

ba oseuletur me n̄ sunt canticū. s; de canticis agunt. quia bonā
uitā iustoz. que in dilectione constat canunt. Canticū quippe
ē uita iustoz. canticū canticoz ē uita p̄fectorum.

Liber ē equocū. Est enī liber bach d̄s uini. ē & liber homo in
genuis. ē quoq; liber interior cortex q̄ de arbore trahit. in q̄
antiqui solebant sebere. unde & labrabri dicebant. Est etiā
liber in quo legit. Hic liber agit de nuptiis. que fiunt. iiii.
modis. scilicet hystorice. allegorice. tropoloyce. anagoyce.
iii. modi nuptiar. Iuxta hystoriā fiunt nuptie duob; modis. aut carnis cōmix-
tione aut sola desponsione. Sola desponsione ut marie
& ioseph. carnis cōmixtione ut salomonis & filie pharaonis.
quā sibi iure matrimonii copulauit. & cui domū auro gē-
misq; decoratā edificauit. Iuxta allegoriā quoq; fiunt nu-
ptie duob; modis. uno quo uerbū d̄i carnē s̄ cūnx̄. idē q̄ d̄s
humanā natā sūpsit. q̄ idexta patris exaltatā in solio gl̄e collocav̄.
alio q̄ x̄ d̄s homo uniuersā eccliam. idē totā fidelium multitudinē p̄
cōmestione corporis sui sibi sociauit. quā & sanguine suo
subarravit. & lauacro baptismatis lauit. & uariis sp̄s sc̄i
karismatib; dotauit. Iuxta tropoloyā etiā fiunt nuptie
duob; modis. uno q̄ anima xp̄o p̄ dilectionē copulatur. alio
q̄ anima q̄ ē inferior uis interioris hominis. sp̄i q̄ ē sup̄i-
or uis ei p̄ consensū diuine legis coniungit. de quo euungio
sp̄italis p̄les idē op̄ bonū gignit. Iuxta anagogen nichil
omin; fiunt nuptie duob; modis. uno q̄ xp̄e a morte resur-
gens nouus homo celos ascendit. & multitudinē angloz sibi
sociauit. alio quo adhuc post resurrectionē totā eccliam in
uisione ditatis sue gl̄e copulabit. **H**ic liber ē un; de an-
agiographye. Sacra quippe ē bip̄tita. Diuidit enī in nouū
& uetus testamentū. Veteris enī testamenti scriptores p̄p̄he

3
fuerunt. noui autē testamenti scriptores apli exiterunt. Vni
usq; v̄ auctor ē sp̄s sc̄s. ueteris ut scribit̄. audiā q̄d loquatur in
me dñs d̄s. noui. ut legit̄. non enī uos estis q̄ loq̄mini. s; sp̄e
p̄ats ur̄i qui loquit̄ in uobis. Vetus testamentū partit̄ in tria.
in hystoriā. in p̄phetiā. in alographiā. Hystoria ē que narrat
p̄terita. ut gēnesis. p̄pheta que p̄dicit futura ut esayas. alog
graphiā que tractat c̄na ut dauid. Sunt autē alographie. vii.
libri q̄ coaptant̄. vii. donis sp̄s sc̄i. sc̄it̄ iob. dauid. parabole. ec
clastes. cantica. liber sapientie. ecclasticus. Ex q̄b̄ iob assēbit̄
sp̄m sapientie. dauid sp̄m intellect̄. parabole sp̄m consilii.
ecclastes sp̄m fortitudinis. cantica sp̄m scientie. liber sapi
entie sp̄m pietatis. iob filii syrach sp̄m timoris. Hec s̄. vii. co
lumne. quib̄ suffulta ē magna dom̄ sapientie. Et notandū
q̄d cantica sp̄m scientie assignant̄. quia scientia totū scrip
ture canticis includit̄. Preterea & hoc notandū q̄d cantica
in quinto loco alographie calculū ponunt. q̄a nimirū. v.
gradus amoris s̄. uidel̄ uisus. & alloquiū. contact̄. & oscula
factū. In p̄mis nanq; puella placita uisu eligitur. deinde
electā amans alloquit̄. tertio blando contactu amplectitur.
quarto osculat̄. quinto res factō p̄ agit̄. Sic d̄s p̄mittuā eccliam
in pat̄archis uisu p̄destinationis elegit. dū abrahe dixit. In
semine tuo benedicent̄ om̄s gentes. In moysē & p̄phis hanc al
locut̄ ē dicens. Si feceris que p̄cipio tibi. dabo t̄. triā fluentē lac
& mel. Hanc p̄sentia assūptē carnis tetigit dicens. Venite ad
me om̄s q̄ laboratis & onerati estis. & ego reficiā uos. Huic oscu
lu p̄buit. dū uictor mortis resurgens. pacē amissā ei red di
dit dicens. Pax uob̄. Adhuc factū restat. q̄d tunc erit. q̄ndo
p̄acto iudicio in gaudiū dñi sui eā introducit dicens. Veni
te benedicti patris mei. p̄cipite regnū. a borigine mundi

v. d̄s amoris. N

uobis paritū. **O**mnis liber sacre scripture habet p̄prias
diuisiones & p̄prias numeri significationes. Verbi gr̄a. psal
teriū diuidit̄ in tria. & p̄fert tria sc̄li tēpora. iudei ante legē.
sub lege. sub gr̄a. quib' om̄s iusti contra uicia & peccata pu
gnā. uerunt. quoz uictorias psalmi canunt. Qui psalmi
in quindecim decadas distribuunt̄. que ueluti totide gradus
cuiusdā scale ad celi crete inserunt̄. p̄ quā uictores de ualle laci
marū scandant ad alta polorū. Hic autē liber in quatuor
partes diuidit̄. quia ecclā sponsa xp̄i quā canit. de iiii. plagis
mundi p. iiii. euāḡia in thalamū sponsi colligit̄. ipso dicente.
Venient ab oriente & occidente a meridie. & aquilone. & re
cumbent cum abrahā & ysac & iacob in regno celoz. Ab
oriente ē sponsa adducta. q̄ndo multitudo electoz ante
legē infidē pat̄archarū ē collecta. q̄ crediderunt hoc p̄mis
sum. in semine tuo benedicent̄ om̄s gentes. idē in xp̄o. A me
ridie ē sponsa adducta. q̄ndo turba ppl̄oz sub lege infidē p̄
pharū ē collecta q̄ crediderunt hoc futurū. Ecce uirgo concipi
et & pariet filiū & uocabit̄ ei nom̄ emmanuel. idē nobis eum
d̄s. q̄d fuit homo xp̄e d̄s. Ab occidente sponsa ē adducta. q̄n
do multitudo gentiū sub gr̄a p̄ p̄los ad fidē xp̄i ē tracta. Ab aq̄
lone sponsa adducit̄. q̄ndo sub antixp̄o turba infidelium ad fi
dē conuertit̄. Aliter: p̄ orientē puerilis etas. p̄ meridiē iuue
nilis. p̄ occidentē senilis. p̄ aq̄lone decrepita accipit̄. de q̄b' cot
tidie magna multitudo p̄ fidē & dilectionē in amplexū spon
si colligitur. Que diuisio in ipso libro p. iiii. p̄sonas notat̄. q̄b'
unaqueq; pars assignat̄. scil' p̄ filiā pharaonis. p̄ filiā regis ba
bilonis. p̄ sunamitē. p̄ mandrāgorā. Quarū due existunt in re.
due in significatione. Nā filia pharaonis realit̄ ē salomoni
in coniugio copulata. & regina austri que filia regis babilo

nis figuratiter dicitur: realiter in templu dñi uenit. auro gemmisq;
adornata. Sunamitis autē & mandragora hoc ē puella
sine capite. p̄ sola significatione ponuntur.

Filia pharaonis in curru ab oriente ē adducta. regina au
stri in camelis a meridie aduecta. sunamitis ab occidente
in quadriga amminadab ē adducta. mandragora ab aq̄lo
ne de aq̄s collecta & in manib' aduecta. **F**ilia pharaonis
gens hebraica fuit. que sub impio pharaonis nata erant.
Hanc salomon sibi sociauit. quando dñs uincā de egypto
t̄stulit & in iudea plantauit. Hec in curru sponso ad duci
tur: quia in lege ad cultū ueri dī p̄ducit. S; ipsa currū dī de
seruit. & currus pharaonis ascendit. dū plebs hebraea lege dī
derelicta. iussu p̄ncipū suoz ydolatriā arripuit. Reges nanq;
saēdotes isrl̄ currus pharaonis fuerunt. dū egyptiācā ydolatriam
paucos utulos in bethel pp̄lo dī induxerunt. Si quidē pharao
dicitur denudans uel dissipans. & ē diabolus q̄ eos diuino cultu de
nudauit & eos in uariis errorib' dissipauit. Porro hec sponsa
ab oriente uenit. quia p̄ma in mundo cultū dī suscepit. & q̄a
ipsa sole iusticie scđm carnē p̄tulit. **F**ilia regis babilonis
idē diaboli. ē gentilitas. Babilon enī dicitur confusio & hic est
mundus. in quo multis peccatis confusū ē humanū genus. Hui'
rex ē diabolus. qui om̄ib' impat in peccatis confusis. Cui filia
ē gentilitas. in confusione ydolatrie nata. S; hec facta regina
austri uenit ad salomōne. q̄a spū sc̄o que auster significat
illustrata uenit in celis regnatura ad uerū pacificūm xp̄m.
Qui eā in templū dñi introduxit. quia xp̄s eā templū dei
uiui fecit. Hec aurū & gemas in ornatū templi attulit. quia
sapientia & ornamento uirtutū. domū dī idē se ipsā ornauit.
Uenit autē uecta in camelis. quia docta a phylsophis. Qui

De filia pharaonis.

De filia babilonis.

ad utiles artes docendas ut camelus ad onera portanda habiles.
sed peccatis distorti erant & deformes. Hec quasi de meridie
ad sponsum uenit. quia de seruire mundane glorie ad cultum christi
se contulit. **S**unamitis autem de occidente uenit in quadri
ga amminadab. Sunam est ciuitas. de qua illa sunamitis fu
it. cui filium helysus a morte resuscitauit. Qui prius seruum
cum baculo misit. sed mortuum suscitare non potuit. Venit helyse
us. & assimilatus est mortuo. & surrexit et in uo. Hic mortuus
significat humanum genus. Seruus qui baculum super mortuum po
suit. moyses fuit. qui legis baculum super mortuos in peccatis po
suit. que eos magis oppressit. non resuscitauit. Helysus quod dicitur dei
mei salus. est christus nobis ad hoc datus salus. Hic in similitudine ho
minum mortalium factus. mortuum resuscitauit humanum genus.
Porro sunamitis dicitur captiua. & est synagoga adhuc in perfidia a
diabolo captiuata. Hec ab occidente sponso adducetur. quia in
fine mundi ad fidem christi reuertetur. Et hoc in quadriga ammi
nadab. Amminadab erat sacerdos. in eum quadriga archa
in ierusalem est reducta. olim ab alio philis capti. Archa de iudea
ad gentes uenit. quando christus de synagoga ad ecclesiam se con
tulit. Archa ad ierusalem reuertetur. quando sub herodiano & Enoch christus
ad iudeam iam euersam reuertetur. Amminadab dicitur spontaneus
populi mei & est christus. qui spontanea morte pro populo est oblat. Huius
quadriga est euangelium. in qua uentus est per mundum. Rote huius quadrigae.
quatuor euangelistae. Equi autem apostoli sunt qui hanc quadrigam traxerunt.
cum euangelium est per totum mundum predicauerunt. Unde scribitur. As
cendes super equos tuos. & quadrigae tuae saluatio. Super hanc
quadrigam sunamitis sponso adducetur. quando synagoga per eu
angelium in consortium christi recipitur. **M**andragora & hoc est pu
ella sine capite uenit ab aquilone. Mandragora est herba forma

De sunamitis.

De mandragora.

hoīs habens & capite carens. & multitudo infidelium intelligit p̄ occisū
antix. cui mandragore cap̄ ē aputatū dū antix occidit. qui ca-
puit omnium malorum scribitur. que tunc aduerū caput
xp̄m recurrit de aq̄lone id ē de infidelitate & subdit ei
in fēitate. Hec de agro colligit. quia de toto mundo hec tur-
ba ad fidē congregat. In manib⁹ apportabit. quia p̄ uisa
opa passionū ecclē associabit. In his. iiii. speciebus materia li-
bri hui⁹ uersatur. Series autē totū ceterationis libri hui⁹ m̄ ē.

I RATOR SUPRE REI PUBLICE uolens herede habere.
genuit s̄ filium coeq̄le. Hunc constituit herede uniu⁹soꝝ p̄
que fecit & sēla. Qui ut filios possit habere regni coherede.
desponsauit ei pat̄ reginā & ecubinā. hoc ē. anglicā & hu-
manā naturā. Interea quidā p̄nceps tyrannide arripuit.
& similisatissimo eē uoluit. Cui⁹ tyrannidi regina ēsensit.
impatorē deserens tyranno adhesit. A quo polluta adulte-
rio. puata ē regni solio. & cū eodē tyranno. et̄no dampna-
ta exilio. Cui⁹ max̄ ecubina indignitate ē p̄lata. regniq;
corone ad titulata. Que corona tunc idō ē dilata. quia n̄
diuerat p̄fecte ornata. Summ⁹ autē ornat⁹ humane nature.
ē obedientia diuini mandati. Regis q̄ fili⁹ dectā ad regni
coronā in parad̄so q̄si in cubiculo ornandā locauit. ma-
teriā ornat⁹ p̄ceptū dedit. mandans ut se obedientia or-
naret. spondens qd̄ ornata in aula & consortiū regni p̄cipe-
ret. Hoc emula ei⁹ uidens & inuidens. tacta dolore cordis in-
t̄nsecus inferore s̄ indignitate p̄ferri. se gl̄a & honore p̄ua-
ri incautā callide decepit. ornatū obedientie n̄ sibi p̄desse.
s; magis obēretulit. ornatū heu decepta abstulit. dū eā sibi
magis quā dō obedire psuasit. Vnde sponsus offensus. qd̄ a se
datū ornatū abieisset. immo emule sue a se repudiate dedisset.

Series libri. N

de cubiculo paradysi eā expulit. grām suā tādū interdixit.
donec amissum ornatū ab emula reciperet. & sic grām spon
si & coronā regni speraret. Hoc autē debuit fieri uicis & con
cupiscentiis resistendo. & mandatis dī usq; ad mortē obedi
endo. Hunc obedientie ornatū tunc humana natura rece
pit. quando xp̄e patri obediens usq; ad mortē fuit. hoc ē obe
dentiā dō debitā tā fortiter homo factus tenuit. qd̄ nec mor
te superatus eam deseruit. Hunc ornatū sic receptū tā firmiter
sponsa postea retinuit. qd̄ nec mille mortib; ab ea eripi potuit.
A paradysō q̄ expulsa precipiendo ornatu in mundo errabat.
quia adhuc nec legē nec doctōrē habebat. Hanc gygantes qua
si latrones ab emula ei inmissi magis in dēuū duxerunt. & mul
tis uiciorū sordib; polluerunt. Cui; miserie sponsus condolens.
hostes ei diluuiō delcuit. ipsā v̄ noe quasi pedagogo custodien
dā tradidit. Qui noe arche quasi scolis erudiendā inclusit. in q̄
inter munda & munda animalia paucō numero delituit.
Ibi ē docta qd̄ noe figurā futuri xp̄i. archa v̄ typū sūtē ecclē pre
ferret. munda animalia eēt licite euigio utentes. in munda
illite se polluentes. diluuiū autē significaret baptismū. q̄ eēt
p̄ditio peccatorū. saluatio iustorū. coruus de archa egressus eēt
reuersus. eēt heretici futuri. de ecclā exeuntes. ampli; n̄ reditu
ri. colūba cum oliua reuersa grā sc̄i sp̄s ecclē inmissa. uel sim
plices lapsi ad penitentiā conuersi. **O** cū de instinctu emu
lę ei hostes turrim edificiant. de qua eā publice impugnant.
& ab amore sponsi ad amplexū adulteri. scil; a cultura dī ad
cultū ydolorū inclinant. S; ei laboranti sponsus affuit. lingua
hostiū diuidens confudit. eamq; sub custodia abrahe amici
sui in sara cōmisit. q̄ eā de mesopotamia edueens in terrā rep̄mi
sionis introduxit. in qua audire meruit. in semine tuo bene

dicentur omnes gentes. & iterum possidebit semen tuum portas inimicorum suorum. ibique genuit ysaac herede mundi. Ibi didicit quod abraham quod sonat pater multarum gentium christum futurum patrem omnium gentium credentium prefiguraret. & sara quod dicitur princeps ecclesiam exprimeret. que principatum emule sue in celo optineret. & quod semen abraham christe sui sponsus foret. in quo omnes gentes benedicende essent. porte autem inimicorum erant loca lapsoz angloz. in quibus ipsa locanda erant. & ysaac quod dicitur gaudium significaret eternum gaudium quod in hereditate perciperet. in mesopotamia vero quod sonat inter flumina fluxus diuitie seculi. & labentes mundi honores erant. de quibus christe ecclesiam educet. & in terram promissionis id est in paradysum introducet. **Q**uando & procurator abraham eandem in rebecca de mesopotamia ysaac adduxit. qui eam in coniugium sumpsit. & duos filios genuit. unum qui a patre benedicitur. alterum qui reprobat. Cui rebecca etiam ad domino dicitur: Due gentes in utero tuo sunt. & duo populi de utero tuo diuentur. populus populum superabit. & maior seruiet minori. Qui procurator figuram doctorum protulit. quod rebecca quod patientia sonat. id est ecclesiam multa pro passura de mesopotamia hoc est de fluxu rebus seculi educata ad ysaac. quod gaudium dicitur. id est ad christum uerum gaudium perduxerunt. Duo filii. duo sunt ordines in ecclesia scilicet clericali qui ad diuina officia benedicitur. laicali qui ab hoc officio arectur. Duo populi sunt spirituales & carnales in ecclesia. ex quibus carnalis maior in numero seruit spirituali minori in numero. **D**einde in lia & Rachel iacob commendat. quarum una secunda. altera diu sterilis fuit. de nouo illum genuit. qui egyptum a piculo famis saluauit. unde & saluator mundi dicitur esse. Iacob qui dicitur luctator ut uidens dominum esse christum. quem diu diabolo pro sponsa luctamen inuit & uicit. & semper dominum patrem uidet. Due sorores sunt due uite in ecclesia. acti

ua uidet & contemplatiua. actiua secunda in carnalibus. con-
templatiua sterilis in spiritalibus. cui tamen filius erit qui mundum a fa-
me uerbi dei saluauit. uerus saluator mundi. **P**ost hanc fa-
mem passa egyptum ingreditur. a pharaone seruituti subicitur.
cui clamanti moyses doctor ac ductor in auxilium mittitur. Qui
sanguine agni eam de egypto redimit. cum spoliis egypti per mare
rubrum educit. hostes insequentes submergit. in deserto diui-
na lege imbut. tabernaculum de spoliis egypti facit. pane
caeli & aqua de petra producta reficit. Quam ipse nauem suscipiens.
in terram remissionis introducit. de ueteris hostibus terram eorum in
possessione ei distribuit. **H**ec est docta quia famem uerbi dei
patiens obscure philosophorum doctrine est inuoluenda. & sic a
diabolo multis erroribus subigenda. donec uerus doctor christus
adueniret. qui eam sanguine suo quasi agni immaculati de er-
rore & potestate diaboli redimeret. Qui ueniens baptis-
mate eam abluuit. peccata quasi hostes in mari obruit.
euangelica doctrina erudiuit. corpore & sanguine suo refecit.
seclarem sapientiam quasi spolia egypti in arma iusticie con-
uertit. dum pharaone contra hereses pugnare ei docuit. Quam
adhuc uerus ipse id est saluator. in terram remissionis. id est in
paradisum introducet. & hostibus eius scilicet demonibus & persecuto-
ribus dampnatis. mansiones regni caelestis cuique per meritum distri-
buit. **P**hae quoque sponsa sampson galea includitur. ab hosti-
bus obsidetur. sed fractis foribus & perterritis hostibus. uictor egreditur.
& montis cacumine excipitur. Sampson quod dicitur sol. est sol iusti-
cie christus. qui per sponsam ecclesiam sepulchro in inferno includitur. a custo-
dibus obsidetur. sed portas inferni confringens demones perterrit. de
sepulchro surgens milites fugauit. ecclesiam cacumen uictor pene-
trauit. **H**anc nichilominus dauid in solario de ambulans inui-

dam uidit. uirice condoluit eum et. quo occiso ca s copula
 uit. de qua uassapientie genuit. Dauid q dr desiderabilis.
 e xpe tot desiderabilis. q in solario celi in patis gla manens.
 gentilitate uirtutib & stola immortalitatis denudatam
 uidit. diabolo societate doluit. uirias eni dr lux de mei & si
 gnificat diabolu q se insigniat in anglm lucis. huncq; in
 ydolatria ense pdicationis occidit. ecclesiam s socians filios ex ea
 sapientie ^{amatoris} genuit. Qui dauid omnia mysteria sponsi & spon
 se scil xpi & eccle in psalterio deca chordo puenit. & xpe sen
 su eccle apuit. ut intelligeret omnia que in lege & pphetis &
 psalmis de eo scripta erant. **P**ost dauid hanc salomon in
 filia pharaonis s copulauit. hanc in regina austri in templo
 dni suscipiens multis munerib donauit. qd templu ipse
 de trib maneris. scil de sectis lapidib. de lignis cedrinis.
 de puro auro edificauit. hancq; in parabolis etheia. in ec
 clesiaste physica. in canticis theologia docuit. Salomon q
 sonat pacificus. e xpe par uera omnia in celis & in terris paci
 ficans. qui p mittu ecclesiam de egypto uenientem. quasi filia
 pharaonis sibi in fide copulauit. ecclesiam de gentib uenien
 tem quasi regina austri suscipiens sue fidei associauit. qua
 uariis carismatib donauit. hancq; in templo celi recipiet.
 de trib maneris uidet trib ordinib electoꝝ. id e coniuga
 tis. continentib. uiginib construct. Coniugati quippe in
 ecclesia s quasi lapides secti. qui s in. vi. opib mie pfecti. Continentes
 vs ut ligna ce drina. quoz opa s imputribilia. Virgines
 aut ut aurū purū s. q pura castitate & uera caritate ful
 gescunt. Huic multa in parabolis locutus e ut sebit. loq
 bat ihe turbis in parabolis. multa ei de naturis disseruit.
 theologiae p omnia ptulit. cu celestia docuit. **D**einde

sponsa in babilone captiuatur: s; a rege cyro cognomento
xpo a captiuitate laxatur: & ab ihu sacerdote ad ierlm
reuoatur: Phoe docet qd ecclā in membris suis in multas
hereses & uaria uicia captiua ducit. in quib; corā dō & an
glis confundit. s; penitens a xpo ihu uero rege & sacerdote
soluta ad ierlm idē ad ecclā uel ad celestē ierlm reuitt.
Phae machabe usq; ad mortē certauerunt. & martyres p
ecclā sanguinē suū fuderunt. **P**ost tot & tantos labores.
post tot & tantas miseras. ipse sponsus sponsā suā in picu
lis constitutā uisitauit. amissum ornatū obedientia sua
receptū reddidit. baptisate a sordib; abluit. doctrinis
& signis & exemplis uestiuit. uirtutū saginatū id ē se ipsū
ad conuuiū ei occidi pmisit. sanguine suo eā ornauit.
signo crucis consignaui. paranymphis id ē aplis eā com
mendauit. ipse parare nuptias in ecclā abiit. Porro para
nymphi susceptā signis & doctrinis usq; ad mortē ipsā decora
uerunt. martyres eorū successores sanguine suo eā illustraue
rūt. doctores multis scripturis eā ornauerūt. **E**stete autē orna
tā frequentia angloꝝ hanc sponso in celestē aulā coronan
dā adducet. quā in solio glē collocatā coherede regni faciet.
Et hoc magnope notandū q; multis malis eā tyranni & emu
la ei sepe temptauerunt. q̄t modis. q̄t dolis. quot insidiis. q̄t
artib; eā ab amore sponsi auertere conati s̄ nec ualuerunt.
Et ut pauca de plurib; replicē. in p̄missis signis eā ab in
uidiose strauerūt. p̄ gygantes multa nefa oria ei intulerūt.
pat̄are has uariis modis affluerūt. ioseph alumniū ei p̄stēs
uenditū carceri mendaciter incluserunt. ipsam in egyp
to p̄ egrinantē uariis cruciatib; p̄ pharaonē & p̄ p̄lm ei af
fluxerunt. filios ei crudelit̄ necauerunt. de egyp̄to egre

dicunt consiliis & armis impiorum impugnaverunt. in
 ta remissionis postea sub iudicibus & regibus. multis bellis
 ueruerunt. prophetae ei diuisis penis occiderunt. machabeos eru
 deliter lacerauerunt sub apostolis & eorum successoribus omnia mem
 bra ecclesie exquisitis & inauditis penis per uideos & per gentiles
 discernerunt. mille mortibus necauerunt. demum per hereticos
 falso dogmate per falsos christianos simulatione ubique uerue
 runt. & his omnibus ei non preualuerunt. Adhuc sub antichristo eorum
 duce omnibus modis temptationum instabunt ut eam ab amo
 responsi auertant. ut promissa coronam perdat. & minime pre
 ualebunt. quia ipsa eterna gloria per patientiam. ipsi uero eternum
 supplicium per inuidiam subibunt. **H**anc adhuc paruula
 ante legem patriarche figuris de christo erudierunt. hanc adul
 tam sub lege prophetie scripturis ad honestatem informauerunt.
 hanc nubile sub gratia apostoli signis. doctrinis. exemplis or
 nauerunt. hanc adhuc chorus angelorum in leticia & exul
 tatione adducet in templum regis. quia rex glorie gloria & hono
 re coronabit. in thalomo gaudii sibi copulabit. quando ei
 se ipsum ut est patri coequalis manifestabit. **H**uius sex eta
 tum incrementum per diuersa tempora seculi distinguitur. Nam infan
 tia eius fuit ab adam usque ad noe. puertia eius a noe usque ad abra
 ham. adolescentia eius ab abraham usque ad dauid. iuuentus eius
 a dauid usque ad captiuitatem babilonis. senectus eius a capti
 uitate babilonis usque ad christum. decrepita eius a christo usque
 ad finem seculi. De his actibus. de his etatibus. de his temporibus. talis
 sponse comitatus liber huius scripture. Nec hoc pretereundum.
 quod filii pharaonis habet in comitatu patriarcharum & prophetarum.
 & omnes iustos ab abel usque ad latronem. filia autem babilo
 nis habet in comitatu apostolorum. martires. confessores. uirgines.

et omnes electos a certurione qui dixit in euanglio. uere
filius dei erat iste usque ad helyam et enoch. Summis uero habet in
comitatu omnes qui sub preditione helye et sub persecutione an
taxipi per christi sanguinem fuderunt. et infide obierunt. man
dragora autem habet in comitatu omnes qui post mortem
anti christi per totum orbem ad penitentiam conuersi fuerunt.
His utiliter prelibatis. ad ipsam litteram accedam. cuius ac
cessus talis est. **F**ilius regis ierusalem desponsauit sibi filiam
regis babilonis per internumos. Quibus illa respondit. Qui
est dominus uir. At illi. Dominus noster est rex regum et dominus dominantium. rex glorie
et princeps pacis. Et illa. Est pulcher. At illi. Cuius pulchritu
dine sol et luna mirantur quia speciosus est forma per filius
hominum et totus desiderabilis. in quem angeli desiderant per spi
cere. Et illa. Est potens. At illi. Potestas eius amari usque ad mare.
Et illa. Est diues. At illi. Gloria et diuitie in domo eius. et torren
tes uoluptatis. Et illa. Est sapiens. At illi. Sapientie eius non est
numerus. quia in ipso sunt omnes thesauri sapientie et scientie
absconditi. Et illa. Honoratur muneribus. At illi. Reges thar
sis et insule munera offerent. reges arabum et saba. dona ad
ducent. Et illa. Que est seruitus eius. At illi. Omnes gentes seruient ei. Et
illa. Que est laus eius. Omnes gentes magnificabunt eum. His auditis respondit. Ipse
dominus uir ueniat et osculetur me osculo oris sui. et loquatur mihi que sibi pla
ceant. et faciat uoluntatem eius. **R**ex celestis ierusalem. est deus. cuius filius est
christus. Rex babilonis huius mundi est diabolus ut scribitur. Prin
ceps huius mundi iudicatus est. Huius filia fuit humana natu
ra imitatione peccati facta. Quatuor quippe modis deus pater
in scripturis. duobus generatione. et duobus imitatione. Gene
ratione deus ad adam patrem humani generis. et abraham patrem ysaie. Imi
tatione deus deus pater iustorum ut ibi. estote perfecti. ut sitis filii pa

N. iiii. p. iiii.

tris uiri qui in ecclesia est. et iterum. unus est pater uir qui in ecclesia est. In imitatione dei diabolus pater malorum ut ibi. uos credubolo patre estis. Hunc imitando in malo humana natura facta est a filia. Hanc filius dei desponsauit. dum patriarchis innotuit. quia humana natura in se assumere disposuit. Internuntios misit. dum per prophetas hoc humano generi nuntiari uoluit. Qui quasi per facti sunt. dum gloriam regni eius et potentiam. et alia insignia in mundo preconati sunt. Sed duobus modis sponsa christi accipitur. scilicet humana caro quam accepit. et ecclesia quam se incorporauit. Humana quippe natura ei nupsit. dum carnem nostram inditatem assumpsit. Ecclesia adhuc ei nubet. dum eam in societatem regni recipiet. Hec in duo quasi in duas personas diuiditur. scilicet in synagogam et gentilitatem. Ad istam prophetice fuerunt internuntii. ad illam et apostoli sunt missi. Sed de his duabus est una sponsa. uidelicet catholica ecclesia. christo per internuntios adducta. que ei per humana natura est nupta. Hec ergo sponsa aduentum sponsi desiderans dicit.

INCIPIT LIBER PRIMVS

DE FILIA PHARAONIS.

SCVRETUR ME OSCVLO

ORIS SVI. AC SI DICAT INTER

nuntius. Qui tunc me pios salutauit.

qui tot secreta pios in mandauit. ipse

ueniat et suo osculo me saluet. et proprio

ore uoluntatem suam in aperiat. Sacra scriptura. uero. modis intelligitur. scilicet hystorice. allegorice. tropologicis. anagogice. Quod per mensam propositio panum in tabernaculo exprimitur. que. uero. pedibus fulcit. Tabernaculum est ecclesia in qua christo militat. mensa est sacra scriptura. in qua est propositio

or. .iiii. modi scripture.

panū. i. refectio animarū. Quatuor pedes s̄. iiii. intelle-
ctus. scilicet hystoria cū res sic gesta ē narrat. allegoria cū
de x̄ & cetera res exponit. tropologia cū ad animā & sp̄m
refert. anagogicē cū de sup̄na uita intelligit. Et ezechiel
in uisione dī qua uniuersū ceterū statū futurū p̄uidit. in
terrectra rotā in rota uidit. que. iiii. facies habuit. & sp̄e uite
erat in rotis. Hec rota ē sacra scriptura. Rota in rota. ē noua
lex latens in ueteri. Quatuor facies s̄. iiii. intellectus. scilicet
hystoric. allegoricus. tropologicus. anagogicus. Sp̄e ui-
te ē in rotis. quia doctrina cetera uite latet in scripturis.
In hystoria sola res p̄ ut ē gesta notat. in allegoria v̄ inter-
pretatio nominū considerat. in tropologia autē cōparatio
rerū gestarū inuestigat. in anagogicē v̄ similitudo rerū per-
sūt. Verbi gr̄a. Hystoria ē qd̄ salomon fecit templū in ierlm̄.
.vii. annis. allegoria qd̄ salomon d̄r pacificus & ē xp̄c. ier-
lm̄ v̄ uisio pacis & cetera. quā xp̄c. facit s̄ templū ex. vii. do-
nis sp̄e sc̄i. Tropologia autē ē. qd̄ sic salomon ex lignis & la-
pidib⁹ templū ēstruxit. ita quisq; fidelis templū in anima
sua dō ex bonis opib⁹ & exemplis sc̄orū facit. Anagogicē v̄ qd̄ sicut
salomon ex p̄ciosis lapidib⁹ templū in ierlm̄ fecit. ita xp̄c. in
celesti ierlm̄ ex uiuis lapidib⁹. i. ex om̄ib⁹ electis templū con-
stituit. Est ḡ hystoria hoc. **F**ilia pharaonis salemoni con-
iungenda. respondit nuntis. cū amore deuicta. Nolo puos
nuntios ulterius salutaris. ipse salomon oseulet me oseulo oris
sui. Allegoria v̄ sic. **S**alomon ē xp̄c. filia pharaonis cetera.
que in nuntis. i. p̄phetis. respondit dicens. Qui iā dudū per
urim os me oseulat ē consolando & pacē p̄mittendo. ipse tan-
dē me oseulet oseulo oris sui. i. ueniens p̄missus p̄p̄has. tandē
aliquando in carne. & p̄sentia sua me oseulet. & p̄p̄ ore pu

Historia.

Allegoria.

cē olim amissam in redditam
 oris poculū. P osculū quip
 idē filiū intelligit. D's quasi
 sa. quando olim multisarie multisq; modis locutus ē patib'
 in pph'is. Quasi p proprio ore osculat ē cā. qñdo nouissime dieb'
 istis locut' ē ei in silio dicens. Pax uobis. Qdē dicere. Pacē & gra
 tiā quā in paradysō p diabolu amissistis. p filiū meū uob' iam
 redditā noueritis. Prim' enī homo ppter inobediētiā de
 paradysō expulsus. pdidit pacē & grām dī humano generi.
 Primitiua q̄ cecēta. scil' abel & alii iusti usq; ad abraham. de
 inde pat' archē usq; ad moysen. ab hoc pph'ē usq; ad lo hōm
 baptistā. p uidentes in spū hanc pacē p xp̄m reddi. optant
 eū eic' in carnari. Siquidē mox eo nato angli nuntiauerūt
 pacē redditā dicentes. Pax hominib' bonē uoluntatis. Diert
 q̄ sponsa. Osculet' me osculo oris sui. ac si dicat. Sponsus mīs q̄ me
 de paradysō ppter amissū ornatū offensus expulit. & grām
 suā in interdixit. ipse in nē passumptā carnē uingit. & p
 ipsum ornatū & osculū pacis reddat. In osculo citū caro car
 ni uingit. & spēs spū sociat. Ita xp̄e p carnē ē ecclē eūnet.
 & ecclē ad diuinitatē p spm sociata. Et actū quoq; carnis amor
 pximi. p tactū autē spēs dilectio dī exprimit. p que xp̄e ec
 clē eūngit. Aliter: Humana natura sponsa designata p
 anglica natura. desiderans dīficari. diē. Osculet' me oscu
 lo oris sui. Quasi dicat. Di fili' in sponsus pmissus ueniat.
 & me humanā naturā osculando s' eūngat. & uia salutis
 p proprio ore doceat. Pre nimio desidio ad absentē loquit'.
 quē p sentē & se osculantē alloquit'. Meliora s' ubera tua
 uino. hoc ē docūta tua que s' ut lac nutrimenta pueroy.
 suauiora s' alus doctnis. que n' fouent s; occidunt simpli

ces. sic uinum cunctat pue
ros. Tropologia autem hoc est.
Fidelis anima sponsa. x. cogitans ubi fuerit. ubi erit.
ubi sit. ubi non sit. scit quod in originali & actuali peccato
fuerit. quod in tremendo iudicio dei erit. quod in uirtutibus se habet.
quod in eterna beatitudine adhuc non sit. gemens & tremens die.
Osculetur me osculo oris sui. Ac si dicat. Ille qui in mea carne in
dextera patris sedet. meus aduocatus iustus iudex. me de pecca-
tis dolentem. de iudicio suo timentem. uisitando osculetur.
& pace signo amicitie quod proprio ore penitentibus promisit. me
consoletur. Anagoge uero sic. **E**cce hic peregrinans. & ad illam
patriam suspirans dicit. Osculetur me osculo oris sui. Quasi di-
cat. Ille qui in cotidie in septuaginta loquitur. & gaudia eterna
repermittit. ipse aliquando presentabit in iudicio appareat. &
pacis gaudia proprio ore tribuat dicendo. Venit benedicti
patris mei percipite regnum quod uobis paratum est ab origine mundi.
Ad absentem loquitur. ut maior affectus exprimat. **S**criptura
huius libri dicitur drama. quod est amatoria cantilena. que ab aman-
tibus canitur absque personis. Unde & illud carmen dicitur dramaticon.
ubi diuise persone inducuntur nec tamen nominantur. sic in hoc
libro adiuuis personis absque nomine laudes canunt. Cantus
sponse precessit. sequitur cantus sponsi. Quia meliora sunt ubera
tua uino. fragrantia ungentis optimis. Hoc historicum sic
intelligitur. Salomon filium pharaonis ad se uenientem osculo su-
scipiens dicit. Tu desiderasti osculum meum. & ego osculor te fru-
ens uberibus tuis. quia meliora sunt ubera tua uino. fragrantia un-
gentis optimis. Quod est dicere. Magis uolo uberibus tuis presentem quam
uino inebriari. ut optimis ungentis deliciarum. Allegorice
autem sic exponitur. Christus in carne adueniens dicit sponse.
Tu petisti a me osculari. ego presentia mea osculor te. hoc est

Tropologia

Anagoge

Drama

Historia

Allegoria

37.
dulcedine mei tangam te. & pacem amissam reddam tibi. fide & di-
lectione iungam tibi. & paries in filios regni patris coheredes.
quos ubera tua lactabis. quia meliora sunt ubera tua uino.
fragrantia unguentis optimis. **H**ic liber spiritalis est. & spi-
ritualiter spiritibus in corpore positus. per similitudines corporales
loquitur. Tota ecclesia est quasi unum corpus. cuius caput est christus. caput
autem christi deus. Membra huius corporis sunt diuisa in ecclesia ordines.
ut puta oculi sunt doctores ut apostoli. aures obediens ut mona-
chi. nares discreti ut magistri. os bona loquentes ut presbiteri. ma-
nus alios defendentes ut milites. pedes alios pascendo portan-
tes ut rustici. dicente apostolo. Ipse dedit quosdam apostolos. quosdam
prophetas. alios pastores. alios doctores in edificatione corporis
christi. Huius ubera sunt duo testamenta. de quibus rudis anime
lacte doctrine sumunt. sicut paruuli lacte de uberibus matris su-
gunt. Uinum autem quod inflat bibentes & inebriat. est secularis
sapientia que se sugentes dementat. & inflat ut dyalceus.
Scientia quippe secularis inflat. caritas uero. id est scientia spiritalis edi-
ficat. Dicit ergo. Meliora sunt ubera tua uino. id est doctrina de duo-
bus testamentis tuis uidelicet uberibus platea. qua filios tuos in fi-
de paruulos lactas & nutris melior est. hoc est magis hoc pla-
cet quam doctrina philosophorum. quam uis unum deum docentium. Quod
dicit meliora. probat etiam illa esse bona. quia utilia. Liberales
quippe artes sunt utiles. quia sunt instrumenta sacre scripture ut mal-
leus fabro. & arma contra hereticos. Sed tamen meliora sunt sacre
scripture testimonia. paucioritate platea. fragrantia ungen-
tis optimis. id est redolentia sancti spiritus donis. **B**onum unguentum
ad uitam est quod de agrestibus herbis confectum exteriora uulne-
ra sanat. melius unguentum quod de melioribus speciebus factum. inter-
cutaneum morbum curat. optimum unguentum quod de preciosissimis spe-

Memb. eccle. N

Ubera u. testa N
menta.

.iiii. unguenta. N

cieb' ut de nardo cōpositū internos dolores fugat. & corpus
a putredine seruet. ut illud MARIE in euanglio. qđ sup cap
xpi fudit. Ad sp̄itale autē sensū bonū ungentū ē oleū infir
moz. quo infirmi in ecclā unguunt. meli' ungentū oleū sēm.
quo reges & sacerdotes unguunt. optimū ungentū chrisma. qđ
xam in regnū & sacerdotū unguunt. Tropologyce v̄ bonū ungen
tū ē lex naturalis. qđ tibi n̄ uis alii nec feceris. p̄ quā placuit abel &
enoch & alii. meli' ungentū lex scripta ut n̄ occides. & cetera. op
timū ungentū sub grā. ut nolo mortē peccatoris. s; ut conuer
tatur & uiuat. A llogryce autē bonū ungentū ē remissio pee
catoꝝ. in baptisate p̄ sp̄m sēm. meli' ungentū bona uita post
baptisū p̄ grām sēi sp̄e. ut sobrie iuste. & pie uiuam. opti
mū ungentū. vii. dona sp̄s sēi sēi sp̄s sapientie & intellectus
& cetera. Lacte talis doctrine. flagrant ubera matris ecclesie.
Tropologyce autē sic de anima accipit. Anime iudiciū timen
ti. & pacē a iudice petenti. dicit sponsus qui & iudex. Quia pe
nitendo osculū pacis a me poses. ego osculabor te peccata re
mittendo. & pacē beatę uite tribuendo. quia meliora s̄ ubera
tua uino. fragrantia ungentis optimis.

Duos hoīes.

Quo homines legunt. exterior & interior. Exterior constat
in tribus. scilicet in corpore. in uita. in sensu exteriori. Inter
ior quoq; ē stat in tribus. uidelicet in sensu interiori. in ratione
& intellectu. Corpus ē stat ex triu. elementis. i. cetera.
ex aqua. ex aere. ex igne. & hoc habem' commune cū
lapidib; Vita ē uis anime qđ corp' uiuificat. & hanc
habemus communē cū herbis & arborib;. Sensus ē
uis aīe qđ corp' sensificat. & hunc habem' cōmunē cum
bestiis & omib' animantib;. qui sensus ē qñq; p̄tius.
scilicet uisus. auditus. odoratus. gustus. & tactus. Visu qđ

pe colores. auditu sonos. ad tactu odores. gustu sapor
res. tactu dura & mollia discernimus.

Sensus interior est uis anime. que preterita. presentia. futura. imagi
namur. Ratio est uis anime. qua imaginum genera &
species discernimus. Intellectus est uis anime quo in cor
porea ut est dilectio & sapientia intelligimus. In his
tribus constat interior homo. in quo nichil commune
cum bestiis habemus. In hoc imago dei exprimitur. &
huc spiritus sanctus in scripturis loquitur. Hoc autem differt inter
imaginem & similitudinem quod imago est in essentia natu
re. similitudo uero in imitatione boni uel mali. Imaginem
dei naturaliter habemus. similitudinem peccando perdi
dimus. Sicut ergo exterior homo habet sua membra sibi
congrua. ita interior homo habet sua membra sibi
conuenientia. Eius itaque ubera sunt sapientia & scientia. quibus
sic indoctos satiat. ut mater uberibus filios lactat. Uinum
autem quod mentem subuertit. est cura exterior qua fratribus
ministrare. & ecclesias dei exornare sollicita sit. Sed meliora
sunt ubera eius uino. quia magis deo placet doctrina quam indoc
tos ad uirtutes informat. quam cura qua ecclesias casuras
exornat. Hec ubera optimis unguentis fragrant. quia
sapientia & scientia que indoctos lactant donis spiritus
sancti exuberant. **A**nagogyree autem exponit sic. ecclesie
ad supernam patriam suspiranti. dicit christus patri futuri seculi.
Quia uultum presentie mee tantope desideras. & osculum ue
re pacis anime intantum postulas. ego te osculabor. id est. eternam
pacem tibi cum angelis dabo. & me ipsum tibi ueram pacem ma
nifestabo. quia meliora sunt ubera tua uino. & cetera. Duo ecclesie
ubera sunt duo caritatis precepta quibus filios suos in aeterna

Imaginē & similitudinem

et contemplatiua uita informat. ne malū p malo alieu
s; bonū reddant. Vinū autē est legalis austeritas que p̄ci
pit oculū p oculo. dentē prodente reddi. et qui occiderit
occidi. S; ubera ecclē meliora s; uino. quia elem̄tia carita
tis magis dō placet. quā seueritas legalis. Hec ubera s;
fragrantia ungentis optimis. quia p̄cepta caritatis redo
lent plena sēi sp̄e domus. **O**rox sponse. Oleū effusum
nom̄ tuū. idō adolescentulę dilexerit te. Sponsus a pa
tre missus. ad sponsā uenit unctus. ut et sponsā ungat.
Iuxta hystoriā intelligitur. qd̄ filia pharaonis salemo
nē oscularis. senserit odorē olei exunctione regali et
dixit. Oleum effusū nomen tuū. hoc ē sicut caput tuū
ex oleo unctionis effuso redolet. ita fama regalis nomi
nis tui ul' pacis ubiq; resulget. idō iuuenulę diligunt
te. qd̄ si in re ita n̄ fuit. qd̄ tam ita ē potuit. utiq; in
significatione fuit. **I**uxta allegoriā ū post quā
Sponsus p̄ osculū sua ubera sponse ad alendos filios
ungentis repleuit. hoc ē post q̄ xp̄e p̄ incarnationē
suā dona sp̄s sēi ad docendos pplōs sup eccliam effu
dit. illa exultans dicit. Oleū effusū nom̄ tuū. Oleū
dū in uase latet n̄ redolet. effusū uero bene olet. sic
xp̄e dū in sinu patris sui latuit. q̄si nullū odorē dedit.
dū ū effusus ^{in carne} apparuit. nom̄. i. cognitio ei' toto mun
do innotuit. Nom̄ ei' ē xp̄e qd̄ ē unctus. qd̄ olim in syna
goga latuit ubi soli reges et sacerdotes oleo ungebant.
et tantū in iudea not' erat d̄s. hoc n̄ in ecclā ē effusū
sup om̄e genus hominū. q̄ oleo et chrismate in regnū
et sacerdotiū xp̄i unguunt. unde et a xp̄o xp̄iani di
cunt. Et hoc nom̄ n̄e a solis ortu usq; ad occasū ē lau

Historia.

Allegoria.

dabile. Nōm̄ q̄q; eius ē ih̄c qd̄ ē saluator. Hoc nōm̄ in
ioseph qui saluator mundi dicitur ē latuit. q̄ egyptū
afame saluauit. Hoc in ih̄u nauē duce ppli dī latuit.
qui pplm̄ redēptū interā remissionis introduxit.
Hoc etiā in ih̄u sacerdote latuit. qui pplm̄ a captiuita
te ierlm̄ reduxit. S; hoc nōm̄ effusū ē dū omib; genti
bus patuit. qd̄ ipse uerus saluator fuit. q̄ mundū apieu
lo famis uerbi dī saluauit. & qui redēptū pplm̄ interā
remissionis. i. in paradysū introducet. & uerus rex &
sacerdos pplōy a captiuitate diaboli ad celestē ierlm̄ re
ducet. Nōm̄ ih̄u in uniuersa terra p̄dicat. quia p̄ hoc
om̄is fidelis oleo baptismatis signat. & nōm̄ moȳsi oli
celebre. uix nunc ab aliquo auditur. quia lex occidens
iā abolitur. Dicit ḡ oleum effusū nōm̄ tuū. quasi dicat.
Sic oleū effusū bene redolet. sic fama nominis xp̄i in
carnati ubiq; refulget. Oleū habet. vi. insignia. Oleū
enī dicitur midia. & oleū ē signū pacis. & fouet infirmos.
& sanat uulnera. lum̄ lucernis ministrat. & omib; liq̄
rib; sup̄ eminet. Hoc xp̄m̄ designat. q̄ ē midia nr̄a &
pax nr̄a. q̄ nos infirmos p̄dicando fouit. uulnera pec
catoꝝ p̄ sua uulnera curauit. signis & miraculis lum̄
p̄buit. omib; seīs sup̄ eminet. Dum sponsa sponsi oscu
lus fruitur. adolescentularū chorus ingreditur. aq̄b;
hym̄neus cantat. q̄a dū ce
fida xp̄m̄ suscepit. t̄ba
fidelū ubiq; accurrit. que
laudes susceptori suo
cant. Unde sub d̄. t̄. l̄do adolescentule dilexerūt te. i.
aī; fidelū fide & dilectione obsecurūt tibi.

Iuxta tropologiā aut̄ fidelis aī; nōm̄ suū ut oleū
effundit. dū famā bonę actionis q̄si bonū odorē

*¶. vi. insignia in
oleo.*

proximis per exemplum diffundit. Hoc nomen quasi inua
se latet. dum nullum bonum opus coram proximis luceat. His
preceptum: luceat lux vestra coram hominibus. ut videant
opera vestra bona. & glorificent patrem vestrum qui in caelis est.
Hanc animam adolescentule diligunt. quia fideles
anime eam in bono imitantur. **I**uxta anagogam in ecclesia
ad ecclesia anhelant. nomen ut oleum effunditur: quan
do pro odore & luce bonorum operum in caelum sicut christus recipi
tur: ubi cum sancti angelique diligunt. quia in eternum cum ea
de oleo exultationis. i. x. & spiritu sancto exultabunt. Hoc
nomen nunc quasi oleum in uase latet. quia dum ipsa in hoc
mundo peregrina manet. Adhuc subiungitur uox sponsae
Trahe me post te. Hystoria hic subintelligitur quod salo
mon postquam filiam pharaonis in seculo exceperit in do
mum quam sibi edificauerat ascenderit ipsaque cum eo
comitari uoluerit nec ualuerit. & ita dicit. Trahe me
post te. Subieciunt adolescentule. scilicet puellae eius.
Curremus in odore unguentorum tuorum. hoc est nos post
te curremus. quo odorem unguentorum tuorum senser
imus. More illi uere loquitur: ubi nobiles femine
solent sibi unguenta adhibere. quorum adoratione ma
gis possint maritus placere. ut de hester & iudith
legitur: Allegoria. **P**ostquam christus nomen christi tanta
tatis super omne genus hominum fudit. & odore olei spiritus
sanctus adolescentulas. i. fideles animas ad amorem suum
adtraxit. per duram uiam reuersus est in caelum parare sponsae eter
nae dulcedinis conuiuium. Quem illa per eandem uiam sequi uolens
nec ualens clamat. Trahe me post te. Quod est dicere. Da uires
posse tua uestigia per hanc uiam sequi. per quam ad gloriam perces

Hystoria.

¶ Quid sit uia dñi.

sisti. Via dñi ē p̄sp̄era mundi n̄ appeti. & aspera paciēti
 peo pati. Phane uia ipse ingressus est ad gl̄am. Cum enī
 iudei uellent cum regē cōstituere fugit. cū uellent cum
 crucifigere. ultrō se obtulit. Hec uia licet sit dura carna
 libus. tam suauis ē sp̄alib⁹. Phane se sequentib⁹ irā p̄ce
 pit diēs. Si quis uult uenire p̄m. a. s. meip. & t. c. s. & se
 quat̄ me. i. imitēt me. Phane uia nemo graditur. nisi
 trahatur. ut scriptū ē. Nemo uenit ad me nisi pat̄ trax
 erit eū. Ds nos ad se duob⁹ modis trahit. & duob⁹ modis
 impellit. Irabit nos p̄missiōib⁹ dulcedinis sup̄ne patrie.
 impellit nos minus ignis gehenne. Irabit nos quoq; di
 uersis donis. impellit nos uariis flagellis. Sic moȳses
 traxit ppl̄m p̄mittendo regū diuitias. pharao ipulit
 uerberib⁹. Quosdā trahit ds nolentes cū eos gr̄a sua p̄ue
 nit inspirando ut bonū uelint. uolentes subsequit̄ iu
 uando. ut bonū possint. Ergo gr̄a cū p̄uenim⁹ ut uelim⁹.
 donū ē cū uiuamur ut possimus. arbitriū utrū sequi
 uelimus. libertas si spontē sequimur. captiuitā si sequi
 abnuimus. fragilitas si sequentes labimur. inermū si se
 quendo n̄ deficiamus. & hoc nobis s; gr̄e asseribimus.
 p̄mū. c̄num gaudiū. Uniuerse eccl̄e p̄mundū unā
 eccl̄am catholicā constituta. uult. adōlescētia s̄ quasi no
 uelle. quia p̄baptisma & gr̄am sc̄i sp̄e renouate. Dicit q̄
 eccl̄a x̄. trahē me p̄ gr̄am post te imitando. dicunt ado
 lescētia. i. eccl̄e ei filie curremus & nos fide & dilecti
 one in odore ungentoy tuoy. i. in cōsideratione miracu
 lorū tuoy ul' infama opum tuoy. ul' infide c̄noy bo
 norū

Tropologia. fidelis anima bonū uolens & p̄se
 non ualens. clamat xp̄o trahē me p̄ te. hoc ē dap̄ gr̄am

¶ Quid sit gr̄a donū. Arbitrium.

ut p^o tua uestigia ad te quies uia ueritas & uita ue-
niam. Nullus enī homo ad penitentiam conuertitur: nisi
p^ogram trahat. **A**nagoge. Cœla pegrinans supna
appetens. & p^ose assequi non ualens. clamat. Trahe me
post te de hoc mundo ad celestē glām. ut te illa facie
ad facie uideā. quia nullus ad illā p^ose uenire poterit.
nisi grā & dextra dī illū traxerit. **Q**uox adolescen-
tularū. Curremus in odore ungentoy tuoy. Cœla in
fide & ope pfecta dicit sponsa. digna coronari & in
thalamo glē collocari. In pfecti autē adhuc in tēpla
tua uita dicunt amici. in pfecte in actiua uita amice.
adhuc autē rudes in fide dicunt adolescentule. Hi omēs
dicunt sponsē seil pfectas in cœla. Curremus in odore un-
gentoy tuoy. hoc ē pcedere nos uiam dī faciēdo & docen-
do. & nos sequemur odore ungentoy tuoy. i. imitemur
exempla opū tuoy. Ungenta cœle ut supius dictū ē. sunt
uaria sps seī carismata. odor ungentoy. fama bonorum
opum. P hoc qd dicit curremus. innuit nob festinan-
dum ad uitā dū tempus habem. ut scribitur. Currite dū
lucem habetis. ne tenebre uos comprehendant. Nota spon-
sa sponsi lateri iuncta ingredit. p ea famule ingdiunt.
quia pfecti exemplis pcedunt. aliū imitando sceunt.
Qd ad tropologā sic refertur: Cū uiderint lapsi aliquē
pfecte conuersū dicunt. Curremus in odore ungentoy
tuoy. hoc ē nos imitabim tuū exemplū. **A**nagogyec
autē sic. Quiq; feruentes amore celestis regni dicunt
cœle ad supna festinanti. Nos curremus p te de uirtute
in uirtute. in odore spitalium gaudioy. **Q**uox sponsē.
Introduxit me rex in cellaria sua. Sponsa in penetra

H. Historia.

H. Historia.

le sponsi ingressa reuertit̄ adiuuencula & nunciat eis ut
currant: ut & ipse introducant. Tradunt hebrei qd salo
mon hunc librū in honore filie pharaonis fecerit: cui &
incōparabile domū edificauit. Inquā sedm hystoriā post
quā eam introduxit: thesaurū suū ei ostendit: & de cellariis
uaria pocula optulit. Cellarium enī dicitur quasi celans
uinū. Cui adolescentule cantant ab ea potare. Exultabim⁹
& letabimur in te. hoc ē congaudem⁹ honori tuo. memores
uberū tuorū sup uinum: id ē in memoria habentes regis die
tū. meliora s̄ ubera tua uino: hoc ē michi magis placent quā
uinū. Et quia regi placet reu diligunt te: i. om̄s boni tibi
ēgaudent. s; mali inuident. **S**edm allegoriam autē
ecclesia a xp̄o p̄grām in sacra septuā tracta dicit. Introduxit
me rex in cellaria sua. Cellaria in quib; uariū potus seruan
tur: s; libri sacre scripture de quib; uarie sententię scienti
bus iusticiā p̄p̄nantur: Cum enī lectio de ioseph legit̄:
q̄si poculū c̄ra ad uerū porrigit. Cū ū de iudith septuā
recitat: quasi poculū castitatis p̄p̄natur: In hec cellaria
xp̄e sponsā introduxit: quando sensū apuit ut intelligerent
septuā. Xp̄e autē p̄p̄rie sedm carnē rex dicit̄: quia huma
no generi a patre p̄ficiē. ut scriptū ē. Ego autē c̄stitutus sū
rex ab eo. Et itē ad pilatū. Iudicis q̄a rex sum ego. h̄c. Data
ē michi om̄is potestas in celo & in t̄ra. Et itē. Ipse c̄stitutus
ē ad eo iudex uiuorū & mortuorū. Hic solus potest in septuā
introducere. qui solus potuit. vii. signacula libri soluere.
que erant ei incarnatio. natiuitas. passio. inferni spoliatio.
resurrectio. ascensio. futūm iudiciū. **A**dolescentule di
cunt sponse. Nos potando fecisti exultare & letari: idē exul
tabimus & letabimur in te. Exultabimus in corpore seil opando

¶ vii. signacula.

ca que p corp' fiunt. uigiliis. ieiuniis. elemosinis. & leta
bimur. mte. uidel' ea opantes que sp'italia s' legendo. oran
do. p'dicando. Et hoc mte. quia hec opa n' ualent. nisi in
catholica cec'la. Memores uberu' tuor'. hoc e' in memoria
habentes doctrina' utriq; legis. que s' ubera tua q' inde
suximus. ut d'no in seitate & iusticia seruiam'. & hoc sup
uinum. i. sup seclarem sapientia' que docet nos laudem
hominu' querere. & t'renas diuitias congregare. Ido' recti
diligunt te. quia qui de xpo' recta sapiunt. doctrina'
tua diligunt. **S**ed'm moralitate' u' eu' quis de seclari
uita ad sp'itale' e'uersatione' uenerit. exultans dicit. In
troduxit me rex in cellaria sua. Claustra quippe s't q'si
quedam cellaria. in quib' s' multimode' e' solationis pocula.
Iu' eni' e'uersi iuxta secl' legunt. quasi q'da' pocula iusticia'
sicientib; p'ferunt. Quib' claustrales dicunt. Exultabim'
& letabimur. mte. hoc e' corpe & anima' e'gratulamur
de tua e'uersatione'. memores uberu' tuor'. i. sapientie
& scientie' studii. sup uinu'. i. seclare' cura'. & ido' recti dili
gunt te. i. quiq; penitentes imitantur' te. **S**ed'm
altio'rem aut' sensum cec'la' iam in eccl'o' recepta. gratulan
do dicit. Introduxit me rex in cellaria sua. hoc e' in omni
mode' gl'e' gaudia. ubi q'esurunt & sitiunt inuicem. sa
tabuntur & inebriabuntur ab ubertate domus di' & tor
rente uoluptatis sue' potabit eos. Cui se' in gla' e'gaudentes
cantant. exultabimus & letabimur. hoc e' p' omnia' e'gra
tulam' gl'e' tue'. Memores uberu' tuor'. gemine' secl' di
lectionis. qua' filios tuos imbuisi sup uinu'. hoc e' sup
legale' obseruantiam. de qua eos p'hibuisti. Ido' recti. i.
secl' angli' diligunt te. **V**ox spons'e. Nigra sum s'

I Topologia.

A Anagogen.

H Historia.

formosa filie ierlm hic ad littera datur intelligi qd no
 biles femine ierlm ad regina cum munerib' uenerint.
 & ea fusca uisa illa despexerunt. Quib' ipsa dix. O filie
 ierlm si ego sum nigra. tam sum formosa. nigra ut tab
 nacula cedari. formosa ut pellis salemonis. Nolite hoc e
 siderare qd fusca sim. quia intinere de colorauit. i. ob
 fuseauit me sol. etia' timor me denigrauit. quia filii ma
 tris mee pugnauerunt contra me. hoc e frs mei pugnauer
 ante oculos meos e'tra hostes. & interi' posuer' me custode
 in uineis. ubi a sole fuseata sum. Vinea mea p' timore
 n' custodiui. hoc e a sole me n' seruau. Hoc utrum in re ita

A fuerit n' multu' curatur: cu' mysticares hic intelligatur:
 ad spiritalem q'ppe intelligentia. cecela in ecclaria sacre
 scripture p' xpm introducta qd ibi bibit. hoc aliis p'dican
 do eructauit. unde max p'secutione' infidelium incurrit.
 Quia uidentes infide' in p'fectu' bonis p'scribi. exiliari. di
 uersis penis enueiari. quasi ad o' derelicta' despexer'. &
 uitam ei' insaniam. sine o' sine honore estimauer'. Hos ipsa
 docet se talia p' xpo sponte pati. & p' h'c se in interiori
 homine ad glam ornari dicit. Nigra sum s; formosa filia
 ierlm sicut tabnacula cedari. sicut pellis salemonis.
 Ierlm qd sonat uisio pacis. supna patria intelligit. in q'
 cina pax xpe uidebit. Huic filie sunt fideles. anunc. in ec
 lesti ierlm regnatura. formosa dicit quasi forma o'sa. i.
 ppt' forma odiosa. formu' q'ppe e' ferru' in igne candens.
 unde dicunt' formosi. scil' rose rubeo & lacteo lili' colore
 splendidi. Id'o dicit' cecela formosa. quia in igne tribula
 tiois excocta. m'rib' rubescit. uirginub' albescit. Cedar fuit
 filius ismahel filii abrah'e. tanto odio acerbibus suis ha

N. Allegoria.

N. Cedar.

bitus. ut nullo loco eēt securus. s; semp tabnacula mu-
taret. que sole & tēpestare nimis nigre eēt; s; & ipsa
gens cedār usq; hodie dicit habere nigra tabnacula.
nigris uidel coriis exteri coopta. interi albis linteis exten-
ta. Cedār qd dicitur tenebre ul nigredo. significat pecca-
tores. nigros in peccatis. ad cōnas tenebras tendentes. Ho-
rum nūq tabnacula malas actiones significant. in
quib quasi in tabnaculis nūq securi omib odiosi ha-
bitant. **S**alemon q̄ diu tēplum fecit archa dñi
pellib rubricatis exteri coopu. it. sole & tēpestare
de nigratis. s; auro & gemmis interi ornatis. Sale-
mon qd dī pacificus ē xpc̄ cui pellis. i. caro erat
pp̄o sanguine rubricata. sputis. flagellis. cruce de-
nigrata. interi auro & gemmis. i. sapientia & signis
ornata. Hac pelle archa tēgebatur. quia carne & dicitur
uelabatur. Hec pellis significat ecclā. que exteri ē passi-
onis sanguine rubricata. aduersitatib mundi de mi-
grata. interi gemmis uirtutū ornata. Dic̄ q̄ p̄fecta
ecclā adimp̄fectos. Ego sum qd ē nigra. quia huic mun-
do pp̄t passionē quas sustineo despecta. sicut taber-
nacula cedār. hoc ē q̄si sum defurib & latronib nigris
in peccatis. s; tñ formosa sum sicut pellis salomonis. quia
exemplo & ornata sum uirtutibus. Ecclā si qd ē olim
a contribulib suis tanto odio ē habita. ut nullus ei loc̄
manendi tutus eēt. s; semp de ciuitate in ciuitatē fugi-
ens migraret. Unde multa scandalū s̄. q̄ xp̄ianos
miserabiliōres omib; hominib; reputauer̄. Quib dic̄
Nolite considerare me qd fusca sim. q̄a decoloraui me
sol. qd ē dic̄. Nolite ad tēdē pp̄t q̄ mundo despec-

ta sum. s; con sidate causam ppt̄ quā sustinco penā.
quia n̄ furto nec p̄ aliquo crimine. sed p̄ xp̄o hanc paci
or qui ē sol iusticie qui sol decoloraui me. i. cui ardoris
amor me mundo obscurauit. P̄ solē aliquñ x̄. aliquñ p̄ secu
tio accipit. xp̄e ppt̄ splendorē. p̄secutio ppt̄ feruorē.
Cum sol iusticie me illuminaui. tunc sol p̄secutiois me
obfusaui. q̄a ipsi filii matris mee pugnauer̄ c̄tra me.
Nota qd̄ filia pharaonis hic loquit̄. scil̄ eccl̄a de egypto
educta. sub apl̄is ad xp̄m collecta. cui mat̄ erat sȳna
goga. ei q; filii iudei. q̄ eccl̄am in multis modis impugna
uerunt. xp̄m occider̄. Stephanū lapidauer̄. utrūq;
iacobū interfecer̄. alios flagellauer̄. alios p̄secuta s̄. Ipsi
me posuer̄ custodē in uincis. quia eccl̄am de finib;
suis. p̄fecer̄ me omnib; eccl̄is. p̄fecer̄ dico. quia cau
sa p̄ficiendi exiter̄. Uincā meā non custodiui. hoc
ē p̄mittuā eccl̄am in iudea n̄ licuit m̄ custodire. Eccl̄a
p̄simile d̄r uinea. quia sicut uinea foris ē arida. int̄
florida. sic eccl̄a in exteriorib; est arida. in interiorib; flo
rida. In qua xp̄e est uitis uera. apl̄i palmites. potū uite
ferentes. opariū om̄s electi. **A**d morale ū sensum.
cum fidelis anima in sc̄a cūlatione despecto cultu. &
humili habitu utit̄. ac carnalibus amicis & cognatis
despiciat. quib; d̄r. Vos amici q̄ uultus c̄e filie hierl̄m.
i. eccl̄e uob; nigra. i. despecta p̄ contemptu mundi appa
reo. & reputatis me sic tabnacula cedari. i. sic yp̄ochri
tas qui ueniunt inuestim̄tis ouū. int̄nsecus aut̄ sunt
lupi rapaces. q̄s habitacula tenebrarū. scil̄ demonū.
s; in oculis d̄ni sum formosa sicut pellis salemonis. iu
del̄ instar carnis x̄ exter̄ ieiunus. & uigilius. mace

N Sol. xpc.

N Tropologu.

rata. interius uirtutibus decorata. Sicut enim pellis est mortui animalis. sic ego mortificata sum. uicis. & idcirco sum habitaculum & ueri pacifici. Iecurco uos carnales nolite me esse fidare quod fusca sum in uili habitu. sed attendite quod haec causa ueri solis & subiuui. quod cum diues essem propter me pauper factus est ut me diuitem faceret. quod me decolorauit. dum me de secularis ornatus colore. ad hunc habitum permutauit. Nec mirum quod uobis appareo nigra. id est despecta. quia non iudei. non pagani. sed ipsi christiani filii matris meae ecclesie pugnauerunt contra me. in detrahendo. quod est spiritualis uitae inuidendo. ad secularia negotia reuertendo. Et cum aliter non possent. posuerunt me custodem inuicis. id est lucri gratia profecerunt me secularibus. & sic uincam meam non custodiu. id est spiritalem uitam obtentu dilectionis proximi neglexi. Uite quippe singulorum hominum uincea simili dicitur: quia sicut uincea circumseptae est maceria. sic corpe circumdata est anima. & sicut in uincea sunt palmitum fructuum ferentes. sic sunt in anima cognationes operum preferentes. In his uinceis seculares spiritalem uirum custodem ponunt. dum eum lucri causa ad officium plateae eligunt. sed ipse uinceam suam non custodit. dum spiritalem uitam negligit. & curam secularis negotii suscipit. **A**ltior intellectus est. ecclesia ad supernam patriam anhelans & alios seculum predicando trahere festinans dicit. Uos amatores mundi. filie hierusalem nomine nostre. ego nigra uobis uideor in actua uita scilicet in secularibus. ut tabernacula cedari. id est similibus peccatoribus. si formosa sum in contemplatiua uita scilicet in spiritualibus. ut pellis salomonis ornata in uirum. Nolite ergo esse fidare quod fusca sim in secularibus. quia uirtus fulget

Anagogico.

illuminata ab eterno sole in spiritalibus. Et merito fusca sum. quia filii matris mee pugnaverunt contra me. scilicet heretici. & falsi christiani. filii ecclesie fide non opere. impugnaverunt me. falsis dogmatibus & pravis moribus. Ipsi me posuerunt custodem in vineis. hoc est propter illos susceperunt curam in secularibus. & vineam meam non custodierunt. quia propter eos contemplantur celestium inimici.

Quox sponsae. Indica michi quem diligit anima mea. ubi pascas. ubi cubes in meridie. Quantum ad historiam more loquitur femine potentis. iurum suum in uenatione querenti. & ne custodia militum incidat timens. sed cum uerba ad pastorem dirigat. quod al legorice intelligi uult manifestat.

Ecclia in persecutione nigra. id est despecta. uidens aenios cum uuis in uineis custos posita. id est malos cum bonis. in uineis mixtos. nec ipso prolo passiois posse eos discerni. poscit signum discretionis ab ipso pastore qui segregat oues ab hedis diebus. Indica michi quem diligit anima mea. ubi pascas. ubi cubes in meridie. Christus pastor dicitur a simili. quia pascit gregem fidelium in pascuis sacre scripture. & ouem perditam reducit ad uentura partem paradysi. fideles autem idcirco dominus oues. quia sunt simplices & innocentes. meridies. cum est seruator solis. est tempus persecutionis. Tunc christus cubat in cordibus credentium. fide & dilectione usque in finem tenentium. & pascit per sapientiam ora se confitentium. declinans estum uiciorum se negantium. Vagari autem est errare. Porro greges sodalium sunt conuenienter hereticorum. ex quibus sunt multi passi. si membra esse non potuerunt. quia caritatem non habuerunt. sine qua non perdetur nec ipsa passio. dicente apostolo. Si tradidero corpus meum ita ut ardeam. caritatem autem non habeam. nichil michi proderit.

Ecclia ergo in

Historia.

persecutores & hereticos. inter ueros & falsos fratres posita die. Indica mihi que diligit anima mea. ubi pascas. ubi cubes in meridie. quasi dicat. O christe que per anima. id est per uita diligo. pro quo omnes passiones sustineo. da signum cognoscendi locum tue mansionis. in tempore persecutionis. ne dum quero te uenerari in choro fratrum. in secula in ceetu hereticorum. parte adorem diaboli. Sic enim ecclesia credentium est templum dei uiui. ita ecclesia malignantium est templum diaboli. Et sicut christe in templo fidelium adoratur. ita diabolus in templo errantium colitur. Si quis sane hereticum l' diuitie adulterum ul' raptorem. lueri causa honorat. plane diabolum in eo cuius templum est adorat. Sodales dicitur quasi simul edales. qui nobiscum sacramenta accedunt. scripturas legunt. nobiscum orant. christum predicant. & tamen de omnibus christi non sunt. quia non que ihesu sunt. sed que sua sunt tantum querunt. id est luerum & laudem hominum. & secundum preceptum & exemplum pastoris fratres non diligunt signum ergo cognoscendi tales est hoc. In hoc cognoscent omnes quia mei discipuli estis. si dilectionem habueritis adinuicem. Igitur in his est locus & mansiois. in quibus in signe dilectionis. Tropologie autem fidelis anima inter ueros & falsos fratres est situta die. Indica mihi que diligit anima mea. ubi pascas. ubi cubes in meridie. Meridies cum sol feruet calore. est temptatio que carne libidinis l' animum accendit ire ardore. Locus autem umbrosus. est castus animus. Et sicut pastor est in meridie in opacum locum declinat. sic christe in estu temptationis meat ubi cubat. quos & sua theoria. id est diuina contemplatione pascit. sed sunt plerique casti corpe non mente. timore coacti non amore sunt. Hi habent peccandi uoluntatem. sed profici

¶ Signum bonorum.

29

endi non habent facultatem. In talibus christe non habet manendi locum quia spiritus discipline fugiet fictum. Sodales autem sunt falsi fratres qui cum ueris et sacramenta sumunt. scintillam habitu praeferunt. sed inuestimtis ouium lupi rapaces sunt. quia ueros fratres non diligunt. Horum signum est hoc. A fructibus eorum cognosce eos. Sicut arbores cum florent omnes partes apparent. et sepe acerbe in fructu pulchriores in floribus sunt. et non solum fructu discernuntur. ita falsi fratres cum ueris dei filiis ieiunant uigilant. cantant. communicant. sed solo fraterno odio discernuntur. pro quod templum diaboli cognoscuntur. De talibus anxia. die fidelis anima. Indica michi quem diligit anima mea. Animam est loqui. est totus uotus nouitiam ueritatis querere. Christum autem anime loqui est secreta ueritatis aperire. Quod praeterita persona quem diligere dicit magni desiderium absentis exprimit. anima ponit praeterita. ut illud quod dicit anima sua. i. uita sua et dicit eam. Die ergo. Indica michi quem diligit anima mea ubi pascas ubi cubes in meridie. quasi dicat. O christe uera uita quem diligo praeterita. i. praeterita. indica michi in terra inspiratio est in qua requiescas in festu temptationis. et quod pascas pastu tuae dilectionis. ne uagari incipiam pro greges sodalium tuorum. hoc est ne dum te quero in ueris fratribus te honorare. uagante diabolum euincam in falsis fratribus adorare. In quibus enim karitas quae deus est non habitat in his falsitas quae est diabolus regnat. **A**nagogyce uel ecclesia praesentia fastidientis et futura appetentis die. Indica michi quem diligit anima mea ubi pascas ubi cubes in meridie. Meridies dicitur quasi media dies. i. media dies. l. merai. pura dies. quando sol in centro caeli clari lucret. et significat splendorem sine claritatis. in quo sol iusticie christe in patre et spiritu sancto medius fulget. Greges autem sodalium sunt

ordines anglos. quis sodales. quia cū con uiui.
simul edales. Dicit q̄ ecclā x. indica m̄ que diligit
anima mea. ubi pascas. ubi cubes in meridie. qua
si dicat. O sol iusticie q̄ me de colorasti. quando me
de amore seli ad amore tuu pmutasti. nouifica m̄
glām q̄ in claritate ditauis pat̄ & spū scō equalis ful
ges. & anglos tua uisione pascis. ne uagari incipiā
p greges sodaliū tuoz. hoc ē ne dubia m̄te in agni
nub; anglos te simile nob locatū cogitē. **Q**uox spon
si. Si ignoras te opulchra int̄ mulieres. Ad litam ui
det̄ ostendē locū amice querenti se in meridie diēs.
Si ignoras locū in quo habitē. sequere uestigia gre
gū. & inuenies me in tabnaculis pastoz. **A**llegorice
aut̄ sponse int̄roganti de loco in quo sponsus maneat.
ipsū locū habitatiōis sue demonstrat diēs. Opulchra
sub audis infide. int̄ mulieres. i. int̄ hereses tuas
locus m̄s. & int̄ e locū mee req̄a. & ext̄ te nullus
m̄ locus ē manendi. Qd̄ si ignoras te ēe locū mee
mansiois. egredē de ignorantia hac & abi p̄ uesti
giā gregū. hoc ē imitare exempla iudeoz. q̄ unū
tantū locū in ierusalē habuer̄. ubi dō sacrificauer̄
in quo tabnaculū l̄ templū fuit. qd̄ locus arche
dri fuit. & ibi pascē hedos tuos. i. doce carnalit̄ sa
pientes. iuxta tabnacula pastoz hoc ē sedm̄ scrip
ta p̄ pharū. Pulchra dr̄ quasi carens puluere. & intel
ligitur ecclā p̄fectoz puluere peccatoz carentiū. Mu
lier dr̄ quasi molier. & intelligit̄ multitudo here
ticoz l̄ imp̄fectoz. qui molles. i. p̄ni sunt ad peccandū.
Greges dr̄ iudei. q̄ baculo legis egrēgan̄ ad cultū

H. Historia.

di. Hedi s̄ carnales p̄culantia laſeui. ad ſiniſtrā iudi
 cis eſt̄uendi. Paſtores s̄ p̄ph̄e. quoz tabnacula s̄ eoz ſeri
 pta. Sic enī in tabnaculis habitant militantes. ſic in
 ſcriptis ſe exercent c̄tra uicia pugnantes. **H**oc & alio
 m̄ pot̄e intelligi. Si in iſt̄is ignoras dubitando te
 eē meū locū. egredē de hac dubitatione. & abi n̄ pas
 ſib; corp̄is. ſ; affectibus cordis p̄ueſtigia. gregū. i. p̄ ſi
 de p̄cedentiū p̄p̄loy. & paſce hedos tuos. i. inſtruc car
 nales iuxta tabnacula paſtoy. hoc ē ſed̄m doct̄nā ap̄loy.
Ali. Si ignoras te ſanguine meo redēptā. & in te michi
 ſede poſitā. egredē de c̄ſortio meo. & abi p̄ueſtigia gre
 gū. i. ſequere exempla errantiū. & paſce hedos tuos.
 hoc ē doce carnales iuxta tabnacula paſtorū. i. ſed̄m doc
 trinā hereticoy. **T**ropologicē v̄ anime locū x̄ q̄renti
 diē ſponſus. Opulchra in c̄uerſatione in̄ mulieres. i.
 falſos fr̄s. in te ē locus in c̄ mansionis. in q̄ poſita ē ſedes
 dilectionis ut ſcriptū ē. Anima iuſti ē ſapientie. ſt̄ in e
 templatiua uita ignoras te eē meū locū. egredē ad actiūā.
 & abi opando p̄ueſtigia gregū. i. p̄ facta in c̄gregationi b;
 de gentiū. & paſce hedos iuxta tabnacula paſtoy. hoc ē
 doce carnales cogitat̄ tuos ſed̄m uitā patrū. in quorū
 fide & op̄atione & doct̄na poſui m̄ locū. **A**nagogy
 ce aut̄ c̄clē deſidanti c̄leſtia diē xp̄e. Opulchra in dilce
 tione c̄t̄ne pulchritudinis in̄ mulieres. hoc ē. in̄ c̄cl̄as
 ſp̄itales filios in̄ paruriētes. ſi in hac uita ignoras te q̄lis
 fut̄a ſis in illa gl̄a. egredē de corpe. & abi p̄ueſtigia gregū.
 i. imitare exempla in̄m. & paſce hedos tuos. hoc ē reficē
 p̄p̄los ſacram̄tis in feſtiuitatib; iuxta tabnacula paſtoy.
 i. in ſtar̄ corpoz ap̄loy. i. illoy ſucceſſorū qui erant paſtores

Historia.

pploꝝ. Quoy corpa dñr tabnacula dicen te petro aplo.
Vclor e depositio tabnaculi mei. i. solutio corpis mei. Si
corpe exuta cu corpib' illoy reqesca. spu etia cu spitib'
coru in celo regnabis. **Q**ox sponsi. Equitatu meo in
currib' pharaonis assimilavi te amica mea, littera ui
detur sonare. qsi salomon dixerit filie pharaonis. Non
es digna ut p' greges tref. q' cu exercitu in regali curru
scil' in curru pharaonis adducta es. **P**orro hystoria
hie tangitur q' ppl's di in egypto afflictus p' sanguine
agni liberat. p' mare rubru' educt' celesti pastu in tram
repmisionis inducit. Que pharao cu currib; & equib;
insecut' fluetib; maris e obrut'. Hui' allegoria talis e. **E**gypt'
dr' tribulatio. 7 e hie mund' tribulatioe ^{plenu'} Egypt' dr' etia tenebre.
& significat infernu' tenebris horridu'. Ppl's in egypto
afflict' e xpian' ppl's in hoc mundo opp'ssus. Moyses q'
ppl'm p' sanguine agni de egypto libavit. e xpe uerus
agni. qui p' proprio sanguine ppl'm de tribulatione mun
di & de tenebris inferni redemit. Mare rubru' e bapuf
mus. martyrio x' rubricat'. Terra repmisionis. e bea
tudo regni celestis. Pharao qd' sonat elidens. e diabo
lus. q' elisit gen' humanu' in peccatis. Hie fluetib' maris
obruit' cu currib' & equib' quando in stagnu' ignis & sulphu
ris p'cipitabit' cu hereticis & p'secutorib'. Die q' sponsus
e solans sponsa. O amica mea. id est secretis meis cui
nota feci omnia q' audiui a pat' meo. q' ap' secutorib; & he
reticis talia passa es. q' lia oli ppl's ms in egypto. & n' esse
euta greges hereticos; fugisti in tabnacula pastoy. id'o as
similavi te equitatu meo in currib' pharaonis. hoc e simi
le te reputavi exercitu meo in egypto afflicto. existenu

incurribus pharaonis. i. quando pharao persequebatur cum incurribus; sic cum te libabo. ita te libabo de gregibus hereticorum & persecutoribus; quasi currus pharaonis. i. diaboli. & cum pastoribus quasi currus mei inducam te in terram uiuentium. Tropologice autem amica sponsi est incurribus pharaonis. quando fidelis anima est in tribus falsis quasi currus diaboli. Hanc equitatu suo assimilabit. quia eam predicatoribus euangelii associabit. Huius quippe sunt equi qui cum malicia pugnant. ipsi etiam equi. quia currum euangelii per mundum trahunt. De his scribit. Ascendes super equos tuos. & quadrigae tuae saluatur. Anagogice uero ecclesia de egypto huius mundi fugiens & ad ueram patriam tendens. est incurribus pharaonis. quam diu hic permixta est cum malis. Haec exercitus christi assimilabit. quando angelicus agminibus associabit.

Vox sponsi. Pulchre sunt genes tuae sicut turturis. collum tuum sicut monilia. Murenuas aureas faciemus tibi. uermiculatas argento. Quia in historia more loquitur amantis amicae laudantis. ac murenuas ei permittentis. Quae enim in meridie quasi sunt. in tabernaculis pastorum inuenit. & hanc laudem & promissa ab eo audiuit. Quantum uero ad allegoriam ecclesia in persecutione uidens tam hereticos quam catholicos quasi propro pati. metuens dubio errore decipi. quasi sunt sponsum in grege sodalium. i. hereticorum & non inuenit. quasi sunt cum in tabernaculis pastorum. i. catholicorum. & ibi inuenit. quae eam laudibus excepit. & munera remisit dies. Pulchre sunt genes tuae sicut turturis. & cetera. Cum membra corporis inscripta ponunt. officia tantum eorum in significatione notant. cum uero aues inducunt. colores uel naturae earum assignant.

Tota ecclesia est unum corpus. cuius caput est christus. membra eius or-

Historia.

Allegoria.

Gene ecclie monachi.

dines electoy. In genis notat uerecundia. Gene g
ecclie e ille ordo electoy q uerecundant cla cora do pa
la cora hominib peccare. sic monachi & heremite. Hec
gene pulchre s. quia se peccasse l peccare erubescunt.
Turtur e acris coloris. & p cantu gemit. turt felle ca
ret. s. q uno copare gaudet. Hec auis gerit figuram x.
qa acrisu colore habuit du celeste uita docuit. p can
tu gemit. qndo suspiciens in celu ingemuit. qa hu
manu gen surdu reppit. & muti alauidib di. felle ca
ruit. qa fraude n habuit. Vno copare. i. societate unius
catholice ecclie gaudet. Gene g sponse s. sicut gene
turis. qa ille ordo in ecclia peccare uerecundantiu.
e imitator x. imitator scil aploy. q acrisu habent co
lore qa eoy euerfatio in celis e. p gaudio mundi gemit
gemitib inenarrabilib. felle malicie carent. uno co
pare x. gaudent. **C**ollu tuu sic monilia. Collu iun
git cap & corpus. & traieit esca acapite accepta incorp.
Collu ecclie e ordo platoy. q uerbo & exemplo corpus
ecclie iungit capiti x. atq; esca sacre doctrine acapite
x. accepta. traieit pdicando incorp ecclie. Monile qd
ornat & munit pectus. e signu uirginis desponsate.
ne adult manu inmittat in sinu aliene. Collu g ecclie
e sic monile. quia ordo platoy bene uiuendo ornat. &
recte pdicando munit pectus uirginis ecclie x. despon
sate. ne adulter. hereticus manu pui dogmatis inmit
tat in sinu fidei catholice. Et notandu qd hi duo ordi
nes pccu ponunt. qd hi duo magis necessari in ecclia
noentur. alii indoctis pdicando. alii pccis orando. Die
g sponsus. Oamiea in tabnaculis cedat. nigra in tab

Historia.
Collu plat.

Nota duos ordines.

naeulis pastoy pulchra. pulchre s̄ gene tue. & collu
tuū sicut monile. qd̄ s̄ eq̄tes mei pastores tui. q̄s̄ ut
turtur uita simplices. ut monile scriptas te ornantes.
quib̄ poteris a gregib̄ hereticoy muniri. a quib̄ time
bas corrūpi. Et ut tali ornatu munitaris. ego & pat̄ &
sp̄s̄ s̄s̄. l̄ ego & opifices mei ornatores tui. murenulas
aureas faciem̄ tibi. scil̄ sacras scriptas sapientia splen
didas. uermiculatas argento. hoc uariatas eloq̄ntia.
D̄s̄ q̄ oli dix̄ faciam̄ hominē. ipse n̄ dicit homini. faci
emus murenulas t̄. i. ad honorē tuu. sacra q̄ppe scripta
ē a sc̄a trinitate facta. a sc̄is uiris septa. & hec ē honor anime
seruata. Murena ē piscis in foramine suo existens. circula
tus & eglobat. n̄ comedens s̄ sugendo humore. & sucū
exthens. a deū similitudinē fiunt murenule. i. in au
res q̄ s̄ ornat̄ mulierū. & intelligunt̄ sacre scripte que
docent obedientiā. q̄ ē ornat̄ animarū. Hec scripte dul
cit̄ exhortando simplices & humiles ut murena sugunt.
humore peccata exthunt. durū qd̄ oīa metalla p̄cellit.
significat sapientiā q̄ om̄ia tr̄scendit. Murenu
le s̄ auree. q̄a sacre scripte sapientia s̄ splendide. in ig
ne sp̄s̄ s̄i ad aurū examinat̄. Argentū qd̄ nitet & sonat
exp̄mit eloq̄ntiā. q̄ tropis & figuris nitet. & rethoricis colo
rib̄ dulcit̄ sonat. Scripte s̄ argento uermiculat̄. i. eloq̄ntia
distincte. & sententiis uariat̄. Vermiculare & enī ē uariare.
in modū uermis flexuosi ē torquere. His monilib̄ ē sponsa
ornata. a sponsi opificibus. **T**ropologia. Sic exterior
h̄o habet sua membra. ita interior habet sua. Gene q̄ anime s̄
uerrecundia. q̄ uerrecundat̄ se n̄ faciēda fecisse. l̄ faciēda
neglexisse. Hec s̄ pulchre. quia bonę actioni intente. Hec

Murena

genē s̄ turturis. q̄a fidelis anima gemit se in hoc corpe
pigrinari ad dño. cui soli flagrat c̄sortio. Animę collū
est intellectus. q̄ animā & sp̄m iungit. ut caput & corp̄.
Duc̄ q̄ppe uires s̄ anime superior̄ que uocāt sp̄c̄ q̄ sp̄i
talia tractant. inferior̄ q̄ nomināt anima. q̄ corp̄alia
disponim̄. Hęc duo q̄si intellect̄ collū corp̄ & cap̄ con
iungit. dū sp̄m & animā unā substantiā eē intelligit.
E sc̄a acapite acceptā in corp̄ traicit. dū sp̄talia q̄ intel
lit in uentre memorię recedit. Huī monile ē interior
sensus. uariis sententiis ut p̄ciosis lapidib̄ insignitus.
in auris ei ē obedientia. auro sapientie & argento sci
entie decorata. **I**uxta anagogen̄ ū eccl̄a ad sup̄nā
patriā suspirans. morē turturis gerit. q̄ se in hoc mun
do pigrinari gemit. unā rē ad dño petit. ut inhabitet
in domo dñi om̄ib̄ dieb̄ uite sue. Ornat̄ huī monilis
& in auris. ē xp̄e splendens in gl̄a pat̄s. Alia tr̄slatio
sic habet. Similitudines auri fabri faciēnt̄ t̄ cū distinc
tionib̄ argenti. q̄ ad usq; rex in recubitu suo ē. Qd̄ est
dicere aurū. i. faciē meā in p̄senti uita non
poteris uidē. s; similitudinē celestis clarita
tis p̄ illuminationē sc̄pturarū uidebis. p̄specu
lū in enigmate. donec om̄ib̄ q̄ n̄c̄ latet in d̄itate appa
reat. **V**ox sponsę. cū eēt rex in accubitu suo. nar
dus mea dedit odorē suū. ad litterā datur̄ intel
ligi. qd̄ amica dulcetū q̄ sitū in tabnaculis pastorū
eubantē inuenit. q̄ ipse cā monilib̄ auro & gemis
factis ornauerit. ipsa ū ei ungenta ex nardo. myrra &
botris c̄fecta obtulerit. **A**llegorice aut̄ p̄mittua
eccl̄a ante x̄ aduentū in multis filiis suis d̄m inlubris

H. Historia.

gentiliū q̄ sunt & sic in gregib⁹ sodaliū errauit, s; hunc in tabnaculis pastoz cubantē. hoc ē in libris p̄phiarū latentē inuenit. q̄a monilia auro & gemis insignita dedit. q̄a ei legalia p̄cepta p̄ciosis p̄missionib⁹ plena cōmisit. ipsaq; ei p̄ciosa ungenta obtulit. dū saluandū p̄ca incarnationē passionē & resurrectionē credidit. Et hoc interī dū cēt rex in accubitu suo. hoc ē dū rex gl̄e xp̄c latuit in sinu pat̄s. Accubare q̄ p̄p̄t ē in secreto residere. Nardū x̄ incarnatione p̄myrrā ei⁹ passio. p̄bourū ipsius resurrectio notatur. Si quidē species arborū l̄ herbarū p̄significatione inscrip̄tis ponunt. Nardū nāq; ē arbor aromatica parua & spinosa & odorifera de q̄ fiunt optima ungenta. ut illud marie in euangl̄io factū erat denardo. Nardus q̄ ponit p̄ humilitate & unctione. q̄ sanat infirmi. Xp̄c fuit nardus arbor ungentaria. q̄ndo factus ē humani generi. medicina paruus. i. humilis. q̄a cū cēt in forma dī humiliā se ad formā serui spinosus. q̄a de peccatorib⁹ nat⁹ odoriferus. q̄ uirtutib⁹ refert⁹. qui factus ē ungentū nr̄c salutari. q̄ndo uirtus ei⁹ diuinitatis sanauit omnē languorē & omnē infirmitatē. Dī q̄ cū cēt rex in accubitu suo xp̄c scil̄ rex gl̄e cū cēt in humana carne nardus mea. uidel̄ uirtus eius facta mea medicina. dedit odorē suū. hoc ē nouiciā suā p̄p̄tōs sparsit. q̄ndo cecos illuminauit mortuos suscitauit. & om̄s egros curauit. Vt cū cēt rex in accubitu suo scil̄ xp̄c p̄ ascensionē in gl̄a pat̄s. nardus mea. i. opatio mea. dedit odorē suū. uidel̄ odoriferū obsequiū. Tunc diu q̄sitū dilectū sponsa

Nardus.

inuenit in tabernaculis pastoy. i. indoctrina aplooy qui
dedit ei monilia. hoc e uaria spe sei karissima. &
ipsa obtulit ungenta. scilicet fide sue saluationis opa.
Alit. Du eet rex in accubitu suo. scilicet in sinu patris in
utero uirginis. nardus mea. i. humilitas mea dedit
odorẽ bonorũ opum. P nardũ etiã humilitas ecclẽ
intelligit. p quã aliis sanitas boni exempli orit. Ut
uox hic accipit ecclẽ in inferno redemptionẽ p̄stolantis
& dicentis. Du eet rex in accubitu suo. i. in cruce. nardus
mea dedit odorẽ suũ. hoc e humilitas mea sensit ad
salutẽ. q̄a fasciculus myrrẽ dilectus m̄s m̄. hoc e amara
mortẽ xp̄e p̄ me subit. q̄ me de morte redemit. Myrra
nãq; e arbor arabie altitudinis cubitoy ^{quinq;} similis spine.
q̄. achantũ diet. cui gutta uiridis e. amara. unde e nom̄
accep̄ myrra. Gutta cã sponte manans e p̄ciosior: cortice
uulnere uulior: q̄ medendis infirmitatib; salubris e. &
e q̄ mortuoy corpib; ne auermib; & putredine c̄suman
tur. edendis utilis. Myrra significat amara mortẽ x̄.
que n̄ris infirmitatib; medela etulit. & putredine
peccatoy anob; depulit. Unde q̄. in cruce myrratũ
uinũ accepit. & ioseph corp; myrra edidit. P fascieu
lũ intelligit egeries passionũ. Xp̄e factus e myrrẽ. fas
ciculus. ^{quando} de cruce ablat. myrra q̄ aloẽ
e pluuis. Die q̄ sponsa. fasciculus myrr
re dilectus m̄s m̄. q̄si dicat. Dilectus
m̄s que ego diligo p̄ om̄ib;. q̄ fuit in nard
uincarnatione factus e in myrra in passioẽ. amara mor
tẽ p̄ me sustinens. amara mundi p̄ se pati me edocens.
& idõ in t̄ uba mea cõmorabit. hoc e a patrib; utriq;

Q. d. sic myrra.

testamti q̄ s̄ uba mea p̄dicabit. l̄ mors dilecti mei quā
 p̄ mea salute subit. semp̄ in memoria mea erit. Et q̄m
 fuit myrra in morte. factus ē in botrus. i. leticia in resur-
 rectione. Unde seq̄t. Botrus cȳp̄ dilectus m̄s m̄ in uincis en-
 gaddi. Cyprus insula p̄ om̄ib̄ tr̄is mure magnitudinis. bo-
 tros gignere fert. l̄ cyprus ē arbor egyptia similis salici
 habens flores miri odoris & botros. Botrus p̄ leticia ponit̄.
 Cyprus aut̄ dr̄ euerfio l̄ flortuo. & significat resurrecti-
 onē x̄. in q̄ caro eī mortua reffloruit. q̄ euerfis eterna
 leticia attulit. Huius cȳpri botrus fuit xp̄e in p̄lo p̄ssus
 erueis. de q̄ fluxit illud uinū qd̄ dat euerfis. plenū
 gaudiū. Hic ē botrus q̄ duo in uicte ad filios isrl̄ porta-
 uer̄. scil̄ xp̄e in uice pendens quē p̄pheticus & ap̄licus
 ordo ppl̄is d̄m uisuris p̄dicauer̄. Qui ḡ fuit fasciculus
 myrrē in amaritudine passionis. ip̄se exiit botrus
 cȳpri in dulcedine resurrectionis. Myrra enī tristificat.
 uinū letificat. Dic̄ ḡ sponsa. Botrus cȳpri dilectus m̄s m̄.
 quasi dicat. Ille q̄ ut botrus in uicte p̄ me p̄ndebat in cru-
 ce. factus ē in potus leticie. & idō ē m̄s dilectus. q̄a cum
 diligo p̄ om̄ib̄. & hoc in uincis engaddi. i. in om̄ib̄ eccl̄is.
 Engaddi q̄ppe ē fons iuxta hier̄lm̄. in q̄ sacerdotes
 lauabant hēdos quos solebant immolare. & idō dr̄
 fons hēdi. P̄ engaddi ḡ qd̄ dr̄ fons hēdi. designatur
 fons baptismatis. in q̄ hēdi. i. peccatores lauanti uiuent̄.
 Vinea aut̄ s̄ eccl̄e in fonte baptismatis lotē. aliis p̄feren-
 tes uinū uite. Alii. Engaddi ē locus. in q̄ arbore bal-
 sami crescunt. q̄ in modū uincarū excolunt. q̄s idō ui-
 neas appellat. De balsamo aut̄ & oleo chrisma ēfiēt. q̄
 xp̄iani cōsecrant. Botrus ḡ cȳpri ē in uincis engaddi.

¶ Sic Cyprus.

¶ Engaddi.

Tropologu.

. quia xpc potus e leuice in ecclis unctis sacro chrisma
te. qfuit nardus nascendo. myrra moriendo. botrus re
surgendo. Moralit aut rex in accubitu suo e. du x in
anima iusti reqeset. Anima qppe iusti. e sedes sapien
tie. Hui anime nardus dat odore. du humilitas ei spar
git odore bonoz opum opinionie. Huic fit dilect myr
re fasciculus. quando omia amara passionis x in animo
colligit. & pro amara proximis pati disponit. In uba
ei comorant. qa in corde ei qd e in uba pdilectione
uersat. Botrus cypri qd conusio sonat. fit ci in uincis
engaddi. du gaudet de cūsis baptulatis & penitentiā
agentib. **A** nagogyce aut du rex in accubitu
suo e. nardus sponse odore spargit. qa du xpc in gla
patis latet. ecclā famā bone opationis ubiq; diffundit.
Dilectū ut fasciculū myrrē in uba colligit. du ei
amore ei omia amara uident. q mundis diligit. Botru
cipri in uincis engaddi q e locus balsami cōsiderat. du
xpm potū uite ^{is} chrismate unctis in celo uide desidat.

Historia.

Vox sponsi. Ecce tu pulchra es amica mea. ecce tu pulchra
oculi tui. colubarū. Quantū ad hystoriā rex reginā
monilib ornata collaudat. qntū ū ad allegoriā. x ecclā
spē scī donis decoratā. Laudib cēlebrat. Pro hoc qd plura
lit diē columbarū l bis pulchra. due ecclē designant.
una ante x aduentū sub pphetis. altā p xpi aduentū
sub aplis. Una tam amica. qa utraq; in una fide x cūnita.
Qd enī ista credit iam factū. illa credidit futurū. Ne
minē moueat qd duas ecclās l plures dicimus. cū una
catholica ecclā pdicetur. s licet sit una. tam pdiuisis statib.
pduisis tēporib. pdiuisis locis. plures nūmiste dnr. sic multe

tre eū sit una scribunt. **C**ecela autē idō colūbe cōpa
 ratur: q̄a septē donis sp̄e sc̄i illustrat. sic colūba septē
 natū decorat. Colūba q̄ppe in petra nidificat. alienos
 pullos nutrit. pura grana eligit. felle caret. rostro n̄
 ledit. iuxta fluentia habitat. gregatū uolat. Sic **ec**clā
 in petra. i. in x̄ fide & ope edificat. alienos a regno di
 ūbo & exemplo nutrit. puras sententias de libris gen
 tiliū hereticoy eligit. malicia inuidie caret. neminē
 detrahendo ledit. iuxta fluentia scripturarum habitat.
 ut rapt' accipitrū. i. demonū euadat. multos secū tra
 here ad gaudia laborat. Vni colūbe hoc ē ecclē ante x̄
 aduentū oculi pphie fuerit. q̄ ei c̄nū lum̄ x̄pm p̄uiderit.
 Unde & uidentes dicebant. **A**lius colūbe scil' ecclē
 p̄ x̄ aduentū de eodē pplō oculi apli exiterit. q̄cā
 aduerū lum̄ x̄pm p̄duxerit. **D**ic̄ ḡ sponsus. **O** amica
 mea cui om̄a secreta pat̄s mei nota feci. q̄a te nardo
 carnis mee sanau. myrra mortis mee redemi. botro
 resurrectionis inebriaui. ecce in p̄sentia mei tu es pul
 chra infide. ecce corā hominib' tu pulchra es in opati
 one. q̄a oculi tui. i. p̄uiores tui s̄ simplices. ut oculi
 colubarū. scil' ut pphie & apli doctores eccliarū. Oculi
 enī ducēt hominē ne in lapide offendat. ita doctores
 ducēt ecclā ad uitā. ne in di lege in lapide scriptā
 offendat. **T**ropolo' yce autē aiā x̄ amica ē pulchra.
 lota ab originali peccato. ipsa pulchra ab actuali emi
 ne. Cui oculi s̄ ratio q̄ uera a falsis discernit. & inten
 tio q̄ facienda p̄uiderit. Hi oculi s̄ colubarū. si bona q̄
 eligit bona intentione facit. Oculi autē coruoy si bo
 na q̄ facit mala intentione pagit. scil' si lucri ul'

¶ **D**uas ecclias.
 ¶ **vii.** in coluba.

laudis grā p̄dicat. l' elemosinas tribuit. **A**nagogycc
v̄ ecclesia p̄gnans. ē pulchra indilectione dī in cōtemplati
ua uita. ipsa pulchra indilectione p̄ximi in actiua
uita. & idō dī amica suspirans ad secreta celestia. Cui
oculi s̄ ep̄i & alii doctores adiutā eā ducentes. q̄ s̄ oculi
colubarū. scil' x̄ & sp̄s sc̄i. ab eis illuminata. Xp̄e q̄ p̄pe
colubę q̄. vii. nātās habet assimilāt. q̄ septi formi sp̄u ple
nus p̄dicāt. Vnde & coluba p̄ eo ē in sacrificio ob lata. Colu
ba etiā figurā sp̄s sc̄i gerit. q̄. vii. donis substantialiter
subsistit. Vnde & incoluba sup̄ xp̄m apparuit. & coluba
ramū oliue in archa retulit. Ad hōy uisionē ducit eā
illi oculi. ut illumine uideat lum̄. scil' in patre filiū.
in utroq; sp̄m sc̄m. **V**ox sponsę. Ecce tu pulcher
es dilecte mi & decorus. lectulus n̄r floridus. tigna do
moy n̄r cedrina. laq̄aria n̄ra cypr̄ssina. iuxta
hystoriā amica dilectū in ueniatu occupatū. in me
ridie q̄ siuit & inuenit. aq̄ monilib; ornata & lauda
ta cū eo ad regale aulā remeat. in lecto cū dilecto qui
escens. sponsū & lectū & domū laudat. **I**uxta alle
goriā v̄ ecclesia xp̄m incapiendis animab; occupatū. in
meridie p̄secutionis p̄ diuisa torm̄ta q̄ siuit. p̄ patientiā
iuenit. aq̄ uirtutib; ornāt. p̄ p̄seuerantia laudāt. Qui eā
q̄ si de agro in palatiū reuocat. dū eā de p̄secutione ip̄acę
reductā. in lecto q̄ etis & securitatis collocat. p̄ q̄ pacis q̄ ete
laudes letabunda cantat dicens. O mi dilecte p̄ om̄ib; ego
q̄ fui p̄ me deformis & feda. p̄ ornata facta sum pulchra. &
nātali es pulcher. in uirtutib; diuinitatis. & decorus in sc̄n
te humanitatis. faciens pulchros. in fide & opatione decoros.
xp̄e q̄ p̄pe sc̄m diuinitatē ē ipsa pulchritudo. aq̄ pul

Historia.

Allegoria.

Pulchritudo xpi.

chra s̄ omnia q̄ pulchra s̄. cui pulchritudinē sol & luna
 mirant̄. & ique angli desidant p̄spicere. sedm̄ humani
 tate v̄ e ipse speciosus forma p̄silis hominū. q̄a nāta
 lit sic semp̄ fuit ut in monte apparuit. q̄ndo ut sol re
 splenduit. S; q̄a mortalis visus claritate uult' ei uide
 n̄ potuit. sublarua latuit ut scriptū ē. Ecce uidim' eū n̄
 habentē specie neq; decore. Sic facies moy'si ex colloq̄o
 di tā pulchra fuit. qd' ppl's isrl' intēde in eā n̄ potuit.
 & idō uelam̄ ante se habuit. Unde scribit' qd' facies
 moy'si cēt cornuta. q̄a radios q̄si sol dese emittebat. lectul'
 n̄r floridus. Sedm̄ diūsos eccle stat' uariat' de eo sermo diu
 nus. Temp' p̄secutiōis uocauit meridiē. i q̄ solis ardor feruet.
 tēp' v̄ pacis nominat lectulū. in q̄ e q̄es securitatis. Sic q̄
 p̄secutio dicta ē meridies. in q̄ eccle estuabat. sic pax
 eccle d̄r lectulus. in q̄ in tēplatiōe sponsi sui secura q̄ esert.
 Et diminutiū aut idō lectul' d̄r. q̄a breuis ē pax q̄ eccle
 hic fruit'. Qui lectul' ē florid'. q̄a i pacis tēpore ppl's fidelū
 ē bonis actib' intent'. q̄ in p̄secutiōe abono studio fuit q̄si
 aridus. Ut lectul' ē homo d̄nicus. i q̄ d̄s sponsus cū sponsa
 sua humana nāta req̄euit. D̄s q̄ppe erat in x̄. mundū
 recēlians s̄. Idō aut n̄r lectul' d̄r q̄a eccle p̄ carnē x̄ ē
 dō cūuncta. Qui lectul' ē florid'. q̄a cū iuuentute immor
 talis. q̄ p̄us q̄si aridus mortalis fuerat. Et q̄a tu pulcher
 es a pulchro patre nat'. & lectul' n̄r pulcher a casta matre
 p̄creat'. ideo & dom' n̄re pulchre ab opificib' n̄ris de ce
 dris & cyprissis edificate. Nam tigna domoy n̄rarū cedri
 na. laq̄aria n̄ra cyprissina. Tigna s̄ superiora tabulata dom'
 .i. tecta. laq̄aria v̄ inferiora tabulata picture. aptata.
 Cedrus ē lignū inputribile bene redolens. cui resina

¶ Tigna & laq̄aria.

ē p̄stantior cęsus. q̄a languida m̄bra curat. uermes ulcerū
neat. odore serpentes & muscas fugat. Cyp̄ssus ē lignū
uirtute cedro p̄ximū. trabib; temploꝝ aptū. in pene
tibili soliditate. nunq̄. oneri cedit. p̄sensū nunq̄. reuerset.
Dom' di ē ecclā. inq̄ xp̄e habitat ut pat̄ familias in domo.
Oulte domus s̄ multe ecclē p̄diuiso situ trarū. ut romana
ecclā. hierosolimitana. l̄ estantino politana. l̄ cęte. Lig
na domoꝝ harū q̄ ymbre & tēpestates repellunt. s̄ cęn q̄
alii p̄lati ecclā. q̄ sepius & doct̄is domū di. scil' ecclā
ab hereticis defendunt. Que tigna s̄ cedrina. q̄a coy opa
s̄ in p̄tubilia. & p̄fama bene redolentia. doct̄ina coy ut
refina peccata curat. uicia l̄ demones fugat. Laq̄aria
o picture harū domoꝝ s̄ subdita in ecclā. scil' tinentes
l̄ cęugati. elemosinis. & bonis opib; ornati. q̄s cyp̄ssim.
tēplo di aptū. n̄ redeunt ut canes ad uomitū peccati.

Tropoloꝝce fidelis ē aīa lectul'. inq̄ p̄ dilectione req̄esit
xp̄e. Qui lectulus floret. dū anima se orando & legendo
exercet. lectul' etiā anime ē bona cęscientia. inq̄ ut in lecto
secura q̄ cęcit aīa. qui lect' floret. dū alius bone uite exem
plū p̄bet. Ipsa ē etiā dom' di. inq̄ xp̄e habitat ut sponsus
in thalamo. Cui tigna s̄ p̄ncipales uirtutes. prudentia.
fortitudo. iusticia. temperantia. Laq̄aria obedientie exem
pla. Que cedro l̄ cyp̄ssō cōparit'. q̄a sic hec arbores in ramis.
sic in bonis opib; multiplicant'. Ut dom' anime ē corp'.
tigna ei' v. sensus. Laq̄aria corpis m̄bra. q̄s cedrus & cyp̄s
sus. dū militant ad nutū sp̄e. **A**nagōꝝce autē x̄
& ecclē lectul' ē cętemplatiua uita. inq̄ req̄esit a secl'i tu
multib;. Qui lectulus floret. dū multitudo religiosoy se
in q̄tib; & in scripturis exercet. Dom' cedrinus & cyp̄ssinus

lignis ab opificibus edificata. claustra. ascis patribus regulis
 & honestis institutionibus structa. Igna cedrina sunt pro
 sita & abbates. sermonia redolentes. qui uerbo & exemplo
 alios muniunt. & uermes eminum macerando se extin
 guunt. Laqaria autem cyprina sunt monachi & omnes religio
 si. quorum sententiae exempla templum dei ornant. & aliorum onera
 orando portant. Et sic cyprinus percussa non reuerset. unde
 & ante feretrum mortuorum solebat portari. nam ipsi nunquam
 seclaria repetunt. quibus abrenunciauerunt. semper quasi presentem
 mortuum aspiciunt. & in habitaculum dei coedificari uotas
 & moribus appetunt.

Historia.

Uox sponsi. Ego flos campi. & liliū
 & euallium. Sic liliū inter spinas. sic amica mea inter filias.
 Adhuc tam dicitur intelligi. quod lectus dilecti floribus septus fue
 rit. quorum odore & pulchritudine ipsa delectata sit. quon
 do dicitur. lectulus noster floridus. & ipse blandiens ei ista dixit.

Allegorice autem ecclesia perfectorum quae lectus est floribus cingitur. dum
 imperfectis infide tantum floridus stipatur. In flore namque non est
 fructus. sicut spatium futurus. ita imperfecta fide habent non opera. quorum
 flos est christus. scilicet perfide illorum ornat. quod dicitur. Ego flos campi. Quod est
 dicitur. Quod lectulus est noster floridus infidelibus hoc est ex me. quia
 ego sum flos campi. id est ornat. & animam populi. flos dicitur a fluore quia cito
 fluit. Campus est terra inarata & pascualis. sponte proferens
 flores. Campus est tota ecclesia. infide corrupta. in qua sunt pascu
 ante. quae proferunt uarios flores. id est diuersos ordines iustorum. scilicet rosas
 marianum. lilia uirginum. uioleas effessorum. & alios flores continentium
 & legitime coniugatorum. Huius flos campi. id est decorus est christus.
 ornat omniū fidelium. flos campi proprie dicitur flos paruulus
 nimis rubicundus. & est christus humilis factus pro
 sanguine rubricatus. Campus. id est terra inarata est uirgo

De flos & campus.

inuolata. cui flos est. xpc. q̄a de uirgine nat. Ipse etiā
 liliū euallū. q̄a honor humiliū parentū suoy. In lilio
 quinque cōsidantur. q̄a ē candidū habens aureū colorē.
 p̄minentē se odoriferū. & pandulū. & semp incuruū. Sic
 xpc ē candidus in humanitate. aureus in ditate. odoriferus
 in p̄dicatiōe. pandulus in suscipiendo penitentes. incur-
 uus in cōdescendendo peccatorib. & subleuando eos. Ipse ē
 liliū euallū. hoc ē ornāmētū fidelū. Sic enī eualles in
 duos s̄ montes. ita fideles s̄ in duas leges. t̄ in duos pptōs.
 scil̄ iudōs & gentiles. Sic liliū in spinas. sic amica mea
 in filias. q̄si dicat. Sic ego sū liliū euallū. scil̄ ornatū humi-
 liū. sic eris tu amica mea liliū spinarū. i. decus gentū.
 Et sic ego liliū fui in spinas. uidel̄ in iudōs me pun-
 gentes & lacerantes. sic eris tu ecclā mea amica in gen-
 tes filias babylonis. i. cōfusionis. q̄ te multis spinis cru-
 ciatū pungent & multis penis lacerabunt. In spinis
 tria notant. cito floret. cito arefcit. aculeis pungit. Ita
 mali cito diuiciis florent. in uirtutib; cito arefcunt. &
 idō igni apti s̄. malis morib; bonos pungunt. dicit. Sicut
 liliū ē ornatū spinarū. sic eris tu decus filiarū. quas in
 inflorido lecto q̄escens generabis. Ut ornāmētū eris fide
 & dogmate in hereses. que uolunt ēē tue filie. cū sint
 spine & filie babylonis. scil̄ cōfusionis. **M**oralit̄ aut̄ xpc
 ē flos cāpi. honor & odor lectuli sui. scil̄ fidelis aīe in fi-
 de integre. q̄ fac̄ in scō studio florere. q̄ ē liliū euallū. i.
 decor humiliū animarū. Que s̄ eualles. q̄a in supbos &
 diuites s̄ paupie dep̄sse q̄si in montes sit. Et sic xpc
 liliū fuit in spinas scil̄ in phariseos ypōchritas.
 ita fidelis aīa ē in filias babylonis. scil̄ falsos fr̄s.

ypochritas. **I**uxta anagogen capus. scilicet terra in arata est ordo uirginum in ecclesia. cui flos est christus. quia eius delectatio. corona et premium. Conuallis uero est ordo coniugatorum inter uirgines et continentes. quasi inter duos montes sitorum. quorum est liliu. scilicet candor et gaudiu. Et sic liliu est inter spinas. decore et odore. sic ecclesia perfectorum est inter filias hierusalem. id est inter perfectos. decore uite et odore doctrine. Perfecti dominum quod omnia mundi reliquerunt. dicente domino. Si uis perfectus esse uende omnia que habes et da pauperibus. Imperfecti uero dominum qui adhuc mundo utuntur. de quibus scribitur. Imperfectum. in uisus oculi tui. et in libro t. oes scriberit. Notandum quod liliu tactu amittit odorem. sic et uirginitas tacta. amittit bonam opinionem.

Quax sponsa. Sic malus inter ligna siluarum. sic dilectus meus inter filios. Sub umbra illi quam desideraba sedi. et fructus illi dulcis gutturi meo. Ad litteram regina delecto surgens spaciata cum rege sub umbra arboris uenit. ac de fructu illi comedit. ibique hec locuta est. **A**llegorice autem ecclesia sole persecutionis fuscata. in meridie ardore temptationum estuata. acarnificibus ut liliu aspinis lacera. demum pondere pessurarum fatigata. umbra arboris uite que rebat. lectu que etis desiderabat. Inque umbra requiescere canit. Sic malus inter ligna siluarum. sic dilectus meus inter filios. Sub umbra illi quam desideraba sedi.

Historia.

Allegoria.

Malus est equocum. Est enim malus non bonus. est et malus arbor pomorum. est etiam malus nauis. scilicet arborum meli. Si de homine dicimus hic malus. de arbore hec malus. de pomo uero hoc malum. Malus habet tria in se. umbra refrigerantem. fructu reficientem. odore delectantem. Hec malus est christus. qui genus humanum obumbravit. dum brachia sua in ramis crucis expandit. et in se credentes corpe

Malus.

suo refecit. suauitate dulcedinis sue repleuit. Silua v̄ e
synagoga. ligna silue iudei ad nich̄ n̄ ignib; apu. Dilcet
it̄ filios. sub audis diaboli. e. xpe int̄ gentiles & ydolatrias.
& peccatores. obubrans eos & reficiens. Alit̄. Malus e. xpe.
ligna apli de qb̄ e. structa e. domus scil̄ eccl̄a. silua eccl̄a
estans de diuisis arborib; .i. electis & sc̄is. dilcet̄ int̄ filios
di. xpe int̄ pphas & aptos. & m̄res. q̄s filii di & coheredes
x̄. Q̄t̄ q̄t̄ enī receperunt cū dedit eis potestate filios di fieri.
Sub ūbra illi quā desideraba sedi. similitudo e. ab illo q̄ on̄
iestu portat. & in umbra arboris festinat. Cenus huma
nū qd̄ pesū ligni scientie boni & mali paradysum
pdiderat. que onus portabat peccatorū. in estū uiciorū.
qd̄ se deorsum in p̄cipitiū torm̄torū traherat. & idō
ad arbore uite festinabat. refrigeriū amarū q̄ re
bat. Umbra enī ponit̄ p̄ refrigeriū. fit aut̄ ūbra ex
luce & corpe. & e. itinerantiū. refrigeriū ab estu. &
p̄tecto a pestate. Arbor uite e. sc̄a crux. fruct̄ e. x̄.
umbra p̄tecto l̄ refrigeriū humani generis. estans ex
luce diuinitatis. & corpe humanitatis. De q̄ umbra
scribit̄. Virt̄ altissimi obubrat̄ t̄. Sub hac ūbra q̄ diu
desiderabat sedit eccl̄a. dū infide crucis x̄ q̄ euit. Hanc
umbra p̄ moysen desiderabat diēs. Obsecro d̄ne mitte
q̄ missurus es. Et p̄ d̄. D̄ne iel̄ cel̄. t. 7. descende. Et p̄ ysaya.
Vna dirupes celos & descendes. Sic q̄ malus om̄a
ligna siluarū umbra. fructu. odore p̄cellit. sic x̄ om̄s
sc̄os ūbra p̄tectoīs. fructu doct̄ne. odore uite an̄ cellit.
Et sic arbor. hec itinerantes iestu ūbra. fructu. & odore
s̄ attrahit. sic x̄ suauitate sua. gen̄ humanū pestū t̄p
tationū iter agens s̄ attrahit. qd̄ suo corpe l̄ doct̄na

Vmbra.

Tria in malo.

reficit diēs. Venite ad me om̄s q̄ laboratis & onerati estis. & ego reficiā uos. De cui fructu cœlā refecta. iubilat diēs. fruct' ei' dulcis gutturi. m. fruct' hui' arboris ē cuglica doct̄na. guttur' o' cœle ē ordo magistrorū in cœlā. Gutturis q̄ppe officiū ē cibos recipere. & uocē emittere. Ita magistri in cœlā cibū spūalis doct̄ne legendo recipiunt. & uocē alios docendo emittunt. fruct' q̄ arboris uite. ē dulcis cœle gutturi. dū magistri spūalē doct̄nā p̄selari hauriunt. & eā suauit̄ aliis effundunt. **T**ropolyce aut̄ dilect' ē it̄ filios. sic̄ malus int̄ ligna siluarū. q̄ndo xp̄e ē p̄ dilectionē it̄ claustrales filios cœle. obūbrans eos aueris. & corpe suo ul' doct̄na eos reficiens. Subūbra illi fidelis aīa sedet. dū estū seclaris uite declinans. in req̄e spūalis uite refrigerari desidat. Cui fruct' ē gutturi suo. dūl' claustralis ei placet religio. l. corp' dñi in palato cordis ei sapit. p̄ qd̄ se saluatā intelligit. **A**nagolyce v' cœlā icclis regnans xp̄m anglis impanit̄ esiderans. diē. Sic̄ mal' it̄ ligna siluarū. sic̄ dilect' m̄s int̄ filios. Q̄si dicat. Sic̄ xp̄e pat̄s q̄ m̄s dilect' fuit in hoc mundo. suauis p̄ om̄ib' sc̄is. sic̄ ē in cœlis suauitas it̄ om̄s anglos filios dī. Subūbra illi' quā desideraba sc̄di. hoc ē req̄e animarū. quā desidaba semp. p̄ eū inueni. Et fruct' ei' dulcis gutturi meo. i. gaudiū peruicē acq̄sitū. fert dulcedinē anime mee. De q̄ dulcedine iubilat diēs. Introdux̄ me rex in cœllā uinariā. ordināū in me caritatē. Adlittam regina q̄ sub arbore comedit. in cœllario bibit. & hoc foris puelus exultans retulit diēs. Introdux̄ me rex in cœllā uinariā. Ubi de ebriata & amore regis accensa languorē incidit. & idō comitab' diē. fulcite me florib'. stipate

dulciter

Historia.

me malis. quia amore languco. Quibus uerbis dat intel
ligi. quod flores & uirgas de loco in quo ceciderant tulerint.
quibus se languentem ut baculus sustentari ne cadat petit.
Quam iam iamque casuram rex amplectitur. & consolatur. unde leta
tur dies. Leua eius sub capite meo. & dextera illius amplex
abitur me. Rex uero in lectum eam reclinat. & comites adiurat
dies. Adiuro uos filie hierusalem. ne suscitatis neque euigilare
faciatis dilectam. quousque ipsa uelit. **A**llegorice autem
ecclesia que de fructu ligni uite hoc est de cruce corpus &
comedit. in cella sacre scripture pocula sapientie bibit.
Unde leta canit. Introduxerunt me rex in cellam uinariam. Superius
dixit. introduxerunt me rex in cellaria sua. hic autem dicit. introduxerunt
me rex in cellam uinariam. Sibi locuta est humana natura. spon
sa uerbi. hic autem loquitur ecclesia de gentibus sponsa & huma
na quippe natura dei uerbum sibi posculum coniunxit. dum hu
manam carnem assumpsit. ut scribitur. Verbum caro factum est. Hanc
oleo nominis sui in reginam unam. dum assumptum hominem esse
dicitur. & anglis impare uoluit. Hanc post se traxit. dum uic
tor mortis celos ascendens carnem nostram secum tulit. Unde
letabunda canit. Introduxerunt me rex in cellaria sua. scilicet
rex glorie introduxerunt me humanam naturam in celestia gaudia.
Hec autem ecclesia per uicem recepta. & papulos in secreta dei in
troduca dicitur. Introduxerunt me rex in cellam uinariam. uidelicet
& rex regum quem omnes reges adorant. introduxerunt me per
fidei primitiuam ecclesiam. que est cella uinaria. quia in ea sunt di
uersa sapientie pocula. & uaria specie sancti carismata. Est
autem primitiua ecclesia. que sub christo & apostolis de iudeis est conuersa.
quando multitudinis credentium erat cor unum & anima
una. & omnia habebant communia. Ad quam introduca est ecclesia

Allegoria.

Quod primitiua ecclesia.

de gentibus: quando cornelius & sui & samaritani gentiles.
 per baptismum & spiritum sancti donum adiunctis fidelibus. In hac ordi-
 nauit caritatem. quando in caritate unanimiter indiuisos dis-
 tribuit ordines: quosdam faciens apostolos. quosdam prophetas. alios
 euangelistas. alios pastores. alios doctores. Alii. Cella uinaria
 est sacra scriptura. In hanc ecclesiam induxit. dum ei spiritalem
 intelligentiam dedit. ut scribit. Apertit illis sensum. ut intel-
 legerent scripturas. Caritatem in ea ordinauit. dum per scripturas
 tres gradus caritatis docuit. ut in primis dominum per omnia. deinde
 proximum ut se ipsum. ad ultimum etiam inuicem propter dominum dili-
 gat. Ordines quoque in caritate faciem. dum pro dominum parentes
 nostros. deinde coniuges & filios. deinde fratres & cognatos. de-
 inde domesticos & ceteros. ad extremum inimicos. scilicet
 iudaeos & paganos diligimus. Hec sponsa ecclesia narrat iu-
 uenulis se prostolantibus: scilicet ecclesia perfecta ecclesiis aliis
 filiabus suis. quibus & dicit. fulcite me floribus. stipate me malis.
 Flores accipiunt pueri & simplices infide florentes. per
 malos. id est arbores intelligunt iuuenes. in operatione frue-
 tificantes. Quasi perfecta ecclesia dicat imperfectis. Quando quidem
 ego uino scripturae suae inebriata & caritas per diuisos gradus
 in me est ordinata. uos fulcite me floribus. hoc est per predicationem
 uestram. subponite in pueros infide floridos. & stipate me ma-
 lis. exemplis uestris multiplicare in me iuuenes. in bonis
 fructiferos. ut quod bibi eis propter dominum. & ordinem in eis caritatem.
 Similitudo est ad domum iam senio collapsam. quam fulchris sustentant.
 ne cadat. & est ecclesia in senibus honestis destituta. quam pueris fi-
 de floridis quodammodo fulcit ne corruat. Alia similitudo
 est astipitibus qui nouit pullulantes matrem uel arborem circumgunt.
 familibus qui dominum suum armis stipant. ne hostilis impletur

Fig. caritatis.

meū fiat. sic fideles matrē eccliam q̄si stantē in medio
bonis actib; stant. dū ali' elemosin. is. ali' lectioib; orati-
onib; ali' insudant. & armis scriptarū eā circūdant. ne
hostis diabolus l' hereticus impetū in eā faciat. Vos ecclē
filie mee fulcite me & stipate bonis filiis ne deficiā sin-
inūris opib; interī req̄escā. q̄a amore languco dilectu
mei quē adhuc uide n̄ ualeo. & amore sup̄ne patrie
quē adhuc n̄ habeo. F̄pp̄t hoc leua ei' sub capite meo &
dext̄a ei' amplexabit me. Leua p̄sentis uite gl̄a. p̄dex-
t̄a v̄ pennis uite battudo designat. ut scribit. Longi-
tudo dierū in dext̄a ei'. in sinistra ei' diuitie & gl̄a. Capi-
aut ecclē ē x̄. Diē ḡ. Leua ei' sub capite meo. hoc ē gl̄am
p̄sentis uite sub capite meo. scil' sub amore x̄ pono. quē
p̄ om̄ib; diuitis diligo. & dext̄a illi' amplexabit me. hoc
ē c̄na beatitudo recipiet me. l' ordo iustoy q̄ adextris
x̄ erit. diligit me. Alit. Leua ei' scil' uetus lex sub capite
meo. q̄a carnalia instituta despicio. & dext̄a illi'. i. euangl̄m
amplexabit me ad obediendū s̄. V' l' leua. i. actiua uita
ē sub capite meo x̄. in q̄ ei seruo. & dext̄a illi'. i. contē-
platiua uita. amplexabit me. in q̄ req̄escens ei placeo.
Et ne me aliq̄s de hac q̄ete inq̄ret. in̄diert sponsū
diēs. Adiuro uos filie hierl̄m p̄ capreas ceruosq; cam-
porū. n̄ susettetis neq; euigilare faciatis dilectā. quo ad usq;
ipsa uelit. P̄ capreas q̄ alta petunt & a longe uenatorē
p̄spiciunt p̄phē figurant. q̄ in altā c̄teplationem subleua-
ti. xp̄m & ecclē mysteria a longe p̄spexerūt. P̄ ceruos v̄
q̄ spineta tr̄siliunt & uenenū uincunt. apli designan-
tur: q̄ spinas peccatoy tr̄siliunt. spinas penarū passi-
maliciā mundi uicerūt. Capi s̄ duē ecclē. una ante x̄

aduentū sub pphētis. alia p^o aduentū sub aplis. in quibus
 capis uariū flores s̄ om̄s fideles. Vt campi s̄ duo testam̄ta.
 in quibus s̄ flores pulchre sententię. In uno capō capree scilicet
 pphē eueit̄erit. dū ueteri pplō xp̄m futurū p̄nuncia
 uerit. In alio capō cerui. i. apli eueit̄erit: dū xp̄ano pplō
 xp̄m innotuerit: Filie ierl̄m sunt om̄s ecclē filie catho
 licę ecclē hierl̄m diete eternā pacē in celis uisure. Hierl̄m
 q̄ppe d̄r uisio pacis. Quib⁹ asponso d̄r: O uos ecclē filie ce
 lestis hierl̄m. ego d̄s ur̄ adiuuro uos hoc ē sacram̄to in car
 nationis mee & ur̄i baptismatis c̄stringo uos. ^{scilicet uos} p̄ capreas
 & ceruos capoy. i. p̄ pph̄as & aplōs doctores pplōy. ne uī ut
 p̄m̄io suscitatis dilectā. i. in quā c̄tatis eā dormientē a strepi
 tu mundi amore mei. neq; uigilare faciatis eā a s̄ono c̄
 temptationis. cogendo ad s̄claria negotia. q̄ ad usq; ipsa
 uelit. hoc ē donec ipsa sua sponte onus regiminis com
 patiendo pximis subire uelit. Sunt pleriq; potentes
 q̄ sp̄itales uiros ad regim̄ lueri causa cogunt. ut ni
 mirū de eis beneficia habeant. hui⁹ utiq; dilectam
 a somno q̄c̄tis excitant. & hoc xp̄e p̄ pph̄as & aplōs int̄ d̄c̄.
 ne fiat. Cum aut̄ ipsi sp̄itales uiderunt expedire ut fr̄ib⁹ p̄
 sint aq̄ete sua sponte surgunt. & pondus regiminis licet
 in uita suscipiunt. & pximis opp̄sis sub ueniunt.

Moralit̄ aut̄ sponsa asponso in cella uinaria int̄
 ducit̄. dū q̄s x̄ trahente claustrū ingredit̄. in quā uinū qd̄
 letificat cor hominis bibet. eū de scriptis p̄missa leticie
 hauriet. In hoc caritas ordinat̄. dū in xp̄m ois d̄s. de inde
 p̄lat̄. de inde p̄ores. de in alii fr̄i p̄meritis ab eo amarit̄.
 Hunc flores fulciunt. & mali. i. arborei. l̄ mali. i. fruct⁹
 utriūq; enī legi potē st̄pant. eū cum pueri & iuuenes

in seīs studiis circūdant. Hic amore languet. cū nō om̄s
fr̄s xp̄m amare iudex. leua hoc ē p̄sens uita ē sub capite.
i. sub m̄te ei. & dext̄a. hoc ē c̄na uita cū amplexat̄. q̄a eam
solā sectat̄. Caput q̄ppe anime ē mens. q̄a sic cap̄ om̄ia m̄bra
regit. ita mens cogitationis disponit. Alit̄. leua s̄ uir-
tutes in hac uita necessarie. dext̄a v̄ incorruptibilitas
inf̄ita danda. leua ē sub capite dū uirtutes s̄ sub m̄te.
& dext̄a eū amplexabit̄. dū incorruptibilitas inf̄ita ei
dabit̄. Et q̄a hic talis capree ceruoq; cōparat̄. neq̄s cū
ab hac q̄ete inquietet aē in̄minat̄. Caprea habet. iiii.
nat̄as. Alta petit. bonas herbas amalis eligit. ruminat.
uulnera sua p̄dyptamniū curat. Sic sp̄alis hō ad alta
uirtutū c̄scendit. bonas sententias secerit amalis.
p̄dicando ruminat sp̄it̄e cibū q̄. legendo comedit.
uulnera peccatorū p̄medicām penitentię curat. Cer-
uus q̄q; habet. iiii. nat̄as. cū insulas longe positas petunt.
gregat̄i ma- re transnātant. & unus q̄sq; cap̄ alteri
sup̄ elunc portat. cū canib; insecunt̄ spineta t̄nsi-
luunt. senescentes serpente de caūna narib; ex̄thunt.
ac comedunt. ad fontē potandū currūt. cornua & pilos
renouandi deponunt. Sic iusti cū ad patriā paradisi
p̄mare seli p̄pant. un̄ q̄sq; onus aliū portat.
cū eos mali p̄secunt̄ temporalia bona q̄ ut
spineta s̄ impediēta uite eis relinquunt. Serpente de
caūna narib; ex̄thunt. q̄a diabolu l̄ peccatū de cor-
de fr̄m af flatu exhortatiois auferit. p̄ s̄p̄tū ue-
nenū ad fontē currūt. q̄a cōmissa peccata. fonte lac̄
marū diluunt. Cornua & pilos deponunt. q̄a diuitias
q̄ s̄ sup̄flua uite reiciunt. in uirtutib; renouati uiue

N. iiii. in Caprea.

N. iiii. in Lepuo.

nesciunt. Iuxta anagogen v. 1. altiore sensu ecclesia in ce-
 lisi iam recepta dicitur. Introduxerunt me rex in cellam unariam.
 scilicet christe rex glorie induxerunt me in supernam patriam. ubi siti-
 entes iusticiam inebriabuntur ab ubertate domus domini. et torren-
 tibus suis. Et notandum quod ubi introductio ponitur. ibi est
 rex dicitur. quia ecclesia quae inducitur est eius regnum. super quod ipse rex
 regnabit. In hac caritate ordinabitur. quia uirgines in cari-
 tate uiuentes in suas mansiones. uiduas in suas. coniugatos
 in suas ordinabit. Hanc flores cingunt. mala stipant. di-
 lecti in fide et operatione inuenta. in gloria eam circudant.
 Languet amore. quia sanando non saturatur dilecti sui uisione.
 Leua sponsi est sub eius capite. id est ecclesia in hac uita relicta est sub
 eius custodia. et dextra eius eam amplectitur. quia multitudo
 angelorum de eius societate letatur. Ibi filie hierusalem hoc est omnes
 fideles anime et capree scilicet et prophete. et alii iusti qui ad al-
 ta celorum puritates ascendunt et cerui uidelicet apostoli. et alii
 electi qui spineta. id est peccata transierunt. eius glorie congaudent.

Quod sponse. Vox dilecti mei. Surge propro amica mea.
 Historia. Sponsa dormiente et nemine hanc excitare presu-
 mite. ipse sponsus hanc excitat. et precipit. ut surgens puel-
 las suas ad opera dirigat. Que ad uocem sponsi surgit. et co-
 mites ad excolendas uineas et capiendas uulpeculas mit-
 tit. Allegoria. Quasi sponsa dormiunt. quando ecclesia per ascensi-
 onem domini sub apostolis collecta duodecim annis absque predica-
 tione hierosolymis mansit. Hanc sponsus excitauit. puellas
 inopere mittere monuit. quando et petrus per discipulum de celo missum
 inquit omnia animalia erant omnibus gentibus predicandum innotu-
 it. Sponsa uero comites ad uineas excolendas et uulpes capi-
 endas misit. quando ecclesias. apostolos. et discipulos eorum ad conuertendum

H. Historia.

das gentes & iudaicas l' philosophicas hereses. destruen-
das misit. Et nota qd' misit puellas sic alias scribit qd'
sapientia misit ancillas inuitare ppl'os ad in'fam. quia
nimiru' x' d'i sapientia misit rusticanos & despectos
hoies. inuitare ppl'os ad cinu' uite euuui. Sponsa
asponso excitata. alloq'tur adolescentulas. Hec uox
q' audiui. surge p'pa amica mea. e' uox dilecti mei. Igit' e'
surgendu'. & ei ad opus qd' me uocat obediendu'. Dix' eni.
he docete om's gentes. Et alibi. Segregate in paulu' & bar-
naban in op' qd' assumpsi eos. scil' p'dicare. h'c u' macedo ap-
paruit paulo dies. Transiens in macedonia adiuuauos.
Quando eni pastoris amica dormiu'. oues p'deua erra-
bant. si bonus pastor dilectam fac' euigilare. & dispersu' gre-
ge' in unu' ia' p'se collectu' e'gregare. ut eet un' pastor &
un' ouile. Et nota qd' sup'ius adolesce' m'ulas adiuua-
bat. ne sponsa' excitarent. q' ipse ne' excitat. q'a uidet om'a
tempora temp' habent. & oportet sp'itales tempore pacis in cre-
platioc' q'escere. tempore u' p'secutiois l' hereseos c'tra hostes
di' p'dicando. dictando pugnare. Diet' adolescentule. Nu' uidisti
cu' cui uoce' audisti. Et illa ecce in p'sentiaru' uideo. q'a iste o' li' p'missus.
uen' saliens in montib; insiliens colles. Similitudo e' acer-
uis. q' in montanis saliendo currit. Unde sequit'. Simile
dilectum' m's capree hinnuloq; ceruoy. Montes q' sup' pla-
na tre' ad alta esurgit. s' p'phie q' comunie' uitam hominu'
altitudine uirtutu' inscendunt. Colles aut' s' pharisei.
q' scientia legis eminebant in p'plo di'. Sponsus q' uen'
saliens in montib; q'a x' p' q's da' salt' uenit in mundu'. ut
p'dictu' erat in p'phetis. De celo q'ppe saltu' dedit in uir-
ginis uteru' de utero in p'sepiu'. de p'sepio in erue' de

cruce in sepulchro. de sepulchro in celum. Colles transiit. du sup
 bos phariseos pterit. humiles aplos eligit. Alit. In montib; saliens
 uenit. qa salt suos p montes. i. p uirtuosos montes pdicari uoluit.
 Colles transiit. du adhuc in pfectos apdicatione cessare uoluit.
 Oportet eni ut pus discant & faciant. p ea doceant. ut de dno
 septu e. q cep ihe facere & docere. Alit. Qui salit ne sursum. ne e
 deorsu. Ita x in diuinitate sursum. in humanitate fuit deorsu.
 Sol oriens in pmiss apparet in montib; deinde in collib;. Monte
 fuerit apli. in his saliebat x apparet. cu p nom ei mortuos
 suscitarent. & alia miracula facerent. P colles transiit. cu seq
 ces aploy etia signa facerent. Hic similis e capree. qa in simili
 tudine carnis peccati apparuit. du de peccatorib; nat uenit.
 Sic eni poues iusti. ita p capras peccatores designant. Vl ido
 simil capree dr. qa sic caprea uelocit currit & bonas her
 bas anxius eligit. sic x uelocit obediencia patris ^{exp leuit} bonos ama
 lis in iudicio segregabit. Simil etia hinnulo ceruoy. in
 uarietate uirtutu & miraculoy. Hinnulus qppe e uariu
 coloris. Hic feruente sole ubrosu locu qrit. in q ab estu
 reqescat. sic x in castis mntib; ab estu uicioru reqescit. P ceruo
 q uelocit currunt & saliant. patarche & pphie figura
 ti s. q uelocit in mandatis dni sine qrela cucurrerit. &
 de uirtute in uirtute salierit. Hinnulus ceruoy e xpc
 filius patarcharu & ppharu. Hinnul dr ab innuo. ab
 scendit eni auenatorib; cu ei mat innuit. Xpc e simil
 hinnulo ceruoy. qa fili e patarcharu. ut ioseph e uendi
 tus. ut isaac a pat immolat. Et sic hinnul ueloci ceruis
 currit. sic x q peccatu n fecit omis scos scitatis agilitate p eu
 currit. His q animalib; q salib; gaudent x coparat. qa p
 dictis salib; currens sup omis iustos exaltat. Dicit adoles

centule. Vbi nē ē ille. Diē sponsa. En ipse stat p̄ parietē nr̄m.
respiens p̄ fenestras. p̄spiciens p̄ cancellos. Similitudo ē
ab illo q̄ cubiculū amice int̄re n̄ ualens. p̄ fenestrā ei loq̄
tur. Parietē ē murus. q̄ domū adomo separat. & significat
originale peccatū. l̄ mortalitatē q̄ de peccato uenit. qd̄ nos
ado separat. Quē murū cep̄ adā edificare. & om̄is posteritas
ei laborat eū cōsummare. Hunc iudī multis peccatis edifica
uerit. & idō xpm̄ lapidē angulārē p̄ciosū electū. q̄ eos
a peccatis p̄hibuit rep̄bauit. in q̄ n̄ credentes offenderit.
& corruerit. S; hic lapis in montē magnū creū. sup̄ q̄ syon
ciuitas regis magni edificari cep̄. q̄ om̄s isrl̄ credentes. in se
ciues recep̄. Qui diē. In dō. m. t̄nsq̄ murū. q̄a nullū fec̄
peccatū. Post h̄c murū x̄ stetit ut eū impelleret. q̄a mor
talis fact̄ ē ut originale peccatū destrueret. Qui stat laborat.
& x̄ in destructione huius muri tantū laboratū. qd̄ etiā san
guinē sudauit. fenestre q̄ lum̄ in domū mittunt. s̄ apli. q̄
lum̄ cognitiōis dī in eccl̄am domū dī fuderit. **C**ancelli. i.
parua foramina in pariete p̄ q̄ sol radios suos uibrat. s̄ p̄ph̄e.
p̄ q̄s iusticie sol radios sue noticie mundo inmittebat. Can
celli etiā s̄ art̄ in anteriori parte dom̄. uñ d̄nr̄ cancellaru
uidel̄ plo eutores regis. q̄ de cancellis edicta regis pplō dicit.
Qd̄ r̄tum p̄ph̄e erant. q̄ in anteriori parte dom̄. scil̄ in syna
goga que erat ūbra dom̄ eccl̄e. mandata dī pplō nuncia
bant. Cancelli q̄q; s̄ loca in choro in quib; psallentes s̄ ordi
nati. & inuunt om̄s q̄s in diuisis gradib; cōstituti. Sponsus
q̄ p̄ fenestrā sponsā respexit. dū x̄p̄e p̄ pplōs lum̄ cognitiōis
sue eccl̄e infudit. P̄ cancellos hanc respexit. dū p̄ph̄as ul
reliquos doctores ei radios sue noticie inmisit. P̄ fenestrā p̄
spiciens partī uidet. partim n̄ uidet. sic x̄p̄e in carne manent

Cancelli.

parū uisus ē d̄s in miraculis. parū n̄ ē uisus in infirmitate
 passionis. Et q̄a p̄t̄ parietē stetit sponse cūungi n̄ potuit. & idō
 p̄ fenestrā oseula & uerba dedit. quia quādiu mortalitas inter
 posita fuit ecclē cūungi p̄fecte n̄ potuit. tantū oseula doctrine
 p̄ fenestrā corp̄is p̄buit. Destrueto pariete sponse copulabitur.
 q̄a ablata mortalitate ecclē ut ē manifestabit. Que dicit. Dilect̄
 m̄s quē diligo p̄ om̄ib; q̄ saliendo ad me uenit. & stans murū
 in p̄egit. ipse p̄ fenestras & cancellos respiciens. me excitat.
 & loquit̄ m̄ diēs. Surge p̄pera amica mea. Hoc ē. Quis d̄m
 septuaḡas in mundū uenit & mortē nr̄am destruxit. ipse m̄
 p̄ph̄as & ap̄t̄os p̄cepit. ut hoc aliis p̄dicē diēs. O p̄mittua
 ecclē q̄ diu cessasti ap̄dicatione. surge aq̄ete tua. i. p̄para
 te ad laborē ad p̄dicationē gentib;. p̄pera. q̄a tēp̄ breue ē. &
 hoc si feceris. eris amica mea facies michi amicos p̄fidē q̄ s̄
 inimici p̄ infidelitatē. & eris colūba mea septiformi sp̄u illus
 trata. ut colūba. vii. naturis decorata. faciens simplices. & eris
 formosa mea. deformes in uicis. faciens formosos in uirtutib;. &
 eū illis comittata ueni ad me. ad remunerandū te. Notan
 diū qd̄ hec uerba & sequentia s̄ sponse. r̄p̄sentant uerba
 sponsi. Oportunū temp̄ habes p̄dicandi. iam enī hiemps. i.
 infidelitas transiit. ymber. i. p̄secutio abiit & recessit. Hiemps
 que gelu t̄ram c̄stringit ne fructificet. ē infidelitas que cor
 da hominū in bono frigida frigore malicie c̄stringit. ne
 fructū fidi afferant. hiemps usq; ad x̄pm̄ durauit. s; ipso
 sole iusticie oriente hiemps transiit. & uer̄ fidi calore sc̄i
 sp̄e t̄rā soluit & flores uirtutū p̄duxit. Ymber ē pluuia
 eū impetu ueniens & cito recedens. Sic p̄secutio cū impetu
 ueniens. s; x̄ in suū uincente cito abiit. Porro ap̄t̄is p̄dicantib;
 & eorū successorib; n̄ abiit. s; maxime p̄secutio creuit. s; idō

H. Historia.

preūto modo diē abiit. quia ut ymber cito recessit. Aliud ē abire aliud recedere. Ille abiit. qui uult reūti. Ille recedit. q̄n̄ uult reūti. Sub regib⁹ gentiū p̄secutio gentiū aliquādo abiit & iterū rediit. tempe ṽ estantini n̄ reuersura recessit. Oportuit aut̄ p̄secutionē excitari. ut p̄bati possent coronari. Ymber q̄q; significat tēpestatē belloꝝ. Ante x̄ aduentū maxima tēpestas belloꝝ intoto orbe de seuit. ut nulli liceret de t̄ra sua in aliā migrare. q̄n̄ haberēt p̄exploratore. S̄p̄ quā xp̄e uera pax aduenit. ymber belloꝝ recessit. & tē flores apparuerūt in t̄ra n̄ra. scilicet hoīes infide florentes apparuerūt in iudea. o lī tyranno diabolo possessa. s̄ ame p̄uictoriā erueis recepta. & idō n̄e n̄ra. Tempus putationis aduenit. ut sterilia sarmenta p̄cidant. quatin⁹ flores uberi⁹ erumpant. q̄ fructū habundantē p̄ferant. scilicet ut uicia amputent̄ & uirtutes plantent̄. Uox quoq; turturis id ē p̄dicatio celestis. x̄ audita ē in t̄ra n̄ra scilicet in iudea. n̄e p̄fidē n̄ra. Uel uox p̄dicatoꝝ q̄ suo cantu abcessū hiemis & ueris aduentū nuntiant. q̄ p̄canti humilē gemitū reddūt. q̄ pudicicie amatores s̄. q̄ cū uersationē hominū fugiunt. & semp̄ in iugis montū ul' in uerticib; arborū morabant̄. dū in mundo solo corpe positi. cū uersationē habent in celis. incolatus sui & patrie s̄ p̄missē memores. ul' uox penitentū peccata sua gemitū audita ē. ficus etiā p̄tulit grossos suos. in del' sinagoga ut ficus folia id ē herba habens & n̄ opa. & idō ad n̄o maledicta. abiecit carnales sensus legis. Gros si q̄ppe s̄ immaturi fructus ficus. q̄ leui tactu cūssi cadunt. Ut enī uox turturis x̄ in t̄ra sonuit. ficus sinagoga ē cūssa grossos id ē acerbos sensus legis abiecit. & dulces ficus

id ē aptos ptulit. q̄ dulce cibū allegorie credentib' minis-
trarent. Et q̄a ficus sinagoga aptos ptulit. idō uince florentes
odorē dederūt. scil' ecclē de iudeis euerse infide florentes fa-
mā bone opationis dederūt. flos uitis exp̄ssus ē fiat genus po-
culi. qd' saluti & uoluptatis. ad eōmodū. flos uitis ē fides x̄.
poculū inde ēfectū ē seim em̄gin. qd' ēfert c̄nā salutē & uitē
uoluptatē. **N**ota qd' sponsa que ad excolendā uineā mittit.
trib; nominib; appellat. scil' amica. colūba. formosa. q̄a mi-
mirū ē cultura uince qd' ē p̄dicatio. his solis cōmittit. in q̄b'
recta fides & simplex opatio. & pura dilectio inuenitur.
quatin' faciēdo que docent. sint dī amica. n̄ lucri causa
opantes. sint colūbini. in dilectione sint formosi. **H**is. vii.
asponso pponunt. q̄a uinea x̄ p. vii. dona seī sp̄e. vii. modis
excolit. dū p̄dicationē hieps infidelitatis soluit. ymber
bellorū sedat. & flores. i. iniea bonoy pducunt. sar̄nta uiciorū
amputant. uox turturis. i. simplicis p̄dicationis in eulta tra.
scil' in corde iam credulo libent' audit. ficus p̄fert fructū.
uidel' q̄sq; fidelis bonū op' & sic uince excolit. scil' ecclē in
fide floride dant odorē uirtutū. **I**am mittitur filia
pharaonis p̄ filia babylonis. & eū ea regis legati mittunt
pregina austri. cui asponso dī: Surge amica mea. **S**up̄ dixit
surge. & iterū repetit. surge. quia duob' modis surgim'. eū
aut adopandū ul' addocendū mentē erigim'. **D**icit q̄ surge.
id ē ad bonū opandū & ad exemplū p̄bendū mentē erige.
iterū dicit surge. id ē addocendū alios mentē erige. **S**ur-
gere enī ē sursū se erigere. **I**lle surgit. q̄ facit & docet bonū
qd' didicit. **O**amica mea cui nota feci om̄ia pat̄s secreta. surge
& adue m̄ filiā regis babylonis. ut & ipsa fiat mea amica.
tu oī habitans eū habitantib; cedat. fusca. n̄c p̄ mea dona

¶ Florentis

¶ Lira.

¶ vii.

¶ Historia.

speciosa. doce eam esse inuirtutibus; speciosa. nunc inuicis
feda. & cum illa caritate ornata. ueni ad nuptias. Tu coluba
mea p[er] me. vii. donis sp[iritu]s sc[ilicet] repleta. doce eam simplicitate
ut septi forme sp[iritu]m percipiat. ut nudificans in foraminibus;
petre & in cauernis macerie. hoc est spem salutis ponens
in uulneribus; & in p[ro]missis sacre scriptur[um]. Petra quippe est
x[ristu]s. supra q[ui] petra fundat[ur] eccl[esi]a domus d[omi]ni. De qua petra
fluxit aqua. q[ui] filios israel sacrauit. q[ui]a de x[risti] latere sanguis
& aqua manauit. que hanc colubam redemit & lauit. Huius
petre foramina s[unt] x[risti] uulnera. q[ui] s[unt] colube eccl[esi]e ab accipitrib[us]
id est ademonibus; munimina. Maceria est x[risti] latus. cauerne
est lateris uulnus. q[ui]d lancea multis fecit. in q[ui] h[ec] coluba
nudu[m] spei posuit. uel maceria est murus circa uineas absq[ue]
ce[m]ento factus. & intelligit[ur] sacra scriptura. que cingit eccl[esi]as
absq[ue] heresi c[on]pacta. Si enim ce[m]entu[m] ligam[en] est lapidu[m]. ita
est heresis ligam[en] animaru[m]. Cauerne huius macerie s[unt] p[ro]fun
de scriptur[um] sententie. in q[ui]bus; se auicis abscondit h[ec] colube.
Et notandu[m] q[ui]d trib[us] nominibus; attollit. q[ui] ad p[ro]dicatione[m]
mittit. quia ordo doct[or]u[m] debet secreta d[omi]ni ut amicus seire
q[ui] doceat. & mundicia speciosus. ut uita ei[us] auditoribus;
splendeat. & vii. predictis uirtutibus; ut coluba. vii. naturis; fulgeat.
Cui dicit[ur]. Ostende mihi facie[m] tua[m]. P[ro] facie[m] homo cognoscit. facies
q[ui] eccl[esi]e est bona op[er]atio. p[er] q[ui] cognoscit[ur]. Hanc facie[m] ostendit.
du[m] q[ui]d occulte op[er]at[ur]. in publico alios op[er]ari docet. D[omi]no
facies ostendit[ur]. du[m] causa d[omi]ni op[er]is bonu[m] ad exemplu[m] p[ro]mi
miss[um] p[er]fert[ur]. Sonet uox tua in auribus; meis. scilicet q[ui]d in die
desponsationis; tue in baptis[m]ate mihi te seruare p[ro]missis
t[ibi] hoc alios seruare doce. Vox enim tua dulciss[im]e sub auditu[m]
erit auditoribus;. si ita uiuis ut doces. & facies tua decora id est op[er]atio
tua. erit implicata. Dec or[atione] d[omi]ni q[ui]si decore or[ationis].

Decorum quippe est dicere et facere unde delectatur deus. adhuc sponsa representat uerba dilecti. Superiora dixit ad sponsam. ne conuertit se ad adolescentulas dies. Capite nobis uulpeculas paruulas. que demoliunt uineas. nam uinea nostra floruit. Quasi dicat. Uinea nostra floruit quam uinea mea magno labore excoluit. ecce uulpes irrupunt et fructum eius carpunt. Quis uos adolescentule capite et de uinea expellite. Vulpes infoues se ab dunt. et nunquam rectis itineribus procedunt. Vulpes etiam cum esurunt apto ore mortuam se fingunt. et ita aues decipit et deuorat. Phas notant heretici qui in oculis disputant. numquam rectum iter fidei seruant. catholiceos et humiles se simulant. ut simplices decipiant. Hos predicatorum capiunt. cum eos ratione et auctoritate uincunt et redarguunt. Ideo hi paruuli dicuntur: quia humiles se fingunt. quia sensu paruuli sunt. uel quia ut paruuli a magnis. ita ipsi a catholicis superati deficiunt. Uineas autem demoliuntur. id est suffodiunt. dum cecelas phereses et seismata semidunt. set una uinea scilicet catholica cecela. in recta fide floret. fructum operationis ubique profert.

Vulpes

Historia.

Que letabunda dicit. **D**ilectus meus michi hęc locutus est. et ego illi sub audis obediam. qui pasertur in liliis. hoc est delectatur in operibus eorum qui sunt candidi in uirtutibus. et qui sunt deus aliorum. ut liliu spinarum. Et tam diu in his pasert. et tam diu obediam illi. alios docendo. donec aspiciet dies. id est donec scientia eterne claritatis adueniat. ubi omnes uerum lumen uideant. et donec inclinentur umbre. id est donec ignorantia presentis uite p̄t̄iseat.

Dies est presentia solis. nox uero est umbra terre. cum sol surgit. dies cum sua uis spiramine uenit. tunc umbra terre quod est nox sub terram inclinata euanescit. Ita cum christe sol iusticie

Quod dies et nox.

illuxerit dies tēnitatis eū refrigerio iustoy asspiciatur. igno-
rantia & persecutio huius ut umbra euanescent. Similitudo ē
ab illo q̄ nimio estu fatigatus uento & dulci aua recreat. sic
ceclā estu tribulationū fatigatā adueniente recreat. filia
pharaonis p̄ filia babylonis missa sponsū orat. ut ei auxilio
illa adducat diēs. Omni dilecte reuētere ad filiā babylonis
p̄ grām aq̄ recessisti p̄ p̄t̄ ydolatriā. similis esto in ea capree
q̄ alta petit & salubres hēbas a noxiis eligit. ut saluandos
a massa p̄ditionis secernas & eos alta celoy p̄tere facias. aut si
milis esto in ea hinnulo ceruoy qui uelocit̄ curret. & umbrosū
locum querit. ut facias eam uelocit̄ ad fidē & ad baptisma
currere. & de estu uicoy op̄a uirtutū querere. Tu existens
sup̄ p̄dicatores dando eis uerbum tuū loqui eū fiducia. q̄ s̄
p̄t̄ plationē montes in domo di qd̄ ē ceclā. si ē hęc animalia
p̄t̄ p̄ seua habitant sup̄ montes bethel. Bethel dicit̄ dom̄
ē surgens ul̄ domus uigiliarū. ul̄ domus di. & est ceclā q̄
ad celestia consurgit. & in qua sunt uigilie laudis dei.
contra demones & uicia in qua habitat deus p̄ fidem.
Huius montes sunt doctores alti in uirtutib. sup̄ quos
est x̄p̄e caprea & hinnulus ceruorum. eum p̄ eos bonos
a malis eligit. & eos p̄ exempla seoy currere facit. Capree
& hinnuli in montibus bethel habitant. quando quicq̄ fide-
les p̄ doctrinam seoy ad alta celorum festinant. **T**ropolo-
gyce dilectus sponsam a somno excitat. eum x̄p̄e in r̄na in-
spiratione sp̄itale uirum a claustrali quiete ad r̄gimen ceclē
uocat. Huic in montibus saltit. eum cum de uirtute in uirtu-
tem p̄ exempla patrū ducit. Ipse erit similis capree hinnu-
loq̄ ceruorū. eū bonas sententias eligit. alta uirtutum pe-
tit. ad brauiū uite exemplo sanctorū curret. Stans pari

etē impellit. eū cōsiliū malignantiū sapienter subuertit.
 Pfenestras & cancellos respicit. dum apliceas & pphicas sēp
 turas diligentē intendit. **D**ilectus ei pfenestras & cancel
 los loquitur ut surgat. eū xp̄e pphias & aplos eū docet.
 ut p̄ximos ad bene uiuendū moneat. Ipse v̄ surgit. dū ei
 ad omnia obediat. Propter eū oportune & inportune p̄di
 cat. & sic amicus dī fit. eū alios amicos dī facit. Coluba ē eū
 simpliciū uiuit. & formosus. eū alios ad bonū informat. Ve
 nit eū iussa dī implet. Huic hiemps t̄nsit. eū asp̄a cōuersatio
 cōmissē plebis in malicia durata. calore diuini amoris so
 luta. in uer̄ sēc̄ cōuersationis t̄nsibit. Ymber recedit. cum
 tēptatio p̄sequentiū se cessabit. cū enī prauos aprauitate
 p̄hibet. mox ab eis p̄secutionē sustinet. q̄a om̄s qui uolūt
 pie uiuere in x̄ ih̄u. p̄secutionē patiunt. Ymbre abeun
 te. flores apparebt. q̄a cessante p̄secutione maloy. iniecia
 bonoy erūpiunt. Ipse sar̄nta amputat. dū rebelles de eccl̄a
 segregat. Vox turturis in̄tra audit. eū penitentes ad eccl̄am
 plantā reuertunt. ficus p̄fert grossos. dū bona arbor. scil
 bonus homo p̄fert bonū opus. Vinea florentes dant odorē.
 q̄ndo eccl̄e ul' claustra sub eo emittunt bonoy operum
 opinionē. Ipse surgit. eū hereticis resistit. Amicus dī efficit.
 eū inimicos dī p̄sequitur. Speciosus erit. dū errantes ad spe
 ciē dī reducit. Venit. eū negligentis ad nuptias agni ueni
 re facit. Coluba ē que alienos pullos nutrit. eū filios p̄di
 tionis filios gehenne. filios ire facit filios dī regni & filios
 dī. In foraminib; petre nudificat. eū eos in uulnerib; x̄ cōfide
 re impat. In cauerna macerie habitat. eū in doct̄na sacre
 sēpture eos spare clamitat. faciē suā dō ostendit. dū p̄ bonū
 qd̄ agit. dī retributionē intendit. Quē conscientia accusat.

abscondit faciem. & loq̄ uerecundat̄. Ille faciem ostendit.
q̄ ope complet qd̄ uerbo docet. Vox ei' in aurib' dī sonat.
q̄ndo uiuit ut p̄dicat. In speculas capit. dū falsos fr̄s
ad regula iusticie corrigit. aut incorrigibiles de cet̄u
fr̄m repellit. ne uineas suffodiant. id ē ne ēgregationes
iustoy simulatione sub uertant. **D**ilectus placet illi
in pmissis. & ille placet ei obediendo et p̄ceptis. Pasce it̄
lilia q̄a reficit̄ sc̄oy uita in uirtutib; candida. donec aspi
ret dies. hoc ē donec lux ueritatis om̄ib; appareat. & umbra
t̄nseat. Sicut enī synagoga fuit umbra ecclē. & q̄cqd̄ ille
ppl̄s fecit. umbra fuit illi rei q̄ n̄e agimus. ita sacramta
ecclē & festiuitates s̄ umbra future gl̄e. Sic etiā om̄ia mala
p̄sentis uitę. s̄ umbre maloy fut̄e uitę. Cū q̄ etiā gl̄e lux
illuxerit. t̄ umbra sacramtoy euanesceat. & tribulatio p̄sent̄
recedit. Dilectus adhuc reuertitur. cū expulsis ypocritis.
numerus p̄fectoy auget̄. Huic erit dilectus caprea cū p̄cū
bonos a malis seernit. hinnulus erit cū quoslibet ad con
uersionē currere facit. Et hoc sup montes bethel. id ē hoc fac̄
p̄platos domus dī. **A**nagogice sponsa dilectus a somno
excitat. cū xp̄e p̄grinantē ecclē ad celestia uocat. Hunc
uidet in montib; & in collib; salientē. q̄ndo cernet eū sup
ordines angl̄oy & sc̄oy in dextera patris regnantē. Simile
capree uidet & hinnulo ceruoy. q̄a de pat̄arehis natū. con
spiciet iudicē uiuoy & mortuoy. Post parietē nr̄m stat. respi
ciens p̄ fenestras & cancellos. q̄a carnē ex nobis sūptā ^{mortuā} mon
strabit in gl̄a patris immortalē. ut p̄ph̄as & ap̄t̄os p̄miserat.
Ipsa surgit. q̄a uocanti occurrit. ad gaudia p̄perat. ubi erit
amica secreta celestia uideat. ubi erit colūba septiformi sp̄i
plena formosa q̄a sine macula. Ibi hiemps tota aduersitatis

transit. imber: i. torpor & scintilla presentis vite absecidunt. q̄a cū de corpore corruptionis educitur: ad et̄e plandū d̄m in substantia sua ducitur: n̄ iam uerboꝝ gutt̄e s̄ necessaria ut pluuia p̄dicationis debeat infundi. q̄a qd̄ hic minus audire potuit amplius uidebit. n̄ce tēptatio necessaria qua aliquis debeat p̄bari: tunc flores apparent in t̄ra. q̄a q̄ndo de et̄ne beatitudinis uite quedā suauitatis p̄mordia p̄gustare anima cepit. quasi iam in florib; odorat̄ exiens. qd̄ p̄t̄ q̄ egressa fuerit infructu uberi⁹ habebit. Tē. Iune temp⁹ putationis adueni. q̄a om̄i uicio amputato. morte & pena carebit. Max̄ a bea uox turturis xp̄i in t̄ra uiuentiū audiet̄. in gaudiū d̄ni tui. & p̄fert ficus grossos. cū laboris sui recipiet fructus et̄ne uite p̄miū. Uinee florentes dant odorē. q̄a eccl̄e que hic in uirtutib; floruer̄. ibi odorē suauitatis emittentes. et̄nā p̄bent uoluptatē. His amicus associabit̄ amica. in gl̄a speciosa. in āplexu sp̄e sc̄i colūba. in foraminib; petre id ē in secretis. x̄ & in ca uerna macerie. hoc ē incubilib; ciuitatis sup̄ne. Ibi ostendet ei xp̄e faciē suā. q̄ndo in maiestate sua uidebit eū facie ad facie. Uox ei⁹ sonabit in aurib; ei⁹ q̄ndo dicet. Uenite benedicti p. m. p. r. e. Que uox ē dulcis & facies decorā. in quā anḡli desiderant p̄spicere. Uulpecule capiuntur que uincas demoliunt. q̄a p̄ anḡlos om̄ia scandala de regno ei⁹ colligunt. & in caminis ignis mittunt. Postea uinea semp̄ florebit. q̄a eccl̄a cum x̄ in et̄nū gaudebit.

Oilectus illi eiungit̄ & ipsa illi q̄ pascit̄ in t̄ lilia. q̄a regnat in t̄ scōꝝ agmina in uirtutib; eandēda. Vel nē in t̄ lilia pascitur: q̄a in p̄fectib; scōꝝ usq; in finē seli reficit̄. donec aspiret dies & inelinent̄ umbre. Siluestria animalia unde similitudo ē pascunt̄ p̄ totā noctē sup̄ueniente aurora. quert̄ s̄

N. Animalia.

**INCIPIT LIBER II. DE SPONSA AVSTRI. SCILICET DE FILIA BABI
RECEDENS TRACTATUS ERAT LOXIS.**

Incipit liber II. de sponsa austri. Scilicet de filia babylo-
nis. Iam legati regis pregina austri missi ueni-
unt. sponsam in camelis cum magno comitatu
adducunt. quam filia pharaonis de uincis cum suis
comitibus egressa cum magno tripudio excipit. cum

magno comitum plausu in templum regis ducit. hancque rex regali
munificentia dotata. ad preparatum ciuium introducit. scilicet apostoli
per ecclesiam gentium missi. hanc signis et predicationibus ad christi fide
conuertunt. quam multitudo fidelium de iudea gratias agendo sibi as-
sociant in templum domini id est in primitiuam ecclesiam uerbo et exemplo
deducunt. hancque rex glorie christe multis donis sapientie et scien-
tie ditata. ad ciuium corpus sui uel sacre scripture uocauit. Legit
namque quod paulus et barnabas et alii ad gentes predicandas mis-
si. ad ierusalem reuersi fratribus retulerunt. quanta deus per eos in gentibus
fecerit. et quanta aueritate gentes fide receperunt. et quomodo
ecclesia in iudea constituta. de illorum conuersione exultauerit. Hec
nuptie in ebana quod possessio sonat id est in toto mundo cele-
brant. ubi aqua legis in uinum euangelii ciuium commutatur.

In quibus nuptiis inuitati diuersa munera offerunt. abel agnum.
melchisedech panem et uinum. abraham uentrem uel arietem. ysaac
ligna. iacob hedos. ioseph frumentum. moyses hostiam domi sangu-
ne agni signat. uaccha rufam maetat. iosue et caleph. botrum
in uecte apportant. dauid chorum ducit. aquam de cysterne
bedem ysaia fundit. eccent propheta hymnum canit. maria
soror moysi eundem choram hester cum iudith. tympanis applaudit.
iohannis paranymphus epitalamium modulatur. qui habet in qui-
entis sponsam sponsus est amicus aut sponsi. gaudet propter uocem

Munia inuicem.

1818 sponsi. esaias grande librū assumit. dotalia scribit. que ocv
21901 lus non uidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis ascendit.
dauid calamū scribe uelocit̄ scribentis porrigit dies. Asti
tit regina adextris tuis inuestitu de aurato. nati s̄ tibi filii
est. e. p. s. o. terrā. & ex parte sponsi paulus & silas & alii serui
ihu xpi scribunt. ex parte aut̄ sponse uirgines p̄t̄ eam m̄t̄
p̄t̄u regis adducunt. filia ḡ baby. lonis olim in ydolatria
misera. scil̄ gentilitas filia c̄fusionis n̄e austru regina. quia
aduertū regē xpm̄ c̄uersa loq̄tur. filie pharaonis iudei c̄celē
de iudeis. narrans ei miseras quas passa ē in p̄ori uita dies.

In lectulo meo p̄noctē quesii. quē diliḡ anima mea. Simili
tudo ē ab illa q̄ in nocte amicū anxia querit. de inde inuen
to dolet. actā diu querens circuit donec inueniat. & leta ei
adherat. Lectulus ē infidelitas. in q̄ secuta req̄euit gentilitas.
Nox ū intelligit̄ secl̄aris phylosophia. p̄lexis sententis obseu
ra. die ḡ. In lectulo meo quesii p̄noctē quē diligit aia mea.
quasi dicat. Ego plenitudo gentiū in infidelitate mea qua
si in lecto egra posita. p̄noctē secl̄ p̄ obseuros libros phylosophor.
quesii legendo & interrogando noticiā ei quē n̄e cognitū uere
diligit anima mea. hoc ē p̄uita mea diligo eū. q̄ p̄or dilexit
me. & n̄e p̄fidē assumpsit me. Quesii illū multoies in scrip
turis gentiū. & non inueni equalē pat̄. natū de uigine pro
humano genere. Multi q̄ p̄pe gentiū multū inquisierunt
uiā salutis. p̄quā puenirent ad sūmū bonū. ubi eēt uera be
attudo & n̄ inuener̄. q̄a in xpm̄ q̄e uia. ueritas. & uita n̄ere
dider̄. Et eū apud illos ueritatē non inuere dixer̄. **S**urgam
delecto infidelitatis & circuibō id ē p̄seritabor̄ c̄celam eui
tatē di. & ciues illi interrogabo. & p̄ uicos id ē p̄ exempla m̄m.
& p̄ plateas id ē p̄ doct̄nas c̄fessor. querā quē diligit aia mei.

N Historia.

N Allegoria.

id ē natalis ratio. **C**ivitas dicitur quasi civium unitas. & intel-
 ligitur cœca in quibus habitantes debent habere in dilectione cor-
 unum & animam unam. Vicius est stricta via. & designantur hi qui
 partem viam pergit ad gaudia. Arta via est ieiunare. uigilare.
 corpus castigare. a mulieribus abstinere. inimicos diligere. Platea
 est lata via & notantur hi qui plateam & spaciosam viam tendit ad celestia
 ut licite coniugati & secularibus negotiis per necessitate occupati. &
 tamen elemosinas intendant. Dubium dogma philosophorum deserat.
 ad certam doctrinam christianam me convertat. & ab his qui in contemptu
 tuae uitae & ab his qui in activa uita discant quod potissimum ei
 placeat. qui pro omnibus diligit animam meam. Nam dum quasi in seculis
 secularium. & non inveni apud illos certam viam veritatis. Tandem
 me ita diligenter verum investigantem. & beatam vitam desideran-
 tem. inveniuntur uigiles. scilicet predicatorum apostoli ad docendum parati.
 sicut cornelium petrus. eunuchum philippus. dionysium paulus. qui ubi
 & exemplo sollicitate custodiunt civitatem videlicet ecclesiam. ne hostes
 demones. heretici. clanculo irruant. & aliqui de civibus in-
 cautum in animam primant. Quos interrogavi. Num qui diligit animam meam
 vidistis. Quasi dicat legatus regis pro se missus. apud philoso-
 phos civis meos salvatorem anime semper quasi inveni & non inveni. vos autem
 salvatorem mundi mihi annuntiatistis. qui cum hominibus consatium vidistis.
 num etiam oculis cordis gloriam maiestatis eius vidistis. Dicunt ipsi.
 Paululum. Nam vidimus eum cecos illuminantem. mortuos suscitantem.
 & in monte in gloria ditatis ut sol radiantem. Ergo autem dum pertransivisse
 eos. hoc est cum per eos doctrinam de terrenis mentem transivisse ad celestia. inveni
 in equalitate patris sponsum meum verbum. per quod facta sunt omnia. qui diligit
 animam meam. quia ipse est dilectio & vita. Tenui eum in ventum fide. nec
 dimittam eum operatione. per aliquam tribulationem. donec introducam
 illum mea predicatione in domum matris mee id est in nationem gentium.

De meo qd platea.

De meo qd platea.

De meo qd platea.

et in cubiculum genitricis mee. hoc est in patria gentium ut omnes
credant in illu. Vel mater est synagoga que ecclesiam gentium perfide
genuit. cuius domus est iudea. in qua in fine mundi sub antix col
ligit synagoga. In huius matris domum introducet ecclesia perfide
dilectum. ut omnis israel saluus fiat. Conuenienter enim aduersus hoc est
in fine mundi. et famam ubi dei pacierit ut canes. et ecubent cui
tate id est ecclesiam. ut audiant a xianis uerbu salutis.

De matris et quod genitrix.

Historia.

Genitrix est nutritrix et intelligitur lex que suo lacte nutrit filios
ecclesie. cuius cubiculum est ierusalem et cor fidelium. In cubiculum geni
trici dilectus ducitur quando xpi plegem in ierusalem predicabit et in cor
de dei uerus credit. **P**ostquam rex reginam austri in domum
filie pharaonis ad eum uenit induxit. ea etiam in cubiculo ei ut
puta de itinere lassam requiescere fecit. et ne quis hanc inquereret
intra dies dies. **A**diuro uos filie ierusalem peapreas ceruosque
camporum. ne suscitatis neque euigilare faciatis dilectam donec
ipsa uelit. Hoc ita intelligitur de ecclesia gentium. ut prius de
ecclesia iudeorum. Ecclesiam quippe de gentibus populos adductam. xpi
rex glorie in domum filie pharaonis id est in fide promittit
ecclesie induxit. et in cubiculo ei scilicet in templo uita a ui
mutu scilicet requiescere docuit. et ne quis hanc lucri causa ad
selare negotium ab hac quiete inquereret. propheta et apostolica scripta
prohibet. Ecce bonus pastor erroneum gregem ad ouile suum adduxit
et sub uno pastore unum ouile fecit. Idem autem uersiculus ad
iuro uos filie ierusalem. in cantico amoris repetitur ut non mino
re se dominus ecclesie de gentibus quam de iudeis collecte curam habere
si equaliter putusque pace sollicitudinem gerere designet. Non
enim minus hec regina austri capitur amore sponsi. quam prima
amica de iudeis. **E**cclia dormit. cum quiete et contemplatione
uacat. Tunc uero euigilat. cum alius uerbo et ope uitam eternam

p̄dicat. ut lux ei luceat corā hōib; ut uidentes opa ei glifi-
 cent patrē in celis. Aīā ō fidelis dormit. cū se a carnalib;
 desideris alienat. Tē aut euigilat. cū bonis opib; ad uisio-
 nē cōditoris p̄perat. Ecclā aū pegrinans dormit. cū mortuo
 corpe in sepulchris q̄esit. ut sc̄bit. Cū dederit dilectus. s. sōnō.
 ecce hereditas d̄ni. Tē ō euigilat. cū in die iudicii resurget.

& regnū sibi ab inicio p̄paratū p̄cipiet. **I**uxta morale
 sensū lectulus ē carnalis uoluptas. in q̄ req̄esit q̄ in deliciis
 sēti uiuit. Nox ō ē mors dicente d̄no. Venit nox cū nemo
 pot̄e opari. In lectulo q̄ p̄noctē d̄m querit. q̄ carnalit̄ ui-
 uens. inminente morte inducias uite ad d̄no petit. S; qd̄
 querit n̄ inuenit. q̄a n̄ idō inducias petit. ut dō p̄ peccatis
 suis satisfaciat. s; ut diuina consuetis deliciis affluat. Huic ne-
 cesse ē ut de lec-
 to carnalis uite surgat. ciuitatē. i.
 sacra scripturā tota intentione circueat. p̄ uicos & pla-
 teas. i. p̄ sp̄ales & sēlares salutē aīe querat. Quā idō n̄ inuenit.
 q̄a p̄ oris uite maculas penitendo n̄ diluit. S; hunc uigiles
 inueniunt. q̄ ciuitatē custodiunt. q̄a docti uiri q̄ sēpturis
 inuigilant. hunc ad penitentiā & satisfactionē. informant.

Hos de salute aīe int̄rogat. & cū eos p̄nsierit. i. cū p̄ doctrinā
 eorū uerā penitentiā egerit. salutē quā querebat inuenit.
 Hanc q̄ inueniā oportet ut teneat bona operatione. nec
 dimittat ulla tēptatione. donec xpm̄ p̄ dilectionē int̄-
 ducat in domū matris suę. i. in animā que ē dom⁹ gr̄e q̄
 genuit eū d̄a. & in cubiculū genitricis suę. i. in cor qd̄ ē cubi-
 culū sapientię nutriticis suę. alit̄. Lectulus ē secretū sp̄alis
 uite. nox ō p̄turbatio mundi. **I**n hoc lecto posit⁹ dilec-
 tū p̄noctē querit. cū fidelis anima in sc̄a cōuersatione ui-
 uens & p̄turbationē a falsis fr̄ib; paciens. illū solū legendo

& orando querit q̄ diligit. in q̄ pacē & req̄ē habere possit. S; q̄ querit hunc n̄ inuenit. q̄a q̄ diu immundo uiuit p̄gnat ad d̄no. q̄ē pax & req̄es & beatitudo. Surgit q̄ & circuit ciuitatē. q̄a se tota uirtute erigit ad scrutanda sacra sc̄ptam. puicos & plateas dilectū q̄rit. q̄a uitas sp̄ialiū & seclariū in c̄teplatiua & inactiua ^{uirtu} uiuentiū p̄currit si q̄d imitandū inueniat. p̄ q̄d dilecto placens ad eū p̄ungat. S; hic n̄ inuenit. q̄a q̄ diu ei uisione n̄ fruit n̄ q̄escit. **H**anc uigiles ciuitatis inueniunt. q̄a expositores sacre sc̄ptē in doct̄na puigiles talē animā querit. q̄ suo dogmate ad x̄m p̄ducant. Hos interrogans. paululū eos p̄t̄nsit & dilectū inuenit. q̄a sc̄pta eorū religens cito d̄m ^{uero} ȳ intuitu inuenit. q̄ q̄siuit. P̄ eos t̄nsit. q̄a in ipsis uidet formā ei quē querit. & tam t̄nsit. q̄a d̄m q̄ intra ē incipit imitari & unueri. **T**unc tenet dilectiōē nec dimittit illū ulla p̄t̄batione. donec exemplis in̄ducat illū in claustrū domū c̄gregationis matris sue. q̄ illū p̄ exhortationē genuit & incubiculū genitricis sue. i. intellectū sacre sc̄ptē q̄ eū nutriū lacte scientie ut & alii in ea intelligant d̄m. Iuxta altiorē v̄ intellectū. lectul' ē corp' in q̄ anima q̄si c̄ḡreubat. nox v̄ hic mund' tenebris ignorantie obsit. Cœlā hic p̄gnans in lecto dilectū p̄ noctē querit. diu in corpore q̄d adgrauat aīam posita. tenebris ignorantie obsita. et̄nū lum̄ x̄pm uidere appetit. **Q**uē diu n̄ inuenit. surgit ciuitatē circuit puicos & plateas. querit q̄ diligit. q̄a cuncta t̄rena ei amore spernit. ad cœlestia scrutanda se erigit. ordines anglorū & sc̄orū m̄te lustrat. si forte p̄ eos uerā aspiciat. Hanc custodes ciuitatis inueniunt. q̄a angli q̄ semp uident faciē pat̄ris ei occurrūt. & c̄teplationē dilecti gl'am

ostendit. Hos cum paululum pertransit. dilectum inuenit. quia
cum choros angelorum mente transcendit. christum in dextera patris
regnantem uidebit. Hunc tenet contemplanando. nec dimittet
ultra terra sectando. donec introducat. ipse eam in cele-
stem ierusalem que est mater nostra. & domus anglie multitudinis.
& in cubiculum genitricis sue. id est in paradysum exultationis.
que est cubiculum celestis matris sue. **D**e paradysu uoluptatis expul-
sus est homo peccans eum suis sequatibus. in paradysu exultati-
onis receptus est latro penitens cum suis sequacibus. **R**egina
austri aqete euigilans ab ipso rege excitata. decubiculo pro-
dit geminis ornata. quam filii ierusalem cum cantu que ista excipi-
unt. & ad lectum salomonis honorifice deducunt. Ibi for-
tissimi exiit armati occurrunt. & eam inferentem salomo-
ni. id est in domum euuui cum magno apparatu inducunt. Scili-
cet ecclesia gentium ab apostolis in speculatiua uita informata. & a christo
multis donis spiritus sancti decorata. a secreta intus contemplationis. spon-
si instinetu ad publicum bonum operationis & predicacionis processit.
dum exemplum patientie per multa tormentorum tormenta diuisis tempo-
ribus premissis prebuit. **C**ui in mutatione ac patientie pro uir-
tute. fideles de iudeis ammirantes magnis laudibus extol-
lunt. & christum de synagoga expulsu in cauit in lecto rege
uisse canunt. **E**st profecto ecclesia lectus x. quia iei fide & dilec-
tione ut aliquis in lecto fessus requiescit. Est & domus euuui. quia
x ei opibus reficitur. & esuriens in pauperibus cibatur. Sed & ut uulsa
gignat per digito filio in cauit occidit. dum populis gentibus corpe & san-
guine x reficitur. & esurientes & sicientes iusticiam. uariis septem
fereculis saturantur. legitur filia pharaonis hoc est ecclesia de iudeis
admiratur quod est filia babilonis. id est ecclesia de gentibus per omnia
comparatur. & egaudendo exclamat. Que est ista que ascendit per de-

*In Paradysu uolupta-
tis. & paradysu exultati-
onis.*

In lecto & domo euuui.

sertū. Similitudo ē ap̄plō p̄moysen de egypto p̄mare
rubrū educto q̄ p̄ desertū difficili uia ad patriā ascendit.
cui amalech in uia pugna intulit. q̄ iosue q̄ & ihe uert. q̄
uictorē pplm manna refectū in terrā reppmissiōis int̄dux.
Sic ecclā gentiū de egypto hui mundi p̄xp̄m de potestate
pharaonis. i. diaboli liberata. p̄baptismū sanguine x̄ rubri
catū ē educta. Que p̄ desertū mundi dura uia ad patriā
celi ascendit. q̄a p̄ multas t̄bulationes oportet eā int̄ire in
regnū celoy. Cui amalech. i. diabolus pugna in uia eq̄tatis
infert p̄secutores. p̄hereticos. p̄ falsos x̄anos. Si h̄c omnia pue
rū ihm suū ducē uineet. q̄cā in corpe & sanguine suo pascat.
& int̄rā uiuentiū. scil̄ paradysum int̄ducet. Dicit ḡ. Que ē
ista q̄ ascendit p̄ desertum siē uirgula fumi. ex aromatis
myrre & thuris. & uniuersi pulueris pyḡntariū. Hoc ammu
rando diē n̄ int̄rogando. Synagoga erat dī trā. aratro legi
cultā. p̄phis & alus iustis fecunda. Gentilitas ū erat desertum.
nulla uirtutū fruge fecunda. anullo p̄ph̄a l̄ anglo ad eul
tū dī instituta. Uirgula ē timor p̄ueroy. correctio uicoy.
P̄ uirgā intelligit̄ timor d̄ni p̄ q̄ ecclā ad sapientiā ascendit
ut sc̄bit̄. Inuitū sapientie timor d̄ni. Fum̄ ē sc̄m desidiū.
igne diuini amoris percatū. Aromata s̄ c̄fectio specierū.
& notat̄ multitudo uirtutū. Myrre ē mortificatio m̄m.
thus sac̄ficiū. c̄fessoy. uniuersus puluis pyḡntariū. deuotio om̄iū
fidelū xp̄i. **P**yḡntariū enī ē medicus q̄ p̄ yḡnta id ē
diuersa medicamina c̄fiert. & intelligit̄ xp̄e q̄ sc̄pturā adua
rios uicoy morbos medicam̄ fecit. Hic sex gradus ascendentes
ad p̄fectionē scribunt̄. l̄. vi. ordines angloy in ecclā exprimum
tur: De uirga q̄ p̄pe timoris ascendit ad fumū ē p̄uentionis.
inde ad aromata uirtutū. deinde ad myrre mortificati

De uirga

De uirga

onus. inde adthus confessionis. ut hostia uiua do fiat. demū adu-
 niuersū puluerē pigmentariū. hoc ē adimitanda uniuersa exem-
 pla sectatorū xpī. **V**el purgā q̄ recta ē recti corde accipiun-
 tur. fumū. p̄p̄citerentes. paromata claustrales. p̄myrrā mīres.
 p̄thus c̄fessores. p̄uniūsiū puluerē c̄iugati. & alii fideles.
 Dicit itaq; que ē ista q̄ ascendit p̄desertū. q̄si dicat. Ista olim
 desperata. adō deserta. nē adfide c̄usa. q̄glosa ē & q̄nta laude
 & amiratione digna. q̄ de infidelitate & ydolatria ascendit
 p̄gradus uirtutū. p̄desertū mundi adalta celoy. sic uirgula
 fumi. uirga q̄ de trā adcelū se erigit. & fumus q̄ una deserens
 alta petit. fumi dico exaromatib; .i. exodore myrrē & thuris
 & uniūsi pulueris pigmentariū. hoc ē exomib; speciebus medici-
 nalib;. **F**umus exigne nat⁹ inalta c̄scendens paulatū se sub-
 trahit humanis aspectib;. sic ecclā igne seī spē in amore dī ac-
 censa. c̄scendere n̄ dēnt. donec aīrenis subtraeta. adinuuisibilia
 celi rapiat. fum⁹ eodē tēpe partū orit. partū insublimiorib; dis-
 paret. sic ecclā in quib; dā membris suis gignit noua. in quib; dā
 sup̄ colligit adcelestia. p̄myrrā mortificatio carnis. p̄thus sua
 uitas oratiois. p̄puluerē oīa genā uirtutū accipiunt. p̄ q̄ ecclā
 in singlis ordinib; electoy ascendit ad sūma poloy. **T**ropolo-
 gice sponsa p̄desertū ascendit. q̄ndo anima auoluptatib; car-
 nis adalta uirtutū ascendit p̄desertū. .i. p̄claustralis uite secre-
 tū. ubi erit ab illecebris mundi sepata. & celestib; p̄ceptis dedita.
 & sic fum⁹ & uirga. trāna deserens & celestia petens aromata uir-
 tutū colligens & more aromatiū odorē bonę fame de se emit-
 tens. myrrā mortificatiois & thus oratiois redolens. & puluerē
 omiū uirtutū p̄exēplū fr̄ib; p̄bens. **A**nagogice aū sponsa
 p̄desertū ascendit. q̄ndo adcelū seandit. sicut ecclā hic p̄grinans p̄mundū
 uirgula fumi. hoc ē sic illi q̄

De fumus.

fuerit ut uirga recta. & p̄fumū. i. p̄batū cor̄ peccata sua lae
 mantef. & q̄ ut aromata odorē uirtutū dabant. & q̄ se p̄ mor
 tificabant. & q̄ se incensū dō p̄ seām uitā offerebant. & q̄ alius
 bona exempla dabant. **F**iliab; ierlm̄ amirantib; & int̄
 rogantib; quo regina p̄ desertū ascenderet. diē eis. Ad lectū sale
 monis. fidelib; scil̄ de iudea repentinā grām di in ecclā gentiū
 mirantib; qd̄ p̄ ipsa tormenta scandebat ad celestia. diē eis. Ne
 miremini me p̄ ardua ascendente. s; potū imitari me. & uel
 tigia p̄ difficulta sequente. q̄a ad lectū salemonis. i. ad ecclā bea
 tudinē festino q̄ ē lect' x̄ ueri pacifici inq̄ req̄esunt cū eo
 om̄s sc̄i. & ut hie fiā lect' ei p̄ fide. ut in me req̄esat p̄ grām. ut
 ibi in ei' lecto req̄esca. Quē lectū ostendā uob; ut & uos ad eū
 ascendatis. & in ea req̄esatis. **E**n lectū salemonis. lx. for
 tes ambiunt. ex fortissimis isrl̄ om̄s tenentes gladios. & ad
 bella doctissimi. Quasi dicat. Ego ecclā sum lectulus x̄ ueri
 pacifici. inq̄ sc̄i in amplexu ei' delectant. tumultib; uiciorū
 sopitis. Et me. lx. fortes cū gladiis ambiunt. hoc ē om̄s p̄fecti
 in lege & euāglo scriptis suis me ab hereticis muniunt. & idō
 uenite & in me req̄esate. Diminutiū lectul' idō ponit.
 q̄a hie breuis ē req̄es sc̄oꝝ. Ad lntā ita intelligit. qd̄ salemon
 ditissim' regū lectū auro & gemis ornatū habuerit. q̄ fre
 quentiū militū excubiis eustodit' sit. Ad allegoriā aut̄
 salemon qd̄ sonat pacificus ē x̄ uerus pacificus. q̄ om̄ia
 pacificauit in celis & in tris. Cui' lect' ē ecclā inq̄ ipse p̄ fide
 req̄esat. pulsus de synagoga. q̄ lect' ē auro & gemis ornat'.
 sapientia & uirtutib' ornat'. Hunc. lx. fortes cū armis ambiunt.
 q̄a om̄s p̄fecti ecclā sēptis & exemplis muniunt. Sciendū qd̄
 numeri p̄ magno mysterio in sacra sēptura ponunt.
Om̄is nāq; numerus p̄fect' aut in p̄fect. P̄fectus nu

Qd̄ p̄fect' numerus
 qd̄ in p̄fectus.

merus designat perfectos in caelestibus. Imperfectos autem significat in
 perfectos in ea. Est autem perfectus numerus qui completur suis partibus; imper-
 fectus autem qui partibus suis ad summam non pervenit aut eam excedit. Sena-
 rius est perfectus quia constat suis partibus. Sunt autem sue partes. unitas.
 binarius. ternarius. Nam sexies unum. bis tria. ter duo. scilicet. vi. que
 partes simul collecte scilicet unum. duo. tria. fiunt sex. Non ita fit
 in octonario numero. cui partes sunt unitas. binarius. quaternarius.
 Octies enim unum. bis. iiii. quater. ii. scilicet. viii. que partes collecte
 non faciunt. viii. sed. vii. Nam unum. ii. iiii. faciunt. vii. Duodenarius
 autem summam suam excedit. cui partes sunt unitas. binarius. ternarius. qua-
 ternarius. senarius. Duodecies enim unum. bis. vi. ter. iiii. quater
 tria. vel sexies. ii. fiunt duodecim. que partes in unum collecte
 scilicet unum. ii. tria. iiii. vi. faciunt. xvi. Omnes autem numeri continen-
 tur. iii. versibus. Primus dicitur simplex scilicet unum. ii. tria. usque ad
 x. in quo versus solus senarius est perfectus. alii imperfecti. Sed versus
 dicitur multiplex. scilicet. x. xx. xxx. et ita usque ad centum. in quo solus
 sexagenarius invenitur perfectus. cui partes sunt. x. xx. xxx. Nam. x. p
 unitate. xx. p binario. xxx. p ternario ponuntur. Si quidem sexies. x. bis. xxx. ter. xx.
 numerus infra centum facit. Terminus versus est multiplex scilicet
 centum. cc. ccc. et ita usque ad mille. in quo sexcentenarius nume-
 rus solus est perfectus. Nam sexies centum. bis. ccc. ter. cc. fiunt. Ibi quod
 per centum unitate. cc. p binario. ccc. p ternario ponuntur.
 Quartus versus est amille usque ad mille. millia et milies. mil-
 le millia. que secuntur dicuntur myriades. ubi semper quod possidet
 sextum locum est perfectus. scilicet vi milia. lxx. milia. lxx. milia.

fiunt. lx. Qd nullus alius

Sexagenarius quoque numerus constat ex senario et denario. Nam sexies
 .x. l. decies. vi. fiunt. lx. Per denarium intelligitur veteris legis preceptum de
 calogum. ubi scribitur. Non occides nime. habebis et cetum. per senari-
 um autem nova lex preceptum. vi. opa misericordie que sunt esurivi. et dedistis

¶ Qd significet sexu-
 genari numerus.

m̄ manducare. & cetera. Pl. accipiunt om̄s p̄fecti sub ueti
 & nouo testam̄to. ut p̄ph̄e & apl̄i armis sp̄alib; instructi. e
 tra uicia fortes. ad bona opa stabiles. Hi lecti salomonis
 ambiunt. q̄a eccl̄am lecti. & oratione. p̄dicatione & exem
 plo. & scripto. muniunt. Ipsi enī exfortissimi isrl̄ s̄. q̄a ex
 pplō x̄ano d̄m uisuro electi s̄. Isrl̄ n̄aq; ē nom̄ benedictionis
 & sonat uir uidentis d̄m & significat ppl̄m fidelū. q̄uisurus
 ē d̄m. Ca his s̄ isti electi fortissimi. q̄a in uirtutib; insupabiles.
 & alios ad bonū c̄fortantes. om̄s in p̄mptu tenentes. fide & ope
 gladios p̄dicationis noui & uet̄is testam̄ti. & ab bella sp̄alia
 doctissimi. serentes mille artes demonū. & naturas uiciorū.
 Non enī pugnant c̄tra hoīes s; c̄tra sp̄itales nequicias. s̄p̄tis
 aut̄ c̄tra hereses. Unī cuiq; ensi sup̄ fem̄ suū. p̄p̄t timores noct̄ni.
 hoc ē cuiq; c̄op̄ ut p̄dicatio ei q̄ ope ut ense pugnat. p̄dicatio ē ut sermo
 re gignit. tam̄ si n̄ d̄ uita despiciat. sermo p̄dicatiois ē t̄p̄na. Uerbu p̄dicati
 onis p̄ simile dicit̄. gladius l̄ ensis. q̄a sic gladius animā
 a corpe sepat. sic uerbu d̄i animā a uicis l̄ molas a bonis sepa
 rat. P̄ femur notat̄ generatio. Duo femora s̄ due leges p̄ q̄s doc
 tores gignunt filios sp̄itales. Timores noct̄ni s̄ insidie diabo
 li. q̄ duc̄t in auitos ad c̄t̄nas tenebras inferni. Ut q̄ ensis
 corpe secans sup̄ fem̄ ponit̄. ita uerbu d̄i ressecans uicia.
 sup̄ p̄dicatione unī cuiq; de ueti & nouo testam̄to. plata
 d̄natur. ut cogitationes ab aīa & mala opa amputet a corpe.
 filios eccl̄e heredes regni d̄i pariat. & timores noct̄nos s̄c̄l
 insidias diaboli & uisitas hereticoy eccl̄e hostiū repellat.

Mystiū senariū.

Notandū qd̄ d̄s om̄ia opa sua p̄fectit in senario numero. q̄ con
 stat c̄t̄nario & binario & unitate. P̄inariū trinitas. p̄bina
 riū dilectio d̄i & pximi. p̄unitate ū exp̄mit̄ unitas eccl̄e.
 in q̄ om̄s p̄fecti s̄ custodes lecti. **T**ropoloḡy ec lectulus

45
salemonis. ē sp̄italis cōuersatio anima iusti in q̄ req̄esert d̄s.
ut sēbr̄. Sup̄ quē req̄eser̄. n̄ sup̄ humilē & q̄ctū. Hunc lectū. lx.
exisrl̄ hoc ē om̄s sp̄itales d̄m̄ m̄te c̄plantes. uerbo & exem
plo ambiunt. gladios discretionis tenentes. falsos fr̄s auē
ris resceantes ad bella uiciorū uirtutib; docti. q̄a uni cuiq;
ensis sup̄ seim̄ suū. i. seueritas uite cuiq; carnalitati d̄nat.
dū carne maerant. corp̄ in seruitutē rediḡt. ppt̄ timores
noct̄nos. scil̄ ppt̄ insidias diabolice fraudis. q̄b; inpuidos
pt̄rahunt ad noctē et̄ne d̄pnationis. **I**uxta anagogēn
v̄ lectulus salemonis ē et̄na beatitudo. in q̄ req̄esert eccl̄a.
q̄ iam migravit de hui; mundi exilio. Hanc. lx. fortes ex
isrl̄ ambiunt. q̄a om̄s ueteris & noui testam̄ti s̄i d̄m̄ uiden
tes eā circūdant. tenentes gladios. i. p̄mia ei; monstrantes
q̄ iam receper̄. p̄ hoc qd̄ in hac uita gladio uerbi salutis et̄na
uicia pugnauer̄. quando ad bella sp̄italia docti. i. exerce
tati erant. Uni cuiq; ensis erit sup̄ seim̄ suū. q̄a cuiq; merces
apparebit. quā p̄ hoc recepit qd̄ ense distractionis libidine
carnis resceauit. ppt̄ timores noct̄nos. i. ne eēt socius cū
demonib; in noctē et̄ne mortis. **R**egina domū cūuū
inḡssa. mutis comitata filias ierl̄m̄ ammirantes a seensum
ei; ad lectū salemonis. hortat̄ ut secū intrent ad cūuū.
laudans decorē domus diēs. fereulū fecit s̄ rex salemon
de lignis libani. colūnas ei; fecit argenteas. reclinatorium
aureū. ascensū purpureū. media carnate c̄strā. ppt̄ filias
ierl̄m̄. Et idō meeū intrate. & uitā celebri domo. celebre
cūuū. frequentate. Scilicet eccl̄a gentiū lectus x̄ & domū
cūuū facta. & om̄s de iudeis & gentib; inuitat. ut p̄fide ue
niant in se p̄ dilectionē requiescant. epulas et̄ne dulcedinis
popationē incant. fereulū ē equocū. fereulū refectorium

Rex sit fereulū.

ē & lectus ē & mensa & discus & cubus afferendo dictū. Tradit̄ qđ
cenaculū qđ de stratū. inq̄ xp̄e cū apl̄is recubuit. qđdo corp̄
suū eis tribuit in eodē loco fuerit ubi olim salomon hoc ser
culū fecit. inqđ & reginā introduxit. Sciendū v̄ qđ iuxta
litt̄am rex salomon multis deliciis affluens tale cōsistoriū
refectoriū fecit ut hic scribit̄. inq̄ lectū & mensā auro & gemis
ornatā habuit. Est aut̄ cōsistoriū domus iudicū. refectoriū
domus cūuū. S; iuxta allegoriā xp̄e fecit eccl̄am domum
iudicū. inq̄ cotidie iudicat bonos ad gl̄am. malos ad penā.
fecit cā & domū cūuū. inq̄ reficit corpe & cūglio suo om̄s
credentes in se diēs illis. **V**enite ad me fide & dilectione
omnes q̄ laboratis in tribulationib; mundi & onerati estis
peccatis & p̄ssuris. & ego reficiā uos eīna refectione. In qua
domo lectū & mensā. i. caustiale req̄e & sacra sēptam posuit.
ut uidet̄ in laborib; sc̄li fessi in lecto req̄escant. & fam̄ uerbi
di pacientes de m̄sa cūbu percipiant. Salomon nāq; qđ sonat
pacificus ē xp̄e. qui inimicitias int̄ d̄m & hoīes soluens om̄ia
in celis & in t̄ris pacificauit. qđ ē rex gl̄e regens singl̄os ordines
eccl̄e. Hic fereculū sibi fecit. i. domū cūuū de lignis libani. scil̄
eccl̄am de om̄ib; electis ad honore suū. Libanus q̄ppe ē mons
in t̄ra reppmissionis ad eū radices oritur iordanis. cui ligna s̄
cedri pulchritudine & p̄citate sup om̄s arbores. & in putri
biles. odorifere & auerimib; illese. Cū in sacra sēptura ponunt̄
noīa montū. l. urbū. l. locoy. tē aut̄ nominū interpretatio. l. sit
locoy. l. rerū ibi gestarū significatio notatur. Et licet tota pars
illa scripte q̄ agiografia nominat̄. plena sit similitudinib;
bus. tam̄ p̄cipue iste liber p̄ similitudinē ē cōtextus. Xp̄e
p̄ simile d̄r mons. q̄a duo notant̄ in monte. scil̄ firmitas &
altitudo. ita xp̄e firm̄ ē in potentia. altus in uirtute. Hic

¶ Qđ arbores qđ loca.

mons sedm danielē totū mundū impleuit. q̄a x̄ p̄dica
tio totū orbe repleuit. In hunc montē sedm ysaiam om̄s
gentes ascendunt. q̄a in x̄pm om̄s gentes credunt. Sup h̄c
montē sedm d̄a ciuitas d̄i edificat. q̄a sup firmā fidē x̄ &
ardua p̄cepta ei eccl̄a fundat. Libanus d̄r candidatio & ē x̄
candidus. q̄a de casta uirgine sine labe peccati nat. De quo
monte orit iordanis. quia de x̄ ortus ē baptisim. Hui libani
s̄ ligna om̄s electi. fide pulchri. spe p̄cti. karitate odoriferi.
de quib̄ facta ē eccl̄a domus eiuuui. colūne q̄ hanc domū
sustentant argenteae s̄ apli & eorū successores ep̄i. p̄dicatione
recti. eloquentia & uita nitidi. q̄ uerbo & exemplo susten
tant domū d̄ni. In hac ē reclinatoriū aureū. cōmunis uita
claustraliū. in q̄ se x̄p̄e reclinat ad pausandū. 7 ipsi a labore
mundi req̄esunt ad d̄m cōplandū. q̄d ē aureū. q̄a sapientia
purū caritate fulgidū. In hac ascensus purpurcus ē m̄m cho
rus. p̄prio sanguine purpuratus. Purpura ex sanguine
piseis ēfic̄t. Piseis ē x̄p̄e qui in humano genere latuit. ut piseis
in undis. s̄ **C**aptus ē hamo n̄re mortalitatis. cui sangui
ne tineta ē **C**purpurea sel eccl̄a q̄ sequens x̄ uestigia p̄
prio ē sanguine pu - rpurata. P̄ hunc ascensū ad x̄pm scan
dunt. q̄ exēplo martyrū sanguinē suū p̄ fundt. Media stra
ta s̄ caritate. Quantū ad l̄t̄am pauim̄tū int̄ duos parietes
mediū erat marmoreis & utreis crustis mirifice stratum.
om̄ib̄ h̄stor̄iis ad dilectionē p̄tinentib̄ distinctū. Varie q̄p
pe imaginū forme erant op̄i illa in p̄sse. Significat aut̄ in do
mo d̄ni turbā fidelū agri culture insudantiū. q̄ imagines
dilectionis s̄ in p̄ssas ostend̄t. dū p̄ximis in necessitate rebus
suis subueniunt. Hunc ornatū fecit salomon p̄p̄t filias ierlm̄.
q̄a x̄ sic eccl̄a domū suā disposuit. ut q̄dā sint in ea colūne.

q̄da reclinatoriū. q̄da ascensus. q̄da popa caritatis fiant
 filie ierlm c̄ne pacis. **T**ropologicē aut̄ intelligitur sic.
 fereulū fecit s̄ rex salomon de lignis libani. hoc lectū ē cedri
 nū. colūnas. i. spondas lecti fec̄e argenteas. reclinatoriū ubi
 caput reclinatur: fec̄e aureū. ascensū seil' scabellū fecit pu
 purpleū. media strauit caritate. seil' lecta sternia erant interta
 rebus caritatē exp̄mentib;. Lectus d̄ lignis libani factus ē sc̄i
 anima. d̄ exēplis sc̄oy req̄es x̄ facta. Cui' colūne s̄. iiii. p̄neipa
 les uirtutes. prudentia. fortitudo. iusticia. tēperantia. q̄
 s̄ argenteae. seil' splendide. q̄a faciunt aīas splendidas q̄s
 sustentant. Hui' reclinatoriū aureū ē bona cōscientia. inq̄
 se reclinat sapientia. ut aurū purpura. q̄. in camino tribu
 lationis excocta. Hui' ascensus ē celestū appetitus. q̄a q̄da
 m̄ ascendit. dū trena cōtempnit. celestia appetit. Qui ē pur
 pureus. q̄a parua uirtutū ḡssus molitur: mox a malis
 p̄secutionē patit. q̄ sine sanguinis effusione martyr ef
 ficat. Media s̄ strata caritate. q̄a in reclinatorium q̄ ascē
 sū media s̄ uigilie. elemosine. ieiunia. que caritate ē
 dita. erunt accepta. sine caritate n̄ p̄de runt facta.
 Hui' m̄ lectus fact' ē p̄pt̄ filias ierlm. hoc ē fideles anime
 filie ecclē in eo requiescant. q̄ x̄ sponsus in eis.

Anagōy eē v̄ sic exponit. fereulū fec̄e sibi rex salomon de
 lignis libani. i. mensā cedrinā. columnas. i. pedes mense
 fecit argenteas. reclinatoriū aureū. q̄ antiq̄ solabant p̄
 prandiū caput reclinare. ascensū graduū purpleū.
 media caritate strauit. i. mensale formis caritatē rep̄sen
 tantib; uariavit. Mensa ē sacra scriptura. in qua sunt di
 uersa deliciarū fereula. fereulū etiā ē discus a ferendo diet.
 qd̄ nerū ē sacra scriptura ferens uite fereula. Hec mensa

facta ē de libano lignis. q̄a sacra scriptura facta ē de p̄ph̄is & ap̄t̄is iu-
 daei ppli. in euntū unū dī dealbati. & postea in baptisate &
 candidati. H̄trūq; enī sonat libanus. i. dealbatio ul' candida-
 tio. Que ligna sunt inputribilia. q̄a facta eorū s̄ corā deo du-
 rabilia. Hui' mense colūne scil' pedes. sunt. iiii. intellectus. i.
 hystoria. allegoria. tropologia. anagoge q̄ colūne s̄ argen-
 tee. q̄a scripte s̄ eloquentia splendide. Hui' reclinatorium
 ē aureū. corp' dñicū sine labe peccati purū. in igne passio-
 nis excoctū. caritate immortalitatis fulgidū. in q̄d d̄s se reclī-
 nauit dū genus humanū uisitauit. Hui' ascensus purpure
 us ē sc̄a crux sanguine p̄fusa & purpuratus. p̄ q̄ & ad gl̄am pat̄is
 ascendit. & p̄ q̄ cœla p̄gnans eū sequens ad gaudia scandit.
 Media strata s̄ caritate. siue om̄ia opa & ab incarnatione
 usq; ad passionē. l' ascensionē plena s̄ caritate. l' m̄sa sacre
 scripte ē plena poculis caritatis. Que caritas in medio. i. in cō-
 muni ē posita. ut om̄s p̄cā fiant filie celestis hierl̄m. ubi in lee-
 to c̄ne q̄ etis & in reclinatorio aureo scil' in splendore c̄ne
 claritatis requiescant. & mensā c̄ni c̄uiui ad eant. ac nupti-
 as agni eū aḡlis pagant. **P**ost q̄ regina ornata aduenit.
 rex coronat' ad c̄uiui p̄cedit. & p̄co p̄ plateas ciuitatis ela-
 mat. filias syon ad uidentū coronatū regē in uirtat' diēs.
 Egredimini & uidete filie syon regē salemonē in diade-
 mate q̄ coronatū eū mat' sua. in die desponsionis illi' & in
 die leticie cordis ei'. Vox ē p̄dicatoꝝ p̄conū & filias syon. i. om̄s
 cœlas p̄ mundū in uirtatū ad uisionē coronata & syon
 ē mons in ierl̄m sup q̄ ē arx ierl̄m q̄ dicit' tur-
 ris dauid & dicit' specula. ierl̄m aut' dicit' uisio
 pacis. syon q̄ figurat' p̄sentē cœlam. q̄ p̄ specu-
 lū in enigmatē adhuc speculat' fut̄am gl̄am.

110 ierlm aut designat ecclesiam regnantem in celis. quoniam fructur-
uisione eterne pacis. filie vero syon sunt omnes ecclesie portus diffuse. filie
universalis ecclesie. His dicit apostolus ad ierlm: scilicet etiam regis precon-
ibus. Egredimini de babilonia filie syon. et uideate regem
ierlm coronatum. Quasi domi in babilone residet. quoniam in con-
fusione infidelitatis latet. quasi de babilone egreditur. quoniam de in-
fidelitate ad fidem et euertitur. filie syon ad uidentium regem
salemone indiademate egrediuntur. dum ecclesie portus de porta
uita perfide egissent. christum regem glorie uerum pacificum in spinea co-
rona admirantes contemplantur. quoniam coronauit eum mater sua syna-
goga in die parasceue que fuit dies desponsionis illi quoniam
tam desponsauit sanguine suo. et in die leticie cordis eius.
hoc est in die pasche quoniam letata est quod eum quasi malefactorem cum
latronibus crucifixum. **S**ollemnis namque erat dies pasche
iudeorum. quando crucifixum christum. Ideo alia translatio ha-
bet. In die sollempnitatis et leticie. Uel indiademate uident
ant regem quando nunc uident christum in humana carne quoniam cir-
cumdedit eum mater sua **MARIA** in die desponsionis illius.
id est in die incarnationis. quoniam humanam naturam sibi sponsam fecit.
et in die leticie cordis eius. scilicet in die resurrectionis quoniam assumpta
humana natura iam immortalis facta. in eterna leticia est trans-
lata. Uirgo mater multum de immortalitate filii est letificata.
Aditam etiam filie syon sunt egissent uidere christum in spinea coro-
na. quando multitudo populi et mulierum plangentium. ad uentum
eum sequebantur. quibus et dixit. filie ierlm. nolite flere super
me sed super uos. et cetera. Iuxta morale sensum filie syon
ad uidentium regem coronatum egrediuntur. cum autem fidelium
de ignorantia ad scientiam. de mala conscientia ad
confessionem. et de mala conuersatione ad sanctam uiam

Christum in die pasche

onē evertunt. ut corde iustā regis patientiā x̄. sequant. q̄ illa die
habuit quo ei iudca mat̄ sua sp̄incā coronā imposuit. & m̄te
ēteplent̄ illa glām. q̄ ei dedit pat̄ in die sollempnitatis &
leticie. scil̄ in die resurrectionis. q̄ et̄nam leticiā ecclē con
tulit.

Precone purbe clamante & pplm̄ adēuuiū in
uitante filie syon de domib; catūati cūolant. regē coro
natū ac reginā gemmis ornata uiderē pperant. q̄ rex am
plexat̄ p̄ singlā membra laudat. laudatā multis muneri
bus donat. Scilicet aplica tuba porbe intonante & pplōs
nationū adētnas epulas inuitante om̄s gentes de domib;
ȳdolatrie pruerunt. adiudenda eterni regis x̄
ecclē glām festinauerunt. Xp̄e ecclām ad se ue
nientē
dulci āplexu excepit. multa carismata ei cūtulit. Hanc p
singlā m̄bra laudat. dū opa fidi in singlis ordinib; ecclē
cōpbat. Iota q̄ppe ecclā ē unū corp̄. cui caput ē xp̄e. caput
x̄ ds. cui corp̄is membra s̄ diuersi ordines electoy q̄ hic. iiii.

*¶. vii. m̄bra ecclē corpi
- xpi.*

Quā pulchra es amica mea. q̄ pulchra es & decora. Quasi dicat.
O ecclā p̄us inimica cū esses in babilonia. nē amica ad me con
uersa. iam sciens mea secreta. q̄ pulchra es in ornatu uirtu
tū. ualde pulchra interi infide pulchra exteri in ope. & de
cora. i. ualde cara p̄dicatione q̄a facis q̄ doces. exemplo osten
dis q̄ mones. oeli tui colubarū. cū membra corp̄is in sēpta
ponunt. tē notant illoy officia. cū aues l̄ animalia ponun
tur. illoy natē. l̄ colores notant. Deuloy officii ē de capre
lucere. & corpi ducatiū p̄bere. Colube ō simplices s̄. & alias aue
n̄ ledit. Oculi q̄ ecclē s̄ ep̄i & alii p̄lati p̄uifores ei ācapite xp̄o
lucentes. q̄ corā hōib; uerbo & ope lucent. & ecclām corpus
ē exemplis & sēptis ad uitā ducunt. Hi oculi s̄ ut oculi colubarū.

¶. de oculi.

.i. ut apli duces ceclariū. **Q**ue colube s. q. vii. uirtutes ha-
bent. ut colube. iiii. nātas. Vel ipsi oculi tui colube s. q. simplices
s. nemiñe ledere querunt, absq. eo qd. intrinsecus latet. scilicet
absq. caritate q. in solis oculis meis apparet. In uerbo & exemplo
pulchra es. quo exteri appares hoñib; s; pulchrior es corā me.
q. latet interi in carnate & uirtutib;. Vel tu pulchra es p. dican-
one in p. latis. oculis tuis absq. ypocrisi & heresi. que intrinsec
latent in ypochrisi & hereticis. Capilli tui sicut greges capra-
rum. Capilli caput ornant & muniunt. capre u. ad alta as-
cendunt. Capilli ecclē s. pplares. qui cā fide ornant. ut ag.
colc. **E**t armis muniunt ut milites. Greges caprarum
s. mul- **t**itudines fidelium. que sub aplis de uirtute in uir-
tē ascendent ad martiriū. Ad hōz exemplū ut capilli in nu-
merabiles de laicis in ecclā mres effecti s. Et quo ascendent.
De monte galaad. qd. dicit aceruus testimoniū. & intelligit
mrm exercitus testiū. xpi. qui testimoniū. x. phibuer. dū
p. eo sanguine fuder. Et ipse. x. ē mons galaad. de q. ascender.
q. a suo exemplo p. cessit. q. patiēdo secuti s. Qui testimoniū
phibebit eis quando cōfitebit eos corā patre. q. hunc cōfessi s.
corā hominib;. **H**ystoria talis ē. **J**acob a patre benedictus
apud laban in mesopotamia ē pegrinat. ubi duas uxores
ācepit. xii. filios genuit. ad patre rediit. Quē laban p. secutus
cōphendit. sed uis cū eo in iit. **P**ro signo hui. federis aceruū
lapidū conggaue. quē galaad. i. aceruū testimoniū nomi-
naue. ut neuter illoz hunc ad nocendū alteri transiret.
Jacob ē. x. laban diabolus. iacob a patre benedictus in meso-
potamiā mittit. & x. p. e. a patre benedictus in mundū mittit.
q. apud laban sel. p. neipē hui. mundi p. gnāt. iacob accepit
duas uxores & genuit. xii. filios. & x. p. e. accepit duas ecclās
& genuit. xii. aptos.

49.

Iue ad patre reuertit & laban eu psequit & x ad patre i celu reuertit & diabol^o
cu mbris suis psequit. Aceruus lapidu e multitudo mrm qui con
gregant ad xpm. Hunc aceruu n licet laban ut transeat qa
diabolo n licet ut q qua de credentib in xpm noceat. **D**entes
tui sic greges de tonsaru sub audit ouiu. Dentes mordent & cibo
comuniunt & incorp muntant oues aut lacte alunt & lana
uestiunt. Dentes g ecclie s expositores sacre septie ut c fessores
q hereticos mordaces remordent & dura littera scripte expo
nendo eterunt & in memoria ecclie q si in uentre traieunt.
His sic greges de tonsaru ouiu hoc e similes s illis q sub aptis som
nia reliquer & ut oues de tonsa nudi & innocentes comuniunt
uixer. Hi doctine lacte pximos alunt & reb suis ut lana paupes
uestiunt. Et sic oues mortue carnib pascunt pellib uestiunt.
ita isti carne mortui septis suis eccliam pascunt exemplis uesti
unt. Que oues ascendent de lauacro hoc e de uirtute in uirtutem
ascendit ut in baptisate loti p miser. Omnis ille oues s gemellis
fetib. qa omis illi ctempores mundi s plena gemina dilectione.
& q s xpo docendo pariunt gemina dilectione doctos reddunt.
Et sterilis ne int eas oues s sub audit eicit qa nullus apud religio
s sua cat abona opatione & inutilis ab eis secludit. Sic uitta coc
cinea labia tua. Labia secreta cordis apiunt uitta aut capillos
stringit ne diffuunt. **L**abia ecclie s magistri q docendo aliis
apiunt q dentes scil expositores exposuer. His sic uitta coccinea
hoc e sic illi q in pmtua ecclia passionē xpi docuer. errantes a pec
catis phibuer. Coecinū e q ppe rubri coloris & p fert pciu sangu
inis xpi q redempta e ecclia. qd isti pximis refer & eos ab illi etas
uerbo & exemplo uitta stringunt. Et eloquiū tuū dulce. Dulce
e eloquiū doctine cu q s ope implet qd uerbo docet qa cui uitta
despiciat hui etia sermo ctempnit. Sic si agnū mali puuici ita

Dentes expositores.

Labia magistri.

¶ Quid sint gene.

gene tue. In genis e uerecundia. mala aut punica s rubea. Punica e terra africa apunis. i. afeniis illie aduentibus dicta. ubi creseunt malo granata scil poma granis plena. nimis rubicunda. & significat passionem xpi. t. mrm in ecclesia. **G**ene ecclesie s uerecundantes peccare. ut s monachi & heremite. Hi s fragm mali puniei. hoc e sic illi q sub aplis. xpi exemplo passi s & casti fuer. Sic eni fragm mali puniei exteri rubet. interi albet. ita isti exteri rubent passione. interi albet castitate. & pleni s granis. i. bonis exemplis. Absq; eo qd intrinsecus latet. scil absq; caritate que in corde latet. t absq; fomite peccati q in membris latet. Sic turris dauid collu tuu. cu ppa nomina in septis ponuntur. te aut interpretatio nominis aut officii psonae aut rei ab ea geste significatio notatur. Si qd in melechi sedech hęc tria considerant. scil interpretatio nois que e lex iusticie & officiu regale & sacerdotale. & sacrificiu panis & uini ab eo oblatum. Qui pfigurau xpm qe rex iusticie & uerus sacerdos q obtulit in sacrificio corporis sui panem & uinum. Similit in dauid tria considerant. uidel interpretatio nois qe desiderabilis. t manu fortis & officiu. qa fuit rex & ppha. & res ab eo gesta qd pugnans golia sup aut. Qui xpm similit psignau. qe rex glie & in illa gla e desiderabilis inq angli desiderant pspicere. & e uerus ppha. qa futura omnia pdixit. & e manu fortis. qa forte diabolū meruec uert. Collu iungit corp & caput. turris aut munit euies ab hostib. **C**ollu q ecclesie s in septuris sapientes. ecclia & uerb & exemplis iungentes. sic turris dauid in ex pugnabilis. Hoc e sic pmtua ^{ecclia} ^{ergo} dauid scil desiderabili & manu forti ut turris fundata e tra psecutiones & hereses donis spe sei e munita. ita ista munimine septurarū aā s firmati ad defendēdā fidē edificā. ad repellēdā hostiū tela ut munitur euies

¶ Collu sapientes.

ierlm. qd s simplices acuib baby lonis. qd s heretici paga
ni. iudei. falsi xpiani. Que turris edificata e cu ppugnaeu
lis. hoc e illa ecclā munita e in expugnabilib septē senten
tiis. quib se defendant ab inimicis. Vel apli fuer ei ppugna
eula. qā armis patientis ctra infi deles pugnauer. p ecclā.
Mille clipei pendent ex ea turri. qā innumere rationum
defensiones collate s illi ecclē. quib se ab aduersariis defen
dant. & ibi pendet omnis armatura fortū. qā ad exemplū
ei pposita s omnia opa illoz q fortit uicia uicer. ut ioseph
luxuria. moy ses auaricia. Sic isti q s collū ecclē & turris da
uid. qā ecclā m x iungit & ciues ab hostib munit. Habent
ppugnaeula autenticos libros. habent mille clipeos in nu
meras sententiarū. & rationū defensio nes. habent omnē ar
maturā fortū. scil omis passiones mīm scriptas. & uitas scōz
sibi ppositas. Alter. Turris dauid e scriptura ad munimen
ecclē sponse sue ctra hostes auero rege x constructa. Hec edi
ficata e cu ppugnaeulis. i. cu autenticis libris. in qb pphie
& apli ei ppugnatores p ea pugnant & eā defendt. In hac
turte pendent mille clipei. qd sunt omis doctne iustorū
uetis & noui testamenti. & omis armatura fortū. qd s exem
pla omniū scōz. que alios ctra uicia fortes faciant. **M**illenari
numerus multiplicat p denariū & centenariū. Decies enim
centū siue centies. x. s mille. Et denari decies repetitus effiit centenariū. 7 itē
millenariū. **P**er denariū intelligit pmiū in uinea. x. i. in <sup>centenari decies repe
titus effiit.</sup>
ecclā sub decalogo legis laborantib pmissū. p centenariū u
multiplicitas uirtutū. q toties p decalogū repetit. p millena
riū aut plenitudo gaudioz. q dabit uictorib p iusticia pug
nantib. O ille q clipei s unū se doctne iustoz. q sub decalo
go legis uixer. in multiplicitate uirtutū p plenitudine

Millenariū.

D gaudior. His armis ecclesiam muniunt. quae colla ei existunt. Duo ubera tua sicut duo hinnuli capreae gemelli. Ubera administrant lac paruulis. hinnuli autem uelociter currunt ut sint in excelsis. Ubera sunt ecclesiae docti in utroque lege. qui paruulis in christum infundunt lac doctrine multum de utroque lege. Duo sunt actiui hinnuli & contemplatiui. id est seculares & spirituales in fide. et adhuc paruuli. qui uelociter currunt ad lac doctrine utriusque legis. et gemine dilectionis. & ascendit de ualle lacrimarum. ut habitent in altis caelorum.

His sicut duo hinnuli capreae gemelli. hoc est similes sunt duobus populis sub primitiua ecclesia ad fidem de iudeis & gentibus conuersis. Quae ecclesia fuit caprea. quia sicut caprea alta petit. ita ipsa de lege ad gratiam ascendit. & ei hinnuli sunt gemelli. quia sicut gemelli eodem lacte nutriuntur. ita iudei & gentes conuersi eadem doctrina. & pascuntur. Similiter actiui & contemplatiui hinnuli gemelli capreae. id est ecclesiae filii gentium eadem doctrina. & eisdem sacramentis pascuntur. Qui hinnuli pascuntur in liliis. id est fideles in utroque uita delectantur in uirtutibus illorum. qui fuerunt ut lilia candidi in castitate. & odoriferi in sententia. donec aspirat dies. hoc est donec ueniat plena dei cognitio. & inclinentur umbrae. id est transeat ignorantia. Quoad uero hic in mundo sunt lac utriusque legis de uerberis matris ecclesiae sugunt. in liliis. id est in floribus scripturarum & exemplis sanctorum pascuntur. postquam illa dies eternae claritatis aduenierit. & sol iustitiae christus illuxerit. nec docendi nec discendi ultra tempus erit. sed consummatis omnibus huius mundi tenebris. sicut sol fulgebunt. quia dominus sicut inaequalitate patris uidebitur. **N**ota. vii. membra sponsae a sponso laudata. id est vii. ordines electorum in ecclesia. quod sunt oculi qui occulta prospiciunt. capilli qui auribus plani foramen aequi. id est portam caeli transeunt. dentes qui in peccatos corrigunt. labia qui secreta scripturae aperunt. gressus qui de peccatis propriis & alienis seru

57.
beseunt. collū qui uitale flatu & cibos doctrine predicando etiam
gaudia amministrant. duo ubera docti utraq; legē de duob;
pplis. **I**uxta morale sensū sponsus membra sponse claudit.
cū xpē singla opa fidelis aīe cōpbat. Habet q̄ppe & ipsa sua
m̄bra s̄ēgrua. quib; p̄agit sua officia. **Q**ue ē amica. q̄a facit
ā p̄cepta. Que bis dicit̄ pulchra. q̄a ab originali & actuali ē
labe purgata. Cui ocli s̄ ratio & intentio. quarū acumine
sp̄itales sensus script̄e cernit. & sequenda intendit. Qui ocli
s̄ columbarū. si simpliciter implet. que facienda uidet. Hui; ea
pilli s̄ subtiles cogitationes. de capite ei; i. m̄te p̄cedentes. Que
ut greges captarū ad galaad ascendit. cū ad imitandos m̄res
intendit. Dentes ei; s̄ iuges meditationes. quib; duos sensus
script̄e cernit. & in uentre memorie trahit. Qui s̄ ut oue detonsa.
q̄a a sup̄fluis cogitationib; s̄ nude. Labia ei; s̄ confessio. qua ore
cōfitendo ad salutē. ap̄t qd̄ corde ad iusticiā credit. Que labia
s̄ uitta coecinea dū confitē sanguinē. x̄ eē p̄ciū suę redēpti
onis. & p̄ hunc cōhibet capillos. i. cogitationes suas a peccatis.
Hui; genē s̄ uerecundia. q̄ erubescit peccare t̄ peccasse. Que
s̄ ut fragm̄ p̄ uicini mali. quia exteri rubent caritate. interi;
albescunt castitate. Collū ei; ē intellectus quingit sp̄m & ani
mā. dū utruq; intelligit unā eē substantiā. Qd̄ collū ē ut
turris dauid. cū p̄ pugnaculis & mille clipeis. q̄a intelle
ctus sapientis aīe. munitus ē mille scripturarū sententiis;
vbera ei; s̄ sapientia & scientia. q̄b; p̄bet indoctis lae doctrine.
Qui s̄ ut hinnuli capree. q̄a paruulos in xp̄o. i. humiles ecclē. lacte
doctrine nutiunt. & ad alta uitutū p̄uehunt. **I**uxta anago
gēn̄ alii intelligit̄ de ecclē p̄grinante. Et ne aliquē noueat.
qd̄ ecclēam & ecclēam dicim;. differentiā earū ponam;. & p̄us
de synagoga & ecclēa. Synagoga ē multitudo fidelium sub

¶ Qd̄ Synagoga & ecclēa

lege. ecclesia est multiplicitas credentium sub gratia. Synagoga dicitur
egregatio. quod pertinet ad irrationalia ut lapides. quia iudei
baculo legis egregabantur ut duri ad eum dei. Ecclesia autem dicitur
euocatio quod pertinet ad homines. quia christi uerbo predicationis
euocati sunt ad fidem christi. **P**rimitiua ecclesia dicitur numerositas iustorum
ab abel usque ad christum. Prope autem primitiua ecclesia est uniuersitas
fidelium per christum & pastores de iudeis & gentibus primo tempore colle
cta. ecclesia gentium est multitudo credentium. pastores & eorum suc
cessores de omnibus gentibus ad fidem christi perducta. Uniuersalis ecclesia
est omnis christianitas per mundum diffusa. ecclesia imperfectorum est populus in
actiua uita degens qui hinc mundo uitatur tanquam non uitatur
& dilectionem proximi seruat dum eis necessaria subministrat.
ecclesia perfectorum est clerus in contemplatiua uita existens. qui mun
dum transgressus dilectionem dei legendo & orando implere
nititur. ecclesia pregnans est multitudo in uitam celestia sus
pirans. ecclesia in caelis regnans est turba animarum. quae praesentia
christi sponsi iam fruit. **E**cclia quae pregnans habet sua mem
brascia & primitiua ecclesia habuit sua. ecclesia ante legem oculi fu
erunt patre heri qui ei christum praesignauerunt. ecclesia autem sub lege
oculi fuerunt prophetae. quae christum scriptis prauiderunt. ecclesiae sub gratia oculi
fuerunt apostoli. quae signis & miraculis ad christum perduxerunt. ecclesiae per
pregnantis sunt episcopi & alii presbyteri. quae tam predicationibus & exemplis
ad uitam eternam perducunt. **Q**uae amica dicitur. quia ad celestia se
creta uocat. cuius dicitur. quod sit pulchra. quia in actiua & contempla
tiua uita. fide & operatione est speciosa. huius capilli sunt pueri. lau
er dentes spontaneae pauperes. Labia clericorum. greges monachorum. col
lum heremitarum. ubera magistrorum. ipsa est columba. quae. uis. domus
spiritus sancti plena. ipsa capra quia petit alta. ipsa oues quae innocentes.
ipsa uita. quae religione districta. ipsa malo granatum. quae bonorum

granis opum plena ipsa turris dauid quia ab hereticis
 inexpugnabilis ipsa caprea quia eligit amalis bona.
Per has uirtutes in suis membris iam regnat in celis. Ecclesiam
 pregnantem prefigurauit moysi tabernaculum in itinere portatum.
 ecclesiam regnantem prefigurauit salomonis templum in patria edi-
 ficatum. In tabernaculo erant sancta in quibus populus immolabat. et
 sancta sanctorum in quibus sacerdotes offerebant. Per sancta accipit actiua ui-
 ta in quibus seculares militant. per sancta sanctorum contemplatiua uita in qua
 spirituales laborant. Sed et euncta presentis ecclesie mysteria in eodem
 tabernaculo sunt expressa. Tabernaculum de loco ad locum mutabitur.
 et apostolo ad patriam tendente portabitur. Sic ecclesia de inferiori
 ad meliorem statum mutat. donec pacto in itinere huius uitae in
 patriam paradisi transferat. **T**emplum autem in patria a salomo-
 ne. vii. annis edificatum est de tribus maneris. scilicet de selectis lapidibus
 de mari sublatis. et de lignis cedrinis. et de auro purissimo.
 quia ecclesia templum dei insuperna patria a christo pacifico. per vii. dona
 spiritus sancti in habitaculum dei coedificat. de tribus ordinibus electorum.
 scilicet de coniugatis in salo scilicet tribulationibus quadratis. de continentibus
 in uirtutibus odoriferis. de doctoribus in aduersitatibus ut au-
 rum examinatis. et sapientia fulgidis. **I**n hoc templo trans-
 latum est tabernaculum. quia presentis ecclesia transferret in illam iam regnantis
 confortium. Ideo et regina austri de ethiopia uenit in illud templum.
 quae haec ecclesia de tenebris mundi intrabit celum. **P**ostquam rex cum
 regina conuiuium inuit. inde surgens ad montem myrrae. id est ad li-
 banum abiit. In libano quippe arbores crescunt. de quibus myrra et thus
 colliguntur. Quae regina cum filiabus syon ad uidentem regem egessit.
 est subsecuta. et ab eo haec laude excepta. Tota pulchra es amica
 mea. et macula non in te. Sciendum ad litteram quod rex ditissimus sale-
 mon turrim in libano regio sumptu fecerat. in qua inestate ha-

Hic in tabernaculo
 et templum.

Hic in Maneris templi.

bitare solit' erat. p'p't' tempie aeris. que ibi erat. p'p't' fluenta iorda-
nis. S: & hoc magno ope notandū. qd' in hoc cantico amoris. so-
lum m' uerba amantiū rep'sentant. facta aut' sub intelligen-
da relinquunt. q' nimirū adhuc cantantes in choreis. non
facta s; uerba amantiū rep'sentant in cantilenis. **A**llego-
ria talis ē. **P**ost q' eccl'a gentiū in esortū. x' ē recepta. &
acuiuo corporis ei' ē refecta. mox parū in monte mirre cre-
uit. parū in colle thuris surrexit. quia p'tinus ut xpm
suū regē p'se passū cognouit. exercitus m'ri' contra tyran-
nos bellū suscepit. & turba cōfessoy pugnā cont' hereticos
inuit. Myrra mortuoy corpa condiebat. thus o' in sac-
ficiū dī ponebat. Mons g' myrrē ē mutatio m'ri'. q'
in altā uirtutē patientie instar' montis creuerit. dū ua-
rius tormētis p' mortificati s;. Collis v' thuris ē numerositas
cōfessoy. q' s'itate in p'plo ut collis eminebant. & se' odorem
suauitatis dō offerebant. Ad hunc montē & ad hunc collē
uadit xpc. dicens. **U**adā ad montē myrrē. & ad collē
thuris. Quasi dicat eccl'e ad se ueniens. agm' militū
meoy scil' m'ri' uadeo in certamine p' me laborare. uadā
g' & ferā auxiliū p'ham b' patientiā dando. & coronā
gl'e uincētib' p'parando ueniā & adaciē cōfessoy ut
ut pugnātib' succurrā sapientiā subministrando. &
uictores gl'a & honore coronabo. In hoc monte & in hoc
colle xpc p'fidē stetit. & cunctos cunctos sui exercitus. i.
omnes ordines eccl'e p' totū mundū p' iusticia certantes
oelis iudicē uidit & eccl'am laudauit. i. talia opa cōp'ū
diēs. **T**ota pulchra es amica mea. Qd' ē dicere. eccl'a
amica mea sciens p'ris secreta. tu pulchra es in oculis. in ca-
pillis. in dentib'. & in cētis m'bris tuis. in patientia. in stan-

tia insipientia. q̄ tota pulchra es & macula eminis n̄e
 inte. ut aliquis inpugna torm̄tis l' uicus uetus deficiat. s;
 armis iusticie pugnans uictor existat. Ergo in oib' m̄bris tuis
 pt̄ pugnā ueni ad me & coronabo te. Ueni de libano sponsa
 mea. ueni de libano ueni coronaberis de capite amana. de
 uertice sanyr̄ & hermon. hoc ē coronā ex gemmis de his
 montib; sumptus inponā tibi. Libanus ē mons phēnīas. &
 dī candidatio l' dealbatio. Libanum accipit hie iudaic'
 ppls altus in regno. & candidus diuino cultu. Libanū
 etiā intelligitur gentilis ppls q̄ erat altus in impio. deal
 batus mundana glā. **Q** uerit' q̄ ueni de libano sponsa
 mea. ueni de libano. q̄si dicat. O sponsa mea pariendo m̄
 sp̄itales filios ueni. p̄fide eū magno comitatu de libano. i.
 de iudaico p̄plo diuino cultu candido. ueni eū magna
 multitudine de libano. i. de gentili p̄plo impio & glā mun
 di dealbato. ueni ad me etiā eū turba lapsorū ad penitenti
 am conuersorū. & eū his & phis oib' coronaberis. Nota q̄ spon
 sā de libano ad coronā uocat. ad q̄ eū secuta fuerat. q̄a x̄p̄s
 coronabit. q̄ eū ad alta uirtutū secut' fuerit. Et unde corona
 tur sponsa. De capite amana. & de uertice sanyr̄ & hermon.
A mana ē mons cilicie q̄ & thaurus. sanyr̄ & hermon montes
 iudee. in q̄b' leones & pardi habitant. Montes s̄ reges & p̄nei
 pes q̄ insupbiā extollunt in q̄b; demones habitant. q̄s leo
 nes q̄a erudeles. pardi. q̄a uariū artib' malignis. De his coro
 natur sponsa eū p̄dicatione sua demones expulerit. & p̄n
 cipes ad x̄pm conuerterit. amana dī inq̄etus. l' turbu
 lentus. l' dens uigiliarū. sanyr̄ ō fetor. l' noct̄na auis. hermon
 anathematilatio. Caput amana ē diabolus. caput eorū q̄s
 amana. i. inq̄eti. turbulenti. mordaces. in malicia uigiles.

Prima pugna sponsae
 ad amana. i. ad p̄secutio
 nes.

Ipse etiā uertex eoy q̄s sanyr: hoc ē potentis inluxuria. & innoete ignorantis ut auis instabilis. Et ipse ē uertex eoy q̄s hermon. i. anathematizati. hoc ē excommunicati ppria iniquitate. **D**e his montib' gemme ad coronā sponse eliguntur: dū tales p̄eam adpenitentia conuertunt. Contra has aet' ipsa dimicat & uincit. dū eas ad bonū conuertit. Coronat etiā de cubilib' leonū. de montib' pardoy. Leo significat aliquando xp̄m. aliquando diabolu. aliquando supbum p̄ncipem. **L**eo xp̄m significat ut ibi. ecce uenit leo de tribu iuda p̄pt' fortitudinē q̄a uenit diabolu. & q̄a leo t̄tia die catulū suscitauit. sic pat' t̄tia die xp̄m. **L**eo significat diabolu ut ibi. adūsarius ur̄ diabolus tanq̄ leo rugiens eireuit q̄rens q̄ deuoret. & hoc p̄pt' scuriam. Leo etiā significat p̄ncipē. ut ibi. liberatus sū de ore leonis. hoc ē de potestate neronis. & hoc p̄pt' excellentiā. leo nāq; ē rex bestiarū. & bestie in scriptis ponunt' p̄natis earū. In hoc loco leones significant demones. Horū cubilia s̄ philosophi & immundi. pardi v̄ s̄ heretici in dogmate erroris uari. quoy montes s̄ heresyarche scil' ep̄i & magistri eoy supbi & eloquentia tumidi. In talib' demones ut bestie mantris habitant. Contra tales pugnant membra ecclē. & p̄ his uentis & euersis coronat' ecclē. Aliter: a manā d̄r' excelsus & pat' notat. q̄ sup om̄ia exaltat. Sanyr' d̄r' densa lucerna & xp̄e intelligit. q̄ ē lucerna ecclē ad uitā. Hermon aut' d̄r' consecratio & sp̄s s̄s accipit. p̄ q̄ ecclē in baptisate c̄secrat. Caput amanā l' uertex sanyr' & hermon ē pat' d̄s.

De uertice capitis amanā l' sanyr' & hermon ecclē corona bit' q̄ndo ad o patre p̄fide filii & c̄secratione sp̄s s̄i in glā exaltabit. Nunc rex milites instigat ad pugna. ut accipi

¶ Trinitatem.

ant uite coronā. Nemo enī corona bit nisi qui legitime certauerit. legitime certare ē usq; adnoctē. i. usq; admortē pugnare. hoc ē uicis & peccatis resistere. Hos coronari ē cōna glā sublimari. Dicat q̄. Uulnerasti cor meū soror mea sponsa. q̄si dicat. Oecclā soror mea. i. coheres regni. & sponsa mea. pariens michi filios coheredes celi. nō sit t̄ onerosū causa mei subire certaminis laborē. q̄a ego p̄us causa tu subiu pugne sudorē. inq̄ uulneratus sum usq; admortē. **P**er cōr amor intelligit q̄ in corde eē dicit & et̄nens p̄tinenti ponit. & ē similitudo ab illo qui nimū aliq̄ amat & ei cō amore uulnerat. ita xp̄e amore ecclē inerue ē uulnerat. Prius uulnerasti sū. ut te facerē m̄ sororē seu regni coheredem. iterū uulnerasti cor meū. q̄ndo amore tu inerue pendens uulneratus sum. ut te sponsā m̄ facerē glē participem. Et hoc uno oclōy tuoy. & in uno crine colli tu. Similitudo ē ab illo qui captur pulebritudine oclōy l̄ criniū puelle. sicut olofernes iudith. **O**culi ecclē s̄ ei p̄lati q̄eam ducunt ad ecclēstia. crines ei s̄ subdri. collū ei s̄ p̄fecti. quos ornant tales capilli. Unū m̄ corū. l̄ crinium. ē unitas fidi. q̄ habent p̄lati & subdri. Phae unitate placuisti michi & amauit te. & phoe uulnera suscepi. phae tu debes pugnare ut possis coronari. Hoc totū d̄r sponse ad regnū designatē. ut accipiat coronā emule. i. glā manglicē natē. Hec d̄r amica quia sponsa sei apuit sēp̄tē secreta. hec soror. q̄a fecit eam sibi coheredē. hec sponsa. quia parit ei filios regni. **T**ropologice mons myrre ē contēplatiua uita. collis v̄ thuris. actiua uita. Contēplatiua myrra s̄. quia carnē suā cū uicis & ecupisceris mortificauer. actiua ū thus s̄. q̄a bonis actib̄ d̄o odorē suauitatis offert ad hos xp̄e uadit. dū eis intēptationib̄ & tri

cor meū q̄ndo causa amoris tui flagellis uulneratus

bulationib⁹ subuenit. In his fidelis anima est tota pulchra.
q^undo in oib⁹ mandatis & iustificatioib⁹ d^{omi}ni est sine q^urela.
est q^undo d^{omi}ni ex tota uirtute diligit & proximu^m sicut se ipsu^m.
In hac n^{on} est macula. quando caret heresi & culpa. Hec uenit
fide. uenit opatioe. uenit p^{ro}dicatioe. uenit & ad x^{ristu}m cogita
tione. uenit locutioe. uenit ope. uenit nichilominus in u
uentate. uenit in senectute. uenit in decrepitate. uenit quoq^{ue}
ad fide^m in baptisate. uenit ad requie^m in termino uite. uenit
ad gl^{ori}am in resurrectione. Et hoc de libano hoc est de candore
uitu^m. & sic fit & sponsa in amore ei est iuncta. dicit. **T**res
s^{unt} abrenuntiationes. una cu^m quis abstinuit diabolo. sed a
eu^m renuntiat se lo. t^{er}tia eu^m abrenuntiat semetipsum. & seq^{uitur}
x^{ristu}m. anima g^o de libano ad x^{ristu}m uenit. eu^m pompis diaboli
in baptisate abrenuntia^{uit}. uenit de libano cum deliciis
mundi renuntiat. uenit t^{er}tio. eu^m p^{ro}ppis uoluntatib⁹ renuntiat.
& obediencie maior^{um} se p^{ro}ia mancipat. Hec coronabit^{ur}
phoe q^u fugit de monte amana. hoc est de his q^u in quiete
& t^{er}bulentia. & q^u fugit de monte sanir & hermon. i. de his
q^u in peccatis fetentes. & in bono instabiles. & ab omⁿis exco
municata. & phoe coronabit^{ur} q^u n^{on} est sp^{iritu}s sei templu^m. cui cor
pus erat cubile leonu^m. i. demonu^m. l. q^u se seq^{uitur} ab in mun
dis q^u cubilia demonu^m. & de montib⁹ pardoy. i. de sup^{er}bis
falsos fratru^m. **H**ec cor^{de} & uulnerat. du^m ei penitenti p^{ro}
dulgentiā comparat. cor ei uulnerat. du^m ei desideranti p^{ro}grā
conscendit. Et hoc in uno oculo. i. in una intentione. q^undo
tantu^m unā rem petit ad d^{omi}no ut inhabitet in domo d^{omi}ni oib⁹
dieb⁹ uite sue. hoc est omⁿi tempe & q^u est uita sua. & in uno
erine colli sui. i. in una cogitatioe intellect^{us}. q^u intelligit
esse unu^m d^{omi}ni sumu^m bonu^m. **A**nagogyce mons que rex

¶ Tres abrenuntiationes.

adit. e' ecclia q' xpc rex gl'e subit. Qd' est mons myrre & collis
 thuris. i. habitatio mrm & c'fessoz. Ibi c'pici' amica tota pulchra.
 hoc e' ecclia regnans in omnib' ordinib' suis gl'osa. Et macula
 n' e' in ea. quia illa aula n' recipit ulla peccati macula. Et q'a
 angli s' sine peccato. oportet & eos e' sine macula peccati.
 q' s' eis coeq'ndi. Hec uenit de libano. i. de candore mundane
 gl'e in p'ncipib'. uenit etia' de libano. i. de albedine uirtutum
 in sp'italib'. uenit de libano in baptulatis fidelib'. **H**ec de
 capite trium montu' coronabit'. q'a aditate triu' p'sona
 ru' gl'abitur. Qd' innuunt uocabula montu'. Aman' q'ppe
 sonat excelsus q' pat' intelligit'. Sanir' lucerna qd' accipit' fili'.
 hermon consecratio qd' sp'e ses innuit'. Et nemine moueat
 q' di' u'se s' inter p'tationes noim' hebreoz. q'a in p'tationes
 noim' mutant' sedm' se'pture di' u'su' sensu'. Aliq'ndo naq; in bono.
 aliq'ndo accipiunt' in malo. In bono accipiunt'. q'ndo adierim.
 id'e' ad multitudin'e' fideliu' referunt'. in malo v' intelligunt'
 q'ndo ad b'abylonia'. i. ad multitudin'e' infideliu' referunt'. In illa
 gl'a uidebit' regina reg'e gl'e dilectu' suu'. maiestate d'itatis coro
 natu'. q' hic uidit' suo amore in eruee uulneratu'. Ibi erit unu'
 ocl'oz & erinu'. i. unitas p'latu' & subditoz o'ium illa uisi
 one fruendu'. quoz erit gaudiu'. ds pacis & c'cordie
 dulcedo om'ium. **R**egina de libano ad
 coronandum uocata cum maximo comitatu uen'. in quo
 comitatu lx. ex fortissimis isrl' ad bella doctissimos tenentes
 gladios & filias syon habuit. cu' qb' pugnã c'tra amanã sanir'
 & hermon p'corona inuit'. & uietrix reg'e adit. q' ipse hac lau
 de excepit. **Q**uã pulchre s' mamme tue soror' mea spon
 sa. usq; surge aquilo. In qua multiplici laude fortia ei' facta
 in bello gesta replicat. q' uidel' pugnatu'ros m'amis armau'.

*H Historia.
 Sp'itale bell'.*

uberib' ad certam informavit. saucios in plio unguentis curavit.
 pauidos labiis confortavit. lassos in pugna melle & lacte pavit.
 uestitos in pugna remisit. uictores in horto diuisis herbis
 & fonte refecit. in paradysum ad diuisa genera pomorum intro
 duxit. **D**e inde in laude decem legiones describit. q's
 extra acies hostium in pugna direxit. Pomia hec multiplicatas
 eccle gentium notat. q' de libano. i. de eandore mundane
 gl'e cu magno comitatu erudentiu ad xpm uenit. in quo co
 mitatu reges. pncepes. philosophos. & omis generis & ptes
 sionis & editionis socios habuit. cu quib' spiritali bellum
 extra demones animarum hostes inuit. & coronam uite are
 ge gl'e pmeruit. De q' pugna. unus de ducib' ei' dicit.
 Non e nobis eluctatio aduersus carnem & sanguinem. s; ad
 uersus principes & potestates. Qd e dicere. Non e nob' pugna
 contra homines s; extra demones. h'e ali' fortis p'liator die.
 Milicia e uita hois sup tra. Cunctis diebus quib' ne milito.
 expecto donec ueniat immutatio mea. fideles q'ppe mi
 litant in castris regis sui cont' ciues babilonie p' corona qd e im
 mutatio. quando iusti ut sol fulgebunt. & equales anglis erunt.
 Nota artificiale ordinem. **P**ri' corone mentione fecit. de
 inde pugna subintulit eu pugna pcedat. & corona qe
 pmiu pugne sequat. quia in miru corona pugnantib' p
 mittit. uincenib; dabit. Et hoc notandu qd in hac laude hysto
 ria defiet. sic aliquando allegoria. l. tropologia. l. anagoge n
 pomia currit. **I**n p'mis. vi. instrumta hui' spiritalis pugne laudan
 t. scil' manne. uba. ungenta. labia. lingua. uestimta. p que. vi. etatis
 pugnantiu notantur. **S**i qd e p' mammam infantis. p' uba pue
 ri. p' ungenta adolescentis. p' labia iuuenes. p' lingua senes. p' t
 uestimta decrepiti figurant. q. vi. opib; mie in hac pugna

I

vi. instrumta. & vi. etates.

D laborant ut coronā senarii qd̄ ē plenum gaudiū peipiant.
 e inde tā refugia pugnantiū ponunt. scil̄ hort. fons. parady. sus.
 q̄ in hoc bello peccatis uulnerati. in horto catholice ecclesie
 herbis penitentie & c̄fessionis curant. fonte lacrimarū lactant.
 in paradyso septarū reficiunt. & sic in hortū deliciarū ad fon
 tē uitę xpm trāsserunt. **P**ost hec. x. legiones pugnantium
 p. x. genera arborū parady. si. scil̄ p̄ciprū. & nardū. & reliquias
 notant. q̄ q̄ armis. x. p̄ceptoy in hac pugna desūdant. ad de
 nariū p̄mii p̄ducunt. Ad uitamū fons & p̄teus in laude po
 nunt qd̄ euglm̄ & lex intelligit. q̄ x̄ bellatores suos fluentis
 legis & euglii refic̄. & laureatos ad refrigeriū p̄duc̄. Diē ḡ rex
 uietrici regine. Quā pulchre s̄ māmē tue. soror mea sponsa.
 Mamme s̄ puellarū lac n̄ habentiū. s̄; habiles ad lac habendū.
 uba ū mulierū lac habentiū & ab ub̄tate dicunt. **M**āmē
 eccle s̄ infantes in scolis discentes. & alii in fide rudes adhuc.
 lac doct̄ne sugentes. & n̄ dū aliis docendo p̄ferentes. s̄; ad p̄ fe
 rendū habiles. He mamme ualde pulchre s̄. q̄ mutū dō pla
 cent. q̄ s̄ in discendis ūtutib; q̄ s̄ arma c̄tra uicia studiosi. quib;
 quandoq; s̄ c̄tra hostes dī pugnaturi. **U**bera s̄ eccle magistri
 in utraq; lege docti. qui lac doct̄ne pueris docendis infundit.
 & eos ad sp̄itale bellū nutriunt. De quib; sup̄i scribit. Meliora s̄
 uba tua uino. Uinū qd̄ inebriat & dem̄tat. ē secl̄aris phylosophia.
 q̄ m̄tes hominū inflat & in iactantiā c̄leuat. Uba aut̄ eccle melio
 ra s̄ uino. q̄ doct̄na magistrōy in eccle de utq; lege. plata ē utilior.
 quia in gemina dilectione edificat. q̄ phylosophica doct̄
 na. que mentes inflat. Notandū qd̄ toti
 ens repetit̄ soror & sponsa. P̄ hoc dat̄
 fiducia eccle qd̄ sit coheres. x̄ ut soror fr̄is. & consort
 regni. ut sponsa regis. Et odor ungentoy tuoy

Māmē eccle infantis.

¶ Unguenta uirtutes.

sup omnia aromata. Vnguenta eccle s uirtutes spaliu. q quasi ungen-
tis uulneca peccatoru curant du cas ad uirtutes informant. Aro-
mata s quedam odoramenta ex multis speciebus ad edicenda mortuorum
corpa cetera. s; s sup stercosa quibus qua maxime iudi utebantur.
p que carnales obseruantie sup stercose notant. Odor ungen-
toru e fama uirtutu spitaliu ex caritate orientiu. l' opinio opiu que
fiunt p spm sem.

Hic odor e sup omnia aromata. hoc e magis
do placet q omnia legis sacra. que fuerit horu figura. Hec ido in
canticis amoris inducunt. q pagani contendebant eu xpianis
de phylosophia. iudi de legali obseruantia. xpiani cfidebant
in sola gra diuina.

Phylosophi affirmabant salutem hominu
estare in studio sapientie. iudi certabant ea estare in religione
legalis obseruantie. xpiani testabant ea constare in fide diuine
gre. Hanc sponsus sententia iudex approbat. illoz etentione rep-
bat dicens. Meliora s uba tua uino. hoc e meli e studiu in sacra
scripta q gra querit. qua in phylosophia qua arbitriu sine gra
salute n opat. & odor ungentoru tuoru sup omnia aromata. i. mag-
m placent doctrine & uirtutes spitaliu. qua omis traditiones pha-
riscoz carnaliu.

Fauus distillans labia tua sponsa. Labia eccle
s illi q alius doctna narrant. q ipsi de uberibus matris eccle suxerant.
Hec labia ut fauus distillant. du dulce doctna qua a magistris
hauserant auditoribus. dulcet instillant. fauus e mel in cera.
Mel aut in cera e spitalis intelligentia. latens in latera. s; fauus
distillat. du dulcis allegoria de lita manat. Aliu. In fauo mel
latet. cetera uidet. sic caro fragilis uidet. in qua sapientia ut mel
in cera abscondit.

Mel & lac sub lingua
tua. Lingua e int prescordis. q qd cor
cogitat. hoc lingua pfert. **C**or eccle s
sapientes. q p spm sapientie diuinos sensus e

¶ Labia doctorum.

¶ Cor sapientis.

capiunt & eos scribunt lingua uero ei sunt que ea interpretando preferunt
 que illi ut eorum ceperunt Mel est dulcis doctrina allegorie que doctis
 congruit. Lactis simplex doctrina historie que paruulis .i. indoctis
 conuenit. Mel & lactis sublingua celestis dicitur eum uero doctrina
 allegorica & historica corde cepta. tanta uerborum dulcedine
 profertur quando dulcedo in melle & lacte sentit. **E**t odor uesti-
 mentorum tuorum sicut odor thuris. uestimentis nuda feditas tegitur
 uestimenta celestis sunt bona opera. quibus tegitur turpitudinem precedentium
 delictorum. Odor ergo uestimentorum sunt exempla bonorum operum. quibus
 contra uicia pugnant quasi lorica uestiuntur que possint omnia tela nequissimi
 ignea extinguere. Qui odor est sicut odor thuris. quod sic deo placet
 studium bonae actionis sicut incensum orationis. Odor enim thuris
 designat incensum orationis. ut scribitur. Dirigatur oratio mea sicut incensum. et

Vestimenta bona opa.

Hortus conclusus soror mea sponsa. hortus conclusus. In his qui sunt
 mamme .i. imperfecti. est hortus conclusus & soror. in his qui sunt uerba .i.
 perfecta. est hortus conclusus & sponsa. Item in his qui sunt odor unguentorum.
 .i. contemplatiui est hortus conclusus. & in his qui sunt odor uestimentorum .i.
 actiui. est hortus conclusus. Item in his qui sunt labia est hortus conclusus.
 in his qui sunt lingua. est hortus conclusus. In horto crescunt herbe
 medicinales & uarii flores. **H**ortus est ecclesia in qua
 multe sanctorum uirtutes sunt diuise herbarum species. diuersis uulne-
 ribus peccatorum medicinales. In horto sunt uarii flores. diuisi decem
 ordinibus. in tres ut rose. efflores ut uiole. uirgines ut lilia. alii
 fideles ut alii flores. Huius horti hortulanus est christus. qui & sponsus.
 qui eum plantat gratia. irrigat doctrina. Hic hortus est conclusus in
 contemplatiuis. scilicet presidio angelorum contra demones munitus. Hic
 etiam conclusus est in actiuis. qui munimine doctorum est hereticos est
 circumseptus. In quo horto herbe & flores sunt quique fideles. fide & ope
 florentes. Similitudo est ab horto paradysi. qui dicitur igneo undique

Hortus ecclesie.

muro eē conelusus & custodia angloꝝ munitus. ut ignis ho-
mines inde phibeat. angli demones ex eo arceant. Ita ceclā
hortus di ē diuino p̄sidio ut igneo muro circūdata & anglica
custodia munita. ut nec demones nec mali homines ei adno-
cendū p̄ualeant. Hoc idō dī ut sp̄itali impugna eoy impet̄
n̄ timeat. eū cā tanta p̄sidia muniant. In hoc horto ē fons
q̄ irrigat eū scilicet sac̄ scriptā. eui fluentis ceclā irrigat. Hinc fons
ē signat̄ quia sac̄ septā intelligentia ē eū lita sigillata. sicut
sub sigillo septura. ne indignis pateat qd secreti hab̄. erat
sponsa. **I**n hui⁹ etiā horto fons ē baptisma. in q̄ lauantur
eriminū uulnā. q̄ ē signatus scilicet scā cruce t̄ ūbo c̄secrat̄. et hinc
eis sigillat̄. catecuminis referat̄. Alit̄ fons sordes abluat. sitim
extinguit. imaginē reddit. Qui fons ē xpc. q̄ ē fons uite de q̄
fluunt flumina aq̄ uiue. sc̄ dona sp̄e sc̄i q̄b; irrigat hortum
ceclē. ut p̄ferat spiramina floꝝ uite. Hic sordes p̄ccatoꝝ ab-
luit. siti scientiū iusticiā facietate sue uisionis extinguit.
imaginē di amissā animab; reddit. Hic erat signat̄ q̄ carne
quasi sigillo erat uelatus. Hunc ē signat̄ q̄ in glā pat̄ anob̄
ceclat̄. Hic etiam **S**ons d̄ patens scribit̄. q̄ miā x̄ omib;
penitentib; **S**ons patet. ut lac̄ misse abluant. sic d̄
uulnera **S**ons sui in eo lauabant. S; & ipsa ceclā ē fons.
q̄ sp̄itali grā & sapientia redundans. de q̄ manant plena
fluenta doct̄ne. q̄b; plantaria horti sui irrigat. ut plurimō
emissiones p̄ferant. Emissiones s̄ uirgule de arborib; v̄ her-
bis pullulantes. de q̄b; subdit̄. **E**missiones tue paradyso
maloy punicoy. eū pomoy fructib; Hort̄ ceclē irrigatus a
fonte scripte. tot uirgulta emisit. quot inde paradysus sue-
creuit. Hortus ē locus ubi herbe t̄ holera crescunt. paradysus
ū ubi arbores crescunt. **P**aradysus uoluptatis ad hūtam

fons est baptisma.

De paradyso.

ē locus in orientis partib' omib' corp'alib' plen' deliciar' In q' primi
 parentes fuer' de quo p'p't culpā in obedientie excludi s'. In hoc ē
 fons de quo paradysus irrigat' q' & in .iiii. flumina diuiditur:
 In hoc ē etiā lignū uite .i. talis arbor si homo inde comedisset.
 nunquā corp'alit' mori posset. Unde p' culpā scribit' Videte ne
 forte sumat de ligno uite & uiuat in etnū. Ibi erat quoq; lignū
 scientie boni & mali. de q' si comederent bonū & malū scirent.
 Ante commestione fructus hui' arboris ada nouit bonū p' ex
 p'ientia. malū tantū p' scientiā. sic medicus nouit dolorē uulne
 ris p' scientiā nō p' exp'ientia. p' peccatū aū nouit malū .i. famem.
 sitim. & alia incommoda p' exp'ientia. bonū tantū p' scientiā.
 Qd' nō erat in arboris natā. s' in hominis in obedientia. Qui s' p' uin
 ciales circa paradysū. dicunt s' de paradyso emitti flores & fru
 ctus p' flumina que inde exeunt. unū uiuit ille p'pls. **A**llego
 ricē ecclā ē paradysus omib' sp'alib' plen' deliciar'. Paradysus & enī
 d'r hortus deliciarū. Et in ecclā s' omimode delicie scriptarū.
 diūsarū artū. multarū uirtutū. In q' paradiso ē fons .i. baptism' .
 ut x' p' eui' fluenta qd' s' sp'alia carismata. irrigat' talis paradysus.
 Quatuor hui' fontis fluenta s' .iiii. euglā. lignū uite scā crux cui
 fructus ē x' corp'. De q' q' digne comedit nō moriet' in anima in etnū.
 Ligna fructifera s' scā. fruct' lignoz opa scōz. lignū scientie boni
 & mali ē libum arbitū. In hoc sp'itali paradyso crescunt diūsa
 grā arbor. hoc ē diūsi ordines electoz. **I**bi crescunt mali
 punice scil' arbores affricane q' p'fert mala punicea .i. rubea q'
 dicunt' malo granata .i. granis plena. qd' s' m'ies sanguine rubea
 opib; ut granis pleni. **H**as arbores ille hort' fonte irrigatus
 emisit. dū scā ecclā baptisate p' fusa m'ies ptulit. cū pomoz
 fructib'. scil' cū bonoz opū exemplis. Ibi crescit & cyprus que ē
 arbor aromatica in egypto. habens sem' simile coriandro. ut

¶ .iiii. paradysos.

¶ Mala punicea m'ies.

R Cyprus spiritales.

habuit manna albu sublucidu & odorū qd oleo coq̄t & inde succus
exp̄mit̄ q̄ cyprus d̄r unde regū ungentū c̄ficīt ita dictū q̄ regi
morb̄ eo curat̄. **C**yrpus arbor aromatica habundans in egypto
ē sp̄aliū cūsatio. q̄ p̄mit̄ florebat in egypto siue in tenebris hui
mundi. qd̄ egypt̄ sonat. Hui⁹ semē simile ē manne qd̄ habuit
om̄e delectam̄tū & om̄em saporē suauitatis. q̄ uita iustoy habet
om̄e sp̄itale delectam̄tū & oē saporē sc̄itatis. Sem̄ ē albu. lucidū
odoy. q̄a illoy cūsatio ē alba in castitate. lucida in opatione.
odora in caritate. Sue d̄cū oleo coq̄t & in regū ungentū uerit̄.
q̄ uita illoy flammis temptationū ut aurū p̄bat̄. q̄ regi morb̄.
i. lep̄ aīe ut ungento curat̄. Hoc ungentū maria in domo sy
monis lep̄si obtulit. q̄ eccl̄a suo exemplo hereticos a lep̄ aīe sc̄it̄
de heresi curans. d̄no offert. **V**bi crescit & nard̄ q̄ ē arbor aroma
tica. i. aromatis; apta. s; parua. bene redolens & calens. unde op
timū c̄ficīt ungentū. qd̄ s̄ humiles & innocentes q̄ se corā p̄ximis
paruos. i. despectos faciunt. & odore atq; ardore caritatis saue
os in peccatis curant. **I**bi crescit & eroeus flos rubicundus. i.
auri coloris. qd̄ s̄ sapientes diuina sapientia fulgentes. **I**n qb;
crescit & fistula breuis arbuseula aromatica. q̄ & casia rubusti
& purpurei corticis. q̄ ad curandas uiscerū molestias ualet. que
p̄ sui breuitate a qb; dā int̄ herbas odoriferas reputat̄. qd̄ s̄ pati
entes p̄ x̄ & p̄ s̄rib; aiās pone parati. **I**bi c̄s̄cit & cynamomum
breuis arbor s; odorifera & dulcis cinerū coloris. ad medicinē usq;
fistule duplo p̄stans. qd̄ s̄ penitentes q̄ se infirmos reputant. in
cinē penitentiā agentes. dulcē odore eccl̄e p̄stant. Cynamomū
arbor habet tres cortices. superior d̄r fistula. medi⁹ cynamomū
t̄i amomū. Medi⁹ ē dulci⁹ eccl̄is. Si aū ab aliq; diuisi ex nimio
feruore solis soluunt̄ ab arbore. qd̄ s̄ monachi q̄ se soluunt̄ a mun
do amore x̄. Hęc arbores crescēt in illo paradyso cū unūsis ligni

R Nard̄ humiles.

R Eroeus sapientes.

R Fistula patientes.

R Cynamomū penitentes.

lybani. i. cedris & aliis odoriferis lignis qd̄ s̄ uniuersi fidelis. x̄. quoz
fides & opatio ē in putribilis. & odorifera. **I**bi ē s̄c̄t & myrra &
aloe cū om̄is p̄mis ungentis. Myrra ē arbor: cui sue d̄r̄ stantēn
aūmib̄ & putredine carnē ēseruans. q̄ s̄ heremite l̄ casta se in ui
eius mortificantē. & carnē suā a putredine libidinis ēseruantes.

Myrra casta.

Aloe etiā ē arbor suauissimi odoris. ad̄o ut adoleat̄ altaribus
uice thymiamatis. hab̄ ū sueū amarissimū. resistentē putredini.
qd̄ s̄ ētinentes p̄ amaritudinē uite laeuiā. carnis rep̄m̄tes.
Prima ungenta s̄ p̄ciosiora q̄ de p̄mis florib; p̄ciosarū species
fiunt. ut illud marie in euanglio sp̄icatū. p̄ciosū. qd̄ s̄ p̄lati. &
aliis p̄mis carismatis; sp̄e sc̄i sc̄it̄ p̄mis credentiū donis pleni.
q̄ dū ūbo & exemplo flagrant. q̄si uuln̄a languidarū aīarū
curant. Notandū q̄ h̄c species arborū uel herbarū. hic int̄duc̄t̄
de quib; ungenta ēficiunt̄. q̄ p̄has notant̄ ordines electoz q̄si
cohortes in castris regis militantiū. quoz uuln̄a p̄ ungenta
curant̄. Id̄o & sponsam coronandā hortō & fontē
ex paradysō cōparat. q̄si ei apte dicat. *He tu mea
pugnare ēt̄ acies amana. q̄ tales bellatores ī
comitatu habes. de quoz ēstantia & armis secū* *ra hos
tes supabis. & uictrix ame coronabis. & tu uulneratus in bello
herbis tuis curabis. q̄ tu es hort̄ medicinaliū herbarū. & lassos
fluentis tuis refoelabis. q̄ tu es fons sp̄ialiū aquarū. & uictores
pomis tuis saturabis. q̄ tu es paradysus. i. hort̄ pomoz sp̄italiū
feruloz.* **S**ciendū ū ad litterā. qd̄ salomon in libano tale
hortū muro ēclusit. in q̄ has species arborū uel *herbarum*
plantatas habuit. in q̄ & fons iordanis erūpit. *de q̄ subdit̄
fons hortoz. puteus agrū uiuentiū. que fluunt impetu de l̄
Hortoz. id̄o d̄c̄. q̄ sup̄ duos hortos posuit. Aq̄ uiuentes. s̄ aq̄
fluentes. Aq̄ enī que stat quasi mortua ē. q̄si uiuit q̄ currit.*

Aloe etinens.

X

¶ Iordanem.

Notandū q̄ diē que fluunt impetu delibano. q̄ fluenta iorda
nis cū magno impetu fluunt delibano. **D**uo enī s̄ fontes. ior
& dan. ubi illi duo cōfluunt. iordanē fluuū faciunt. Idō hic
habundantia aq̄rū int̄duerit. ut redundantia p̄mior. demon
strēt que uictorib; dabit. qui ad fontē uite xp̄m & ad puteū
aquare uiuentiū. i. ad sp̄m s̄m puteū sp̄aliū donoy pdu
cunt. Si q̄dē decē gn̄a arborū paradisi posuit. p̄ que. x. ordines
electoy sp̄alis paradysi exp̄ssit. qui sub. x. p̄ceptis et̄ uicia pug
nant. ut p̄miū denariū scilicet coronā gl̄e percipiant. Talis ē fructus
horti. fons aū ei. i. irrigatio ei ē fons hortoy & puteus aq̄rum
uiuentiū. q̄ fluunt impetu del. fons ē ubi flum̄ fundit. puteus
ubi aq̄ in profundo latet. fons ḡ hortoy ē euāḡl̄m. irrigatio eccl̄ie.
in actiua & contemplatiua uita de gentiū. Hic fons de libano
erupit in hortū ierl̄m eueurit. de monte syon fluxit. om̄s horto
orbis irrigauit. q̄ euāḡlica doct̄ina de x̄p̄o erup̄. in hortū ierl̄m. i. in p̄
mitiua eccl̄iam eueirit. de monte syon pap̄los in
gentes fluxit. & om̄s eccl̄as irrigauit. Puteus aū aq̄rū
ē lex p̄fundi diuinoy. sensuū. q̄ latent in legis
litta. ut in profundo puteo aq̄. Que aq̄s uiuentes.
q̄ eos uiuere faciunt. q̄ eos sp̄italit̄ intelligit. He aq̄ fluunt
cū impetu delibano. q̄ ueniunt cū habundantia de iuda
eo p̄plo. liban̄ enī d̄r de albat̄io. & intelligit̄ iudaic̄ p̄pls di
uino cultu de albat̄io. De hoc libano fluenta legis & p̄pharū
fluxer̄. & pap̄los cū impetu in eccl̄iam gentiū manauer̄. q̄
sēpturas ha bunde sp̄alit̄ exposuer̄. Alit̄ liban̄ d̄r eandi
datio. & i telligit̄ x̄ de casta uirgine nat̄. De hoc liba
no aque cū impetu fluxer̄. q̄ndo dona sp̄e sc̄i tanquā sp̄e
torrens incredentes in undauer̄. & eos scientia om̄iū lin
guarū repleuer̄. De his aq̄s ipse dix̄. Qui credit in me

flumina deuenit ei fluent aque uiue. i. carismata spe sei que
 faciunt eredentes cu do uiue Hic totu inducit hic ido ut
 seiat sponsa qd ita ei bellatores replent doctna x & donis spe
 sei & ita remunerabunt. sic apli bellatores x repleti s doctna x
 & donis spe sei & remunerati s pmo uite. Fons etia significat
 eos q capaces s ubi di. puteus u eos qui uix intelligt mystia.

T Cisterna e collectio agru pluuialiu. ds dogmata hereticoy.
 Tropologie fidelis anima e sponsa x p amore ei cuncta. &
 pariens filios spales. i. bona opa. Hec e etia ei soror. q regni ei
 coheres. Qui eni paciunt psecutione ppt iusticia ipsos e reg
 nu celoy. Anima habet sua mbra. s egrua. Hui mane s studiu
 descendi & legendi. quib; haurit lac q pmdu paruulos. i.
 indoctos nutrit. uba s ei sapientia & scientia. de qb; lac doc
 trine indoctis ministrat. Cius ungenta s bone exhortationes.
 qb; uulnera animaru curat. magis qua uinu seclari prudentie.
 labia ei s cefessio q ore cfitet q corde credit. l peccata in con
 fessione apit. lingua ei e int ptatio cogitationis. eu bonu e
 filiu cordis ore l scripto loqtur. uestimta ei s ututes. qb; ita
 decorat ut corp uestib;. Unde scribit. Induit me drs uestimto
 salutis. & induimto iusticie. **A**nima etia e hort. q similis
 hortu. scil plena bonis sententis. ut hortus herbis plena ututib;. /
 ut hortus florib;. Qui hortus e eclusus. i. bonis opib; ceu septus
 ademonib;. Ipsa e etia fons. qa de ea fluit celestis doctna q
 irrigat alios hortos scil fideles aias. Qui fons signaeulo see
 fidi e signatus. **A**nima sea nihilominus e parady sus. plena
 deliens spalib;. Hui parady si fons e caritas. que irrigat hunc
 parady su ut pferat p ciosu fruetu. Quatuor flumina parady si
 s. iiii. pncipales ututes. scil prudentia. fortitudo. iusticia.
 temperantia. lignu uite sapientia. fruct d immortalitas. lig

¶ Tropologia. Allegoria

na fructifera utiles discipline. fructus lignorum mores pios. lignum
scientie boni & mali transgressio mandati. Unguentaria ligna scilicet
nardus & crocus. & alia sunt uirtutes castitas. bonitas. humilitas.
& talia infirmantium animarum ungenta. fons & puteus in ea est
euangelica & legalis scientia. **A**nagogyce paradysus exultati
onis est habitatio sanctorum in caelis. plena omnibus deliciis. In he
paradysu raptus est apostolus. & in he introduxit latinus dominus. In hoc paradys
so fons qui fluit de loco uoluptatis. est christus fons uite. fluens
de corde patris. de quo manat uita omnium. lignum uite est dei sa
pientia. et spiritus sanctus uitam eternam inspirans omnibus. fons & puteus
aquarum uiuentium. est plenitudo omnium gaudiorum. In caelis huius
capiti desinit anagoge. Sunt quatuor paradysi. paradysus uolup
tatis terrestris. paradysus celestis exultationis. paradysus reli
gionis ecclesie. paradysus uirtutis anima. **P**ostquam amara in
bello cum suis uictis succubuit. ecce aquilo alii hostis graue bellum
regine intulit. & uictis in hortum fugit. ibique ut latet in insidiis latuit.
In quo dum regina uictorem exercitum reficeret rex aduenit. & hostem
latentem reprensit. de horto confusum expulit atque austrum cultorem
horti inuitauit dicens. Surge aquilo. & ueni auster. profla hortum
meum. scilicet pro qua cessauit persecutio tyrannorum. & coronata est
pauca sanctorum. partem surrexit in caelis uelania hereticorum. quae intulit
bellum caelestem intulit. quae quod prius apaganis pertulit. **P**erniciosior
enim est hostis. qui in terra membra posuit. cuius impugnat. quae qui ex
tra caelorum muros oppugnat. Dum quod pro sudore persecutionis mi
lites in horto caelestem fruerentur quiete pacis. ecce tortu
osus draco a miribus uictis de anti malicie caput extulit. uirus
perfidie pagmina in fudit. & ut latet de insidiis impulsus pro
siluit atque incautos milites telis erroris usqueque prostrauit.
Siquidem in audacia heresim per malignos homines in terra fidelium

*¶ Scdm bellum sponse. et
aquilonem. u. hereticos.*

infud. qua totū hortū cecle qsi qda lep uiclav. Rex glē & suis auxiliū p̄bit. dū uniuersā heresi p̄sapientes destruxit. & de horto suo flagello anathematis expulit. Expulso autē aq̄lone auster hortū intrauit. q̄a ceceta heresi de cecela. auster seil sp̄c sēs hortū p̄flau. dū uerā fidē doctorib̄ inspirau.

& mox fluxer̄ horti aromata. dū sc̄i pat̄s ptuler̄t uerę fidi dogmata. **R**ex q̄ adueniens diē. O aq̄lo hostis maligne. de latebris tuis surge & de horto meo discede. Tu ū auster exultor horti mei. p̄fla hortū meū. & fluant aromata illi q̄ sufficiant uictorib̄. Aromata s̄ odoramina seil fruct̄ arbor̄ p̄ dietarum nardi. cynamomi. & aliar̄ libani. Idō diē fluant. q̄ aromata de arborib̄ ardore solis fluiunt. ut resina de cedro l' abiete. Aq̄lo ē uentus dur̄ & frigid̄. q̄ trā stringit & flores necat. auster uero uent̄ calidus & blandus q̄ soluit trā. & flores p̄ducē. Aq̄lo ē diabol̄. q̄ durā p̄secutionē cecle intulit. & ut strictā trā fideles de fructu bonoz opū p̄hibuit. & infide florentes p̄ uaria torm̄ta necauit. Hic in horto ut latro in insidus latuit. dū uictus in p̄secutionē uirus occultū ut draeco heretice prauitatis infideles euomuit.

Aq̄lo diabolus.

Auster autē ē sp̄c sēs q̄ sua grā hortū p̄flauit. dū rectā fidē cecle inspirauit. & trā. i. corda subūsa de gelu p̄ fidie soluit & flores fidi p̄ducē. Quo flante horti aromata fluxer̄. q̄ max docum̄ta fidi p̄ septa patrū redundauer̄. Cecela uocat̄ hort̄ p̄ simile. q̄ siē in horto s̄ lilia. rose. & alii flores l' herbe salubres. & itē cardui. urticę. & alie herbe nocue. & inuales. siē s̄ in cecela m̄res. c̄fessores. ūgines. & alii fideles. s̄ etiā heretici. seismatici. & falsi fr̄s. In his latet aquilo in illis flat auster. & de ipsis fluiunt aromata uirtutū. Alii. Paquilonē mundi aspa. p̄ austrū intelligunt̄ p̄spa. His d̄r p̄mittendo n̄ iubendo. ut ad temptandū surgant. hortū p̄flent ut aromata fluant. hoc ē t̄bulationē fidelib̄ inferant. ut p̄ ex

Auster sp̄c sēs.

empla eorum patientie & constantie bene fragrantia ut iob ad multos profluant. Sepi' p'sp'a quã adũsa animũ temptant. q̃ adũsa animum ab illecebris carnis abstrahunt. p'sp'a u' ad lasciuia illiciunt.

Tropologice hortus e' claustrũ. flores & herbe salubres fr̃s infide & dilectione unanimi es. urtica & herbe inutiles ypocrite & falsi fr̃s. Aq̃lo ad temptandũ in horto surgit. dũ diabolus p' falsos fr̃s e'cordia fr̃m pturbat. S; ueniens auster hortũ p'flabit. dũ sp̃s sc̃s conuentũ fr̃m in patientia & e'cordia corroboret. Aromata fluunt. dũ uirtutes p'us occulte temptationib' p'bate ad noticiam proximoz p'deunt. **A**nagogyce aq̃lo in horto surgit. eũ anti xpc̃ adhuc e'clã in pugnabit. S; auster hortũ p'flabit. eũ gr̃a sp̃e sc̃i fidelib' e'stantia fidi cont' eũ inspirauerit. Tunc aromata horti fluent. quia p'fide x̃ martyria redundabit. Ali' aq̃lo surgit ut de horto discedat. eũ occiso anti x̃ p'secutio de e'clã recedet. Auster u' hortũ p'flabit. eũ multitudo lapsor' ad penitentia p' inspirationẽ sp̃e sc̃i redibit. Tunc fluent horti aromata. q̃ exempla patientie & constantie sc̃oz sub anti x̃ redundabit in e'clã. Ali' aq̃lo de horto recedet. eũ diabol' de e'clã ultimo iudicio d'apnatus discedet. **A**uster hortũ p'flabit. eũ x̃ ueniens consolatione sp̃e sc̃i e'clãm recreabit. Tẽ horti aromata fluent. q̃ndo iusti e'na p'mia p' meritis recipient. **A**quilone recedente & austro in hortũ ueniente. regina aromata collegit. q̃b; uictores refecit & regẽ foris stantẽ ad epulas uictor' inuitauit dies. Veniat dilect' m̃s in hortũ suũ. ut comedat fructũ pomor' suor'. Scil' p'secutionẽ p' x̃ a' nichilata. & heresi ubiq; d'apnata. e'clã iã in pace & e'cordia fidi degens. & multa temptamta sustinens septa patrũ q̃si aromata collegit. ex e'plo sp̃aliũ uitã illoz. q̃si e'uiuũ i'statuit. cui x̃ int' e' optat. ut op' suũ acceptabile fiat dies. Qui se p'misit meeũ usq; ad e'

summationē sēli mansurū. ipse nē p̄gām ueniat in me hortū suū.
 ut q̄ me int̄ p̄secutores & hereticos illesā custodiū. nē in pace de-
 gente. atēptatioib; adūsitatū & p̄sp̄itātū incūssā custodiat.
 ac de me tales emissiones p̄ducat. quaz pomoy fruct' ipse co-
 medat. hoc ē tā sp̄ales uelit de me pullulare q̄s s̄ ut suauē cibū
 uelit incorporare. **P**oma & enī horti s̄ in ecclā electi. fructus
 pomoy s̄ opa bonoy. fruct' pomoy suoy dilect' comedit. cū x̄
 electos p̄ bona opa. s̄ incorporabit. ut sint unū cū eo sic cib' in
 corp' comedentis uertit. Alit̄. Ecclā dolens synagogā a fide x̄
 tādiu separi. orat eā s̄ associari dieb;. Dilcet' m̄s qui de me horto
 suo aquilonē diabolu p̄fide expulit. & austrū sup me p̄gām
 int̄dux̄. & aromata carismatū in me multiplicauit. ipse etiā
 p̄gām ueniat in uideā hortū suū ut comedat fructū pomoy
 suoy. i. ut p̄fide incorporet s̄ multitudinē euerterendoy. **M**oria
 lit̄ dilcet' in hortū uenit & fructū pomoy comedit. cū x̄pe
 dona sua in ectu sp̄aliū multiplicauerit & se opib' eoy ut suavi
 cibo refic̄. iuxta altiore sensū dilcet' fructū horti comedit. cū
 x̄ electos de hoc mundo in glām suā assūpserit. **R**ex ad ē
 uiuū regine in ḡssus die. Veni in hortū meū soror mea spon-
 sa. messui myrtā meā cū aromatis meis. Comedi fauū eum
 melle meo. bibi uinū meū cū lacte meo. **F** myrtā m̄res. p̄aro-
 mata accipiunt. c̄fessores. fauus ē mel in ecta. & significat aiās
 in corpe. mel aut̄ ext̄ cetā aiās ext̄ corpa. **F** fauū ex p̄muntur
 hi q̄ corpalit̄ cū dño surrexer̄ & cū eo corpalit̄ ascender̄. p̄ mel
 aut̄ aiē scōy de inferno p̄ x̄pm libatoroy. **F** uinū notantur hi q̄
 in p̄mittua ecclā alios doctrina inebriauer̄. p̄ lac hi q̄ lacte doct̄
 ne nut̄ta s̄. Sex ordines electoy posuit. q̄s ad glām p̄fectoy p̄
 duē. Senari' q̄ppe numerus q̄ p̄fect' ē p̄fectionē innuit. Quasi
 dicat. O ecclā soror mea in hereditate. sponsa mea in sp̄ali ge-

Hystoria

neratione ego iam ueni per incarnationem in hortum meum iudeam et iam
messui myrram cum aromatibus quae collegi ad me messum meum in caelum
cum confessoribus fide et opere bene colentibus. Comedi fauam cum melle
quae quae corporali suscitavi. iam in gloriam sumpsi cum animabus quas
de inferno liberaui. Bibi uinum cum lacte quae doctores cum auditori-
bus iam angelis in caelis associavi dies. O uos angelum amicum comedite
& uos archangelum karissimi bibite & inebriamini. Quod dicitur. Hos quos
de terris cum triumpho adduxi. ut suauem cibum uobis associando
incorporate. & ut dulcem potum in gaudium uestrum inducent. & sic
epulantes uanis ferculis & potibus gaudent faciant. ita gaude-
te istos uestrum confortio adnumerari. Hoc totum idcirco replicat. quasi
ecclesie gentium dicat. Sic illos de primitiua ecclesia mea incarnatione.
passione. resurrectione & ascensione iam glorificavi. ita adhuc
cum tendendo de iudis glorificabo. similiter & de te ortos & infide-
fectos. angelis in gloria associabo. Aliter. O soror & sponsa. tu oras. ut
ueniam in te hortum meum. ferendo tunc contra temptamenta mundi auxi-
lium. ego iam ueni in hortum tempore persecutionis ferens auxilium miris.
quos iam coronavi per uelatas. Veni etiam in auxilium confessoribus contra
hereticos certantibus. quos iam glorificavi in caelestibus. Ita te contra
temptamenta mundi certantem iuuabo. & uincentem coronabo. Ia
in horto meo messui myrram meam. id est. mires in ecclesia amara per me
passos ad me in gloriam collegi. cum aromatibus meis. hoc est. cum omnibus
quae fama bonorum operum sunt insignes. ut confessorum. Notandum quod addit
meis. quae & heretici habent suos mires & suos confessorum. quoniam si
myrra sunt diaboli. Tu inuitas me ad euuuium. iam comedi fauam
cum melle meo. iam bibi uinum cum lacte meo. Fauus sunt hi qui in scriptis
dulcedinem spiritualis intelligentie querunt. & alius dilueidant.
Mel sunt hi qui epulas diuini ubi sunt appositas libenter gustant. &
his insatiabiliter uesci desiderant. Uinum sunt fortes caelestium docto-

res. alios sapientia inebriantes. Lac s̄ infirmi adhuc auditores q̄
 lacte doctine nutriunt ad bonos mores. Hos om̄s ut dulce cibū
 in corpauit & ut suauē potū in me tr̄sudi. q̄ om̄s in gl̄am
 assumpsi. H̄c loq̄tur rex uictores in horto epulantes. hoc ē
 om̄s in cœla de uicis triumphantes. Comedite amici. bibite &
 inebriamini k̄m̄. Qd̄ ē dic̄. Vos eccl̄e bellatores mei amici q̄
 facitis que ego p̄peri. meo exemplo comedite fauū cū melle. i.
 tales uiros uob̄ associate q̄ dulci doctina uos esurientes iusticiā
 reficiant. & meo exēplo bibite uinū cū lacte hoc ē tales docto
 res uob̄ eadunatē. q̄ uos sicientes iusticiā uino sapientie in
 ebrient. & lacte doctine nutiant. At alib̄ sapientia inebriamini.
 & repleti karitate eritis in k̄m̄. & eritis in cib̄ & pot̄ ut ipsi. &
 uos in ut illos in corpabo. & meū in gl̄a collocabo. **M**oralit̄
 sponsus myrrā in horto metit. cū x̄ delectu sp̄aliū mortifican
 tes m̄bra sua & crucifigentes se uicis & ēcupiscentiis. falcē mor
 tis p̄didit. & in cellaria beatitudinis p̄duē. Aromata metit. cū
 redolentes in uirtutib; adiutā colligit. fauū cū melle comedit.
 cū dulces in morib; & opib; assumit. Uinū cū lacte bibit. cū sapi
 entes cum simplicib; ad gl̄am eligit. **I**urta anagogēn autē
 x̄ myrrā & aromata de horto metit. cū electos in cœla quosdā
 tribulationib; amaricatos. q̄sdā uirtutib; bene olentes. in
 hortū beatitudinis colligit. fauū cū melle comedit. cū doc
 tores dulcedinis in dulcedine et̄ne quietis collocab̄. Uinū
 bibit cū lacte. cū subditos potū doctine haurientes de torren
 te uoluptatis suę inebriabit diēs anglis. Comedite amici.
 & bibite & inebriamini k̄m̄. Hoc ē ita gaudete de istoz soci
 etate. si ē epulantes letant̄ de diūsi cibi & pot̄ sacietate.

Solet queri aq̄b̄dā. utrū eēt c̄dit̄ h̄o. si angl̄s n̄ fuisset lapsus.
 putant enī lapsū angloz causā fuisse c̄ationis hominum.

*Questio de Anglis &
 hominibus.*

S; hi fallunt Ratione quippe docente & sac̄ auctoritate c̄ sen-
tente. si tota numerositas angloꝝ in celo p̄stitisset. tam̄ multi-
tudo hominū in t̄ra c̄t. Et angls sic̄ in uniuersitate habet
suū locū. ita homo in uniuersitate habet suū. Siq̄dē tota s̄ptura
clamat h̄c mundū p̄pt̄ hoīem factū. Qd̄ si h̄o n̄c̄t creatus. c̄
sequenti & h̄c mundus n̄c̄t c̄dit. Qd̄ absurdissimū ē. Quē er-
rorē sp̄e s̄c̄s p̄uidens & p̄scriptam p̄cauens. q̄ ante c̄ationē
angli l̄ hoī creatū sit p̄nuntiat dies. In p̄ncipio creaū d̄s
celū & t̄ra. Celū aū & t̄ra ē mundus. Ad qd̄ fec̄ celū. Vt c̄t habita-
tio angloꝝ. Ad qd̄ t̄ra. Vt c̄t habitatio hominū. D̄no aū testan-
te angls & h̄o simul facti s̄ dies ad iob. Ecce uehemot quē
feci t̄rū. Qd̄ ē dice. Quando feci anglm̄. feci & hominē. Sac̄
aū s̄pt̄a om̄ia simul facta clamat dies. Qui manet in c̄nū.
simul om̄ia creaū. Igit̄ h̄o n̄ p̄pt̄ anglm̄. s; p̄pt̄ se ipsū. fact̄ ē.
mundus aū p̄pt̄ ipsū. fact̄ ē & lapsus angloꝝ p̄ hominē reparat̄
ē. q̄ d̄s c̄ator homo fact̄ ē c̄ sequenti & h̄o d̄s fact̄ ē. **I**git̄ querit̄
utrū fili d̄i c̄t incarnat̄. si h̄o n̄ fuisset lapsus. Putant enī casū
hominis causā fuisse. x̄ incarnationis. S; & hi fallunt. Ratio
enī manifesta clamat. & sac̄ s̄pt̄e auctoritas c̄sonat. qd̄ si h̄o
in paradiso p̄mansisset. tam̄ d̄s hoīem assūpsisset. Ab ēno q̄ppe
erat apud d̄m p̄destinatū qd̄ h̄o d̄ficaret̄. Sic̄ aū d̄s ē immutabi-
lis. ita & p̄destinatio ei ē immutabilis. Et si d̄s n̄ incarnaret̄.
h̄o n̄ d̄ficaret̄. & sic̄ p̄destinatio d̄i immutaret̄. Qd̄ erat impossi-
bile. Igit̄ oportuit d̄m incarnari. ut posset h̄o d̄ficari. Huc
rationi uidet̄ auctoritas astipulari. Siq̄dē ante qd̄ adā pecca-
ret. d̄s p̄ adā p̄dix̄. x̄pm̄ de carne adā incarnandū. & eccl̄am
ei c̄iugendā. ita dies. Erunt duo in carne una. Hoc apl̄s ita
exponit dies. Sac̄mentū hoc magnū ē. Ego aū dieo in x̄ & in
eccl̄a. Ecce ante peccatū hominis p̄dicta ē incarnatio d̄i. Si

Questio de x̄po.

ho n̄ peccaret. in mortalibus p̄maneret. Et si x̄ in illo statu nasceretur
 nūq̄ moreretur. & ho sine in̄positioē mortis in illo d̄ficaret. S; quia
 x̄ in illo statu natus ē q̄ homo mori necesse habuit. mori & ipse
 uoluit. Quia ū ad uitā resurrex̄. mortē homini abstulit & uitā
 amissā reddidit. & sic in illo statu mortis om̄s moriunt. sic in
 isto statu uite oēs in x̄ uiuificabunt. & sedm̄ immutabile p̄desti
 nationē d̄i d̄ficabunt. Un̄ diē ap̄ls. Uegit nos in ipso ante con
 stitutionē mundi. Quasi diceret. Ante q̄ mund' cēt statuit d̄s filiū
 suū incarnari. & nos hoies in ipso d̄ficari. Hunc d̄i fugit ap̄sta
 ta angl's in celo in pat̄s claritate regnantē in uen̄ cū in mat̄s
 t̄re ḡnio latentē. se se quandoq; iudicantē. **A**dhuc querit̄
 si ho in paradiso p̄stitisset. utrū mali ex eo nascerent. S; ratio
 docet. q̄ si ho n̄ peccasset. iustus & immortalis cēt. Et om̄s q̄ in il
 lo statu de eo nascerent. iusti & immortales eēt. Soli ḡ iusti nasce
 rent. **P**ostq̄. aū ho peccauit. iniustus & mortalis fuit. Et oēs qui in
 illo statu nati s̄. iniusti & mortales p̄t̄ solū x̄m fuer̄. Ut aū x̄
 d̄s & ho. Ex om̄ib; q̄ in iustis q̄dā p̄x̄ iustificant. ut in ipso d̄ficent.
 Cur aū reliq̄ n̄ iustificent. Et n̄ d̄ficent. ille nouit q̄ eligit quos
 uult & abiect̄ q̄s uult. **H**uc usq; plenitudo gentiū intrauit.
 abhinc usq; ad iḡssū synagoge notat̄ temp̄ pacis ecclē. finito
 itaq; cū uuo uictorū. regina iuit dormitū diēs cubieuli exubi
 torib;. Si rex me querat. dicit. q̄ ego dormio. & cor meū uigilat.
 ut eū excipiat. Q̄si magnū cū uuiū ceclā eū uictorib; habuit.
 q̄ndo magnū cū uuiū eū multis c̄fessorib; in nieca ciuitate
 habuit. In quo uaria fereula erant diuisa sept̄ay capitula. q̄
 finito iuit dormitū. q̄ ibi d̄pnata om̄i heresi p̄secutio cessauit.
 q̄es pacis rediit. & ecclā curis seli se subtrax̄. diuina officia in
 stituit. diuine c̄t̄plationis uacauit. Que nē diē in p̄fectis. ad
 huc t̄renis in hiantib;. Meo exemplo t̄rena p̄ponite celestia

Questio de homine.

Historia.

querite. sic ego dormio. i. an ego eius & curis sibi quiesco. & cor meum
in meditatione septem & contemplatione eterne uite uigilat. ut man
sura bona percipiat. **R**egina dormiente inter milites dissensio est
exorta. non ab hostibus sed ab otio nata. Quia in crescente rex reginam
excitat. monet ut surgat. militum tumultum contempserat. Sed ecclesia
in contemplatione quiescente multa uicia inter fideles exorta sunt.
uidelicet noue hereses. discordie. secte. scismata & alia plura.

Inde. x. per septuaginta eam monuit. ut quiete contemplationis intermit
teret. tumultum uiciorum exhortando. corrigendo sedaret. Et
notandum quod primo corona sponse ponitur. per certamine est amara.
i. perseuerantia persecutorum. Deinde per laborem etiam a quatione. i. per uexatio
ne hereticorum. tertio primo ei permittitur per uigilantia contra
guttas nocturnas. i. per exhortatione & correctione lapsorum. **I**gitur
sponsa representat uerba sponsi se excitantis. Vox dilecti mei
pulsantis ad ostium cubiculi mei. fuit hec. **A**pi in soror mea.
amica mea. columba mea. immaculata mea ut inire ad te.
quod caput meum plenum est rore. & cinnamini mei guttas nocturnas. tota
nocte stans sub diuo. & audiens tumultum militum. Cui ego re
spondi. **E**xpoliaui me tunica mea. quoniam induar illa. ut
surgam & aperiam. Laui pedes meos. quoniam inquinaabo illos. ambulans
quod percipis. Hec uerba demonstrant. & x. sollicitudinem erga negli
gentes & errantes. ut per spirituales corrigantur & ecclesie seruire ad
templationem & tedium ad seculi administrationem. Christi patris &
ecclesie dilecti uox in septuaginta ad ostium cordis spiritualium pulsan
tis. i. monentis hec est. O ecclesia soror mea. quod per me coheres
regni. amica mea. quia per me celestium archanoz cetera. columba
mea. quia per me spiritu sancto repleta. immaculata mea. quod per me a pecca
tis emundata. **A**pi in exhortando cordis ostium eorum. qui illud
pessulo malorum operum clauserunt & guttas nocturnas. i. membra demonum

facti s' & eris soror mea. si ex heredes p malicia feceris coheredes meos
 p gram & eris amica. si inimicos ob pfidia feceris simplices & eris
 immaculata. si maculatos uicis feceris immaculatos uirtutib' q'
 cap meū pleniū ē rore. hoc ē fides diuinitatis mee repleta ē errore.
 & cincinni mei pleni s' guttis noctiū. i. fideles mei repleti sunt
 peccatis demonū. Quia cap x' ē d's. p cap intelligit fides diuini
 tatis. p ros qd' in nocte cadit & solis ardore recedit. accipit error
 infidelitatis q' de nocte ignorantie uenit. s; luce ueritatis recedit.
 Cincinni. i. capilli s' fideles. p fide capiti x' adherentes. Gutte
 noctiū s' lapsi de fidelib; ut gutte de capillis in sententias here
 ticoy s' in peccata demonū. q's noctes ad etnas tenebras ducent.

Per cap g' & ros noctis intelligunt infide diuinitatis errantes. p
 cincinnos & guttas noctis demonib; in peccatis esentientes.
 Hoz cordis ostiū ap' m' docendo ut intrē p gram & habitē in
 cordib; eoz p fide & mansionē m' in m'itab; istoz faciā p bonam
 opationē. **V**ox ceele x' respondentis. & q'si curā seclariū reu
 santis. & idō regim' refugientis. **E**xpoliaui me tunica mea.
 i. exui me seclari sollicitudine. quom' induar illa. i. quom' iterū
 r'assumā illā. Hoc n' diē inobediendo. s; seclare honorē fugiendo.
 Qui enī in seclari; p'ficiūt in sp'alib; deiciūt. q'a siē corp' tunica induit.
 sic mens seclariū cura implicat. Quā exutā nōt sp'ales reinduere.
 s; in sp'alib; soli dō uacare. Vocati g' ad dō suā uoluntatē p'ponunt.
 & onus regiminis causa p'rimoz inuiti subeunt. Unde gemites
 dicunt. laui pedes meos quom' in q'nabo illos. **P**edes aut' s' af
 fectiones. qb; ad queq; desida t'nssert' siē corp' pedib; gradit' qd' s'
 ē cupiscentia. timor. gaudiū. dolor. Concupiscent enī t'rena. timet
 ne minime adipiscat cupita. gaudet de adeptis. dolet de ad
 missis. Hos pedes lauit. dū t'renas affectioēs lacrimis penitentis
 abluit. Hoc iterū in q'nare timet. q' in seclariū regimine posit' ē

uix aut nullatenus sordes peccatorum deuitare ualet. S; cum sponsa tar-
 dat. apire sponso pulsanti iam non uoce sed manu tangit eam. de quo
 tactu tremefacta surgit ut ei aperiat. quia cum ecclesia in spiritualibus uiris
 curam proximorum suscipere refugit. et ei opus obedientie sue ante ponit.
 de quo peritita faciat proximis quod deus fecit inimicis. Unde subdit. Dilectus
 meus misit manum suam per foram. et uenit mihi intremuit ad tactum eius.
 Similitudo est ab illo quod ad ostium cubiculi amice pulsatur. et eum cum
 aperit per fenestram manu tangit eam. et tunc surgens aperit ei. Manu
 dilecti est operatio obedientie. **P**ermanum quippe opus quod per ma-
 num fit exprimit foram cubiculi dilecti est auris corporis quod est cubi-
 culum anime. Manum ergo suam dilectus per foram misit. quando paucis
 corporis in memoriam anime misit opus sue obedientie. quod de gloria celestis
 regni eius laboris huius exilii subit. et inimicis suis penitentiam
 et regnum celorum predicauit. quoniam ei exemplo laboris mundi subiret.
 ut proximis in periculo anime positus subueniret. S; uenit ecclesie ad tactum
 et intremuit. quod dum quisque spiritualis fragilitatem suam confidauit. defacto
 et pertimuit. ne ad inuictum officium exemplo et minus idoneus esset.
 inobediens autem factus a se periret. **P**er uentrem enim quod est molle membrum.
 fragiles in ecclesia intelliguntur. ex quibus tamen spirituales filii gignuntur.
 Tacta enim manu sponsi tremefacta surrexi. ut aperirem dilecto
 meo. Cuius exemplo sum tacta de inobedientia mea. tremefacta
 surrexi de loco quod dormiui. quia quod est contemplationis intromisi. ut
 exhortando aperirem dilecto meo corda in malicia indurata et
 ab omni re clausa. Notandum quod dilecto uoce pulsanti non aperit
 manu autem tangenti mox aperit. quod ostium cordis magis exemplo
 operis quam uoce predicationis reseratur. ut et per fidem introducat. Suscep-
 to autem regimine cum spiritualis uir cepit bona coram proximis operari. et
 eos ad bonum operandum hortari. mox incipiunt ei mali aduersari.
 aliquando ab eo correpti. mortem etiam minari. Unde subdit. Manu

mee stillauerunt myrrā. & digiti mei pleni myrra pbatissima. & mani
 opatio. p myrrā psecutio. p digitos studia. p myrrā pbatissimā
 summa tbulatio innuit. Myrra pbatissima ē optima myrra q̄
 alibi dicitur myrra electa. & intelligit mors. **R**egina q̄ q̄ austro
 flante aromata collegit. myrrā manib; tulit. unde nē diē. Mani
 mee stillauerunt myrrā. Hoc ē opa mea q̄ exempla mortificationis
 fuerunt. amaritudinem psecutionis in mouerunt. & digiti mei pleni
 myrra pbatissima. id ē studia mea que erant imitantia patien
 tiā. mouerunt in tbulationē mortis instar mortis. q̄ ab his passus
 ē q̄s docuit uia salutis. Notandū qd̄ tres crucifixi sūt. x̄. latro ē
 fitens. lat̄ blasphemans. Qui innocentē mala l̄ mortē patit. eū x̄
 crucifigit. q̄ nocens s; peccata cōfitens. eū lat̄ne cōfiteute saluatur.
 Qui ū nocens & nō cōfitens patit. eū lat̄ne blasphemante dāpnat.
Ego ad tactū sponsi surrexi ut apirē ei. & p myrrā stillantē. i.
 p amaritudinē abundantē q̄ exemplo. x̄. passa sūt. pessulum
 ostii mei apui dilecto meo. Cēla ē ciuitas l̄ templū l̄ domus di.
 cui ostiū ē fides. p q̄ intrat ad patrē familiās xp̄m. Pessulu
 ostii ē infidelitas l̄ duricia cordis. q̄ ostiū fidi obstruit. ne x̄. in do
 mi
 nū anime ingrediat. S; pessulu ostii apit. dū infidelitas p
 rati
 onē destruit. v̄ duricia cordis blando sermone emollit.
 & sic pulsans sponsus in cubiculū cordis recipit. Unde scribitur.
 Ecce sto ad ostiū & pulso. Si q̄s in apuerit. intrabo ad illū & ce
 nabo eū illo. Ad ostiū xp̄e stat & pulsat. dū cor malicia clausū
 supna grā uisit. S; hoc ostiū apit. q̄ oblatā grām p peniten
 tiā recipit. **X**p̄e intrabit & eū illo cenabit. dū animā peni
 tentis sapientia repleuerit & cōsolatione sēptay faciauerit.
 Vbi autē pulsanti nō apit. declinat & t̄nsit ad eū qui ei ianuam
 cordis reseat. Unde apte subdit. At ille declinauerat atq; t̄n
 sierat. Ab illis nāq; declinat. q̄ ei cor pessulo duricie obstruunt.

ad illos v̄ transit qui ei penitendo apertunt. Similitudo ē ab illo
q̄ diu ostiū amice pulsans n̄ mittit & indignans regreditur.
Declinat enī dilect⁹ & tr̄nsit dū diuinitas ei m̄tē cogitantis ex
cedit. S; q̄a ubi sermo diuin⁹ recipit. ibi p̄tan⁹ cor in malicia in
duratū ad penitentiā emollit. recte subiungit. **A**nima mea
liq̄facta ē. ut dilect⁹ locut⁹ ē dīcēs. **A**pi m̄ soror mea. Sponsa
ostiū apert⁹ & dilectū n̄ inueniens. uenit ad chorū filiarū ierlm̄.
q̄ secū uenerant. & querula uoce refert eis qd̄ pulsanti dilecto
n̄ aperit. qd̄ p̄ea quesitū n̄ inuenit q̄ uocat⁹ responderit. q̄
custodes ciuitatis eā plagauerint. uulnerauerint. theristrū
ei tulerint. atq; anxia rogat si eū inuenierint. q̄ passa sit eius
amore ei nuntient. Similitudo ē ab amante amica q̄ amicū
anxia in nocte q̄rit. uigiles in euita incurrit. uestes p̄dit. pla
gas accipit. & hec p̄ea dolens cōsodalib; refert. **R**esponsam
in hoc loco intelligit eccl̄a penitentiū. dilectū in culpa amis
sū. penitendo & ostendendo q̄rentiū. & gemitunda uoce fi
liab; ierlm̄. i. sp̄alib; & religiosis in cōfessioē ita dicentium.
Anima mea q̄ a q̄lone flante malicia indurata ē. flante auste
liq̄facta ē. ut dilect⁹ istud locut⁹ ē. **A**pi m̄ soror mea. q̄ san
guine meo coherede feci m̄. Hac uoce aīa mea ē p̄neta. **A** ad
exp̄m̄dā imaginē sponsi ut cera ē liq̄facta. Porro sp̄e. i. sup̄ior
uis aīe hic loq̄t. Quesiui cogitando diuitias pacientie sue
qua me peccantē. obstinacē se p̄uocantē. tā diu sustinuit.
& n̄ inueni in m̄sā miā q̄ peccantib; parit. Vocavi clamore
cordis. uolens scire occulta iudicia ei quare malos diu susti
neat. bonos puniat. aliq̄ndo malos p̄ penitentiā elingat. bono
p̄ culpā abiciat. pares in culpa. unū euerat. aliū relinquat.
& n̄ respondit m̄. i. p̄ septuras n̄ indicauit m̄. ut n̄ meis opib;
s; in sua miā fiduciā habeā. Ipse me quesit dū choros an

gloꝝ in celis reliquit. & me ut ouē errantē in mundo quesit. **U**ocauit me q̄ndo dix̄. Conuertimini ad me filii reuētes. & ego
 recipiā uos. Hanc uocē contempsi. idō clamantē in tribulatioē
 n̄ exaudiuit dñs. Ille ita querentē & uocantē inuener̄ custo-
 des q̄ circueunt ciuitatē. scil̄ p̄lati ceelē uerbo & exemplo custo-
 des legis dī qui circueunt ciuitatē. i. septis muniunt ceelam.
 inuener̄ me peccatis & abhominatioib; plenā. percusser̄ me ti-
 more iudicii & peccatorū meorū & uulnerauer̄ me ep̄unctione
 & penitentia. tuler̄ palliū meū scil̄ multitudinē peccatorū.
 q̄ cū data erā p̄ inuētā penitentiā. custodes muroꝝ. i. doc-
 tores libroꝝ q̄b; cingit̄ ut muro ceelā ciuitas dī. l̄. palliū. i.
 uelam̄ ignorantie abstuler̄. dū in occulta dī iudicia exposuer̄.
 Custodib; q̄ ciuitatis & custodib; muroꝝ. q̄ me tase inuener̄
 & me talit̄ tractauer̄. cū magno gemitu dixi. **A**diuro uos
 filie ierlm. si inueneritis dilectū meū nuntietis ei q̄a amore
 languco. Quasi dicat. Vos sp̄ales aīe celestis ierlm filie. p̄ fidi
 sacramtū uos c̄stringo. si inueneritis dilectū meū. in septuris.
 i. si legendo intellexeritis. opa dilecti mei. ille q̄ppe aliū in-
 uenit q̄ ei uitā moresq; cognoscit. nuntietis ei p̄ me hoc ē gr̄a
 agendo. me doccatis gr̄as agendo & aliis p̄dicando nuntiare.
 Ille & enī nuntiat q̄ aliū nuntiare docet. q̄a amore languco.
 i. causa amoris eī circa t̄rena languco. & sola celestia desido.
 Et q̄s opa dilecti. Scil̄ qd̄ altissimus odio habet peccatores &
 miser̄ ē penitentib; & unūse uic d̄. misericordia & ueritas. miā sup
 penitentis. ueritas sup peccatores. **H**oc nuntiat̄ at̄is p̄ me
 qd̄ ē diligendū. q̄ misericordit̄ pareit his q̄ ei penitendo ostiū cord̄
 apiunt. & iuste punit hos q̄ ei ianuā cord̄ male uiuendo ob-
 struunt. **N**ota q̄. vi. articulos dolentis aīe ponit. quia in
 vi. etatib; .l̄. vi. dieb; .vi. opa misericordie facit q̄b; ad senariū p̄ fec

R. vi. opa misericordie

tionē puenit. scilicet qđ aīa aduocē dñi inēpunctione liqueſcit.
qđ cū bona cūſatioē anxia q̄rit. qđ eū lamētis inuocat. qđ ei
deſiderio tota die. i. omī tempe adūſis flagellat. dolorib. uul.
nerat. reb; neceſſariis deſpoliat. Ido aū hoc lamētū in cantico
amoris ponit. qđ aīa fidelis & ſponſa p penitentiā ei cūngit.
Et gaudiū erit in ecclis anglis ſup peccatore penitentiā agente.
Hoc lamētū plus tropologicē q̄ allegorice aſſeribit. quia in
hoc ecclā penitentes ad bonos mores hortat. & idō hic allego
rīa deſicit. **I**uxta anagogē aū ecclā p̄gnans dormit &
cor ei uigilat. q̄ndo ad trena caduca inſenſibilis fit & ad ſola
celeſtia anhelat. Hinc uox dilecti pulſat. quando eā p mole
ſtā corpis uel uicine mortis ad ſupnā patriā uocat. Cui mor
apit. qđ ei uocationē gratant accip. Nam ut ſoror inheredi
tatē dñi in ducit. ut amica ſecretis celeſtib; admittit. ut colu
ba ſpū ſcō illuſtrat. ut immaculata in thalamo ſponſi colloca
tunica ſe ſpoliat q̄ndo corp̄ deponit. pedes lauat. q̄ndo l ex
iguū puluerē cogitationū pultimā penitentiā abluit.

Dilectus manū mittit. q̄ndo eā dolore mortis tangit. S; uenit
ad taetū ei tremat. qđ de minimis peccatis q̄ p fragilitatē carni
cōmiſit. iudicis ſententiā metuit. Surgit tamē ut ei apiat. qđ
uisionē ei q̄ ſuſū ē optat. Manū ei myrrā ſtillant. qđ opa quib;
hic ē mortificata p̄x reſentat. ut p̄ his cēna p̄mia recipiat.
In ſequentib; anagogē deſic. Sponſe dilectū abſentē anxie
q̄renti. & filias ierlīm de eo ſeſertanti. reſpondit chorus
filiaz ierlīm. **Q**ualis ē dilectus tuus ex dilecto. opulcherr
ma mulierū. Qualis ē dilectus tuus ex dilecto qđ ſic adiu
taſti nos. Filie ierlīm ſ ecclē que ſup̄ dicte ſ filie syon que
cuſſe ad iudendū coronatū regē. cū regina bellū etiā amana
mieri. & ab ea in hortis reſecte ſ & intelligunt ecclē de iudea.

in q̄e ierlm̄ v̄l syon ad fidē xp̄i cūse q̄e cēclā gentiū sp̄ale bellū
 c̄tra diabolū inierit & epulis sp̄alib; seil' septis l' corpe x̄ refectē s̄.
In dū in hoc libro filie syon s̄ cēclē de iudeis conūse filie v̄ ierlm̄
 cēclē de gentib; uocātē q̄a sic ad littam minor ē syon in menis
 & numero inhabitantiū. ierlm̄ autē maior & edificiis & numero
 ciuiū. sic cēclē de iudeis pauerioris numeri s̄ fideliū. cēclē aū de
 gentib; amplioris numeri s̄ credentiū. **I**n hoc loco filie ierlm̄
 s̄ cēclē l' aiē in p̄fectoy de mat' cēclā q̄e p̄fectoy. secreta x̄ discē
 uolentiū. Et notandū qd̄ in hoc cantico dramatis fit mutatio
 p̄sonay. sic in comedus gentaliū. **P**ri quippe in dūeta ē uox
 cēclē penitentiū. & ecce in dūet uox cēclē in p̄fectoy discre
 uolentiū. & mox subsequit uox cēclē p̄fectoy alios docentiū. &
 hoc totū fit p̄p̄t unitatē catholice cēclē q̄ in oib; m̄bris suis ē
 una sponsa x̄ qui induab; natis ē una p̄sona & p̄p̄t hanc uni
 onē aliq̄ndo diē pat' maior me ē. aliq̄ndo v̄ ego & pat' unū
 sum. Dieunt q̄ filie ierlm̄ ad matrē cēclam. i. in p̄fecti sp̄ales.
Qualis ē dilectus tuus ex dilecto opuleherrima mulierū. Hoc ē di
 cere. O cēclā mat' credentiū. puleherrima mulierū. i. fide ope p̄
 dicatione. integerrima omniū sp̄ales part' edentiū. doce nos q̄
 magn' sit in diuinitate dilect' tuus. x̄ nat' ex dilecto dō patre.
 & doce nos q̄lis sit dilect' tuus ex dilecto. hoc ē q̄ glōsus sit p̄
 miracula in humanitate concept' ex sp̄u sc̄o. natus de uirgine
 matre. q̄ sic adiurasti nos. i. sic fidi sac̄m̄ta docuisti nos. ut x̄
 credam' ex dō pat' d̄m natū & hominē ex matre factū. Qui d̄nic'
 hō d̄r ex sp̄u sc̄o c̄cept' q̄a nullis p̄cedentib; meritis s; solo dono
 di in d̄itatē ē assumptus. **R**espondit cēclā sp̄aliū. docens
 mystia x̄ filias ierlm̄. i. cēclias v̄l aiās in p̄fectoy seil' setarum.
 Quā doct̄nā q̄si in x̄ m̄bra corpis distinguit. q̄a tota sac̄ septē
 doct̄na in decalogo legis existit. Idō aū hec mystica doct̄na

hunc caplo inserit qd de pace eccle scribit q profunda sapientie in
pace s discenda in psecutione facienda. Et notandu hoc qd istud
caplm ab hystoria & abanagogē deficiat allegoria ū & tropologia
splendescit q ad solū xp̄m & ad sua m̄bra respicit. **D**ilectus
m̄s candidus & rubicundus elect ex milib⁹ p candore splendor
sc̄itatis p rubore v̄ notat ardor passionis. **O**ilect eccle ē xpe
quē p uita & p om̄ib; t̄renis dilex̄. dū in psecutione honores
dignitates diuitias mundi ei amore c̄tempnit & ipsā mortē p
uarios cruciat⁹ subit corpis. Hic ē candidus p humanitatē q
a uirgine nat⁹ & alabe peccati mundus & ipse rubicundus m̄rio
quia peccatores lauit sanguine suo. ad dō pat̄ elect ex milibus
angloꝝ & sc̄oꝝ agminib; ut p eū reciliaret mund⁹. p millenariū
notatur pfectio. **X**p̄e electus ē ex milib⁹ sc̄il ex om̄ib; per
fectis ad redimēdū gen⁹ humanū qd nullus ali⁹ facē potuit. Et
notandu qd p̄ter missis ec̄cis uirtutib; p duo tantū dilect⁹ lau
dat̄ uidel p mundiciā uitē & martyriū q p hęc fideles ad casti
tatē & patientiā informant̄ p que maxime saluant̄ ut sc̄bitur
sine sc̄imonia. i. castitate nemo uidebit d̄m. & itō in patientia
uirā possidebitis aiās ur̄as. Sedm̄ diuinitatē aū cap̄ ei⁹ aurū opti
mum. **C**aput x̄ ē diuinitas q sic cap̄ c̄tinet corp⁹. sic diuini
tas c̄tinet humanitatē. Hoc cap̄ ē aurū optimū. i. purissimum
q sic aurū oīa metalla p̄cellit fulgore & dignitate. ita diuini
tas oīa p̄cellit honore & maiestate. Et hoc ē aurū optimū. q̄a
diuinitas ē summū bonū ex q̄ oē bonū ut de fonte pfluit sic
uigor om̄iū sensuū a capite descendit. **C**ome ei⁹ sic elate pal
max. hoc ē angliee uirtutes specialit̄ dō ut come capiti inheren
tes. s̄ semp pulehritudinē ei⁹ intendentes. Et come ei⁹ s̄ diuine
dispositioēs. q̄s ut elate palmax recte s̄ nigre q̄si coruus. quia
stultas despiciabilis. **O**culi ei⁹ sic columbe sup riuulos aquarū.

¶. x. m̄b laudis x̄.

¶ Cap̄ x̄ diuinitas.

¶ Come anglie.

¶ Oculi dona spē sc̄i.

hoc ē dona seī spē que ipse dat. n̄ in cenno mortuorum uolui p
 mittunt amatores suos. s; in similitudine claros & p̄spicuos red
 dunt. nil tenebrosū habentes. Unde & riuulis & mundis aquis
 n̄ stagnis turbulentis cōparant. q̄a d̄m uident & diuinorum caris
 matū luce replet. q̄ karismata q̄a sola gr̄a dant subdit. Que
 lacte s̄ lote. q̄ si ē mat̄ soli natali dilectione lac filijs ministrat.
 sic d̄s sola gr̄a dona karismatū filijs donat. que r̄sident iuxta
 fluentia plenissima. q̄a quanto de d̄o clari uident. tanto magi
 ad altiora cognoscenda intendunt. **G**ene illi s̄ artole aro
 matū. hoc ē modestia & pietas q̄ in x̄ singularit̄ refulsit. dulcedi
 ne doct̄ne delectabat p̄sentes. at̄hebat absentes. si ē artole
 aromati delectant odoris & aspect̄ gr̄a aspicientes. Que artole
 s̄ cōsistit ap̄ignitariis. i. a medicis. s̄c̄ apl̄is & p̄ph̄is animarū
 medicis. que ē cordi uoce n̄ solū. x̄ sermones. s; & r̄a mores sac̄s
 p̄aginis quasi artole descripsere. **L**abia ei lilia stillant
 myrrā p̄mā. hoc ē ūba doct̄ne ei que claritatē regni celestis
 p̄mittunt. q̄uia patientib; myrrā p̄mā. i. ētemptū uoluptatū
 p̄dicant. **M**an̄ illi tornatiles. hoc ē opa ei sunt
 polita & p̄fecta ut tornatura. Que enī ūbo docuit. ope
 cōpleuit. ut de doct̄na sua mirantes opib; ēfirmaret. Et hoc
 man̄ s̄ aurē. q̄a ūtutes q̄s in homine gessit. diuinitatis gl̄a p̄
 fē. q̄ nos ad spē & amorē celestū exētant. Plene iacinetis.
 iacinet̄ ē herba purpurea floris. febres expellens suauitate
 odoris. q̄d ē passio. x̄. q̄ expellit morbu infidelitatis. Man̄ ei ple
 ne erant iacinetis. q̄ in cruce p̄forate s̄ clauis. q̄si purpureo colo
 re s̄ resperse rubore sanguinis. **U**ent̄ ei eburneus. hoc ē fragi
 litas humanitatis. ē nitens decore castitatis. & ab om̄i peccato
 immūnis. Et hic uent̄ ē distinct̄ saphiris. q̄d ē lapis sereno celo
 similis. sublimitatē celestū significans. q̄ partim humana

Gene modesti & pii.

Labia doct̄na.

Man̄ opa.

Vent̄ humanitas.

Cruce itera incarnationis.

Spes pulchritudo.

Guttur dulcedo.

Typologia.

fragilitas esurie. temptatione. fatigatione. morte. partim diuina celsitudo miraculis. resurrectione. & ascensione intelligit. **C**rua illi columnae marmorae. hoc est itinera incarnationis eius recta & firma. quia quaequid per eum gestum est ante tempora ad hoc dispositum est. Quae columnae fundatae sunt super bases aureas. id est prophetas sapientia lucentes. quia talis in carne apparuit. qualis praedicta in diuina dispositione fuit. **S**pecies illi ut libani. hoc est pulchritudo est eius decor omnium sanctorum sicut libani est omnium montium. Ulece ut cedri. hoc est sicut cedri sunt praeter omnibus lignis. ita Christus est egregius praeter omnibus sanctis. Quomodo enim libani altitudine & amplitudine est insignis. ita Christus inter omnes qui de terra orta sunt ante celsitudo. & sicut ille mons nobilium ferax est arborum. ita ille omnes sanctos in se radicatos extollit & conseruat. & sicut cedrus pulchritudine. fortitudine. sublimitate. odore. omne decus silvarum ante cedit. sic dilectus speciosus forma praefilius hominum. quia ipse non accepit admittit. sed totum deum. & nos omnes de plenitudine eius accepimus. **G**uttur illi suauissimum. hoc est interior sapor & dulcedo uerborum eius quae pauperi gustant. est suauissima. quae autem gustant amplius esuriunt. Guttur etiam est occulta dispositio bonitatis eius. quae factum est ut foras nobis loqueretur. sed totus est desiderabilis. id est deus & homo. quia non solum secundum diuinitatem. sed etiam secundum humanitatem ab ipso initio conceptionis usque ad triumphum passionis. resurrectionis. ascensionis. est in omnibus desiderabilis. Talis est dilectus mater. & ipse est amicus mater filiae ierusalem. quasi dicat. O ecclesie filie filiae ecclesiae ierusalem. si uultis Christum diligere & ab eo diligi. necesse est ut tale cum quale dixi intelligatis & diligatis. Haec allegoria specialiter aduenit. tropologia autem quae sequitur magis membris eius congruit. **X**pus est caput ecclesiae. quia sicut acapite omnia membra reguntur. sic omnes electi a Christo reguntur. Quod caput est aurum optimum. id est obratum. quia sicut illo auro alia metalla deaurata auri fulgore induunt. sic omnes a nomine

xpiani dicti in regno ei' ut sol fulgebunt. Come ei' sic elate pal-
 marū. Palma dr uictoria. Est autē palma arbor inferi' angusta. supi'
 lata. & significat uitā iustoz q' partā & angustā uia. i. p'ciūna
 & uigilias & alia corpis aspa ad latitudinē caritatis ambulans.
 ut ad uictoriā certaminis pueniant. Ulate palmarū s' idē qd' &
 spatulo rami p'ductiores semp ad creelsa tendentes. q' uirorē
 nunq' amittunt q' diu in palma s' p'esi v' mox arseunt. Come
 g' illi' capitis s' fideles. ad celestia p' uictoriā uirtutū tendentes.
 qui uirorē fidi nūq' amittunt. q' diu partā uia ad uitā p'gunt.
 ab hac deuiantes mox auita arseunt. Aliq' dicunt elatas palmarū
 cē speciē arboris aromaticē. q' latini abietē t' spatā uocant. Hā
 g'ec abies elates dr' & significat scōs ad supna tendentes. Et h'ec
 come s' nigre q' si coruus. i. ita despecti s' in mundo sic. x' fuit.
 Coruus significat peccatores. Xpē dr' coruus. q' in peccatores
 ē reputatus a dicentib'. Hos sem' q' hō hic peccator ē. Et iterū.
 Si hic n' cēt malefactor. n' t' didissem' eū. Come nigre s' ut hic
 coruus. q' fideles ita despecti s' ab impiis. ut iudeis xpē. quib'
 dictū ē. Hi malefici & seductores s'. Coruus etiā pullos s' dissimi-
 les n' pasent' & xpē xpianos s' dissimiles abiect. **O**culi ei' sic
 columbe. sup' riuulos agrū. hoc ē sapientes eū corde intuen-
 tes. & p' quos alii eū intuent'. Hi s' ut colube simplices inuixi
 sup' sp'ras diuino spū fluentes. Que colube lacte s' lote. i. dulci
 doctna atrenis mundate. & resident iuxta fluentia plenissi-
 ma. i. morant' iuxta dona sp'e sc'i habundantissima. Riuus s'
 sp'te uetis testamti. fluentia plenissima copiosa & exubans
 eu'glu doctna. Solent colube iuxta reside' fluentia. ut uolatū
 auuū maqua p' umbrā uideant. & sic ungues uctant. sic sc'i
 in septis fraudes demonū p' spiciunt. & ex deceptione quam
 attendunt. quasi ex umbra hostē agnoseunt. & fugiunt. Que

fluenta plenissima dicuntur quia de quibus eumque; ciliu in septa querit
pillam ad plenum inuenit. **G**ene illi artole sic aromatum. hoc est p
lati pudibundi. quos pudet turpia audire. nec diu facie. que habent in
se gmina multarum uirtutum. que artole sunt esse apignitaris. hoc est pagi
ne uirtutum sunt septe ab apulis. uel quibuslibet precedentibus patribus. Labia eius
lilia stillantia myrram primam. Myrra prima est optima. et intelligit
mors christi. que fuit optima. que totius mundi redemptio. Labia christi sunt apien
tes uoluntate eius. que sunt ut lilia uirtutibus candidi. que lilia sunt stillantia
myrram primam. id est ipsi sunt docentes uerbo et exemplo amaritudinem mor
tis christi. **M**an illi tornatiles auree. hoc est bona operantes sunt irreprehensi
biles. coram hominibus ut aurum lucentes. que man plene sunt iacine
tis. quia sola spe et desiderio celestium sunt laborantes. **I**acinetus quippe
est lapis aereus uel uiridis coloris. et cum aura mutatur et sancti in uirtu
tibus uirentes et celestia appetentes. et mores pretemporibus mutan
tes. Venit eius eburneus. distinetur saphyris. Venit christus habentes uxo
res tanquam non habentes. fide castitatis coniugibus seruantes. Clesans
namque eius os est ebur. castum est animal et admodum frigide nature. ut super
os eius. id est super ebur posito quocumque pannum. et super pannum posita
pruna extinguitur pruna illeso pannum. Et os eternum claudit
corpus eius. unde dicitur in uulnerabile. Significat autem sanctos et castos.
a telis diaboli in uulnerabiles. Saphyrus est lapis. speciem sereni
eeli habens. Venit quod christus distinetur saphyris. quando coniugati in
tenti sunt celestibus disciplinis. Crura illi colupne marmoree. hoc
sunt illi que rebus suis religiosos sustentant. qui ut colupne marmoree
sunt recta inscientia. et infrangibiles a uicis. que fundate sunt super ba
ses aureas. id est super fide patrum et apostolorum. per omnia caritate luces
tes. Species eius ut libani. quod sunt uirgines. mundicia. uite albe. casti
tate candida. ut cedri operibus odorifere. butte illi suauissimum.
hoc est uerba emittentes doctrine sunt suauissimi. **E**t est totus desiderabilis

Natam eboris.

lis. sel. in se & in omib' m'bris suis amabilis. **T**alis ut dixi e dilect' m's in se & in m'bris suis. & iste e amie' m's. q'a he' solu amo & amor ab eo. & uos amate cu' o' filie ierlm. i. eecl'e pac'e in celis uisite. **N**otandu qd' sic. x. ordines elcetoz. p. x. m'bra corpis. i. p. caput & comas & ecta desc'ebunt. ita uirtutes eoz p. x. res. i. p. auru' & palmas & ectas ex p' munt. q' denario uite remunerabunt. q' & anagoge assignantur.

Prim' ordo e p'latoz q' p' cap' notant. cui' opa ut auru' fulget. q'a sapi entia & caritate splendet. Qd' auru' e optimu'. q'a caritas & sapien tia omib; uirtutib; sup' eminent. Sed's e' subditoz. i. obedientium. q' p' comas ex p'mit. cui' actio palme ut coruo assimilata. q'a studio bone actionis ut palma uiret. t'bulatione ut coruus mundo sor det. Ierei' ordo e' doctoz. qui p' oculos figurat. cui' opa columbis ut riuus comparant. quia simpliciter uiuunt & doctrina fluunt. Quart' ordo e' re ligiosoz q' p' genas demonstrat. cui' act' s' ut aromata. q'a redolent uita & fama. Quint' ordo e' magistroz q' p' labia designat. q' lilis & myrre adequat. q' p'minet cordis mundicia & carnis mortificatione. Sext' ordo e' militu' eecl'am armis defendentiu'. q' p' man' ostendit. cui' opa auro ut iacincto assignant. q'a t'pe pacis puritate. t'pe belli discretione decorat. Septim' ordo conuugatoz q' p' uentre' intelligit. q' e' boni & saphyro similis sebit. q'a pudore & celesti desidio in signit. Octauus ordo e' agcolaz q' p' perura notant. q' colupnis & marmori co'parat. q' rectitudine & stabilitate bone uite fulcit. Non' ordo e' uirginu'. q' p' specie'. i. pulc'itudine ex p'mit. qui libano ut cedro adequat. quia & candore castitatis. & odore actionis ad ornat. Decim' ordo e' et'antiu' ut orantiu'. q' p' gutt' ostendit. qui suauitati assimilata. q'a munda uita & sca' oratio suauitas do' co' pbat.

Et nemin'e moueat qd' ide' sensus septe' ne' illis ne' aliis ascribit. q'a p' hoc maxime unitas eecl'e commendat. cu' ne' de p'

10 ordines ang'loz.

latis ad subditos. nē de subditis ad p̄latos. v̄l ad alios transfertur.

Preterea notandum qd̄ sup̄i in laude ecclē in p̄secutioē militanti. vii. ordines electoy. p̄. vii. m̄bra corp̄is scribunt. huic v̄ ecclē in pace degenti. x. p̄scripti ordines assignant. q̄a & illa. vii. donis sp̄s sc̄i armata cont̄ p̄secutores pugnauit. & ista. x. p̄ceptis legis armata. c̄tra uicia p̄denario uite dimicat.

Postq̄ sponsa filiab̄ ierl̄m q̄litate dilecti exposuit. chorus filiar̄ ierl̄m respondit. Quo abiit dilect̄ tuus opuleherrima mulierū. Similitudo ē ac̄sodalibus q̄ sollicite dilectū eū amica q̄runt. filie ierl̄m s̄ ecclē t̄ anime i p̄fectoy. ierl̄m v̄ ecclā p̄fectoy. Ecclē dicte s̄ mulieres. q̄a parui filios sp̄ales. Pulchra ē q̄ caret labe heresis. pulchor̄ q̄ floret studio bone actionis. pulcherrima q̄ fulget instantia p̄dicationis.

Oieunt q̄ in p̄fecti ad p̄fectos. carnales ad sp̄ales. ac̄ti ui ad c̄templatiuos. subditi ad p̄latos. indocti ad doctos. Quo abiit dilect̄ tuus opuleherrima mulierū. Quo declinauit dilect̄ tuus. Quasi dicant. O ecclā sp̄aliū. fide & ope q̄ maxime d̄o placens. int̄ eccl̄as sp̄ales partus edentes. doce nos q̄m̄ querat̄ absentē quasi quē p̄dicat̄ ubiq; p̄sentē. & p̄sent̄ ē qualit̄ sit uidend̄. & si absens ē q̄lit̄ sit inueniend̄. & queremus eū teū. fide & deuotione. Aliud ē declinare. aliud abire.

Ille abiit qui in longinquū uadit. ille v̄ declinat. qui estum de uitans in proximū locū in umbrā secedit. X̄p̄e corporalit̄ abiit. eū uidentib; discipulis celos ascend̄. Sp̄alit̄ v̄ declinauit. eum de synagoga in ecclā p̄grām uenit. Hic uidend̄ ē credendo. s; inueniend̄ bene uiuendo. Cū sc̄ptū sit celū & t̄rā ego impleo. querit̄ q̄m̄ d̄s dicat̄ abire v̄l adire. **S**ciendū qd̄ tres mot̄s. un̄ localis & temporalis. q̄ pp̄rie ē corp̄is. qd̄ de loco ad locū per temp̄ mouet̄. al̄t̄ ē temporalis & n̄ localis. q̄ pp̄rie ē sp̄e. q̄ p̄tempus & n̄ p̄locū mouet̄. cogitando p̄terita t̄ futura. t̄ mouet̄ inuam

H. Historia.

H. iii. motus.

72.
vl' amorē tēi ē nec localis nec temporalis s; etn. q' ppe ē di' eū mouet
uolendo ad id faciendū. qd' etnalit' statuit fiendū. Dr' g' d's abire.
eū indignis grām subtrahit. dr' v' adire eū grām suā largit' his q's
dignos grā sua fecerit. & ibi nō sit mutatio loci t' tēpis. Itē querit' eū
d's ubiq; sit tot' quom' dicat' eē tot' alieubi. **Q**d' enī ē totū alieu-
bi. illi' pars nulla ē alibi. Omne quippe qd' loco etinet. t' b' dim' sionib;
scil' longitudine. latitudine. altitudine. p' spaciū distendit'. & vi-
circūstantis uidet' sup' & infra & dext' & sinistra. ante & ret'. circum-
sēbit'. S; omis dim' sio & circūscriptio longe adō remouet'. q' sp'c' eē
sēbit'. Sciendū v' qd' trib' modis dicim' eē. Omne q' ppe qd' ē. aut ē in
loco localit'. aut in loco illocalit'. aut ext' locū illocalit'. **I**n loco
localit' ē corp'. q' locū sua mole occupat. & aliud eodē tēpe ibi nō
sinit eē ubi illud ē. Verbi grā. Vinū in utre totū spaciū interius
occupat. & acetū nō pot' infundi. nō uinū effundat'. In loco autē
illocalit' ē aīa in corpe. q' nullū locū ibi occupat. s; illud illoca-
lit' uiuificat & sensificat. & nō ē op' ut recedat dans locum ei bol'
potui ut intēant. Extra locū v' illocalit' ē d's. in se ipso simplicit'
oā loca etinens equalit'. & omā tempa circūcludens p'sentialit'.
Igit' ubiq; ē totus. q'a ē substantia. & ratio. et causa. loc'. spaciū. & t'
min' omiū. **R**espondit sponsa fili ab' ierlm'. s'el ordo in ecclesia
docentiū ordini discentiū. **D**ilect' m's de synagoga descend'
p' grām in me ecclesiam hortū suū. q' fluentis euangliū irrigata p'
fero g'mina uirtutū. & uenit ad arcola aromatis. i. ad ectum
spaliū ubi ē collectio bonoz opū. ut pascat' in hortis. hoc ē delecte-
tē de bonis opib' in ecclesiis fide. & ope. fructiferis. t' in claustris florib'
uirtutū odoriferis. & lilia colligat. i. opa castoz in unitatē fidi c'
greget'. & in uirtutib; candidos anglis associet. In me horto suo nō ex-
tra ē querendus & p'cipue in arcolis aromatiū. & in hortis. i. in clau-
stris. in euentu spaliū. quia ego dilecto meo sub audis p'paro locū

H. Historia.

in me manendi humilitate & castitate. & dilectio me preparat in locum
apud se receptionis quae patet in liliis. i. delectat in sancta desideria
castarum mentium. ibi est inueniendus. **C**aela est hortus. x. a similia.
quae sicut hortus profert varios germinum flores. ita caela profert diuos
uirtutum sectatores. In hoc hortum descendit dilectio eius in caela fidelibus
promissam est descendit. aut dona spiritus sancti largiendo. aut peccata remit-
tendo. aut peccata tribuendo. Arcola est terra in horto equis latibus. hinc
inde composita sollerti fossatorio creberrime reusata. superfluis gra-
minibus expurgata. & intelligitur claustralis uita. confessione & pe-
nitentia auicinis purgata. regularibus disciplinis semini ubi dei &
uirtutibus adaptata. in qua crescunt uirtutum aromata. quorum odore
delectat. x. Est etiam arcola fidelis anima penitentia purgata.
studio religionis planata. de qua redolent bonorum operum aromata.
quibus patet sponsus. Sponsa cum filiabus ierusalem dilectum diu quae situm
in horto aromata & lilia colligentem reperit. quia caela christum magno
desiderio in scripturis quae situm in euentu spiritualium studia castorum ad-
bante inuenit. quae ipse haec laude excipit. **P**ulehra es amica mea.
suauis & decora sicut ierusalem. tribilis ut castrorum acies ordinata. Hoc est.
O amica mea cupiens scire secreta mea. tu pulchra es uoluntate
& desiderio quae me quae situm. & suauis uoce. qua alios ad quae situm mutuis
collocationibus excitas. & decora. quae bonorum operum exempla praebes. sicut
hierusalem. i. primitiua caela existens sub apostolis hierusalem. i. sicut caela facta
quae non est in caelesti hierusalem. tribilis demonibus & hereticis i. falsis
scribis. euersione & disputatione. ut castrorum acies ordinata. extra
hostes armorum instructione. **A**cies est equiuocum. acies oculorum
est pupilla oculi. acies armorum est acumen gladii. acies castrorum est agmen
militum. Caela est distincta tribus ordinibus. quod sunt doctores. conti-
nentes. coniugati. qui per noe. daniel. & iob sunt praesignati. ex quibus
noe arcem rexit in mundis. daniel continens fuit in aula regis.

¶ Quid sit acies.

iob curā gessit coniugis. Qui etiā in euagio notant. ubi duo in agro.
 qd s̄ doctores. duo in lecto. qd s̄ continentēs. duo in molendino. qd s̄
 coniugati scribunt. In his singulis s̄ acies uirtutū armis instructe. in
 castris dñi scilicet in caelis uel in claustris etiā agmina uiciorū ordinate.
 cū doctores hereticos l̄ demones disputando impugnant. continentēs
 sobrie uiuendo etiā in pudicos dimicant. pugnant. coniugati fi
 de coniugali & elemosinis tela luxurie deiciunt. Quae acies sic instrue
 te s̄ terribiles. q̄a uite iustorū uidentur male uiuentib; horribiles.
 Graues s̄ etiā eis etiā ad uidentū. & horrent cōsilia eorū ad audien
 dū. Similitudo ē amilitib; q̄ semp s̄ in castris parati ad resistendū
 hostib;. Castra romanorū terribilia erant. q̄ totū mundū p̄mebant.
 s̄ sua uia n̄ erant. q̄ uerā pacē n̄ habebant. In ecclā autē nec terror
 sua uirtute nec sua uirtute aufert t̄rorē. q̄ in t̄ra celestē uitā agit. &
 barbaros diuisarū nationū animos ad suū ritū t̄he satagit. Phoe
 qd̄ diē sponsus pulchra est amica mea. notat qd̄ regina regio orna
 tu ad regē uenerit. Phoe uero qd̄ diē terribilis ut castrorū acies ordina
 ta. intelligit qd̄ armata multitudo comitata aduenit. q̄ppe
 que cū amantā & aquilone pugnat inuit. adhuc etiā guttas nocti
 pugnatā arma n̄ deposuit. Designat autē qd̄ ecclā q̄ p̄secutiones
 patientia deuicit. hereses sapientia superauit. ornatū uirtutum
 in pace induit. s̄ tam armis sp̄alib; iugit̄ in uigilat. q̄b; falsis fr̄ib;
 resistat. **C**ū autē sponsa in uenti dilecti pulchritudine in sa
 ciabilit̄ intueret. & claritatē decoris ei stupefacta miraret. dicit
 ei sponsus. Auerte oculos tuos a me. q̄a ipsi me auolare fecerunt.
 Quasi dicat. Noli me intantū uerba intueri. q̄ in aula ibo. & ibi
 aspectū meū t̄ totū fruendū p̄bebo. Scilicet cū ecclā tota intentio
 ne dilectū in scriptis querit. & eū partim in creatis inuenit ei mirā
 sapientiā in generib; & speciebus rerū stupefacta mirat. & hanc
 p̄fecte magno desiderio cognoscere cognat. s̄ ei dicit. auerte oculos tuos

¶. iii. ordinis ecclē.

¶ Hystoria.

¶ oculi ecclē intentio.

ame .i. intelligentiā & intentionē oculos cordis auerte a me a dita
te quia ipsi me auolare fecerunt hoc ē ipsi ocli cordis tui uident.
inquantū omne humanū & anglicū intellectū excedā. **Q**uasi
dicat Sufficiat tibi quod me ex parte uides in septa & inuisibili cāta
& nequeras me ex toto in hac uita uide. quod nō potis p̄ tua fragilitate
nec quāsi hoc ē sequi in uia quod tibi dabit in p̄ta p̄ te me totū uidebi
cū ad me in uia p̄ ueneris. Similitudo ē ab aq̄la. quā in alto uix ui
detur. s; alii uolans nō uidet. Ita d̄s cū aliquantulū in cōtemplatione
cernit subito ex oculis cordis eripit & omne intellectū longe trans
cende p̄ pendit. Oculos cordis in d̄m figit qui trinitatē in p̄sonis
& unitatē atq; equalitatē in cōtinentia d̄itatis p̄fecte cognoscere
querit. S; ipse ab oculis cernentis euolat. dū s̄ in cōp̄hensibile cer
nit quod uide desiderat. Oculos q̄ ab eo uittit & ad creatam hos flec
tit dū h̄c in opib; creatis cōtemplari satagit. quē in cōtinentia sui uide
nō potuit. Non solū oculos tuos a uerte a me s; etiā capillos tuos a me
cōhibe. **C**apilli s̄ subtiles cogitationes. quā ascendit multipli
ces sic grex caprarū ascendit ad rupes. & hoc de galaad .i. de x̄ q̄
ē aceruus testimonii .i. fortitudo m̄m. Cogitant etiā quidā
de x̄ q̄m de massa peccate absq; peccato potuerit cēpi. quom̄
absq; uero de sola uirgine nasei. quom̄ in passibilis pati & immor
talis potuit mori. & inde ascendit cogitationes ad d̄itātē cum
cogitant quom̄ x̄ sit imago d̄i inuisibilis pat̄ equalis. quom̄ sit d̄i
sapientia d̄i uirtus. & quom̄ oīa p̄ ipsū facta sint. & quom̄ oīa uerbo
uirtutis sue cōtineat. Has cogitationes quāsi capillos constringe &
altiora te ne quesieris. que hic ad plenū cognoscere nō poteris.
Dentes etiā tuos a me absconde. quāsi sic greges ouium. que ascende
runt de lauacro. Dentes s̄ acuta sensus. qui cibos sepiē exponendo
comminuunt. Greges ouium de lauacro ascendentes. s̄ fideles
de baptismo uenientes qui alios lacte doctrine reficiunt. uel

Capilli cogitationes.

Dentes sensus.

74
bonis exemplis uestiunt. Tonsē uō oues. s̄ illi q̄ oīa p̄x̄ reliquerunt.
Quasi dentes exerunt. q̄ in exponendis s̄ptis sensus acuiunt.
uolentes seire qualiter in gl̄a positi sint q̄ baptizati innocētē.
hie ut oues uixer̄ ut omnia p̄x̄ reliquerunt. Dentes v̄ abscondit.
dū sensus ab hac intentione retrahunt. & hec in hac uita inef-
fabilia eē p̄pendunt. Genas tuas quoq; auitē amē. q̄ s̄ sic cortex
mali punice. **G**ene puniceis malis cōparatē s̄ sententię de
m̄rib; rubedine plene. que diligent̄ inuestigant. qualiter se
m̄res in illa uita habeant. Has genas auertunt. dū om̄s senten-
tię de talib; succūbunt. q̄ homini in hac uita incognoscibilia
s̄. Hec om̄a ad illos dicta s̄ q̄ nimio desidio statū futūre uite in-
quirunt. s̄; in m̄sitate illi p̄ssi. a conatu suo deficiunt. S; hec
anagogice dicta. allegorice etiā s̄ dicenda. **A**nagogē respi-
cit ad uniuersalē eccl̄am. allegoria uō p̄tinet ad ordines eccl̄e. Per
capillos q̄ & dentes & genas designant̄ tres ordines in eccl̄a. uel
tres acies cont̄ hostes ordinate. p̄ capras uō. & oues. & mala puni-
ca. expr̄munt̄ uirtutes eorū. Rex itaq; laudauit reginā. laudauit
& agmina ei. q̄ x̄ app̄bat uirtutes eccl̄e. app̄bat & opa m̄broꝝ
ei dicens. Capilli tui sic greges caprarū. q̄ ascender̄ de galaad.
Capilli eccl̄e s̄ eiugati. qui ei p̄ fide adherent. ut capita capilli.
Qui ut grex caprarū ad galaad ascendit. dū p̄ opa m̄ie. ad x̄pm
tendit. Galaad q̄ppe dr̄ aceruus testimoniu. & significat x̄pm
in q̄ testes ei. i. m̄res coaceruant̄. De hoc monte capre apparent.
dū fideles exemplo x̄i aspa mundi subeunt. p̄ que ut capre ad
alta celoy scandit. **D**entes tui sic greges ouiu. que ascender̄
de lauacro. Dentes eccl̄e s̄ doctores qui cibo sacre s̄ptē ceteris.
& in corp̄ eccl̄e mittunt. Hi s̄ sic greges ouiu. quia innocētē
uiuunt. & p̄ximos lacte doctine nutriunt & eos bonis exēplis
uestiunt. Que oues ascender̄ de lauacro. ut tondent̄. ita isti

R Gene sententię.

de baptisate loti a peccatis ascendit ad uirtutes. & relinquit terrena
ut nudi x sequantur. Et hec sunt oues omnes gemellis fetibus. quia docto
res pleni sunt opibus. gemine caritatis. & non est sterilis in eis ouibus. quia
nullus est in doctoribus. uacuis ab omni opibus. Sic cortex mali pu
nici gene tue. Gene ecclesie sunt continentis. peccare erubescens.
que sunt sic cortex mali punici nimium rubicundi. quia non solum de
proprie casti erubescunt. sed etiam de peccatis alienis. Ita apparet
exteri coram hominibus. absque occultis tuis. id est absque caritate que
latet coram me interi. **P**ostquam rex acies armatas laudauit. in
laude regine prupit dies. Sexaginta sunt regine. & lxxx. ecubi
ne. & adolescentularum non est numerus. Una est columba mea. p
fecta mea. una est mater sue. electa genitricis sue. Salemon rex
sapientissimus & ditissimus. erat amator mulierum feruentissimus.
Hic habuit cecis. reginas. & cecis ecubinas. inter quas reginas
erant ut creditur lx. nobiliores & alius digniores. quas ad com
parationem aliarum solas uocat reginas. quas & hic mysterii gratia in
troducunt. & inter ecubinas. lxxx. alius digniores & gratie & gratia.
quas solas huius significationis gratia ponit. Porro inter reginas erat
una alius prestantior. & generositate & dignitate quam regina regi
narum dicebatur. que filia pharaonis non inegre fuisse putatur.
quam & hic ad litteram laudare edicit. Hanc coronatam prece
dentem regine ecubine & filie laudauerunt dicentes. **Q**ue est ista
que progreditur quasi aurora consurgens. pulchra ut luna electa
ut sol. terribilis ut castrorum acies ordinata. Per hoc intelligi
tur cum multitudine armorum & armatorum precessisse. Trecenti
enim leguntur cum aureis scutis regem & reginam semper precessisse. &
superius scribuntur. lx. fortes armati lectum salemonis custodisse.
His omissis allegoria ad medium deducatur. Dauid qui semper
fuit in bellis. expressit figuram x. hic precesla pugnantis. sile

mon u' q' semp fuit inquiete pacis. gressit figurā x' in celis reg-
 nantis. Qui templū fēe in quo reginā austru recepit. quia x' domū
 in celo p'parat. in q' celam recipiat. Salemon qd' sonat pacificus.
 ē x' pat' futuri selū princeps pacis. & pacis n'ert finis. Salemon
 trat amator multarū mulierū. & x'p'e ē amator multarū ani-
 marū. Hic hab' Lx. reginas. & Lxxx. cūbinas. hoc ē omīs aiās
 p'fectoz in cōtemplatiua uita & omīs aiās in p'fectoz in actiua
 uita. Hi quippe duo numeri p' mysterio ponunt' in hoc can-
 tico. quoz un' ē p'fect' & ali' ē in p'fectus. & significat p'fectos &
 in p'fectos in ecclā. **S**exagenari' & enū p'fect' ē q' cōstat suis
 partib; ut supi' dictū ē & significat p'fectos. octogenari' uero
 ē in p'fect' q' n' cōplet' suis partib; & idō significat in p'fectos.
 Sexagenari' quoq; p' senariū & denariū multiplicat'. quia series
 x. aut decies. vi. fiunt Lx. Qui numerus significat os qui p'fecti s'
 in. vi. opib; euglii. & in. x. p'ceptis legis. **H**oy aīc dicuntur
 regine q' sponsū x' p'celestib' diligt' & he regni coheredes erunt.
 Octogenari' aīc numerus. p' octonariū & denariū multiplicat'.
 q' a octies. x. l. & decies octo fiunt. Lxxx. Qui numerus designat
 carnales. decalogū legis p'pt' seculares dignitates & diuicias mun-
 di obseruantes. que in. iiii. plagis mundi & in. iiii. elementis ē
 tinent'. Et idō hoy aīc dicunt' cūbine. q' a sponsū n' p' regno dili-
 gunt. s; ei p'tēpalib; seruiunt. Adolescentule s' aīc p' totum
 mundū in x' renate adhuc in fide rudes. & lacte doctrine egen-
 tes. Harū n' ē numerus apud homines. ut reginarū 7 cūbinarū.
 quia soli dō cognit' ē numer' electoz. in supna felicitate locan-
 d'. Vt idō adolescentularū n' ē numer' q' in num'io reginarū & cū-
 binarū n' cōputant'. q' sacramtis sponsi n' renouant'. Cas dē uocat
 adolescentulas quas supi' filias syon l' ierlm nominauit. que
 cū regina nē ad regē uener' & cū rege laudib; eā extulerunt

¶ Sexaginta p'fecto.
 & septuaginta in p'fec-
 tos significat.

De qua subdit. **U**na est columba mea perfecta mea. Quid est dicere.
Diuersi sunt quidem ordines electorum ex quibus quidam regine quidam dicunt
concube quidam adolescentule; licet tot sint regine in spiritualibus &
tot concubine in carnalibus; tot adolescentule in paruulis; tam
ex his omnibus est una catholica ecclesia que est reginarum regina; columba
mea. quia vii. donis spiritus sancti per me plena; perfecta mea. quia per me omnibus
virtutibus; omnibus; carismatibus; in omnibus; ordinibus; suis repleta. & ideo est
una sub audis heres matris sue celestis ierusalem. & una electa genitricis
sue gratie que de mundo elegit eam. & supernis ciuibus sociavit. Verbi gratia.
Regine sunt principales ecclesie ut hierosolimitana & antiochena & alie
similes ei alias regentes. romana uero ecclesia que est mater ecclesiarum.
est regina reginarum. adolescentule autem sunt ecclesie in uillis constitute prin-
cipalibus; subdite. Porro concubine sunt ecclesie hereticorum scismaticorum
falsorum fratrum. qui sponsum patris tantum colunt. & hic mercedem
recipiunt. Uiderunt illa filie & beatissimam predicauerunt. Que superius
dicte sunt adolescentule quia in christo renouate nunc dicuntur filie. quia
heredes erunt matris ecclesie. He reginam uiderunt quia ecclesiam in cunctis
ordinibus; donis christi repletam & uirtutibus; ornatam respexerunt. & ideo bea-
tissimam predicauerunt. quia propter tot gratiarum munera ad eternam beatitudi-
nem eam uocari audierunt. Beata erat ecclesia quando de ydolatria ad
fide christi uocata. beatior. quando uariis donis spiritus sancti est ditata.
beatissima erit quando in summa beatitudine angelis associata
deum uidebit. Regine etiam & concubine hoc est spirituales & carnales.
mirando & predicando magnalia dei laudauerunt eam dicentes.
Que est ista que progreditur quasi aurora e surgens. id est que gloriosa est ista tot
uirtutibus; tot donis glorificata. que ex omnibus; partibus; mundi &
ope & predicatioe ad christum progreditur quasi aurora e surgens sub
apostolis. Sic enim aurora surgens tenebras noctis de pellit. solem
mundo inducit. sic ecclesia nascentes. tenebras ignorantie repu-

lit. & solē iusticie mundo dictis & exemplis induxit. **P**ulchra
 ut luna sub persecutorib; quia auero sole illustrata. noctē seli eu-
 glica luce p. fudit. Electa ut sol in pace sub religiosis. q. imaginē
 ueri solis in se representat. ambulans in omni iusticia & scitāte &
 ueritate. Et in his omib; tribilis ut castrorū acies ordinata. quia
 in omib; ordinib; suis & in omib; tēpib; erat p. munita sp. alib; ar-
 mis. ut nulla adūsitāte posset cohiberi. qn in se p. monstraret
 pulchritudinē lune in nocte laboriose actionis. & solis imagi-
 nē in spe retributionis. **A**lter. Caela erat aurora ante legē. luna
 sub lege. sol sub euglio. acies castrorū sub antix. **H**ec etiā erat
 aurora in philosophis. luna in seli dignitatib;. sol in sapientib;. **S**imilit̄ ē ipsa aurora in cūgatis. luna in cētinentib;. sol in doc-
 torib;. acies ordinata in omib;. Sic ē nihilomin' aurora in pue-
 ris. luna in iuuenib;. sol in senib;. acies castrorū in singlis. cont̄
 demones & hereticos & falsos fīs. Querit̄ cur totiens in hoc can-
 tico amantiū int̄ducant̄ castra pugnantiū. Hoc idō fit. q̄a
 sic milites pacta milicia sponsas ducunt. ita fideles anime
 p. miliciā hui' uite sponsi sui x. amplexus ad eunt. & huma-
 na nat̄a de paradiso cepulsa toto tempe hui' uite pugnan-
 do laborat ut ornatū suū recipiat. q̄ coronā regni p. missam
 p. cipiat. Post sudorē q̄ppe certaminis dabit̄ corona laudis.

Et hoc summope notandū. qd̄ duodecies a sponso l. a sponsa ē
 pugnatū. Sexies ante aduentū. x. & iterū sexies series p. ipsi
 aduentū. **P**rimū bellū fuit in aula int̄ tyrannū & impa-
 torē & int̄ utriq; p. neipes & potestates. quando tyrannus
 impiū inuasit. & similis altissimo cē uoluit. In hoc bello
 regina seli anglica nat̄a tyranno diabolo cēsensit. & cū ipso
 cēnū exiliū subit. Nā uict' a rege dō cū omib; suis de aula
 celi cecidit. & carceris inferni suppliciu subit. Sedm bellū

Nov. bella.

fuit sub gygantib; int̄ filios dī & int̄ filias hominū. i. int̄ postōs
abel & p̄geniē cain. qđ ceptū ē ababel & cain. & t̄minatū ē dilu
uio. In hoc bello signifer sponse abel cecidit. s; uictor: coronā
tam̄ p̄meruit. Terciū bellū fuit sub edificatorib; turris inter
liberos & seruos. qđ cepit asem & cham. & finitū ē in diuisione
linguay. Quartū fuit sub patarchis int̄ circūcisoy & int̄ circū
cisos qđ cepit ab abraha & pharaone. & t̄minū habuit in sub
mersione exercitus pharaonis in mari rubro. In hoc bello p̄secu
tus ē hismahel. ysaac. laban. iacob. fr̄s ioseph. egypti filios isrl.
Quintū fuit sub data lege int̄ dī cultores & gentiles. qđ ceptū ē
aiosue & amalech. & finitū ē sub pacifico regno salemonis.
Sextū fuit sub regib; t̄pphis int̄ filios & israhelitas t̄int̄ baby
lonios & iudeos. qđ cepit a roboā & ieroboā. & finitū ē sub au
gusto tēpe pacis. In hoc bello om̄s duces p̄mitiue ecclē scil
pphe cecider̄. & tam̄ palmas uictorie receperunt. Sub gr̄a ū
p̄mū bellū fuit int̄ sponsū & adulterū. uidel̄ int̄ x̄ & diabo
lū. qđ ceptū ē ab herode & pueris. & finitū ē in destructioē
ydolatric & uocatione gentiū. In hoc bello sponsus cū ad
ultō duellū mitt. q̄ndo cū in die belli. i. in parasceue cuspi
de crucis t̄nfixit. moxq; duces exercit̄ sui misit q̄ ciuitates
in ite atyranno possessas cū pplo receperit. q̄a ap̄los p̄orbe
misit. q̄ uicos. castella. ciuitates a diabolo p̄ydolatā obsessas.
ad fidē ueri regis x̄ reuocarent. Sed in bellū fuit sub p̄secu
torib; int̄ x̄anos & paganos. qđ cepit ap̄et & nerone t̄symo
ne mago. & finē habuit sub c̄stantino. In hoc bello signifer
regine stephan̄ cecidit. om̄sq; duces ei scil̄ apli corruerunt.
nec n̄ oīs exercitus m̄m̄ subeubuit. & coronā uite p̄meruit.
Terciū bellū fuit sub c̄fessorib; int̄ hereticos & catholicos. qđ
cepit ab arrio & alexandro ep̄o. & finitū ē in c̄stantinopoli.

tano cecilio. In hoc bello athanasius ieronimus augustinus & alii qui
 plures clari fuerunt qui milites & armis perclaris instruxerunt. Quartum
 bellum nunc geritur sub religionis inter ueros & falsos fratres. quod cepit quidem
 aiuda & petro. sed maxime inualuit quando claustralis religio
 instituta cepit finire. autem sub antix l' poti in fine mundi. Quintum
 bellum erit sub antix quod incipiet a predicacione helye & enoch.
 & in morte antix finietur. In hoc bello corruent duces regine
 helyas & enoch. & omnis exercitus matris & ipse dux & caput malorum
 antix. Tunc sunamitis regine austri confederabitur & mandragora
 eis associabitur. Sextum bellum erit inter regem glorie & regem superbie inter
 angelos & homines. In hoc bello rex christi cum uniuerso exercitu an
 gelorum adueniens. hanc baby-loniã ciuitatem diaboli comburet
 ipsum hostem cum omnibus suis in stagnum ignis & sulphuris precipitabit.
 & sponsam suam glorie & honore pacto bello coronabit & in thala
 mo glorie collocabit. sibi quoque copulabit. quia se ipsum ei tale qualis

XPOSITIO PRECEDENS RETVLT REGINAM AVS
TRI TRIA BELLA PEORONA GESSISSE. UNŪ ETIA AMANĀ ALIUD
CONT AQUILONĒ. TENŪ CONT GUTTAS NOCTIŪ. AC UETRICĒ AD
REGĒ CORONANDĀ UENISSE. & INCOMITATU LX. REGINAS & LXXX. CEBU
BINAS. & INNUMERAS ADOLESCENTULAS HABUISSE. HANEQ; A REGE FAUO
RABILĒ SUSCEPTĀ FUISSE. QUE DE CASTRIS ACIES ORDINATAS PDUXIT.
IN SIGNIA BELLI SEIL. AURORĀ. LUNĀ. & SOLĒ PTULIT. IPSA CŪ UNIŪSO
COMITATU SUO TUMPHATURA PECESSIT. **P**ORRO UEXILLŪ AURORĒ
SANGUINEO COLORE ACIĒ MĪRM PECESSIT. QUE ETIA AGMĒ PSECUTORŪ
INIT CERTAM. QUORŪ DUX AMANA FUT. UEXILLŪ AŪ LUNE CANDIDO
SPLENDORE ACIĒ CFESSORŪ PĪBAT. QĒ ET AGMĒ HERETICORŪ SE ARMAUERAT.
QUORŪ PNEEPS AQUILO FUERAT. UEXILLŪ Ū SOLIS IGNEO FULGORE ACIĒ
SAPIENTŪ ANTE CESSIT. QĒ ARMA ET AGMĒ FALSOY FRĪM QĒ GUTTE NOCTIŪ
DICUNT SUMPST. SEQUENS AŪ EXPOSITIO REFERT NOUĀ SPONSĀ
DE OCCIDENTE ADUENISSE. & HANE REGĒ MAGNIFICE SUSCEPISSE.
REGINA NĀQ; AUSTRI CŪ SUIS TRIUMPHANTE & CŪ REGE TPUDIANTE
ECCE PARANYMPHI HELYAS & ENOCH SUNAMITĒ IN QDRIGA AMINA
DAB CŪ MULTIS MILIB; ADDUCT. QĒ REGINE & CEBUBINE NEC NON &
ADOLESCENTULE CŪ IPSA REGINA OMNIŪ MAXIMO PLAUSU EXEPI
UNT. & IN HORTŪ NUCŪ CŪ MAGNO IŪBILŪ REGI ADDUCT. DE CŪ
ADUENTU REX EXHYLARATUR. & HOE CARMĒ EI MODULATUR.

DESCENDI IN HORTŪ NUCŪ UT UIDĒ POMA CŪALLIŪ. & CETA. POSTQ; ENĪ
IN FINE MUNDI PLENTUDO GENTIŪ AD FIDĒ X̄ INTRAUENT. TĒ ETIA
IN SYNAGOGA PPDIATIONĒ HELYĒ & ENOCH FIDĒ X̄ SUSCEPIET. QM̄
IPSE HAE LAUDE EXEPIET. DESCENDI IN HORTŪ NUCŪ. HOE Ē FORMĀ
SERUI ASSŪPSI & UENI IN MUNDŪ UT UIDERĒ POMA CŪALLIŪ. I. UT RE
MUNERARĒ OPA HUMILIŪ. QUASI DICAT SYNAGOGĒ AD FIDĒ UENIEN
TI. MERITO UENIS AD ME QĒ EGO P̄OR UENI AD TE. QNDO DESCENDI DE
CELIS IN IUDĒĀ QUE ERAT HORTUS NUCŪ. I. HABITATIO FIDELIŪ. QUI EX

Ex uexilla.

teri paeiunt amaritudinē tbulatiōis. interi habent dulcedinē
 pspē remuneratiōis. Innucc tā notant. cortex exteri q̄ ē amarus.
 testa interior que ē dura. & enuelcar qd̄ ē dulce. Cortex s̄ hi quib̄
 s̄ amara uicia. testa q̄ frangit corp̄ uigiliis. ieiuniis. enuelcar sp̄ales
 uiri. Idō aū descendi in hortū. i. in iudeā. ut uiderē poma ēuallis.
 i. opa ppli in ierlm̄ habitantis q̄ ēuallis dī. quia int̄ regna gentiū
 q̄ si int̄ montes erat posita. Et inspicere si floruisent uinea. hoc
 ē si infide florentes pferret synagoga. q̄ uinea dicta ē dñi. quā
 ipse de egypto tr̄stulit & in iudea plantauit. Et uiderē si ger-
 minassent mala punica. hoc ē si aliq̄ pfide optarent p̄prio
 eruore p̄fundi. Et si ista ibi n̄ inuenirē. eos talia face docē. Si
 ipsi me repulerūt. insup contumelias affretū occiderūt. Ad que
 ūba synagoga turba respondit. Nesciui sub audis ista. idō feci
 talia. q̄ndo uidi te int̄ hoies ut hoīem cūsatū. nesciui te fuisse
 dīm. Quando uidi te int̄ lat̄nes pendentē nesciui te mundi sal-
 uatorē. q̄ si te dñm gl̄e seuisse nūq̄ te crucifixisse. S; tu exee-
 casta me ut salutē humani gn̄is p̄ me opareris. & idō nesciui q̄
 feci. q̄a aīa mea t̄baut me p̄pt̄ quadrigas amminadab. Hoc ē
 animalitas mea fec̄ me diffide p̄pt̄ euglicā doct̄nā. que me ac-
 cūcissione adō p̄cepta & alegalib; cerimonis p̄hibuit. & bap-
 tisma atq; alia noua instituta docuit. **T**ria s̄ in homine. caro
 animalitas. sp̄e. Caro ē pondus & aggrauatio. animalitas. libi-
 tū carnis sedm̄ qd̄ uiuim̄. & nihil ueri sapim̄. sp̄e ē q̄ iustificat.
 Aloti extra filios isrl̄ pugnauerūt. quib; deuictis archa dī rapuerūt.
 Qua p̄pt̄ diuina ultione p̄cussi in posteriora. adus ēsultas re-
 sponsū acceperunt. qd̄ ab illa infirmitate n̄ possent libari. n̄
 archa remitterent. Que tē inposita q̄drigis. reducta ē in domū
 amminadab sacerdotis. **Q**uadruga ē x̄ euglm̄. iiii. rote s̄. iiii.
 eugl̄e. q̄ circa finē seli p̄totū mundū eurrent. Area x̄ ē humani

¶ Innucc.

¶ In homine ta.

tas manna in archa ē. x̄ diuinitas. Archa ē ducta in allosyros. &
x̄ ductus ē ad gentes p̄ ap̄tōs. Archa ē reducta in quadrigis in iu-
deā. & x̄p̄e in fine mundi reducta p̄ eglā in synagogā. De domo
amminadab reducta ē p̄ dauid in ierl̄m. Amminadab d̄r spon-
taneus ppli mei. & ē x̄ spon̄te oblat̄ p̄ peccatis ppli. Cui domus
fuit ierl̄m. de qua cū pat̄ t̄n̄stulit in celestē ierl̄m. Quadriga hui
amminadab ut dictū ē s̄. iiii. euglā p̄p̄t̄ q̄ turbata ē syna-
goge aīa. q̄a aīalis sensus cū multū cepit p̄ turbari. quando p̄
mundū audiuit eugl̄m. x̄ p̄dicari. S; in hac q̄driga tē uehit. qn̄
do p̄ eugl̄icā doct̄nā ad fidē x̄ p̄ducet̄. Noua ū sponsa p̄sentiam
regis ferre n̄ ualuit. quē p̄ multa p̄bia morte t̄p̄issima ē d̄p̄na. &
ido a facie ei abire cepit. s; chorus reginay & filia y ierl̄m reuo-
cat eū dicens. **R**euertere. reuertere. sunamitis. reuertere. reuertere. ut in-
tueam̄ te. Seil̄ synagoga p̄ q̄ regē x̄p̄m occidit. sub ei d̄mo cē-
erubuit. S; uox p̄dicatoz reuocat eā dicens. Reuertere. reuertere.
sunamitis. **S**unā ē ciuitas in q̄ heliseus mortuū suscitauit.
& significat mundū. in q̄ x̄ suscitauit gen̄ humanū. Sunā aū d̄r
captiuitas. inde d̄r sunamitis captiua. & intelligit̄ synagoga
adiabolo in p̄fidia captiua. Dicit̄ etiā sunamitis eocinea. q̄
sanguine x̄ redēpta. Huic d̄r ap̄dicatoz eugl̄i quat̄. reuertere
seil̄ aīi. plagis mundi. ab errore p̄fidie ad fidē x̄ euertere. re-
uere ad redēptorē tuū te uocantē te suscipe uolentē in cū-
credendo. reuertere ad eū illū diligendo. reuertere ad eū ei p̄cepta
opando. reuertere ad eū p̄missā uitā ab eo sp̄ando. ut intueam̄
te. i. ut imitem̄ te. v̄l reuertere p̄ uū. euglā. v̄l p̄ uū. uirtutes. ut
cū sione tuā intuentes laudem̄ d̄m. ludi nāq; in fine mundi
cū sione. tante cū sionis erit. qd̄ ecclā mirabit̄ & ei exemplo utet̄.
Conuertere enī p̄ elyā & enoch ad uesp̄ā mundi. & fam̄ ubi
d̄i patient̄ ut canes. & circuib̄t ecclā ciuitatē d̄i audire

Hystoria.

Sunam.

axanis uerbu dñi. & uiuent isde institutis ut oli ceela sub aplis.
 Adhanc uocationis uocē sunamitis ad regē ē regissa. & ab eo in
 grām recepta. Que mox instituit laudē ei choros canentiū. & cast
 contra hostes ei pugnantiū. Conūsa nāq; synagoga p̄tan in omi
 loco xpm laudabit. ubiq; c̄tra uicia pugnabit. Unde rex dicit
 ad reginā sunamitē intuentē. & ei ornatū mirantē. **Q**uid ui
 debis in sunamite. n̄ choros castrorū. Quasi dicat. O ceela mea nil
 aliud uidebis in synagoga ad me cūsa. n̄ choros m̄ laudē ca
 nentiū & castra pueritate pugnantiū. Fuit enī tē tale tempus
 q̄le n̄ fuit ab initio mundi. scil̄ p̄secutiois. t̄bulatiois. erroris.
 Surgant q̄ppe tē pseudo p̄phe. & facient tanta signa & p̄digia.
 ut in errore etiā q̄q; doctissimi ducant. Insup dux & cap̄ maloz
 anti. h̄o peccati. fili p̄ditiois. q̄ extollit sup omē qd̄ d̄raut qd̄
 colit d̄s. ostendet se in oib; signis & p̄digiis m̄daciis. i. ad nullā
 utilitatē ualentib; tanq̄ sit d̄s q̄b; electos t̄ptabit. & n̄ esenti
 entes oib; penis cruciabit. Deniq; ut daniel & apokalipsis testan
 tur eū. x. regib; ceelam impugnabit. c̄tra quē hęc sunamitis bel
 lū suscipiens. x. ordines iustoz. quasi. x. legiones in castris ordina
 bit. q̄s sp̄alib; armis instructas sp̄ale bellū eū eo m̄bit. Quos or
 dines rex enumerat dū. x. m̄bra sunamitis laudat. q̄ opū se lau
 dantiū & p̄iusticia pugnantiū app̄bat dies. **Q**uā pulchri s̄
 ḡssus tui in caleiamitis filia p̄ncipis. sub audis d̄d. cui filia erat
 synagoga. Princeps ceelē ē xpe. cui filia ē sunamitis p̄fidē &
 regenerationē. Hui ḡssus s̄ bonę affectiones quib; gradit̄ de uir
 tute in uirtutē. q̄s pulchri bona opatioē. & hoc in caleiamitis. i.
 in ap̄toz exemplis. Caleiamita quippe fiunt depellib; mortuoz
 animalū. & s̄ exempla iustoz in x̄ mortuoz. Ceela ē corp̄ xpi.
 cui m̄bra s̄ ordines iustoz. similitudines v̄ rerū. uirtutes eoz.

Hystoria.

x. Legiones.

*Pedes sunamitis agri
cultores.*

Pergissus ḡ scil̄ p̄ pedes conūsiōis synagoge notat. Prim̄ ordo iustoz

inca qd s agricultores. q quasi pedes corp' portant. du reb' necessa
nis eccliam sustentant. Hi in caleam'tas incedunt. du sedm ex
empla iustoz uiuunt. Et hi in p'ma acie antiq' resistunt. du
eo c'tempto uitā eū reb; p'x amittunt. Sed s ordo iustoz inca
s ē iugati. q' p' iuncturā femoz designat. unde sub dicitur:

Femora iugati.

Per iuncturā feminū tuoz sic monilia. q' fabricata s manu arti
ficis. f' em' femoris ē uiroz. fem' feminis ē mulierū. P' iuncturam
feminū fecunditas & p'les accipit p' monilia ornat' & munim'.
p' manū artificis excellentia opis. Digni' ē em' op' ipsi' artificis.
quā discipuli discuntis. Iunctē feminū synagoge s sic monilia.
q' ē iugati inca p' femora ē iuncta. ipsi & filii quos generant
eccliam fide & opatione ornant. ut man' artificis fec' i. ut opa
tio x' docuit. Vel iunctā feminū ē cōcordia duoz pplōz scil'
iudaici & gentilis in una fide. x' q's x'ana sacramta ē iungit &
sp'ales filios gignunt. Que iunctā ē sic monilia. q' cōcordia illoz
ita ē uenit sic ē iunctio duū testam'toz cōgruit. qd' utrūq; istā
ē iunctionē p' dix'. q' monilia fabricata s manu artificis. quia
duo testam'ta q' eccliam exēplis scōz ut monilia ornant &
sententis c'tra hereticos muniunt. cōposita s adō pat' omiū
artifice p' filiū q' ē man' ei' p' quē fec' oā' in q' ope ignis erat sp' scōs
ita iunctā. i. cōcordia illoz ornat synagogā. & munit cont'
antiq' seueciā. Que iunctā ē facta manu artificis. i. ē iunctio
illoz pplōz ordinata ē cōsilio. x' qui solus nou' cur' usq; ad illud
temp' iudeos excecauerit.

Umbilic' delicat' in sepis.

Terc' ordo s delicati & molles. q'
p' umbilicū notant' de quib; sub dicit' Umbilic' tuus crater tor
natus. nūq' indigens poculis. Umbilic' ē molle m'brū. & ē
media pars hominis. q' habet sup'. vi. partes q's cap' ocli. nasus.
os. collu. pect' vii' ē umbilic'. Inferi' habet. vi. q's pes. tibia.
crus. coxa. fem'. uent'. vii'. umbilic' q' significat illos qui p' vii.

Vii. umbilico.

opa mīe aspirant ad septenariū requiei q̄ dabit̄ p̄ vii dona sp̄e sc̄i.
 Hi s̄ ut erater tornatilis. nūq̄ indigens poculis. i. semp̄ plen̄ pocu-
 lis. quia s̄ caritate tornati. exercicio uirtutū planati. poculis
 doctrine semp̄ plen̄. unde scientes iusticiā possint habunde
 inebriari. Hoc idō d̄r ut si molles. i. in p̄fecta in synagoga tales
 er̄t. quales p̄fecti in ea credendi s̄. Quart̄ ordo s̄ uxorati l̄ hi q̄
 utunt̄ hoc mundo tāq̄ n̄ utant̄ q̄ p̄uentrē demonstrant̄. de
 quib; p̄tin̄ sub infer̄t. Ven̄t tuus sic̄ aceruus tritici uallat̄ liliis.

Peruentrē sp̄alis gn̄atio. p̄ aceruū tritici elemosinay largitio ex-
 p̄mit̄. Triticiū p̄ om̄i frum̄to posuit. scil̄ specie p̄gn̄e. Venter
 synagoge ē sic̄ aceruus tritici. q̄a q̄ in ea possessioēs mundi ha-
 bent sp̄ales part̄ p̄ elemosinay largitionē ed̄t. & dū bona opa
 cumulant. q̄si triticiū coarceuant. Qui aceruus ē uallat̄ liliis. i.
 munit̄ uirtutib;. Valli dicunt̄ sudes. q̄b; aceruus munit̄ stat
 ne cadat. Aceruus q̄ tritici liliis uallat̄ dū largitio elemosinay
 candore uirtutū circūdat̄ que facile uento humane laudis
 dissipat̄. n̄ aliis uirtutib; fulciat̄. **N**ota qd̄ sup̄i poculi po-
 suit hic ū triticiū. q̄ illi scientes iusticiā inebriant. isti esurien-
 tes iusticiā faciunt. dū triticiū ubi di aliis dispensant. S; hi bene
 satiant̄ q̄ utriūq; scil̄ cibi & potū indigentib; corporalit̄ impta-
 unt. Et hoc notandū qd̄ aceruus in imo ē latior. in summo
 ē angustior. q̄ s̄ multi qui elemosinas t̄buunt. pauci q̄ posses-
 sioēs relinquunt. Quint̄ ordo ē doctorū q̄ p̄ uba notantur.
 de q̄b; d̄r. **D**uo uba tua sic̄ duo hinnuli gemelli capree.
 Quasi dicat. Hi q̄ lactati s̄ lacte ubū tuoy. i. q̄ instructi s̄ doc-
 trina utiq; legis doctorū. s̄ sic̄ duo ppli ex iudeis & gentib; sub
 apl̄is conūsi q̄ fuer̄ hinnuli. q̄ ad studia religionis ascenden-
 tes gemelli. q̄ in gemina dilectione feruentes. filii capree bo-
 nas herbas anoxis eligentis. i. ecclē malo ab om̄is discer-

Venter synagoge.

Vbera doctorum.

mentis. Caprea acanib' insecuta derupe se precipitat. & p'mittit
cornua ne corp' ledat. ita synagoga eusa insecuta apsecutorib;
trena contempnit. corp' ad suppliciu dabit. ne aima ledat.
Hui' filii puba ei lactati erit hinnuli scil' in x' renati. infide &
caritate gemelli estu uicior' fugientes. & ad x' p'martyrium
currentes. Sext' ordo e religiosoz q' p'collu exp'munt' de qb;
subdit' **C**ollu tuu sic turris eburnea. hoc e spales qui su
namittē x' ubis & exemplis eiungit. ut collu cap' & corp' eiungit.
s' sic turris eburnea. i. sic elephans in expugnabilis in uirtutib;
Solent elephantes turres portare de qb; pugnat' ut in libro
machabeoz legit' ita spales uiri sacra scriptura q'si firma turri
portant. ex qua extra hostes regni di pugnant. s; & p'ebur casti
tas illoz intelligit' sic illud animal caste nate phibetur. Sep
tim' ordo e platoz q' p'ocelos notificat. de q' hic sequit' **O**culi
tui sic piscine in esebon q' s' in porta filie multitudinis. Eschon
e ciuitas una tantu habens porta in q' e fons unie q' efficit
multas piscinas. in quib' ing'dientes urbe abluunt se & que
abluenda s' eis. & nemo pote ing'di ciuitate n' p' eas. Eschon
dr' cingulu meroris. & intelligit' ceela que ad se uenientes
cingit merore penitentie. q' etia n' possunt intrare in ea nisi
p' porta fidei & p' fonte baptismatis. qui licet multa loca repleat.
tam un' baptism' e. Oculi synagoge s' sic piscine in esebon. i. p'
uiores ei p' b'ri s' sic plati ceele. qui s' pleni fluentis doctrine
& qui infideles p'dicando ducit p' porta fidei & p' fonte bap
tismatis in ceelam in q' e meror' penitentie. & potant eos aquis
sapientie. Que piscine s' in porta filie multitudinis. i. in in
tu synagoge ad x'p'm que e filia multitudinis gentiu. quia
multiplicitas gentiu generabit synagogā p' euglm quasi fi
lia. & piscine sacre intelli gentie copiose p' fundet ea.

Collu religiosi.

Oculi plati.

Octavus est ordo discretorum qui per nasum innuitur de quo hic scribitur:

Nasus tuus sicut turris libani. que respicit et damascum. Rex salomon opulentissimus fecit in libano delectationis gratia turrim altissimam de qua prospicit et damascum. que est metropolis syrie cuius habitatores impugnabant hanc terram. **I**bi etiam ut fertur abel occisus est et idcirco dicitur sanguinem bibens et siciens. quia ibi in primis terra aperit os suum et bibit humanum sanguinem. libanum dicitur candidatio. et significat christum qui in se credentes facit candidos in baptismo. siue in virtutibus. Turris in hoc monte posita est ecclesia doctorum et scripturarum munita. Hec est terra damascum. id est diabolus humanum sanguinem sicientem respicit ut ei insidias providat et suos ciues per autem clamum. Nasus synagoge est sicut turris libani. id est discreti in ea sunt sicut sapientes ecclesie. qui sicut nasus odores et fetores discernit. ita veros a falsis christianis discernunt. et qui infirmi et muniti contra diabolum insidias et uigilant corde intuitu est damascum. id est contra diabolum respiciunt. ut hostes ab eo inmissos. id est uicia declinent. Non est ordo summorum pontificum. qui per caput figuratur de quo subditur **C**aput tuum ut carmelus. Carmelus est mons in quo habitavit heliseus. in quo uidit igneos currus et equos scilicet angelicum exercitum sub in adiutorium missum. et dicitur scientia euersionis et siciens euersionem. et alia significat contemplatiuam uitam in ecclesia in qua habitat et uerus heliseus quod dicitur domini salus. in quo sunt anglici exercitus ut ferant ei auxilium et hostes suos. et qui habet scientiam spiritualis euersionis ut euiciat se auens. et sicut euersionem peccatorum. respiciens euersionem iudeorum. Caput ergo synagoge est ut carmelus. id est pontifices eius sicut pontifices ecclesie qui habet scientiam euersionis ut uicia resceant in carne ut uidi detruncant. **D**ecimus ordo est principum eam defendentium qui per omas capitis notantur de quibus mox sequitur. Come capitis tui sicut purpura regis. iuncta canalibus. **A**pli tyri et sydonis lanam

Nasus dicitur.

De abel.

Capitulum pontificum.

Coma principum.

unde debent facere purpuram. i. regiam uestem ligant in canalibus. & sup fundit sanguinem cehiloy & intinguunt eam. Coelestis quippe maris fero cehiloy lacrimas purpurei coloris emittunt. quibus collectis tinctura purpurei coloris efficitur. unde lana intinguuntur ut indumentum regis efficiatur. Come capitis ornant & muniunt. purpura autem est indumentum regum. Come in hoc loco significant principes in ecclesia. qui sicut sacerdotes quasi caput iusticia ornant & muniunt armis. Purpura que fit de sanguine piscis est passio. x. ut piscis in igne crucis assis. in salo seli hamo nostre mortis capti. carnalis affluentia spei sancti est cor. est conscientia. Come ergo capitis synagoge. i. principes eius sacerdotio adherentes. sicut sicut principes ecclesie que eam ornant & muniunt. qui sicut sicut propria regis. que exemplo passionis. x. cruorem proprium pro christo fundunt. ut uestis regis. x. fiant. Que purpura iuncta est canalibus. que passio. x. fixa est in illorum cordibus. affluentiam spei sancti. Vel iuncta est canalibus. hoc est posita iuxta dona spei sancti. **I**deo sponsus singula membra sponse laudat. quia christus singulos ordines conuerserum synagoge in fide & opere ad remunerandum approbat. Et notandum quod laus sponsi a capite cepit. & usque ad erura descendit. laus uero sponse a pedibus cepit. & usque ad comas capitis ascendit. quia x. de sursum ad terram descendit. ecclesia uero a terris ad celum ascensura erit. Sed & hoc notandum quod ibi superiora & digniora membra laudantur. hic uero inferiora & debiliora. quia qui perfecti pro christi exempla ad alta uirtutum celsitudinem surgunt. infirmi uero & imperfecti per doctrinam ecclesie in bonis proficiunt. Preterea notandum quod sicut ecclesia. x. ordines iustorum. quasi totidem legiones contra amara. i. diabolum principem persecutorum produxit. ita synagoga. x. ordines iustorum. quasi totidem acies contra anti christum. principem malorum producet. quia utraq; armis decalogi pugnat per denario primi. Per denarium quoque notantur. x. status ecclesie. quorum. v. erant ante x. aduentum. v. post christi

aduentu. **P**rimus stat' ei erat sub data nō septa lege in paradiso
 que dix' ne comedas ne moriaris. Quā si seruasset nūq' leti mor-
 tis subeisset. S; p' uarietate hui' legis facta ē mortalis. **S**ed's
 stat' ei erat sub nat'ali lege q' dix' qd' t' nūis. alii nescieris. Hic stat'
 erat ab ada usq; ad abraha. in q' statu una lingua & uno diuino
 cultu utebat'. **T**ercius erat sub reuēfione ab abraha usq; ad
 moy'sen. in q' statu orta ē diu'sitas linguarū & cultū ydolorū &
 sub hoc erudiebant ad religionē figuris pat'archarū. **Q**uart'
 erat sub septa lege amoy'se usq; ad dā' t' salemone sub q' statu
 tabnaculo & mysticis sac'ficis ad futū instituebant'. **Q**uint'
 erat sub septis p'phay. ad dā' usq; ad iohē baptistā. in q' lex & p'phe-
 tie cessabant. sub q' statu p'phica doct'na ad meliora informa-
 bat'. **S**ext' stat' erat sub eu'glio. sub q' ab ipso sponso x' & para-
 nymphis aplis. ad nuptias agni inuitabant' & p' donū sp'c' sc'i sei-
 entia omniū linguarū fruebat'. **S**eptim' erat sub m'rib'. sub q'
 ap' seutorib; impugnabant' & p' pacientia cotidie coronabant'.
Octauus erat sub c'fessorib'. sub q' ab hereticis & seismaticis mul-
 tis modis uexabant'. septis sapientū ad uerā fidē imbuebat'.
Nonus nē ē sub religiosis. sub quo a falsis fr'ib; & ypoeritis detri-
 molestāt'. q' a publicis hostib; paganis t' iudeis. s; multitudine
 claustralium q' maxime adornat'. **D**ecim' erit sub antiq' sub
 q' exteri cruciatu corpori. interi' fallacia signorū temptabitur'.
 sub q' etiā statu sunamitis & mandragora ad reginā austri ē
 ueniunt. & simul aduenientē sponsū excipiunt. **H**ec de
 synagoga q' si hystorie dicta. de eccl'a s' allegorice dicenda.
 cui diē sponsus. Descendi in hortū nueū. Quasi dicat. Qd' tu
 es pulehra ut luna. electa ut sol. nē exte s; ex me. q' ego sol itieie
 q' illustro diē c'niū ang'lorū. descendi ad te lunā & illuminau-
 te ut tu illuminares noctē. i. ignorantia infidelium. ut cēnt lux

Alleg' de historia.

Fra in nucis.

in dño. & posui in te castra. & ordinavi acies extra uicia. & feci te
hortū nucū. i. custodia fidelū in q̄ hortū descendit p̄ grām. q̄ndo
deserui uincā meā seil' iudeā p̄p̄t' p̄fidiā. **I**n nucē tria cōside-
rant. amurea amara. testa dura. nūcleus dulcis. Ph̄cē notantur
tres ordines in cēclā. p̄ amurēā cōiugata in t̄bulatiōib; mundi
amarecati. p̄ testā cōtinentes. extra uicia duri. p̄ nūcleū uirgines.
in t̄tutib; dulces. **N**ota cēclā inuenit sponsū in hortō. aro-
matū colligentē lilia. synagoga inuenit eū in hortō nucum
colligentē mala punica. q̄ in pace cēclē collegit ad regnum
suū castos bonis studiis redolentes. in p̄secutiōe collegit m̄res.
p̄p̄o eruoire rubentes. Et q̄re in hortū descendit. ut uideret
poma cōuallū. i. ut cōualles seil' humiles faceret bona opa p̄ferre.
& hęc alios ad exemplū faceret uide. Qd̄ enī alius monstram. hoc
ipsi diligentē aspiciunt & uidendo p̄bam. Conuallis ē loc' in t̄ duos
montes posit' & intelligunt humiles positi in t̄ duas leges. Et
idō descendit ut inspiceret si floruisent uince. hoc ē ut cēclā
q̄s uince uere uitas. & infide faceret florere. & hoc ad exemplū
alios faceret inspice. & ut uideret si ḡminasset mala punica. i. ut
faceret m̄res fieri. & alios faceret eoz patientiā uide & imitari. Alit̄
Synagoga cōsa erit hort' nucū. i. cōdiā cōsōz q̄ er' foris amari
in t̄bulatiōib; in t̄ dulces in t̄tutib;. In q̄ hortū x̄ descendit p̄ grām
ut poma cōuallū & uincas florentes & mala punica uideat. i.
ut opa humiliū & fide fidelū. & patientiā m̄m remuneret.
Cēta q̄ secunt' sic de synagoga intelligenda s̄. ut sup̄ exposita
s̄. **O**e cēclā aū cepta allegoria ē p̄sequenda. q̄ diē. Heseui sub
audis uerū d̄m. & idō secuta sū alienū. Quē p̄ q̄ cognoui anima
mea cōturbaū me p̄p̄t' quadrigas amminadab. i. aialis uita
mea p̄tbat me p̄p̄t' in uigla. x̄ spontanee p̄ me crucifixi.
in q̄b; d̄ns diē. Nisi penitentiā agatis p̄ibitis. & in ignē cōnū

ibitis. Porro apli t' eoz discipuli q' hanc q'drigā p mundū traxerūt
dixerūt in. Reuēte reuētere. sunamitis. reuēte reuēte. ut intueamī te.
Sunamitis qd' dīr captiua. fuit gentilitas atyranno captiua in
ydolatria. Hec reuēsa ē aberrare infidelitatis aduerū regē x'
p fide. reuēsa ē de sordib; ydolatrie p baptismū. reuēsa ē de mala
uita p penitentiā. reuēsa ē de ritu gentili p bona opa. Hanc in
tante s' filie syon. i. eccle de iudeis conuēse in studio scē cū satio
nis feruere. & imitate s' eā. Primitiua q' eccleā audiens q' rex ec
cliam gentiū aurore cōparauit in cūgatis. lune in cūnentibus.
soli in doctōrib; castris in martyrib; intuet' ei' pulchritudinem.
& mirat' ei' subitā in mutationē. Quā rex alloquit' dicens.

Quid uidebis in sunamite. n' choros castrorū. q'si dicat. O primitiua
eccleā in sunamite. i. in gentilitate pri' captiua atyranno. nē
p me liba facta. oī n' uidisti n' discordiā belloz. s' amplū n' uide
bis in ea n' choros castrorū. choros dīm canentiū. castra cēt demo
nes & uicia pugnantiū. Choros castrorū dix' p p't choros cantorū.
Chori castrorū s' agmina militantiū p uictoria cantantiū. &
intelligunt' turme credentiū c'tra uicia pugnantiū. & p uic
toria exultantiū. **E**st autē chorus equocū. Chor' & enī ē m'sura.
xxx. modiorū de q' in euēglo dīr. centū choros tritici. Chor' etiā
uent'. chor' ē qq; musicū instrumētū. chorus ē nichilominus
loc' psallentiū. chor' itē multitudo canentiū. Quos choros &
castra max' laudando enumerat. q' eoz opa ad remunerandū
appbat. **Q**uā pulchri s' g'ssus tui in calciamitis filia p'nci
pis. Qd' ē dicē. O eccleā pri' filia p'ncipis mundi scil' diaboli. nē
filia p'ncipis pacis x' ualde pulch' s' corā me infide & corā
hominib; inope. hi q' te portant ad bona opa suis exhor
tationib; q'si q'bdā g'ssib; & hoc in calciamitis. i. in scōz exēplis.
p quoz uestigia g'diunt' & te seq' hortant'. lunctā etiā feminiū

¶ Qd' sint chori.

tuorum sicut monilia que fabricata sunt manu artificum. hoc est illi qui coniungunt duas leges que sunt tua femora. per spiritalem intelligentiam ut spirituales partus edant. ut monile te sua doctrina ornant. que intelligentia facta est per christum que est manus patris omnium artificum. quando aperuit illis sensum ut intelligerent scripturas. Hec nomen umbilicus tuus. crater tornatus nunquam indigens poculis. hoc est illi qui in te adhuc sunt fragiles & infirmi sunt. quasi toro bone operationis planati. & ut crater plenus poculis. propinquant proximis pocula caritatis. Venit quoque tuus sicut aceruus tibi uallatus liliis. hoc est illi qui spirituales filios generant elemosinis nec seminant. quo per caritatem aceruos tibi. id est mercedem operum metant. que uallata sunt liliis. id est stipata uirtutibus. Christus quippe est tibi uentus. decum pane cotidie reficimur. cui aceruus est multitudo fidelium. Duo etiam uerba tua sicut duo hinnuli gemelli capree. hoc est illi qui sugunt duo testamenta que sunt tua uerba. sunt ita in diuino cultu. studiosi sicut duo oli populi iudaicus & israheliticus. qui erant gemelli sicut pares in lege dei. filii capree uidelicet synagoge. **V**erba posuit propheta qui sugunt uerba. efficiens per effectum. Uel duo uerba sunt duo precepta caritatis. duo uero hinnuli. actiui & contemplatiui que sunt in dilectione gemelli. filii capree. sicut ecclesie. **C**ollum tuum sicut turris eburnea. hoc est illi qui uerbo & exemplo iungunt te corpus in capiti. sunt firmi in uirtutibus. ut tris & ut elephas cui os est ebur. casti in moribus. Oculi autem tui sicut piscine in esebon. hoc est illi qui prouident tibi futura bona & ducunt te doctrina sua ad illa. sunt pleni aqua sapientie sicut piscine in esebon. id est sicut apostoli et prophete que docuerunt merorem penitentiae per gaudium future glorie. Que piscine. id est apostolice & propheticę doctrine sunt in porta filie multitudinis. hoc est in fide ecclesie multitudinis fidelium. Que ideo filia dicitur quia regni heres creditur. Nasus quoque tuus sicut turris lybani que respicit contra damascum. hoc est illi qui sunt in te discreti. qui uicia auer-

titib' discernunt. in hoc s' fortes ut tris & hoc libani. i. in x' firma
 ta. ad quos timidi efugunt. q' ipsi etra damascu respiciunt. i.
 diaboli humanu sanguine scientes insidias uigilant respici
 unt. S; & cap' tuu e sic carmel' hoc e plati tui q' te regit in sp'alib;
 ut cap' m'bra. regit. qui in uice x' capitis tui t' p's' s' in uirtutib' alti
 & circueidit te auens & peccatis circueisione sp'ali. Et come ca
 pitis tui sic purpa regis. iuncta canalib'; hoc e p'ncipes tui ad
 herentes fide & deuotioe capiti. x' l' sacerdotio s' purpurati sangu
 ine passiois sic caro. x' ctm regis q' purpa e iuncta canalib'. i. passio
 x' e fixa in illoz cordib'; l' iuncta canalib'. scil' passio x' iuncta do
 nis sei spe. In his omib'; es pulchra & laudabilis. q' cunctis pplis
 imitabilis. **T**ropologie aut' hort' nucu e qd'libet claustru
 locus sp'aliu. q' s' ut nucez exteri amari in afflictione carnis. in
 teri' dulces in uirtutib'. In he hortu x' descendit du eis uaria
 spe sei carismata t'buir. alu sapientia. alu scientia. alu castitate
 alu humilitate. Ibi uidet poma eualliu. du remunerat opa
 hominu. Ut palios ea uidet. du ea imitant' q' p'cip' dicens. luceat
 lux ura cora hominib'; ut uidentes opa ura bona. & glific' patre
 urm q' in cel' e. **I**bi etia uidet uineas florentes. i. cellas diuisis di
 seiplinis artuu feruentes. q' studia pbat & alus ad imitandum
 demonstrat. Ibi qq; uidet mala punica. i. patientes. exemplo
 mrm se mortificantes. Quos inspiciet du alus in ex'plu p'pon.
 Suu eni uide' e p'bare. l' alus demonstrare. l' remunerare. In hoc
 horto qq; de se lo' eu' su aia sua et'bat. du eu' t'nsacta aialis uita p
 t'bat. Et hoc p'p't q'drigas amminadab. i. p'p't comminatione
 eu' gl'oz. x' q' dicunt ibt impu in igne etnu. Currus qq; x' e aia
 iusti. Qua uidens eu' sus et'bat. du de sua carnali eu' satioe efun
 dit. Cui l' eu' gl'm l' iust' die. Reute. reute sunamit' reu'. ut intu
 cam te. Sunamitas qd' dr' captua. e aia in peccatis & uicis ad

abolo capta. Hec ab illa captiuitate. iiii. modis ad x^m reuertit. scilicet p
penitentia. p^ressionem. p^r bonam operationem. p^r bonam exhortationem.
Oportet enim ut peccator in p^rmis peccata penitendo defleat. de
inde ad sacerdotes confitendo confugiat. deinde bene operando satisfaciat.
p^rtermo alios exhortando ad conversionem pertrahat. Vel. iiii. modis

Huiusmodi. du. iiii. principales uirtutes accipit. Tale alii ad imitan
du intuent. du. relicto seculo claustrum mundo mortuorum ingreditur.
huiusmodi subita conversione dum quisque secularis miratur et a secularibus dicitur. Quid uide
bis in sinamite non choros castrorum. hoc est in anima prius in uicis capti
ua. si non ad uirtutes conuersa. non uidebis amplius non laudem dei. & pugnam
extra insidias diaboli. Conuersi quippe deum semper pro sua saluatione
laudant & iugiter contra uicia pugnant. Sicut & in claustris sunt uere chori
castrorum. quia in choris deo iubilant. & in claustris quasi in castris contra
demonas militant. Et quia anima habet sua membra sunt congrua. singula lau
dant. a christo pro propria officia. Quia pulchri sunt gressus tui in calcamentis
filia principis. Anima que erat filia principis diaboli. quando erat ab
eo captiua. non per conversionem facta est filia principis christi. Huiusmodi gressus sunt. iiii.
affectus. scilicet concupiscentia. timor. gaudium. dolor. que cum portant ad
opera. sicut pedes corporis portant ad loca. Hi pulchri sunt in calcamentis dum
secundum exempla patrum uirtutes in uita eterna concupiscent. peccata uel
gehennam timet. gaudet de bonis. dolet de malis. Uel gressus anime sunt
cogitationes. per quas greditur ad actiones. Iunctura femorum tuorum sicut
monilia. femora anime sunt timor & amor. per que gignit bonum opus que
spiritualis plures que erit regni heres. per timorem quippe declinat a ma
lo. per amorem facit bonum. **H**orum iunctura est fides que credit supplicium
quod timet. & credit gaudium quod amat. Hec iunctura est sicut monile. quia
sicut monile peccatorum ornat & munit. ita fides animam ornat & munit.
Hec manu artificis est facta. quia fides pro christo est data. Umbilicus tuus
erant tornatus. nunquam indigens poculis. Umbilicus anime est temp

antia. quia sic umbilic' e' medi' int' superiora & inferiora m'bra. ita
 e' temperantia int' virtutes & uicia media. Que e' sic crater tornatis
 plen' poculis. quia e' ceu' cisione rotunda & sapientia fecunda.
 Et sic pot' siti tepat & cor letificat. sic temperantia ardore uicioru'
 restinguit & in moderatu' feruore uirtutu' rep'mit. **V**ent' tuus
 sic aceruus itici. uallat' lilus. Vent' aie' e' memoria. in qua recedit
 cibos sacre sept'e. Quisimilis e' aceruo itici. q' sic in aceruo grana
 cumulant'. ita imemoria multe sententie & imaginaciones
 coaceruant'. Que lilus uallant' q' mundis cogitationib' stipant'.
Duo uba tua sic duo hinnuli gemelli capree. Duo uba aie' s' sapi
 entia & scientia. q' b' lactat insipientes & in scios. Que s' sic hin
 nuli capree q' semp' alta petunt. du' rudes ase nuttos ad alta uirtu
 tu' scande imbuunt. Qui duo gemelli s'. du' in gemina dilectioe
 celestia petunt. Hinnulu' capree dix' ad distinctione' hinnuli
 ceruoz q' uelocit' currit. iste u' alta petit. Collu' tuu' sic turris
 eburnea. Collu' aie' e' intellect'. q' aiã & sp'm iungit. sic collum
 iungit corp' & cap't. Hoc collu' e' sic turris eburnea. q' intellect'
 e' ab heresib' inexpugnabilis. Oeli tui sic piseine in esebon'.
 Oeli aie' s' intentio & ratio. quib' uidet uirtutes & uicia. Que s' ut
 piseine in esebon'. scil' aqs cogitationib' plene. semp' e' in gulo
 meroris qd' esebon' sonat e' reudate. Semp' eni' meret anima.
 du' intendit inferni supplia. & celestis regni gaudia. Et he
 piseine s' in porta filie multitudinis. i. he cogitationes semp'
 s' s' in meditatioe' mortis posite. qe' porta multitudinis q' omis
 homines creunt peã. Nasus tuus sic tris libani. q' respic' cont'
 damaseu'. Nas' aie' e' discretio int' uirtutes & uicia. **E**t hec e' ut
 tris libani. q' n' pot' falli ulla ypoesi p' uirtute' x'. & hec re
 spiẽt' damaseu'. q' semp' e' p'uidia cont' diabolū. ut ei' fetore
 effugiat. & x' odore teneat. Cap't tuu' sic carmelus. Cap' anime

mens ē q̄ sic m̄bra corpis p̄capit̄ regunt̄. ita p̄m̄tē cogitationes
aīe disponunt̄. Que ē sic carmelus q̄ sonat sciens cōuersionē.
quia scit se cōuicide a sup̄fluis cogitationib⁹. Come capitis tui
sic purp̄a regis iuncta canalib⁹. Come capitis aīe s̄ cogitatio es
m̄tis. Que s̄ sic p̄p̄a regis q̄ semp̄ meditant̄. qualis fuit passio
et̄ni regis. & hec purpura ē in canalib⁹ q̄ passio x̄ fixa ē in animay
ēscientiis. **I**uxta anagogen̄ hort⁹ fuit uirgo p̄petua in q̄
x̄ descendit dū in ea hominē induit. In hoc horto arida uiga
floruit q̄ nucē xp̄m p̄tulit. In nucē s̄ ita scilicet amurea testa &
nucleus. ita in x̄ s̄ tria. uidel̄ caro & ossa & aīa. In t̄sticū q̄ nucē
in modū crucis diuidit̄ ē sc̄a crux q̄ aīa x̄ a corpe diuisit̄. Hux
ē etiā sc̄a sept̄a cui cortex l̄ testa ē lit̄ta. nucleus v̄ sp̄alis in
tellegentia. In ec̄tis anagoge defic̄. Ad synagogā redeam⁹. quā
ad xp̄m reūsa p̄dicamus. **P**ostq̄ rex singl̄a m̄bra suam
tis laudauit q̄ singl̄oz ordinū opa ad remunerandū app̄ba
uit. ipsā speciali laude effert dicens. Quā pulc̄ es & q̄ decora
carissima in deliciis. Quasi dicat. Quia p̄ magnis deliciis repu
tas pulchritudinē m̄broz tuoz. i. uirtutes ordinū iustoz tuoz.
in his deliciis es ualde pulchra exteri⁹ in opib⁹. & ualde decora
in int̄tib⁹. & idō m̄ carissima. Statura tua assimilata est pal
me. & uba tua botris. Stata eccl̄e ē p̄seuerantia certaminis.
q̄ stata in abel c̄scere cepit & ad ultimū electū p̄seuerabit.
Siue stata in apl̄is crescendi sūpsit exordiū. & in synagoge
cūsiōne c̄sumabit. Palma ē inferi⁹ aspa sup̄ pulchra. & d̄r
uictoria. & intelligit̄ xp̄i uita. q̄ hic in t̄ris fuit in asp̄itate
passionū. & p̄ uictoriā crucis fuit in pulchritudine celoz.
Stata q̄ sponse assimilāt̄ palme q̄ p̄seuerantia patientie eccl̄e
assimilat̄ & x̄ tolerantie. q̄ eccl̄a hic fuit aspa in p̄ssuris. si ue
toria pot̄ta deuenis. pulchra fulget in celis. Palma aū c̄seruat

Ita in nucē.

Alleg. de synagoga.

Stata eccl̄e p̄seuerantia.

folia & cœclâ uariante statu seli. eadē tenet fidei mysteria.

Vbera cœclē s̄ duo testam̄ta. de quib; sugunt p̄dicatores lae mystice intelligentie. Qui p̄dicatores dicunt̄ uba. q̄ rudib; p̄bent lae doct̄ne. Qui assimilati s̄ botris. q̄. sic botri pleni s̄ uino. ita ipsi pleni s̄ scientia. Et sic botri p̄ssi inebriant. sic ipsi in mundo p̄ssi lacte doct̄ne p̄pinant. **N**otandū aū qd̄ utq; lex tria in se cōtinet. scilicet p̄cepta. exempla. p̄missa. P̄cepta uetis legis s̄. n̄ occides. n̄ m̄chaberis. & cetera. exēpla s̄. qd̄ d̄d̄ saul in imeū in spelunca n̄ occidit. eū bene potuit. & ioseph adulterū n̄ fecit eū eū d̄ria blando amplexu cōstrinxit. p̄missa v̄ s̄. si hec feceritis. dabo uob; trā fluentē lae & mel. P̄cepta aū noue legis s̄. diligite inimicos ur̄os. & orate p̄ p̄sec̄ntib; uos. exēpla qd̄ x̄ orauit p̄ suis erueifixorib; & stephanū p̄ suis lapidatorib;. p̄missa v̄ qd̄ oels n̄ uidit & auris n̄ audiū. & in eorū hominis n̄ ascendit. q̄ p̄parauit d̄s diligentib; se. **E**t hoc notandū qd̄ utq; lex data ē in igne q̄ habet duas nat̄as. ardoris & splendoris. q̄ utq; p̄uaricatores legis incendit. obseruatores illuminat. Idō 7 utriq; legis latoris facies ut sol resplenduit. q̄ utraq; uia ad claritatē cōt̄ne lucis docuit. Sic nāq; splendida fuit facies moȳsi. ut n̄ possent filii isrl̄ intēde in facie ei; p̄pt̄ claritatē uult; ei;. X̄pi ū latoris noue legis facies sic sol in monte resplenduit. q̄ndo eū cō helyas & moȳses lator uetis legis apparuit. Cui; etiā p̄missa s̄. qd̄ ita sic sol in regno pat̄is fulgebit. **S**eq̄t̄. **D**ixi. ascēda in palmā. & app̄hēda fruct; ei;. Quasi dicat sunamiti. Qd̄ statā p̄seuerantie tue assimilata ē palme scilicet uictorie mee hoc idō ē. q̄ ego ascēdi in palmā & traxi te p̄ me ad uictoriā. uidel; q̄ndo exaltat; sū in eruee. om̄ia t̄ri ad me inq̄b; & te. Dixi enī. i. firmit̄ apud patrē ante sella disposui. quia ascēda in palmā hoc ē in eruee inq̄ uincā tyranni

Et in lege.

De igne. & moȳse & x̄po.

Historia. ¶

Et palma quæ.

num. & tē apphēnda fruct' ei. scil' omīs saluandos. q̄ pars sunt
ultimi iudi. & uicto tyranno fugitiuos ad me rēthā. Similitudo
ē ab illo qui in arbore scandit. & pendentia poma attrit'. sic x̄
in arbore crucis ascēdit. & electos in multis errorib' dispersos
ad se collegit. **F**ruet' palme crucis. s̄ resurrectio. ascensio. ad
uentus sp̄s sc̄i & salus mundi. q̄s fruct' x̄ apphēdit. q̄ndo hu
manū gen' in adā mortuū. in se ipso ad uitā resuscitaū. & ascēn
dens. humanā natā sup dignitatē angloy exaltaū. & homi
nib; scientiā omiū linguay p sp̄m sc̄m dedit. & oīs p baptismū
mortis sue saluauit. Idō aut' cū se synagoge palmā crucis
in memoriā reducē. ut memoret se p uicē redemptā & dili
gat redēptorē. **E**t phane palmā erunt uēba tua sic botr'
uinee. & odores tui sic maloy. Botrū uinee q̄ ē dulcis. posuit
ad distinctionē bot' silue. q̄ ē amarus. Vēba sunamitis s̄ p̄di
catores. qui lac doct̄ne p̄bent rudib'. Vinea ē ecclā. botrus ē
x̄ in p̄lio crucis p̄ssus. de q̄ fluxū uite pot'. Sic p̄munt doctores
synagoge in anti x̄ p̄secutionib; & fluent de eis pocula uite fide
lib'. Odores v̄ sunamitis s̄ fama & opinio bone opationis & p̄
dicatiois. qui s̄ sic odores maloy scil' arbor'. i. sic p̄dicationes
aploy. A p̄li q̄ppe fuer' sic mali. in quib; ē odor & fruct' q̄
odorē uite bone sparsēt & dulci fructu doct̄ne alios refe
cer'. Et nota qd' p̄dicatores synagoge x̄ assimilant' in p̄ssu
ris passionum. p̄dicationes v̄ eoy p̄dicationib; aploy. quia
tante p̄fectiois erunt qd' nullis tormētis a xp̄o flecti queunt.
Et hanc p̄ palmā erit gutt' tuū sic uinū optimū. **G**utt'
sunamitis s̄ p̄ferentes ūbu doct̄ne hi s̄ sic uinū optimū.
q̄ sic suauis doct̄na inebriant scientes iusticiā. sic opti
mū uinū non inflat s̄ restringit sitis iniuriam. **N**otan
dū sane qd' ecclā in euglio. v. uirginib; comparatur. q̄ v.

Vēba p̄dicatores.

Al

Gutt' doctores.

v. uirginib; v. ecclā.

libris legis ad amore sponsi erudit. & in hoc cantico amoris quinquages
 pulchritudo membrorum eius laudatur. & quasi .v. ecclesie hic describuntur scilicet
 primitiva ecclesia & ecclesia gentium. ecclesia perfectorum in persecutione de sudaria.
 ecclesia imperfectorum in pace militans. ecclesia synagoga ad fidei esse
 quod in quinario numero fides & operatio notantur. in trinario fides tri
 nitatis. in binario operatio gemine dilectionis. **P**rima laus est primi
 tue ecclesie ubi scribitur. ecce tu pulchra es amica mea. in qua ta
 membra scilicet genae collum & oculus. laudantur. & tres ordines iustorum in ea
 videlicet apostoli mundi contemptores. penitentes. figurantur. **P**er oculos
 quippe apostoli eius duces expressi sunt. quae a tenebris ignorantiae ad lucem
 veritatis perduxerunt. **P**er collum religiosi notati sunt qui contempto mun
 do communem vitam duxerunt. qui spiritali cibo doctrinae de capite christi acce
 perunt. & in corpore ecclesie vivendo & docendo traiecerunt. **P**er genas pe
 nitentes denunciati sunt. qui se peccasse erubuerunt. Hec laus idcirco trinario
 continetur. quod trinitas huius ecclesie primitiva notificatur. Secunda laus est ecclesie gen
 tium ubi scribitur. quae pulchra es amica mea. in qua .vii. membra laudantur
 quae .vii. rebus mysticis comparantur. & in membris ordines ecclesie. in rebus
 virtutes eorum intelliguntur. qui ordines per .vii. forme spiritum distri
 buuntur. dum alii spiritu sapientiae. alii spiritu intelligentiae. alii spiritu est
 filii. alii spiritu fortitudinis. alii spiritu scientiae. alii spiritu pietatis. alii
 spiritu timoris domini pleni referuntur. Et per septenarium eterna reges acci
 perunt. quod per .vii. dies sabbati omnibus iustis dabitur. **T**ercia laus est ecclesie in perse
 cutione sudantis ubi scribitur. quae pulchra es amica mea. quae
 laudem senarii dedicat quae perfectionem designat. quae quod in .vi.
 etatibus. .vi. opera misericordie peragunt. perfectum gau
 dium possidebunt. **Q**uarta laus est ecclesie in pace degentis ubi scribitur. pulchra
 es amica mea. in qua membra laudantur. & tres ordines electorum. scilicet
 coniugati. uirgines. viduae. insinuantur. quae fide trinitatis de
 corantur. **Q**uinta laus est synagoga ad fidei esse ubi scribitur. quae

¶ .v. laude ecclesie.

¶ oculi apostoli.

¶ Collum religiosi.

¶ Genae penitentes.

¶ Topologia.

pulehra es & q̄ decora carissima. quā laudē senari possidet. quā
hec ecclesia p̄fectione fulget. Et hanc laudē p̄cedit laus. x̄ m̄broꝝ.
significans totidē ordines electoꝝ. qui p̄ legis decalogum p̄
cepturi s̄ uite denariū. Notandū aū qd̄ laudē primitiue eccle
& laudē synagoge p̄cedit laus m̄broꝝ. laus v̄ eccle gentiū & alioꝝ
p̄cedit. & sequitur laus m̄broꝝ. quā multi ordines iustoꝝ p̄miti
uā ecclesiam & synagogā euerſā p̄cesser̄. q̄ utraq; factis & scriptis
& dictis uix euerterunt. ecclesia ū gentiū ad p̄mā uocationē ap̄loꝝ
ad x̄pm uenit. & sibi ordines instituit. idō laus ei p̄cedit. iuxta
tropologiā delicie fidelis anime s̄ sacre scripture. In his delici
is ē anima pulchra. que heresi caret & recta fide fulget. in his
ē anima decora. si bona op̄atioē splendet. & sic ē ax̄p̄o carissi
ma. Huius statū ē p̄fectio uirtutū. que ap̄mis fidi rudimētis cep̄.
& p̄ficiendo ēserit in uirū p̄fectū. i. in p̄fectioē uirtutum.
Hec statū palme assimilāt. q̄ in inferiori angustāt in superiori
dilatat. q̄ studiū uirtutū in p̄mis ē p̄actionē angustū. p̄ cap
contēplationē latū. Anime s̄ uba sapientia & scientia. q̄b;
indoctos q̄si paruulos lactat. q̄ assimilata ē botris q̄ plena
s̄ doct̄nis. Vel uba aiē s̄ duo p̄cepta caritatis de quib; p̄bet
lac doct̄ne utriq; legis. que botris comparant. p̄ p̄t̄ mundi p̄ssu
rā & doct̄ne habundantiā. Anima in palmā ascendit. q̄ndo se
p̄uictoriā crucis saluatā credit. fruct̄ palme app̄hendit. q̄ndo
digne corp̄ x̄ comedit. qd̄ in arbore crucis p̄pendit. Vel fruct̄
ei app̄hendit. q̄ dū p̄miū uite p̄ cruce p̄positū p̄cipit.
Post fidē crucis erunt anime uba sic botris uinee n̄
silue. q̄ p̄dicatio nes ei s̄ dulcedine plene. Significatio
nāq; rerū mutat̄. sedm̄ diuſitatē sensuū. In hoc q̄ppe loco uba
anime s̄ ei doct̄ne uino p̄dicationis plene ut botri uinee. Et
odores s̄ sic maloꝝ. i. opinio uirtutū ei ē sic seōꝝ. Et orationes ei

s̄ sic odor incensoy. guttur autē ē uox laudis t̄ c̄fessionis et q̄d ē
 sic uinū optimū. q̄ n̄ inflat inebriando. s̄; lenificat cor rec̄ando.
 luxta anagogēn̄ autē deliciae ecclē eū xp̄o regnantis. s̄ gaudia
 parady. si exultationis. In his delicias ē ipsa pulchra. 7 decora.
 quia in his fulget ut sol & luna. & x̄ & anglis ē km̄a. Cui stat̄a
 ē equalitas angloy. q̄ assimilata ē palme. q̄ in tr̄is fuit angus
 tata. in celestib; ē dilatata. Cuius uba s̄ cōparata botris. q̄ apli
 & alii doctores ei s̄ pleni poculis et̄ne dulcedinis. Hec ī palmā
 ascendit. quia p̄ uictoriā crucis ad lignū uite per uenit.
 de q̄ scriptū ē. Vini uenti dabo edere de ligno uite. q̄d ē in pa
 rady. so dī mei. fruct̄ ei iā app̄hendit. de quo q̄ comederit n̄
 moriet̄ in et̄num. Vba ei sic botris s̄ uince. q̄ gaudia q̄b; p̄ssu
 ris mundi inebriat̄. s̄ sic gaudia x̄ in eruce p̄ssi. Ipse ē enī botr̄
 uince pot̄ ecclē. fons uite. ab ipso inebriabit̄ q̄ndo dicet̄ ei. In
 in gaudiū dñi tui. Tunc et̄ odores ei sic maloy. hoc ē deliciae ei.
 erunt sic angloy. & gutt̄ ei erit sic uinū optimū. i. laus ei erit
 sic laus epulantiū. **C**ū sponsus gutt̄ sunamitis. laudauit.
 hoc ē dū x̄ p̄ferentes ūbū p̄dicatiois in synagoga app̄bando
 optimo uino cōpauit. ipsa ūbū p̄sal̄ mundo dat̄ de ore lo
 quentis rapuit dies. Dignū dilecto meo ad potandū. labiisq;
 & dentib; illi ruminandū. Quasi dicat. Mea pura p̄dicatio
 p̄te idō optimo uino collata. q̄ p̄dicatores n̄ inflat. s̄ audi
 tores edificat. ē digna dilecto meo ad potandū. hoc ē dignos
 facit quos ipse potet. q̄s in corp̄ suū ecclām q̄si suaue uinū
 fundat. & digna ē labiis & dentib; illi ruminanda. i. docto
 rib; illi memorie comm̄danda. Dent̄ x̄ s̄ expositores s̄p
 ture. labia ei s̄ exposita p̄fe **O**rentes. Hi uinū optimum
 ruminant. dū suaue doct̄nā in uentrē memorie rec̄dunt.
 & ritum addocendū rethunt. sic pecus dū ruminat. escā iā

¶ Anagogēn.

¶ Hist.

Vinū p̄dicatio.

Allegoria.

¶ Dent̄ exposito.

comestā de uentre in os rethit & mandit. & iterū in uentre
recondit. Et nota qd sponsus uinū potat. 7 labia dentesq; rumi
nant. quia doctores cū magno labore septas exponunt. 7 pfer
& auditores uix conuertunt. ipse v̄ facili nutu inspirationis
p̄destinatos conūtit. & quasi potū sine difficultate in corp̄
ecclē fundit. Sponsa p̄ raptū ūbu ab ore sponsi gutt̄ apit. &
ūbū salutis q̄si optimū uinū eruetat. & gentib; adhuc inere
dulis p̄pinat diēs. Vos gentes incredule. conūtamini ad x̄m.
& recti • piet uos sic me recepit. q̄ ego dilecto meo cūsa sū.
& ad me cūsisio ei facta ē. Quasi dicat. Ego sum amittis ad diabolo
diu captiua. ego synagoga. a xp̄o diu aūsa. ad eū iam sū ē
ūsa. & ipse cūsus ē ad me p̄ grām q̄ diu aūsus ē a me p̄ p̄
fidiā. Potē & hoc de ecclā gentiū intelligi. que diē ad adole
scētulas. Ego dilecto meo. & ad me cūsisio ei. Quasi dicat.
Ego p̄sus exul adō. ab om̄i errore cūsa sū ad eū. ut ciuis &
domestica. & ipse p̄ humano generi uat ad me ē cūsus na
tura mee immortalitatis induit. Et uos q̄ de mala cūsisatioē
conūtamini ad penitentiā. & cūerter se ad uos p̄ indulgen
tiā. **T**ropologice fidelis anima ad dilectū conūtitur.
cū de mala uita ad penitentiā. l̄ de seculari uita ad sp̄itale
conuertit. Et dilect̄ ad eā cūtit̄ eum ei grām suā largit̄. q̄
prī ei subtrax̄ eum ob culpam ab ea se auertit. Anagogice
aū ecclā ad sup̄na suspirans ad dilectū se conuertit. eum
de mundo ad celū migrauit. & ipse se ad eā conuertit. eū
eam in societate angeloz recipiet. **H**ue usq; synago
ga intrauit. iam mandragora in sequentib; intrabit.

Ipologia.

Anagogia.

IN CLIP LIBER. III. DE SPONSA AQLOXI SCIL DE MANDRA
OST QUĀ TOTVS COMITAT SVNA YGORA.

mitis in aula regis ē recept' & regalib'
nuptis admissus. ecce ab aquilone no
ua sponsa cū magno apparatu scil man
dragora sine capite sponso adducit' cui
abeo aureū cap' imponit' diademate redimit'
innuptis recipit' Sunamitis q'ppe de urbe eg'ssa.

inuenit mandragorā regale puella sine capite in a
gro iacentē. cui nimū compassa & ad regē reg'ssa. obnixē
supplicat. ut secū eat' misere subueniat. Rex ḡ cū sunamite
in agrū ueniens. & miserā miserabilē nudā inueniens. eleuat.
uestit. aureū caput imponit' ad nuptias introducit. **Man**
dragora ē herba formā humani corpis habens sine capite. & in

Et sic mandragora.

telligit multitudo infidelium quae tunc erit cuius caput antichristus erit. quod
est caput omnium malorum. Sed caput mandragorae amputabitur quando
antichristus occiditur. Post eius occisionem uidentem synagoga eiusam
multitudinem infidelium sine capite antichristo. & etiam carere ca-
pite christi. optat eam sibi infidei christi associari. & capite christi sublimari.
die sponso. **V**eni dilecti mi egrediamini in agrum. commoremur
in uillis. Quod est dicitur. O dilecte mi quem pro omnibus diligo. quod ad me
per gratiam uenisti. & per presentiam donorum uisitasti. ueni etiam non per
gratiam ad multitudinem infidelium. & uisita eam per presentiam karis-
matum. & per predicatorum egrediamini in agrum mundi. & spargamini
per populos semen uerbi dei. tu inspirando ego predicando. & op-
erando. & docendo. diu commoremur in uillis. id est in paganorum
conuentibus. mane surgamini ad uineas. hoc est mature faciamus
ecclesias. **A**ger est christianus populus aratro euangelii cultus uille uero sunt
pagani infidelitate & uicis inculti. Dilcet quasi in occulto
sedet. dum christus per uersos per manifesta flagella ad conversionem non
admonet. sed infideles per predicatorum ad fidem non uocat. Qui ad
publicum in agrum egreditur. dum per uos manifeste flagellat. ut se
corrigan. sed infideles per doctores ad fidem conuocat. Ecclesia uero quasi
in occulto latet. dum contemplationi uacat. & proximis erran-
tibus non predicat. De occulto in agrum egreditur. dum ad publicam predica-
tionem accingitur. Post mortem ergo antichristi sponsus & sponsa in agrum
conueniunt. quando christus & ecclesia per populos consilium incunt.
qualiter christianos per timorem antichristi ad perfidiam lapsos ad
penitentiam reuocent. sed adhuc incredulos. per predicatorum ad
fidem conuertant. In uillis commorantur. dum paganorum conuenta-
bus maxime predicando immorantur. Similitudo est ab illis qui
in agrum spaciatum uadit. in uillas ad spectaculum conueniunt.
Haec fuit tempus persecutionis antichristi. mane uero tempus pacis post

Hystoria.

Alleg.

Ville pagani.

mortē aīx. Mane g̃ sponsus 7 sponsa ad uineas surgēt qui quasi in nocte dormierūt dū se p̃ necē aīx ad faciendas ecclās erigēt t̃ sub eo destructas renouant t̃ dispersas cōgunt. q̃s sub eo destituti uiderēt s̃ q̃si dormientes n̄ resisterēt. Seq̃t̃. Videam̄ si floruit uinea si flores fructus parturunt. si floruerūt mala punica. hoc ē p̃ p̃dicatores faciam̄ eos uide si uinea scil̄ synagoga infide floruit. ut eā infide imitentur. si florentes infide opa fidei exequunt̄. ut illos imitentur. si imitatores m̄m̄ in patientia florent ut illos imitent̄. ibi dabo t̄ uba mea. hoc ē in illo agro p̃ferā ad honorē tui omnē doct̄ nā utiq̃ legis q̃ s̄ uba mea. ut rudes infide sugant inde lac doctrine. **E**t p̃ q̃ ego exp̄ssi uba mandragore deder̄ odorē in portis n̄ris. Mandragora ut dictū ē ē herba formā humani corporis habens s̃ capite carens ad multas medicinas utilis. & intelligit̄ gentilitas que rationē hominū habuit. s̃ x̄ cap̄t̄ fidelium n̄ habuit & multas utiles sententias habuit. Huic sponsus aureū cap̄t̄ imposuit. dū ei ditatē suā q̃ om̄ia t̄nsecendit ut aurū om̄ia metalla infide p̃posuit. gl̄a & honore coronabit. & in claritate sue uisionis s̄ copulabit. Mandragore g̃ sine capite s̄ pagani sine capite x̄. ablata sine capite aīx. Hi deder̄ odorē in portis. i. exemplū bonoz opū in uirtutib̄. p̃ quas in t̄tur celū ad beatitudinis p̃m̄v̄.

Mandragora similit̄.

Ut porte x̄ & ecclē s̄ apli & p̃ph̄e. In his portis mandragore odorē deder̄. dū pagani ad x̄ conuēsi in doct̄nis apl̄icis & p̃ph̄icis famā bonę opinionis sparser̄. Non solū uba dabo t̄ s̃ etiā om̄ia p̃ma noua & uet̄a dilecte mi seruauit̄. hoc ē n̄ solū doct̄nā utiq̃ legis tunc conuētendis p̃feram. s̃ etiā om̄ia opa apl̄oz legis nouę & om̄ia opa p̃ph̄arū uet̄is legis seruauit̄. i. p̃te exponenda illis. Et n̄ solū illoz opa. s̃ etiā tua facta p̃ ordinē illis narrabo. q̃ utinā uidissē oclis ut illi uiderunt. Ita intellegi sequentia uolunt. **Q**uis m̄ det te fr̄em meū. hoc ē quis de seīs patriarcha t̄ p̃ph̄a potē m̄

Porte apli.

Fr̄ ap̄c.

conferre. ut inueniā te foris. i. ut uideā te in carne cū homini
b' cūsanē. ex septis docentē miracula facientē. sic te oīa uiderē
quoz oeli beati fuerē. & de o seuler te sic symeon & anna. & alii q̄
plures. & audiā ex ore tuo ūba pacis pte reddite hominib'. & iā
me nemo ex fidelib' despiciat. sic haeteri' fēē diēs. me excecātā
& repbatā. te dico xpē rex glē existentē frēm meū de mea pge
nie genitum. sugentē ūba matris mee. i. introgantē doctores
de lege & pph'is. que s' ūba matris mee synagoge. quando sedebā
sapiētia patris in medio doctoz audiens & introgans illos. l.
quando p sabbā in synagogis de lege & pph'is legebas. & alius
exponebas. Nota qd' quasi ad p'sentē & secū in agro deambulan
tē loquit' p qd' nīmū affect' amoris l' doloris ex p'mitt'. Istud q̄ppe
ē q̄si qdāda lamentū synagoge fidelis. nīmū dolens qd' mat' sua
infidelis synagoga dñm glē crucifixit. quē tot miracula facē
uidit. Quasi dicēt. Utinā eēt possibile. ut xp̄m p legē & pph'as
in p'missū. patib' nr̄is iam missū in humana carne de sinu patris
foris eg'ssū. ita sic ipse possē uide de mea pgenie natū. meū frēm
factū. legē & pph'as sp'atit' exponentē multa signa facientē
ut eū toto corde amplecterer. & amplū anullo xp̄iano uelut
extorris a regno dī despicerer. **S**imilitudo ē ab illa que
nimio amore accensa diligent' obseruat. sic ubi dilectū suū
foris inueniat ut ei loquat'. & ei cōsortio p'fruat'. S; quia te in
carne ut illi nō possū uide. saltē apphēnda te fide me fugien
tē in ditatis sublimitatē. & ducā te p'dicando in domū matris
mee. i. in iudeā que ē dom' matris mee synagoge. & in cubiculū
genitricis mee. i. in ierlm q̄ ē in cubiculū legis matris mee. Vel
te iudōs adhuc inēdulos fugientē scil' tuā cognitionē eis
subtrahentē apphēnda te orando. & ducā te docendo. &
exemplū p'bendo in domū matris mee. i. multitudinē syna

goge matris mee & ducā te in cubiculū genitricis mee. i. in spālē
intellectū legis matris mee ut p̄legē & p̄phas intelligant te
dīm uerū eē. Ibi me docebis uidel̄ in illa fide in cognitionem
tuā manifestabis. plusquā p̄legē & p̄phas. Et dabo t̄ poculū
ex uino ēdītū. hoc ē p̄ intellectū fidi faciā t̄ p̄ptm̄ ex multis
uirtutib; compositū. tuo corpi ecclē infundendū. ut suaue
uinum ex multis specieb; ēdītū. **E**t mustū malo gnatorū
meorū sub audis dabo t̄. i. diuinū seruitū. ex imitatorib; m̄m̄
in penda t̄. Malo gnata s̄ eadē que & mala punica. q̄s̄ rubra &
gnis plena. quoz sue habet sapore musti. Significat aū pati
entes. imitatores m̄m̄. bonis actib; ut gnis plenos. & doctna
ut mustū suaues. P̄ uinū q̄ doctores ueteris legis. p̄ mustū in
telligunt̄ doctores noue legis. quoz laborē offerā t̄ ad honorē
Rex itaq; uino & musto accepto a sponsa amplexat̄ eē eam.
unde gratulabunda canit. leua ei sub capite meo. & dexta
illī amplexabit̄ me. Quasi dicat. Diuitias & glām mundi ei
amori p̄pono. & solo eēne beatitudinis p̄mi a ab ipso rep
missa diligo. Cap quippe ecclē ē x̄. cui leua ē p̄sen
tal̄ uite glā. dexta ū illī eēna beatitudo. v̄ scribitur.
longitudo dierū in dexta ei. in sinistra illī diuitie
& glā. leua q̄ sponsi sub capite sponse ē q̄n do amo
rē x̄ diuitias mundi p̄ponit. & dexta illī amp
lexabit̄ eā. q̄ndo chorus scōz in eēna beatitudine cōstitit. p̄pt̄ hoc
eā diligit. Hic uersus sup̄ p̄mitiue ecclē ascribit̄. hic rur̄
in eūsiōne synagoge repetit̄ q̄ eadē p̄fectio fidi & opatio
nis in ista. q̄ in illa inuenit̄. Sub amplexu sponsi sponsa q̄si
amore & dolore fatigata ob dormit. & neq̄s eā ab hac q̄ete
inquiētet̄ in t̄diē dicens. Adiuro uos filie hierl̄m ne suscite
tis neq; euigilare faciatis dilectā meā. donec ipsa uelit. Sic

93.
¶ Vinū intellectū.

¶ Mustū diuinū seruitū.

¶ Patientes.

synagoga ad fidē cūsa trena fastidient. sola celestia appetens!
quasi obdormit dū cunctis trena negotiis se subtrahit & so-
lus celestibus; cōtemplandis tota incubit. Quā filie hierl'm .i.
ecclē uniuersalis ecclē filie ab hoc somno excitant' dū spāles
ad p̄dicationē carnaliū puocant. Qd̄ sponsus p̄ septas p̄hibet.
ne lueri causa l' humani fauoris grā fiat dies. Quos ecclē uni-
uersalis ecclē filie cōnā pacē in supna hierl'm uisurē. adiuro
uos. .i. fidi sacramento cōstringo uos. ne dilectā meā synagoga
nup̄ ad me cūsa aq̄ete suscitatis. q̄ q̄esit a se tē negotiis neq̄
cūgilare faciatis a somno sue cōtemplationis. donec ipsa
uelit ad laborē p̄dicationis accingi sola causa di.

Ter uniuersalis positi.

Iste usus t̄rio repetit' p̄mo p̄mitiue ecclē. sedō ecclē gentiū.
t̄rio synagoge cūse annotat'. & cōcordia omniū in una fide
t̄nitatis notat'. Istud q̄si hystorice de synagoga dictū alle-
gorice quoq; de ecclā gentiū intelligit'. Sponsus cū sponsa
egredit' in agrū. dū xp̄e p̄p̄dicatores ecclē sem̄ ubi dī spargit
p̄ mundū. euglū aratro ex aratū. In uillis cū illa cōmo-
ratur. dū in pplis in urbibus; & in uillis habitantibus;
p̄p̄dica- tionē immorat'. Mane cū illa surgit ad
uineas dū festinat facere multas ecclās. Hox fuit
ab adā usq; ad x̄ resurrectionē. de inde fuit mane
quo lux ueritatis resplenduit. in quo mane x̄ & ecclā
aduineas surrexer'. quia p̄ resurrectionē multas ecclās in-
stituerunt. Dū illa uineā florere uidit. & flores fructus par-
turire. & mala punicea florere uidit. dū alios infide flo-
rentes. alios fidi fruct' p̄ferentes. alios martyria passos in
ecclā infirmis in exemplū posuit. lbi dedit ei uerba sua. quia
talibus; ptulit x̄ causa utriq; testam̄ti dogmata. Post hec man-
dragore deder' odorē in portis illor'. quia iudi sine capite

Allogoria.

96.
x̄ famā scē cōuersationis sparser̄ in pplis. constituti in fide &
dilectione uite portis. Omnia poma noua & uetera sponsa dilecto
seruauit. q̄ omnia opa noue & uetis legis ad honorē x̄ ecclā iudis
exposuit. Similitudo ē ab illo. cui diu absentia amica poma ser-
uat. que reuerenti leta offert. ita ecclā iudaico pplō diu a fide
p̄gnanti mysteria uitę legis seruauit. q̄ ei ad fide uenienti p̄x̄
reseruat. **X**pe fuit fr̄ ecclē. q̄ d̄m suū natāle patrē fec̄ p̄ grām
ecclē patrē & ipsā fecit s̄ sororē. scilicet regni celestis cōherede. Hic uba
māt̄ sue uidet̄ p̄mitiue ecclē. sicut q̄ndo eis legē & p̄phas sp̄a-
lit̄ exposuit. ipsa dilectū foris inuenit dū uerbu carne factū
ēdidit. q̄ q̄si int̄ latuit. dū uerbu in p̄ncipio mansit. Huius osculū
sumpsit. dū p̄cē s̄ p̄ipsū redditā audiuit. Hanc p̄ca nemo
despex̄. q̄ p̄ x̄pm sedata p̄secutione. omnis ordo regū & p̄ncipū
eā honorauit. Hec dilectū q̄si p̄manū app̄hendit & in domū
māt̄ sue indux̄. dū opando & p̄dicando x̄pm in corp̄ ipsi
synagoge int̄duxit. & in cubiculū genitricis sue induxit.
dū eum in intellectu iudaice gentis dux̄. q̄ gens ei mater
& nutrix extitit. q̄ ex illa apli nati s̄ q̄ ecclā p̄ eugl̄m
genuer̄ & doct̄na legis nut̄er̄. Ibi ē docta ecclā q̄d ipsa p̄
grām x̄ ē uocata. Synagoga aut̄ p̄p̄t̄ falsā iusticiā excecata.
sine itū p̄ grām illuminata. Que ecclā dat poculū x̄ ex uino
ēdito. dū offert ad honorē x̄ bonū op̄. sapientia & caritate
& facundia inebrians p̄rimos. t̄ dū offert in sacrificio san-
guinē x̄ ex uino c̄scerati. **E**t dat x̄ mustū malo ḡnatorū.
dū exhibet diuinū seruitiū. hominū uirtutib; repletorū.
t̄ dū p̄fert exempla de uirtutib; scōrū. Leua dilecti sub ca-
pite ecclē ē. quia mysteriū incarnationis. & dona que dat
in p̄senti erunt sub capite. i. sub nite ei. q̄ p̄ ea sustentata i
p̄senti c̄tra p̄t̄bationes mundanas quiescit. & q̄dā cū dō

dormit & dextera eius. i. futura bona & plena ipsi uisio. amplexabitur eam. quod undique ita circumdabit eam ut nullus turbo miserie possit intuenire. Hanc a somno seculares excitant. dum eam a quiete contemplationis ad exteriora negotia perthe temptant. Sed. xpe per septuas eos adiurat. ne hoc lueri causa faciant. **T**ropologia. Ecce fidelis anima magnum egreditur. in uillis commoratur. dum agrestes uel uillanos in bonis moribus imitat. Et dum quisque spiritualis in missio lectiois & orationis studio manibus suis laborat. ut habeat unde tribuat necessitate patienti. Mane surgit ad uineas. dum se erigit ad imitandas claustraliu uitas. Claustra & enim sunt spirituales uince. in quibus sunt pocula uite. fidelis quisque flores uince. fructus flos. flores malorum puniceorum uidet. dum fide ecclesie opera fidelium. patientiam mirum studet. Ibi dat uerba proximis. dum profert doctrinam gemine karitatis. Tunc dabit mandragore odorem in portis. quod seculares iam euersi. qui sine capite fuerunt dum nullum prelatum habere uoluerunt. famam bone operationis in uirtutibus. que sunt portae uite spargunt. Omnia poma noua & uetera seruat. dum euersus omnia opera antiquorum & modernorum patrum ad imitandum se erigit. Hec sunt xpe facti fratrum. dum cum coherede regni eligit. Qui xpe uerba matris fidelis anime surgit. dum duo testamenta ecclesie matris fidelium. fratribus in unum habitantibus spiritualiter exponit. Vel matrem alicuius cuius est erigatio spiritualium. cuius uerba sunt regularia instituta. que xpe surgit. dum queque eiusdem regularibus disciplinis instruit. Xpm foris inuenit. qui opera dilectionis in necessitate proximorum peragat. Hec intus inuenit. que concupiscentias carnis per xpm uincit. Xpm de osculatur. quod ei ita amore coniungit. Hunc nemo despicit. quod & angelis & hominibus placebit. Xpm quasi per manum apprehendit. & in domum matris sue inducit. dum bona opera in claustrum domum erigationis matris eius uisum inducit. & in uicium genitricis sue cum inducit. in intel

lectū regule claustralis sue nutus. dū eū in ea intelligi docet.
 Ibi seil' in claustro docet qd eū sis in celo p mittat. Ibi dabitur
 ei poculum exuino edito. i. doctrina ex scriptis sapientū cō
 posita. & mustū malo gnatorū. i. exempla iustoy. leua x̄ sub ea
 pte ei ē. i. bona p̄sentis uite s̄ sub ei mente. que ē cap̄ anime. &
 dexta ei amplexabit eū. i. uirtutes & bona opa. in corpe opa. in
 anima uirtutes. Sub hac dexta obdormit. dū trena obliuiscit
 & celestia ētemplat. & nequis eū ab hac quiete rethat ad sēli
 tumultū. a x̄ p̄scriptas adiurat. **A**nagogyce aū ceela hic
 p̄egrinans cum x̄ in agrū florib; plenū egredit dū de hoc
 mundo miḡns paradysū uoluptatis eū x̄p̄o inḡdit. In uillis
 commorat dū in mansionib; s̄ ad o p̄paratis recipit. Mane sur
 git ad uineas. dū in die iudicii se erigit ad supnas ceelas. Totū
 quippe temp̄ hui' sēli ē quasi nox ad cōpationē futurū sēli.
 Dies aū iudicii ē qdā mane c̄ni diei. q̄ melior ē sup milia
 annoꝝ. Vt uita cuiq; hominis ē q̄si nox. mane aū futū uita.
 In quo mane q̄sq; fidelis surgit ad uineas. dū p̄ mortē pueni
 ad celestes ceelas. Ibi uidet flores uince. & florū fructus. & flo
 res maloy puniceoy. i. p̄mia fidelū. & denariū qui dabitur
 bene opantib; & mercedē q̄ recōpensabit m̄rib;. Ibi dabit
 ceela x̄ sua uba. q̄ utriq; legis doctores rēp̄sentabit in c̄na
 glā. Ibi mandragore in portis dabunt odorē. q̄ in morte q̄ ē
 porta uite uiuentib; dabit sue uite opinionē. dū miraculis
 coruscant in̄tris. quoy anime uiuunt in celis. q̄ mandragore
 oli fuer̄. dū diabolū cap̄ omniū maloy amiser̄. & x̄p̄m caput
 omniū iustoy induer̄. & nē ut mandragora multis morbis
 medici na s̄. Ibi om̄ia poma noua & uetera sponsa dilecto ser
 uauit. q̄ om̄ia opa sc̄oy uetis legis. & om̄ia opa iustoy noue
 legis. ceela celestis x̄p̄o recōpensanda rēp̄sentabit.

Anagogyce.

Myra 17. 6. 477

lbi xpm frēm suum scilicet hominē de humano gñe natū in dō
uidebit. q̄ cā sororē uidet regni coherede fē. Qui fr̄ uba mat̄s
ceele fugit. quia dñe homo gaudia celestis hierlm̄. i. angloy
plenit̄ hab. & suis tribuit. Hunc int̄ ingla pat̄s ceela inueni.
quē hie foris in carne p̄fide uidit. Quē diu optatū de oscula
tur. dū ei dulcedim in eēna pace copulabit̄. Hanc amplius
nemo despiciet. q̄ equalis anglis erit. que hie obp̄briū hōiū
& despectio sup̄bis fuit. lbi dilectū diu quesitū. uix tandē
aliquando inuentū. eēna dilectioē app̄hendit. & in domū
mat̄s sue. i. in celestē hierlm̄ q̄ ē dom̄ mat̄s ceele anglice in
ducet. dū cum illo in illa ad eēnas nuptias int̄bit. & in eu
biculū genitricis sue. i. in secretū gl̄e humanitatis x̄ quā in
patria gl̄a uidebit. lbi docebit eā x̄ qd̄ oēs n̄ uidit. nec auri
audiū. nec in cor hominis ascend. que p̄parauit d̄s diligen
tib̄ se. lbi dab̄ ei poculū ex uino edito. & mustū malogra
natorū. i. plenū gaudiū. & angloy & hominū. qd̄ erit ut uinū
& mustū. q̄ s̄ leticia epulantium. Ut sponsa dabit dilecto
uinū & mustū. q̄ sc̄is uctis & noue legis p̄feret. quib̄ dabit
plenum gaudiū. lbi erit leua sponsi sub capite ei. q̄ omē
gl̄am m̄undi uidebit. sub potentia. x̄. qui ē cap̄ ei. & dext̄a
ei amplexabit̄ eā. q̄ anglica societas. & angloy unanimita.
que in dext̄a x̄ in iudicio erit. illa sibi sociabit. In hac dex
tera ab omni p̄turbatione requiescet. & nemo eā ab hac
quiete susertabit. q̄ gaudiū ei nemo tollet ab ea.

Historia.

Sunamite in brachio sponsi dormiente ecce mandragora
aureo capite adornata cū magno comitatu sponso addu
cit. que a choro filiarū hierlm̄ cum hac laude ex̄cipit.
Que ē ista que ascend̄ de deserto deliens afflu
innixa sup̄ dilectum suum. **S**cilicet sy na

94.

goga fidelis p̄ p̄secutionē antiχ̄ in pace quiescente. multitudo
infidelium capite antiχ̄ ablato. & uero capite x̄ recepta p̄ p̄di
catores x̄ coniugenda ad cecelam ducit. atq; acunetis fidelib;
hoc t̄puduo laudis exreipit. Que ē ista que ascendit de deserto.
Hoc ē quā glōsa & quanta laude digna ē ista. que de deserto in
fidelitatis ascendit p̄ gradus uirtutū ad x̄m p̄ri uariis mundi de
licis affluens. nē sp̄alib; delicias septē l' opib; iustoy affluens.
n̄ in se cōfidens. in mixta sup dilectū suū. i. sp̄e totā in eo ponens
a quo solo ē om̄is salus ut scribit. Non ē nom̄ aliud datū sub
celo. in q̄ oportet saluari. Similitudo ē ab illo p̄plo qui ex
egypto ducit de illo deserto p̄ ihm nauē ad t̄ram r̄pmissio
nis ascendit. delicias legalium obseruationū & tabnaculi mi
sterioy affluens. in mixta sup moȳsen dilectū suū. & sig
nificat p̄plm̄ q̄dē infidelitate ad cecelam l' de mundo ad
sternā glām p̄ ihm x̄pm̄ ascendit. delicias sept̄arū af
fluens. in solo duce suo x̄po cōfidens. Noua sponsa ad re
gē ingressa. his uerbis ē ab eo suscepta. Sub arbore malo
susceitauit te. Quasi diceret. Bene q̄dē fecisti. qd' ad me ue
nisti. quia te mortuā susceitauit. me cap̄ tibi inposui. Qd'
autē diē sub arbore malo susceitauit te. ad totū genus hu
manū respicē. qd' sub arbore p̄uariationis mortuū. sub
arbore crucis p̄ x̄pm̄ ē susceitatu. Ibi scil' sub arbore ma
ledictionis corrupta ē mat̄ tua. ibi uiolata ē genitrix
tua. Mat̄ humani gen̄is ē humana nat̄a. q̄ ante peccatū
erat incorruptibilis. impassibilis. īmortalis. Porro geni
trix ei erat eua. mat̄ omnium. q̄ erat ante peccatū in uiola
ta. q̄a nec cōcupiscentia nec sordib; polluta. Que serpen
tina suasionē uiolata. mox cōcupiscentia & sordib; &
dolorib; ē subacta. S; x̄pe corruptę mat̄ incorruptionē

¶ fallaciā autē diabo
li corrupta. facta ē
passibilis & mortalis.

reddidit. dū humanā natam in supsonā incorrupti
bile resurgens a morte fecit. Genitricē uiolatā reparauit.
dū uirginē genitricē suā in uiolatā seruauit. Die q̄ sub ar
bore malo suscitauit te. quasi uniuersitati humani genis
dicat. Sub arbore crucis te morte mea suscitauit de mor
te ppetua q̄ mortua eras sub arbore inobedientie. ubi
corrupta ē a diabolo mat̄ tua humana nata. q̄ndo
ornatū suū scilicet obedientiā abiecit. eū de int̄dicto pomo
comedit. & idō dāpnata. q̄a mox incorruptionis & in
mortalitatis honorē amisit. & ibi uiolata ē a serpente
genitrix tua eua. quando a paradysō pulsa honestatē
p̄didit c̄cipiendi & dolorē pariendi inuenit. Et quia
te de morte ad uitā suscitauit. pone me ut signaculū
sup̄ cor tuū. hoc ē ita imaginē mei tui amiei ip̄ me me
morie tue sic signaculū cere in p̄mit. ut imago exp̄ma
tur. ut me ita diligas sic ego te dilexi. q̄ p̄t animā me
am posui. & pone me ut signaculū sup̄ brachiū tuū.
hoc ē exemplū mei sup̄ opationē tuā ut ita operis sicut
ego q̄ inimicos dilexi. & p̄ impiis mortuus sum. & signa
culū q̄ p̄pe imago. p̄ cor memoria. p̄ brachiū accipitur
opatio. Antiq̄ in anulis & in armillis lapillos sculptos
portabant. q̄b̄ litteras ameis missas signabant. inde
similitudo ista trahit. Sigillo ē imago in sc̄pta. que
cere in p̄ssa imaginē reddit. Sigillū ē x̄ humanitas. eui
imago in sc̄pta ē diuinitas. cera ū humana aīa ad ima
ginē dī formata. X̄p̄e q̄ p̄pe ut sc̄bit ē imago dī inuisi
bilis. q̄a pat̄ equalis. quā imaginē d̄s homini in p̄ssit.
quando int̄iore hominē ad imaginē & similitudinē
dī euit. In imagine trinitas. in similitudine notat̄ eq̄lū

Sigillū.

tas. Imaginē x̄ in corde suo format. qui eū pat̄
 eq̄te cogitat. Hinc suā imaginē in p̄mit. q̄ huma
 nā nat̄am d̄itati un̄tam edit. Signaculū x̄ sup
 brachiū suū ponit. q̄ ex emptū opationis x̄ sibi ad
 imitandū pponit. & in s̄itate & iusticia uiuendo ad in
 similitudinē d̄i se cōponit. Et q̄ s̄ opa x̄ q̄ s̄ sponse imitan
 da. Scil̄ qd̄ inimicos intantū dilex̄. ut p̄ impiis moreret.
 Et hoc idō. q̄a fortis ē ut mors dilectio. dura sic̄ inferus
 emulatio. Qd̄ ē d̄icē. Sic̄ mors om̄es fortes uinē. & idō forti
 or̄ ē omnib̄ existit ita dilectio fortiore omnib̄. q̄ me fortis
 simū uic̄. & me causa tui ad mortē coegit. Et sic̄ inferus
 durior ē omnib̄ duris. & idō infringibilis. ita emulatio. i.
 inuidia mea ē insupabilis. q̄ inuidebā diabolo qd̄ te spon
 sam meā possedit. & crudeli morte affec̄. q̄a intantū te
 dilexi. qd̄ te morte mea redemi. Et idō iustū ē. ut me
 intantū diligas. ut me imitando mortē p̄ me subeas.
 Et si dilectionē habueris. p̄ me mortē subire pot̄is. q̄a lam
 pades c̄ caritatis sunt. lapades ignis atq; flammarū. Lap
 ades s̄ uasa s̄ lucis & intelligunt̄ sp̄ales uasa caritatis. q̄
 int̄ ardent dilectione. foris lucent opatione. lapades ig
 nis s̄ q̄a s̄ ardent. lapades flammarū q̄a p̄ x̄imis lucent.
 Tales torm̄ta & mortē carnis c̄tempnunt. q̄a et̄nā uitam
 diligunt. **A**que multe n̄ potuer̄ extinguere caritatē.
 nec flumina obruent illā. hoc ē nec blandicie. nec minē.
 nec p̄secutiones. nec t̄rores. uincēt amantē. q̄n̄ impleat uo
 luntatē meā. Is q̄ppe diligit me. q̄ sermonē meū seruabit.
 Hoc ē aut̄ meū p̄ceptū. ut diligatis inuicē. sic̄ dilexi uos.
 Similitudo ē de magno incendio. qd̄ nec pluuie nec flu
 mina possunt extinguere. Laq̄s blandicie. p̄ flumina

accipiunt temptationes q̄ n̄ poss̄ de bono ad ma-
lū flectere sp̄ales. Dilectio ē p̄ciosior om̄ib̄ rebus.
q̄a si dederit hō om̄nē substantiā dom̄ sue p̄ dile-
ctione q̄si nich̄ despicient in eū. hoc ē si q̄s ratione
utens om̄nē substantiā suā in cibos paup̄ū & se ipsū tra-
diderit ad martyriū absq; dilectione ut mereat̄ d̄m q̄ ē
dilectio habē. q̄si nichil dedit despicient ea om̄a q̄ dedit.
n̄ ipsā dilectionē habuerit. Hoc idō totū d̄r ut si sponsa ue-
lit sp̄- onso cūungi. quā maxime eū in dilectione imitē.
q̄a q̄ diligit in d̄o manet. & q̄ n̄ diligit manet in morte.
Hec q̄si hystorice ascripta mandragore. possunt etiā alle-
gorice adaptari synagoga euerse. **P**ost q̄ sunamitis de
somnia euigilaui. multis sc̄iunetis regio cultu ad regē uenit.
eui in iuxa ad thronū regni ascendit. q̄ chorū filiarū hielm
hac laude excepit. Que ē ista q̄ ascendit de deserto de uenis
affluens. in iuxa sup dilectū suū. Scit̄ ecclē gentiū admi-
rantis synagogā nup̄ euerse. intantū culm̄ itutū ascen-
disse & undiq; infideles s̄ p̄dicando & opando ad thronū. in
laude ei erūpent dicentes. q̄ ē ista. & q̄ laudabilis ē ista que
ascendit de uirtute in uirtute ad xpm̄. de p̄p̄to in ceetate
p̄fidie deserto. de uenis sept̄arū & uirtutū affluens. in iuxa
sup dilectū suū. & stabilita sup xpm̄ nunc dilectū suū.
l̄ sup dilectū meū cū ipsa cet̄ exceata. nē q̄q; dilectū suū
factū. post q̄ ab eo ut luna a sole ē illuminata. Notandū
qd̄ ista laus q̄ ē ista nē tercio ē posita. P̄mo q̄ppe in laudē
ecclē gentiū ponit̄. sedō laudi ecclē penitentū assēbit̄.
tercio ecclē de iudeis & gentib̄ euerse assignat̄. q̄a
om̄s in eādē fide in iuxa collaudant̄. Aut̄. Quia om̄is
mutitudo fidelū ap̄mo abel usq; ad ultimū electum

¶ Allegoria.

una ecclesia dicitur quod tribus mundi temporibus infide trinitatis colligitur scilicet ante legem sub patriarchis in lege sub prophetis in euangelio sub apostolis hec quoque tres laudes possunt referri ad tres ecclesie distinctiones prima ad illam que sub patriarchis ascendit ad fidei trinitatis secunda ad illam que sub prophetis ascendit ad fidei trinitatis tertia que sub apostolis & eorum successoribus usque ad finem mundi ascendit ad fidei trinitatis. **S**unamitem itaque in solio regali sedentem rex alloquitur dies. Sub arbore malo suscitavi te. Per hoc datur intelligi quod sub arbore dormierit & ibi eam excitaverit. In malo notantur tria videlicet fructus odor umbra. Arbor mali est crux christi cui fructus est christus que odor suavitatis & refrigerium abestum vitiorum ad vitam itinerantium. Sunamitem sub arbore dormiunt quando synagoga de arbore pervaricationis mortua iacuit. Hanc christus sub arbore mali suscitavit ad vitam quando in cruce que erat lignum vite pro ea morte subiit. Die ergo sub arbore mali suscitavi te quasi eversa synagoga dicat. Merito diligendus sumus quia propter dilexi te & morte mea redemi te in cruce. Ibi corrupta est mater tua scilicet sub cruce synagoga in inferno damnata que clamavit dies. Sanguis eius super nos & super filios nostros. Ibi violata est genitrix tua videlicet lex tua nunc est pervaricata que dicitur innocente & iustum ne interficias. Ut genitrix est violata quando lex delicta ad spiritum est mutata. Ut genitrix est tua videlicet iudaica gens est violata quando obviandicta crucis attono & vespasiano est captivata. Et quia te ab hoc malo eripui & in sponsam assumpsi pone me ut signaculum super eorum tuum. I. imagine mea in preme memorie tue ut sigillum cere ut diligas me. sic dilexi te. Et pone me ut signaculum super brachium tuum. I. exemplar mee operationis in preme tue operationi.

ut sic ego p̄ multa tormenta moriaris amore mei. hoc fecit
ecclā in mirib' tempe p̄secutionis. Quā fortis ē ut mors dile
ctio. hoc ē sic mors om̄a uinē. ita dilectio oīa uinē. q̄ me
causa tua ad mortē coegit. Dura sic inferus emulatio.
Emulatio accipit̄ in bono & in malo. Dicit̄ enī imitatio ē indi
gnatio. ē inuidia. Emulari enī ē bonos imitari. ē malis
indignari. ē meliorib' inuidē. De bono dicit̄ ap̄t̄s. Emula
mini. i. imitamini meliora. De bono autē emulant̄ uos r̄ibe
ne. Et de ioseph scribit̄. Emulabant̄ eū fr̄s. i. inuidebant̄ ei.
Emulatio q̄ ecclē fuit dura ut inferus. q̄a sic infernū ē infrin
gibilis. ita imitatio ecclē q̄ imitata ē a dilectione ē opatio
nē fuit insuperabilis. Hoc idō q̄a lapades ei' lapades ignis
atq; flammarū. hoc ē habentes caritatē int̄. ut ignis arde
bant amore. foris lucebant ut flamma opatione. Pignē
q̄ p̄pe ardor. p̄ flammā accipit̄ splendor. Laurenti & Ste
phan' & alii eorū similes lapades. i. uasa caritatis extite
rant. in q̄b' ignis sp̄s sc̄i ardebat. & foris flama opationis
lucebat. Ad multē. i. dilectiones & blandicie mundanę.
n̄ potuer̄ in eis caritatē extinguere. neq; flumina. inu
rie. & tribulationes obruent illā. ut eos aueritate aittant.
q̄a neq; mors. neq; uita. neq; aliq̄ c̄atūa potuit eos separa
re a caritate. Si dedit̄ hō omnē substantiā dom' sue p̄ di
lectione q̄ si nich' despiciet̄ eū. hoc ē eū om̄i substantia
mundi n̄ potē dilectio cōpari. q̄a d̄s caritas ē. q̄ sola mor
te ē mereanda. & sine fine timēda. Tropologice fidelis
aīa de deserto ascendit̄. eū malā uitā deserit. & ad sp̄s
c̄uersationē p̄ gradus uirtutū ascendit̄. Hec deliciis afflu
it. dū ferculis scriptarū se deliciose pasē. Sup̄ dilectū ē in
nixa. q̄a solo amori. & ē infixā. Hanc sub arbore malorū p̄

Emulatio.

Tropolog.

suscitauit. dū mortuā in peccatis p̄ fidē crucis uiuificabit.
 Ibi corrupta ē mat̄ ei. scilicet in peccato cōcupiscentiē mortuā
 facta ē humana nat̄a. & ibi uiolata ē genit̄a ei. uidet̄
 p̄t̄ peccatū passibilis facta ē caro eū. quā xp̄c̄ adhuc
 suscitabit. & incorruptibile atq; impassibile faciet. Idō
 x̄p̄s ponit sup̄ cor. suū ut signaculū. q̄a ei doct̄nā & uitā
 in corde format ita. q̄si eū semp̄ p̄sentē uideat. Sup̄ bra
 chiū eū ponit ut signaculū. dū exemplū op̄ū xp̄i semp̄
 inspic̄. & ea imitari cupit. In tali hōie fortis ē ut mors di
 lectio. q̄a sic mors corp̄ int̄imit. & illud insensibile reddit.
 ita uera dilectio aīam cōcupiscentiis mundi p̄imit. & ad eun
 ta trena desideranda insensibile fac̄. Et in eo dura ē sic in
 ferus emulatio. q̄a sic infernus durit̄ q̄s absorbuert tenet.
 ita aīa fortit̄ imitationē uitū q̄ cepit tenet. nec p̄t̄ ali
 qua dura mundi eā deserit. Hec aīa ē lapas caritatis. in q̄
 ardet ignis diuini amoris. & foris luget flama boni opis.
 In hac aīa aq̄ multe. i. multiplices delectationes carnis
 n̄ potuer̄ extinguer̄ caritatē. nec flumina. i. temptati
 ones obruent̄ illa. q̄n semp̄ ardeat & luceat. Hec dilectio
 talis ē. si dederit hō omnē substantiā dom̄ suę p̄ dilectio
 ne q̄si nich̄ despiciet̄ in eū. hoc ē si om̄ia mundi relinquat.
 nich̄ ei p̄dē. n̄ ipsā caritatē q̄ d̄s ē habeat. Videndū aut̄ qd
 sit dilectio. Dilectio ē magna appetitio alicui rei p̄fruen
 dē. q̄q̄s habē cupit. Hec diuidit̄ in duo. in dilectionē di ui
 del̄ & p̄ximi. Dilectio di ē oīa cōmoda & incōmoda cōtēp
 nere causa p̄fruen di dō. Hec t̄b̄ ubi s̄ implet̄ ut diligam̄
 d̄m ex tota aīa. ex tota mente. ex tota uitute. i. ex sensu.
 & ratione. & intellectu. Dilectio p̄ximi ē p̄uata cōmoda
 p̄pone. gr̄a p̄fruen di amico. Hec p̄ duo p̄cepta impletur.

¶ Cap̄ est aīa.

¶ Q̄ dilectio.

scit qd tibi nūis fieri. alū ne feceris. & qd uultis ut faciant
uob hoies. facite eis similit. Nemo uult dāpnū pati. nemi
ni faciat. Omnis uult s̄ in necessitate subueniri. aliis in ne
cessitate subueniat. Hoc totū p̄ illud implet. Declina ama
lo. & fac bonū. p̄ximo dāpnū n̄ inferre ē amalo declinare.
in necessitate p̄ximo subuenire ē bonū facere. Idō lex s̄pta
erat in duab̄ tabulis. q̄a cōtinet in se duo p̄cepta caritatis.
Est aut̄ timor anxietas p̄ inelutandi q̄ diuidit̄ in duo. uide
licet in seruile & filiale timore. Seruile timor ē malū de
uitare ne supplicia luat ad nō. filialis timor ē bonū face
re offensā pat̄s incurrat. Seruile timor aīam terebrat. ut
ferrū acutū coriū p̄forat. timor filialis dilectionē aīe indu
cit. ut animā dō alliget. sic seta linū induc̄ ut coriū colli
get. ferrū durū ē seruile timor. seta min̄ dura ē filialis
timor. linū lene ē dilectio. ferrū & seta exeunt. linū int̄
p̄manet. sic caritas timores expellit. ipsa int̄ p̄manet. h̄c
timor diuidit̄ in duo. Est enī timor dī & timor s̄li. De timo
re s̄li s̄bit̄. Timor dñi s̄s p̄manens in s̄li in s̄li. De timo
re dī dī. p̄fecta caritas foras int̄. Timor dī ē uenatio dī.
q̄ hab̄ duas species. cū amator dī timet se t̄ aliqd de man
datis dī neglexisse. t̄ n̄ ad placitū dī om̄a impleuisse. Timor
aut̄ s̄li hab̄. iiii. species. q̄ s̄ timor uilitatis. timor fragili
tatis. timor mundan̄. timor seruile. t̄ iudic̄. Timor ui
litis ē cū q̄s malū p̄pet̄. ne aliis uilis appareat. Verbi gr̄a.
cū q̄s homicidiū. t̄ adulteriū fac̄. ne homicidis t̄ adultis
uilis sit. Timor fragilitatis ē. cū q̄s malū scit̄ homicidia t̄
rapinas t̄ incendia p̄petrat. ne adnis suis tēporalia benefi
cia p̄dat. Timor mundan̄ ē cū q̄s malū deuitat. ne supplicia
um luat. ut pote cū q̄s de uitat̄ furtū. q̄a timet suspendiū.

I. iiii. spes timoris.

l' de uita sacrilegiū quia timet eruri fragiū. Timor seruilis ē
 l' iudae' eū quis legis mandata fac' ne a lege dampnet. Due
 species pores impellunt ad malū. due sequentes retrahunt
 a malo. q's omis caritas emittit foras. que sola delectatione
 iusticie bonū facit. **I**uxta anagogen sponfa de deserto as
 cendit glosa. quando ecclā hie p egrinans de deserto mun
 di ad gaudia celi migrabit glificanda. quā chor' celestis
 hierlm scil' conent' angloy. hac laude excipiet. que ē ista.
 i. quā beata que ascendit de mundo ad ecclū. & in esortū
 suū int'ducet. ubi delicias paradysi affluet. quia de bonis
 dñi gaudebit. eū ipsū dñm inquē angli desidant p spicē
 facie ad facie uidebit. ubi cecentū angloy & organa scōrū
 audiet & ipsū odorē suauitatis sentiet. ū inebriabit' ab
 ubtate dom' dñi. & faciat' eū apparuerit glā dñi. Ibi erit
 sup dilectū suū innixa. quia semp in gaudio dñi erit sta
 bilita. Hanc sub arbore mal' x' suscitabit. quia p hanc uitā
 omie gen' ad uitā p uictoriā erueis uiuificab'. qd' p arbore
 transgressionis mortē subit. Tunc ecclā recipiet in illa glā
 ubi corrupta ē p supbiā mat' ei' scil' dignitas angliea. & ū
 genitrix ei' ē uiolata. uidel' numerositas electoy inminuta.
 Quā ipsa redintegrit' eū incorruptela possidebit. & nu
 merū electoy implebit. Tē x' ut signaculum sup eor' suum
 ponet. q' ipsū qui ē imago di in se ipsa ut imaginē in cera
 exp'issam uidebit. Hunc sup brachiū ut signaculū ponet.
 quia ipsū p labore opū. mercede accipiet. Ibi fortis ē ut mors
 dilectio. quia sic mors omis repbos traxit. ad interitū. ita di
 lectio di omis electos trahit ad gaudiū. Dura ē ibi sic inferus
 emulatio. quia sic inferus omis emulatores. i. imitatores
 diaboli absorbet. ita aula celi omis emulatores. i. imitato

¶ Anagogen.

Historia.

res di recipiet. Ibi om̄s electi lampades caritatis erunt. quando
accensis lampadib⁹ obuiā sponso & sponse ibunt. q̄ semp ut ig-
nis in amore di ardebt. quando in regno patris sui ut sol ful-
gebunt. Et sic hic aque delectationū & flumina p̄secutionis
sc̄oy caritatē n̄ extingēt. ita p̄mia caritatis nullū finē habe-
bunt. Dom⁹ hominū ē hic mund⁹. Si om̄is substantia hui⁹ mun-
di det̄ p̄mio caritatis n̄ cōpabit̄. q̄d dilectorib⁹ x̄ q̄ ē caritas
dabit̄. **C**um sponsus dignitatē dilectionis mandragore
ad se uenienti cōm̄dasset. conuertit se ad sunamitē dicens.
Soror nr̄a paruula ē. & uba n̄ habet. Q̄d faciem⁹ sorori nr̄e in die
q̄ndo alloquenda ē. i. quando nubenda ē. Similitudo ē aparua
puella que uiro tradita adhuc n̄ habet mamillas nec ē nubilis.
& intelligit̄ eccl̄a p̄ antixp̄m creditā in xp̄m. q̄ paruula erit
in num̄o fideliū. & uba sc̄ilicet doctores sufficientes n̄ habet.
aquib⁹ ē interī p̄panda. n̄ dū in thalamū int̄ducenda.
Quasi dixisset. Dilectio quā cōm̄daui ē magna. si mandrago-
ra nup̄ cūsa nr̄a soror facta q̄ regni coheres ē in fide paruu-
la. sc̄ilicet in religione rudis & tenera. & idō ad tantā dilectionē
in ualida ut mee dilectiois causa mortē subeat. p̄inde maxi-
me. q̄ uba. i. p̄dicatores n̄ habet. q̄ eā sufficienter ad hanc
dilectionē inbuant. Q̄d ḡ faciem⁹ sorori nr̄e in die q̄ndo
alloquenda ē. i. q̄d fiet de ea in die iudicii. q̄ndo p̄ opib⁹
suis ē iudicanda. & remuneranda. si dilectionē n̄ habuerit.
Qui enī dilectionē habet. d̄m hab. q̄a d̄s ē dilectio. qui autē
eā n̄ hab. hereditatē in regno di n̄ hab. Alit̄ Soror nr̄a
mandragora paruula ē in num̄o fideliū & uba n̄ habet. i.
doctores qui lac doctrine p̄bendo eī ad augeant num̄ū.
Q̄d ḡ fiet in die iudicii. quando anglis erit associanda. si
numerus electoy n̄ erit implet⁹. Resp̄ sunamitis. Si murus

ē edificem' sup eā ppugnacula argētea. Qdē dicē. Si parua
ē faciam' eā magnā. scil' mittam' artifices qui colligant p'
ciosos lapides. & faciam' de ea murū. & sup eū edificemus p'
pugnacula argētea. hoc ē mittam' p'dicatores tu inspian
do ego faciendo qui uiuos lapides. i. electos homines do
cendo in unā fidē colligant. & habitacim dō de eis faciam'.
quib; tales p'latos p'faciam' q'sint ut argentū eloquentia
splendentes. & subditos auicis & hereticis armis uirtutū
defendentes. Et si ostiū ē cōpingam' illud tabulis cedrini.
Qdē dicē. Si uba. i. doctores nō habz. cōpingam' ligna cedri
na. i. cōggem' multa scōz exempla. quoz opa s̄ inputabi
lia. & uermes scil' demones fugantia. & de illis faciam' ostiū. i.
quenda fidi intitū. p' quē. multa ad eā ing'diant. & nume
rus fidelū in ea multiplicet. Alit' Si aliq's p'fec' ē murus.
scil' ingenio munit' fortis in uirtutib'. hē edificem' sup eā
ppugnacula argētea. hoc ē hē faciam' ei defensorē eloq'ntia
splendentē. l' edificem' sup eū ppugnacula argētea. i. in
uincibiles sententias. eloquio diuino lucidas. quib; eā in
struat. & ab hostib; defendat. Et si quis in p'fec' ē hostiū. ap
ens alius docendo salutis intitū. illū tabulis cedrinis con
pingam'. i. in mare scibilia pioz uiroz exempla ei p'pona
mus. quib; multos ad cōsionē p'hat. & p' ostiū fidi idomū
di. i. in cœlam int'ducat. In muro tria notant'. De multis
lapidib; fit ciues int' munit. hostes exteri repellit. ita cœla
de multis fidelib; cōstat. quos cōmto caritatis cōglutinat. fide
crueis munit. eos qui in se habitant. hostes scil' paganos
& hereticos communionē a se separat. In ostio quoq; tria
notant'. scil' intit' & exit' & uia ī medio. Intit' ē fides qua ī
trat' ad cœlam. exit' p'seuerantia quo exit' ad uitā. uia in

M. iii. in muro.

Ita mostio.

medio. opa in dilectioe. Muro facto & ostio e pacto. canit
sponsa exultans. Ego murus. & uba me sic turris. Quasi di
cat. Ego que fui paruula innumo. facta su multiplex fir
mis fidelib; sic murus in lapidib; & ido digna su ut sup
me argentea ppugnacla edificentur. tales plati in pfici
ant. qui me splendore sue eloquentie caritate a sponso
in comdata doceant. & armis septe ab hereticis defendant.
Et q uba n habui. i. doctores ia tales habeo. qui s. alta & firmi
muitutib; ut tris. p q s possit ee in it ad uitam salutis. & ido dig
na su ut epingantur tabulis cedrinis. i. ut e firmantur seoz ex
emplis. quib; me instruant. opa caritatis. P tabulas pie
tura. p cedru intelligit in putbilitas. p e p actione e cordia.
Quasi tabule pietate cora homi nib; expandunt. cu exem
pla seoz eis pponunt. q s ut cedrus cora do in putbilia. &
serpentes. i. demones effugantia. que epingit electos imita
tionis e cordia. Aut. Quisq; pfect die. Ego su murus. scil. etia
uicia fortis. & ido in edificio ecclie locandus. ut sup me edi
ficentur ppugnaeula argentea. scil. sac septe uerbo di splen
dide. quib; sim ecclie munimini & decori. & uba mea sic
turris. i. doctna mea e firma. q fae auditores in modu triu
surge in altu uirtutu. Notandu qd pfect muro coparatur.
uba ei. i. doctna tri assimilant. q uita ei e cont uicia muni
ta. doctna u ei in uirtutib; alta. In pfect die. ego su ostiu. q
docendo apio min doctis uite in it. & ido epingi debeo
tabulis cedrinis. i. e firmari seoz exemplis. Ego sponsa cepi
talis ee ex quo sub audis tempe facta su cora eo q si pacere
piens. hoc e ex q tempe cessau psecutio antix. & in reddita
e pax. x. cepi a suis opificib; edificari murus de uuis lapi
dib; & uba mea cepunt surge in uirtutib;. Post morte naq;

antix erit maxima pax in mundo. s; breui tempore ut scri-
bitur. Cum dixerint pax & secur: tē rep̄ eis ueniet interit: i.
dies iudicii. Et in illa pace cōgabit̄ ecclā in cultū dī. uni-
de qua subdit sponsa. **V**inea fuit pacifico mea q̄ habet
pplos. t̄didit eā custodib;. Qd̄ ē diec. Antix auctore discordie
occiso. x̄ uer̄ pacific̄ faciet pacē in mundo. & illa pace faci-
et s̄ uinea. scil̄ uniuersalē ecclā. que p̄feret palmites uino
habundantes. i. doctores potū uite fundentes. q̄ uinea erit
in ea pace q̄ hab̄ pplos. i. om̄s gentes. n̄ sic illa pax que sub
salemone fuit in una iudoy gente. & hanc uinea tradet
custodib;. i. p̄latis custodienda & regenda. Hoc idō d̄r. q̄
dubitat̄ utrū ecclā illo tēpe aliq̄b; p̄latis regat̄. cum dies
iudicii imminere cōdit̄. S; sciendū ē qd̄ ecclā illis dieb; erit
in suis officis & ordinib;. sic hodie d̄no dicente. Sic in dieb;
noe arabant. plantabant. & cetera opa faciebant usq; dū uenit
diluuiū. ita in dieb; filii hominis. i. ante diē iudicii arabūt
plantabūt. & cetera opa facient usq; dū uenit incendiu. Idō aū
p̄teritū fuit. & t̄didit. p̄ futū posuit. ut certitudinē osten-
dat. qd̄ ita ē adō dispositū. q̄si iā sit t̄sactū. Quale autē
fructū illa uinea p̄ferat. subiunḡ. Vir affert p̄ fructu ei
mille argenteos. hoc ē q̄lib; relinquet om̄ia hui; mundi q̄
possidet. & dat ea paupib;. ut percipiat p̄miū p̄missū ih̄ae
uinea laborantib;. Omnis enī q̄ in hac uinea usq; adnoctē. i.
usq; in finē uite laborauerit. denariū. i. xp̄m qui ē summū
bonū in p̄mio habebit. fruct; quippe hui; uinee. ē reg-
nū celeste. P̄ millenariū aū intelligit̄ p̄fectio. Hi aū
d̄nr p̄fecti. qui om̄ia mundi relinquir̄ dicente d̄no.
Si uis p̄fect; eē. uende om̄ia que habes. & da paupib;. P̄ ar-
gentū qd̄ ē in p̄cio intelligit̄ hui; mundi substantia.

Pax.

Ultimū statū ecclē.

Millenariū.

q̄ hominib⁹ uidet̄ eē p̄ciosa. Mille ḡ argenteos affert p̄ fructu uince. q̄ om̄ia hui⁹ mundi relinquit & dat indigentib⁹ p̄ p̄t̄ regnū celeste. Alit̄. Vir affert p̄ fructu ei⁹ mille argenteos. scilicet xp̄e ex pat̄ d̄s. ex nob̄ factus uir. affert p̄ labore hui⁹ uince plenū gaudiū. p̄ mille q̄ p̄pe plenitudo gaudiū p̄ argentū accipitur p̄miū opis. Mille argentei s̄. iiii. libe. & cōphensi s̄ hoc num̄o om̄s electi. q̄ p̄ iiii. cūglā de iiii. partib⁹ mundi adop̄ hui⁹ uince uocati. usq; in finē in ea laborabūt. & plenū gaudiū in p̄mio percipiunt. Opari hui⁹ uince ponde diei & est̄ fatigati. & ab adūsariis multis malis uexati diēt. Pat̄ familiās uineā suā de custodia sua emisit. quā custodib⁹ cōmisit. idō n̄ eripit nos de tribulatione q̄ uidet̄ tantōpe causā sui laborare. Resp̄ pat̄ familiās. Vineā meā corā me ē. hoc ē in custodia mea ē. Ego uido opantes. ego uido custodientes. ego uido tribulantes. ego uido occidentes. & reddo unicuiq; mercedē scdm̄ suū laborē. Hā mille tui pacifici. & ducenti his q̄ custodiunt fruct⁹ ei⁹. hoc ē mille argentei dabunt̄ oparis. & ducenti custodib⁹. Quasi diēt. O uinea mille argentei erūt tui pacifici. i. t̄ pacē ap̄ d̄m̄ impetrantes. & ducenti argentei erūt pacifici. his q̄ custodiunt fruct⁹ ei⁹. hoc ē erūt impetrantes pacē uince custodib⁹. Duo decies centena s̄ mille ducenti. Innuit hic num̄us qd̄ hi q̄ exēplo xii. ap̄toꝝ om̄ia reliq̄r̄. & in hac uinea scdm̄ doct̄nā eoz̄ p̄ se uer̄ rauer̄. hic centupli accipiunt. & in fut̄o mille argenteos. i. plenū gaudiū habebūt. custodes aū uince. i. p̄lati ecclē ducentos argenteos. i. duplex p̄miū in corpore & aīa reportabūt. quando minores ut stelle. maiores ut luna. docti aū ut splendor firmam̄ti. i. ut sol fulgebūt.

Nota qd̄ sepi⁹ in hoc cantico nuptiali. ap̄ncipio libri

107.

usq; in finē uince & bot̄ inducunt̄ & cœca uniuersalis. & e-
lecti in ea inuunt̄ eū uitis ē x̄. palmites apli & om̄s electi.
uinū doct̄na eoy q̄ letificat corda fidelū. Hec que dicta s̄
de mandragora. possunt etiā intelligi de sunamite. de q̄
c̄querit̄ regina austri filia pharaōis. scil̄ cœca gentiū p̄ doc-
tores p̄mitauē cœcē dicens. Soror n̄ra sunamitis. uidel̄ syna-
goga iā cūsa paruula ē subhelya. & enoch. in numero cūsoy.
& uba. i. doctores sufficientes. & uba legis & p̄phay s̄ exponen-
tes sp̄alit̄ n̄ hab. Qd̄ ḡ faciem̄ sorori n̄re. in die quando alloqn̄
da ē. Hoc ē. Quid fiet deca in tempe p̄secutionis antix̄. quando
de fide tēptanda ē. Quid respondebit ad uersarij de fide se
inrogantib;. Respond̄ p̄ sept̄as p̄mitauē cœcē. scil̄ p̄ epl̄as Pet̄.
Pauli. & alioy. Si mur̄ ē edificem̄ sup̄ eā p̄pugna cœca argentea.
hoc ē si uelit̄ cē firma in fide & c̄stans in passioē ut murus c̄tra
hostes in obsidione companam̄ ei tales sept̄as quib; se ab adu-
sarij defendat. & copiose captiosis respondeat. & hereticis
fortit̄ resistat. **S**i ē ostiū c̄pingam̄ illud tabulis cedrinis.
hoc ē si uelit̄ uerbo & exemplo cē alijs introit̄ ad uitā. p̄ponam̄
ei multa exempla antiquoy sc̄oy. quib; sufficient̄ intro du-
cendos ad fidē instruat. Synagoga ḡ sept̄is edificata. exem-
plis iustoy cōpaeta. exclamat letabunda. Ego mur̄. i. firma
in fide. & fortis in passioē & uba mea siē tr̄is. i. doctores mei s̄
alti in uirtutib; & hostib; tribiles. l̄ doct̄na mea ē impugnabi-
lis ex quo facta s̄ corā eo q̄si repiens pacē. i. ex q̄ tempore fidē
x̄ recepi. & ei grām p̄merui. Iudea pacē eū x̄ & hominib; n̄
habuit. p̄ q̄ infelix clamauit. Sanguis ei sup̄ nos & sup̄ filios
nr̄os. p̄ totū quippe orbē disp̄sa omnib; gentib; sub tributo
seruit. & om̄s ppl̄s sanguinē x̄ de manu eī requirit. S; p̄ q̄
ad x̄ cūsa fuerit pacē eū omnib; gentib; habebit. Quasi ḡ corā

eo pacē reperit. cū ecclē communione pmeruerit. Quā tē plenā
habebit. quando anglis associata cū pncipe pacis gaudebit
De q̄ synagoga subdit. Uinea fuit pacifico mea que habet
pplos. t̄didit eā custodib⁹. uir affert p̄ fructu ei mille argen
teos. Scit iudā fuit sub salemone ī maxima pace. & habuit
pplos multos subtributo. q̄ ut fertilis uinea de egypto tr̄slata
& intra remissionis plantata. nobiles ppagineſ scil pp̄has
ptulit. de quib; pot̄ septarū ut de uinis suaue uinū fluxit.
Hanc t̄didit rex custodib; custodiendā. q̄ndo eā distribuit
pncipib; regendā. P̄ cui fructu uir mille argenteos attulit.
q̄ndo ptholomeus rex egypti. in septis studiosus. copiosam
pecuniā pontifici iudōz tr̄smisit. eo qd̄ s̄ sacra septurā plax.
int̄ptes misit. Hec uinea p̄modū in amaritudine cūsa. n̄ uual
s̄ labruscas attulit. q̄ndo c̄tra legē iustū & innocētē. x̄ uerā
uitē occidit. & palmites ei aplos fructū uite ferentes. ase ex
pult. Idō uindemiabant eā om̄s q̄ p̄t̄ ḡssi s̄ uia. q̄ndo romani
& om̄s gentes in eireutu uastabant eā. Hec uinea iterū p̄ dica
tioē helye & enoch ex culta erit. ū pacifico scil. x̄ uinea. mea
pace. l̄ mea uinea q̄ hab̄ pplos. i. in catholica ecclā que c̄tinet
om̄s pplos. quā t̄det custodib⁹ uidel̄ fidi doctorib⁹. sub quorū
custodia p̄feret p̄ciosū fructū. scil. gl̄osū sanguinē m̄m. P̄ q̄
fructu uir affert mille argenteos uidel̄ xp̄e ex ea uir factus.
dabit ei p̄ labore c̄tne uite p̄miū qd̄ notat̄ p̄ millenariū. Vñ
subiungit̄ Uinea mea corā me ē. uidel̄ synagoga pri⁹ pp̄t̄ p̄ fi
diā n̄ mea s̄ ar̄gno dī aliena. nē pp̄t̄ fide mea. corā me ē bona
opando & alios docendo. ut remunerē mea laborantes. &
eā custodientes. & puniā eā uastantes. H̄c cūtit se ad uinea
dicens. Mille tui pacifier. & ducenta his q̄ custodiunt fructū
ei. Quasi dicat. O synagoga ad me cūsa ne timeas. iā enī corā

me repisti pacē. quia mille erunt tui pacifici. i. om̄s p̄fecti
 rogant t̄ pacē fieri. & eē. pacifici. i. om̄s p̄fecti uetis & noue
 legis rogant pacē his q̄ custodiunt fruct' ei'. Cū p̄miserit mil
 le tui pacifici. q̄rit q̄re sub uinxerit fruct' ei' & n̄ fruct' tuos.
 q̄ nimirū uerba dirigit ad eos q̄ ext' uineā s̄. ut n̄ festinent
 p̄fide in eā in ḡdi. & p̄ dilectionē in ea opari. ut p̄ tali fructu
 mereant' remunerari.

Tropologice intelligit' hoc totum
 defideli anima de se to ad sp̄ale uitā eūsa. de q̄ diē uox p̄latoy.
 Soror nr̄a paruula ē & uba n̄ hab. Qd faciem' sorori nr̄e i die
 q̄do alloquenda ē; q̄si dicat. Aiā fr̄is nr̄i nup eūsi q̄ nr̄a soror ē
 in p̄fessione paruula. i. rudis & in seia ē in eūersione & uba. i.
 doct̄nā regle sufficientē n̄ hab. Qd ḡ fiet de ea in die tēptatiois.
 quando ap̄stimis uicis. t̄ ademonib' tēptanda ē. Diabol' enī
 multo acri' tēptat ad religionē eūsof. quā fluetib' seli in mer
 sos. Anima paruula ē ante quā ēseat p̄ierem̄ta uirtutū. & uba
 idō p̄dicationis n̄ hab. que in firmis auditorib' p̄beat. Adulta aū
 ē quando ūbo dī copulata. sp̄u seō repleta. p̄dicationis mȳstiu
 in filioy ēceptione ferat. q̄s exhortando parturit. eūtendo pa
 rit. Resp̄ uox sp̄u ē silii plenoy. Si illa aiā murus ē. i. si uelit. eē
 stabilis in ēḡgatione. edificem' sup eā ppugnaclā argentea.
 hoc ē instrum̄ eā sententis eloquentia lucidis quib' se atēp
 tationib' munit. & alios se auicis abstinere doceat. Et sicut
 ostiū aliis ūbo & exemplo ad eūisionē ē pingam' illud tabulis
 cedrinis. i. ornem' illud multis patrū exemplis. ut multis
 pateat introit' p̄ illud ad uitā. Aiā doct̄nis p̄latoy ut lapidi
 b' opificiū edificata. & exemplis patrū ornata clamat secl̄arib'.
 Vos q̄ in secl̄i negotiis laboratis. meo exemplo q̄si postiu ad
 sp̄alis uite requiē intrate. q̄ ego pri' uob similis in peccatis
 labilis. facta sū ut murus in sp̄alib; stabilis. & uba mea. i.

X Tropol.

doctrina uite mee ut turris inexpugnabilis. ex quo facta sum
corā eo quasi pacē replens. ex quo me de tumultu seclī ad quietē
claustrale cōtuli. Quasi enī in fremitu belloy desudat. q̄ int̄
adūsa mundi & carnis illecebras laborat. S; q̄si pacē corā
dō reperit. dū in spāli uita requiescit. Quā pacē plenā ha-
bebit. quando nullā pugnā int̄ carnē & sp̄m sentiens in
et̄na pace gaudebit. Qd̄ aū subdit̄ uinea fuit pacificus. in-
telligit̄ q̄q; iustoy eēgatio. in qua palmites s̄ uiri spāles.
uinum ū suauis doctrina. Et hec hab̄ pp̄los. scil̄ multos ad
religionē cōsōs. Hanc tradidit uerus pacificus xp̄c̄ custo-
dib; ad excolendā. scil̄ spālib; p̄latis ut Augustino. & Bene-
dicto. ad erudiendā. A fructu ei' affert uir mille argenteos.
quando quisq; om̄ia relinquit que mundi s̄ & claustrū
intrat ut centuplū recipiat. & uitā et̄nā possideat. Ut uir
p̄ fructu ei' affert mille argenteos. q̄ndo x̄ huic q̄ in bono
p̄seuerauerit usq; in finē. et̄nā uitā dabit. Vñ subiungitur
Uinea mea corā me ē. hoc ē claustralis uita que mea causa
fit. in p̄sentia mei ē ut remunerē om̄s in ea p̄ me laboran-
tes. & dāpnē om̄s in ea p̄ me uiuentes. Et otū aīa que quasi
pacē reperisti corā me. quando de seclō cōsūsa es ad me adhuc
plenā pacē habeb;. q̄ndo me et̄nā pacē ui debis. q̄ mille
erunt tui pacifici. i. om̄s p̄fecti pacificabunt me t̄. & eē
pacifici erunt his qui custodiunt fructū ei' uinee. i. om̄s p̄-
fecti in actiua & cōtemplatiua pacificabūt hos apud me q̄
sp̄italis uite instituta custodiunt. Sic enim mille. ita cen-
tum p̄fectionē l̄ plenitudinē p̄m̄i significant. & eē q̄ntū
duo milia. **I**uxta anagogen ē hec uox ecclē iā in celo
regnantis. ad anglicā turbā de ecclā p̄egrinante eēgentēs.
Soror nr̄a paruula ē. i. ecclā adhuc p̄egrinans. nr̄a coheres

¶ Anagogen.

103.
fuit adhuc innumo electorum imperfecta est & uerba non habet. i.
plures doctores qui eam ad perfectionem instruant. Quid faciemus
sorori nostre in die quando alloqueri da est. Hoc est. Quid fiet de
imperfectis in die iudicii. quando autem dicit iuste iudicandi sunt.
Multi enim sunt qui non solum omnia ut perfecti non reliquerunt; nec
peccata sua elemosinis pauperum redemerunt. & ideo dampnan-
di erunt. Respondit uox angelica. Si est constructa popifera ut
murus. de uiuis lapidibus edificemur exhortando super eam
bona opera ut sint eis in die iudicii propugnacula. in dilecti-
one ut argentum splendida. quando sinistris dicit. Discedite
a me operarii iniquitatis. nescio uos. Et si est predicando apta ut
ostium ut sit fidelibus inuita per aditum. epigramma eam tabulis
cedrinis. i. admonendo estipem eam filius spiritalibus qui numerum
electorum impleant & de nostra societate egaudeant. Ecclesia quidam
se de lapidibus uiuis ut murum inhabitabilem dei edificari. & tri-
angelicam celestem hierusalem pro se reparari canit exultans. Ego
murus. & uerba mea sicut tris. Quasi dicat. Ego constructa sum popi-
ficem x de electis hominibus ut murus de lapidibus in ambitum
hierusalem celestem. ut murus in circuitu ciuitatis & uerba mea. i.
doctores qui lac in doctrine prebuerunt sicut tris in hierusalem erecti sunt. p
anglis qui inde ceciderunt. Et ita cepi edificari ut ciuitas per
doctos opifices. aptos & illorum successores. ex illo tempore quod
facta sum coram eo quasi pacem repiens. Humanum genus pacem cum deo
& anglis non habuit. pro quod in paradiso mandatum dei per primum pa-
rentem preterit. Sed quasi pacem coram eo reperit. dum in x qui est pax uera
edidit. Hanc pacem chor angelicis hominibus bone uoluntatis
cecit. quando princeps pacis x de aula celi in carcerem mun-
di uenit. Hanc suis hinc discedens reliquit dicens. Pacem
meam do uobis. pacem relinquo uobis. Hanc pacem de uicta morte.

& de structo belloꝝ auctore diabolo attulit
filiis pacis. scilicet pacificis dicens. Pax uobis. Hac pace optauit
se semp̄ eccl̄a gentiu dō pacificari dicens. O seulet me os elo
oris sui. i. p̄x̄ reddat m̄ pacē quā amisi. Hanc pacē nunc
hab̄ inspe p̄ca habebit eā inire. q̄ndo ipsā pacē x̄ facie
ad faciē uidebit. & om̄s fines hierl̄m pacē possidebit. Hec
eccl̄a fuit uinea ū pacificos. x̄ in ea pace q̄ hab̄ pp̄los
sub audis x̄anos. l̄q̄ hab̄ paruulos. i. humiles. in q̄ ipse fuit
uita uera uinea euēglica doctrina. Hanc t̄didit custodib̄ scilicet
ap̄tis & aliis p̄latis ad pp̄aganda & dilatanda. sub q̄b; nobi
le fructū ptulit. scilicet m̄res. cōfessores. uirgines. & alios fideles.
A quo fructu uir x̄ affert mille argenteos. scilicet om̄ib; huius ui
nee op̄anis p̄m̄i denariū. q̄d ē plenū gaudiū. Vñ sequit̄
Uinea mea corā me ē scilicet eccl̄a in hac uita. mea uinea p̄ me
patrē familiās plantata & p̄ ap̄los p̄ orbe pp̄agata. semp̄
erit in celis corā me uidentis gl̄am meā & pat̄s. & sp̄e sc̄i p̄
sentia. Et ibi ouinea erunt mille tui pacifici. hoc ē om̄s
angl̄i & sc̄i. o eccl̄a pacē p̄ me tecū pacē habebit. & c̄
his qui fructus ei custodiunt. hoc ē om̄s q̄ huic uinee bene
p̄ fuer̄ pacē corpis & aiē in et̄nū habebunt. **H**uc usq; rex
cū regina austri & filia pharaonis in horto nucū mansit.
ū sunamitē & mandragorā in grām recep̄. Qui n̄c ad sumā
reginā diē q̄ habitas in hortis. amici auscultant. fac me
audire uocē tuā. Quasi dicat. O regina reginay. que cum
filiab; hierl̄m & reginis habitas hic mecum in hortis iā te
regali ornatu ornaui. iā om̄s gentes in tuū dñū cōggaui.
fac me audire n̄c uocē tuā. i. petitionē tuā q̄ ampli p̄
tas. amici. i. p̄ncipes mei auscultant. q̄d ampli uelis. &
q̄d ame exigas. **R**espondit regina. Hec ē peticio mea

Historia.

Allegoria.

ut hinc discedas & me tecum ducas. Hoc est pollentem diem. Fuge
dilecti mihi & assimilare capree hinnuloque ceruorum super montes
aromatium. Quod est die. Recede de loco isto & reuertere ad libanum quod est
mons aromatium ubi est regale palatium inquit me duc tecum & sic
caprea salubres herbas eligit anxius. ita segrega me ab hostibus
meis & aggrega mihi omnes amicos meos in nuptiis mihi preparatis &
sic hinnulus uelociter currit de estu in umbram. ita uelociter
perduc me in aula regiam. Sic ecclesia de omnibus gentibus ad christum congregata
& ab eo omnibus uirtutibus adornata orat ut eam aliquando de ualle
lacrimarum ducat in montem celorum in celeste palatium. ubi ab hostibus
suis segregata cum amicis suis exultet in penam gloria. **N**otandum
quod in horti in hoc libro ponuntur. scilicet hortus celusius. hortus
pomorum. hortus aromatium. hortus nucum. Hortus celusius fuit uirgo matris
in corrupta. in quem hortum sponsus descendit. quando in claustrum
uicium uirginis uenit. Hortus pomorum fuit gens iudeorum quod duleia
poma protulit. dum primitiua ecclesia multitudinem edentium edidit.
quod cor unum & animam unam habuit. In quo hortu sponsus myrram
messuit. dum amaritudinem passionis in iudea sustinuit. Hortus
aromatium fuit ecclesia gentium. in qua fuit collectio sanctorum in quem sponsus
descendit. dum per predicationem apostolorum in gentilitatem uenit. Hortus nucum
est synagoga adhuc cunctenda. in qua sunt multi amara carnis exteriori
sustinentes. interiori dulcedinem uirtutum habentes. In quem sponsus
descendit. dum per predicationem helye & enoch synagogam uisitabit.
In hortis his ecclesia habitat. quod per diuisis temporibus diuisos stat
mutat. **A**lia translatio habet in portas & intelliguntur uirtutes
apostolice septem que sunt porte uite in quibus ecclesia habitat dum per
apostolicas scripturas se uirtutibus ornat. Die ergo sponsus sponsam. Que
habitas in ortis. fac me audire uocem tuam. de si. x. dicat ecclesie per
fectorum. Que per religionis instituta habitas in diuisis ecclesiis. in

¶.iiii. horti.

quib' pfer' g'mina uirtutū & flores scōy' fac me audire uocē
tuā. hoc ē fac tale p'dicationē tuā in p'fectis q' digna sit ut
ego eā audiā. quia amici. i. angli p' me facti tui amici. etiā
tui pacifici auscultant ut eā ad me remunerandā p'ferant.
Vel fac me audire uocē tuā. i. petitionē tuā. quia angli ami
ei tui auscultant ut eā ad me implendā p'ferant. Similitu
do ē inde u' amici sponsi auscultant q'd sponsa petat. ut
ei' petitionē a sponso obtineant. Dm' fac uocē suā audire.
q' n' luc' causa s; tantū p'do de t'na uita p'ximis p'dicant.
Ut dm' fac uocē suā audire q' n' t'rena s; t'na adō postulat.
Porro tota ecclē p'dicatio l' oratio ē ut fiat int' bonos & ma
los separatio. ut boni quiete quā amant fruant'. & mali aut
adeos cūertant'. aut ab eis discernant'. Vñ seqt'. Fuge dilecti
mi. i. transi a p'aleis & subthe me inimicis. sic ille qui fugit
& absēdit se ab eis. & assimilare capree discernendo bonos
a malis. sic caprea discernit bonas herbas a noxiis. & assimi
lare hinnulo deserens in castos & requiescens in castis. sicut
hinnulus estū declinans in umbra req'escit. tu dico q' es hin
nulus ceruoy. i. fili' pat'archay. q' t'n silier' spineta peccatoy. &
esto in g'nis. i. in nob' q' sum' montes aromatu. i. alti in uirtutib;
& p' bona opa redolentes. Ut tu q' es hinnul' ceruoy i huma
na carne de pat'archis assumpta. esto sup montes aromatu.
uidel' sup choros angloy. associans eis multitudinē hominū.
Hinnulū ceruoy posuit ad distinctionē hinnuli capree.
qui alta petit. ille aū uelocit' curret. Vniuersitas regni celestis.
ē in hoc ūsu cōphensa. P' dilectū quippe x' p' fugā transit' de
mundo ad uitā. p' capreā ceclā p' hinnulū ceruoy p'pls scōy.
p' montes aromatu ordines angloy intelligunt'. qui omnes
innuptis agni cōg'gabunt'. quando ceclā amabilis separabit'.

& in celesti hierlm gla & honore coronata. in solio regni p
emula sua scilicet anglica natā dampnata regina locabitur &
sponso suo ubo di in carne s̄ unito i gla q̄ copulabitur.

Tropologice q̄libet fidelis aīa i ortis habitat q̄ uiriditate
spei & bonoz opū ē repleta. Sicca q̄ppe ē spes hui mundi.
quia om̄a q̄ hic amant̄ cū festinatioē areseunt. Que q̄ in
hortis habitat. oportet ut sponsū suā uocē audire faciat. i.
tantū donū p̄ dicatiois emittat. inquantū ille delectat̄
q̄ desidat. q̄ amici uidel̄ oī electi auscultant. q̄ ut celestē
patā reuisant. uība uite audire desiderant. Huic dilect̄ fugit.
q̄ q̄ ex carne cōphensibilis fact̄ ē ex diuinitate intelligentiā
nr̄i sensus excedit. Capree & hynnulo assimilatur q̄ ascendit
in montes aromatu. q̄ in illos p̄ grām ascendit & req̄esē. q̄ s̄
semp̄ i odore uitutū. **I**uxta anagogē amica i hortis habi
tat. q̄ndo cœla i paradysō i pudiat. h̄t i portis habitat. dū
p̄ aptos q̄ s̄ porte uite. nationes iudicat. Ipsa etiā dies iudicii
porta d̄r ut ibi. n̄ confundet̄ eū loquet̄ inimicis suis i porta.
scilicet cœla in die iudicii n̄ confundet̄. eū inimicis suis paganis.
iudeis. hereticis. loq̄t̄ insultans eis. qd̄ eā hic confundet̄. & idō
ēfusi s̄. Illa dies ē porta uite. q̄ iusti i trah̄t p̄ eā in uitā etnā.
Est etiā porta mortis. q̄ impii p̄ eā ib̄t in sup̄liciu etnū. In
illa porta fac̄ cœla sponsū audire uocē suā dics. Dñe si i uem
grām in c̄spectu tuo. ostende m̄ temetipsū ut uideā faciē tuā.
in q̄ angli desidant p̄spicē. Et tē ipsā uocē sponsi audiet̄
eū eā sup̄ om̄a bona sua c̄stituit dicens. Int̄ in gaudiū dñi. t.
Seq̄t̄ uox sponse. quā sponsus uult audire. Fuge dilecti mi
& assimilare capree hynnuloq; ceruoz sup̄ montes aroma
tū. Dilect̄ amalis fugit. eū sponsā suā de erumnis mundi ad
gaudia celi duc̄. Capree similis erit. eū electos arep̄bis ut

grana apaleis eliq̄. Hymnulo similis erit. eū in seīs ut hymnul^o
 in umbra req̄eserit. Tunc ū erit sup montes aromatu. q̄ndo reg
 nabit sup altitudinē angloꝝ & hominū. in q̄b^o fraglat odor
 uirtutū. Vt ipsa caprea eū hymnulo erit sup montes aromatu.
 q̄ndo ecclēa cū pp̄lo fidelū possidebit portas inimicoꝝ suoꝝ.
 seil eū hereditabit loca apostatarū angloꝝ. Ecce q̄ istud ē
 eam deductū. qd̄ gen^o humanū lapsū. dedux̄ ante dī con
 spectū. **H**ic aū lib^o idō legit̄ de festo scē **MARIE**. quia ipsa
 gessit typū ecclēe q̄ uirgo ē & mat̄. uirgo q̄ ab om̄i heresi ī
 corrupta. mat̄. quia parit semp̄ sp̄ales filios ex gr̄a. Et ideo
 om̄ia que de ecclēa dicta s̄. possunt etiā de ipsa uirgine spon
 sa & matre sponsi intelligi. Extat libellus a nob̄ edit^o qui
 titulat̄ sigillū scē **MARIE** in q̄ tota cantica specialit̄ ad
 aptata s̄ cū p̄sone. **U**t labor n̄r fiat om̄ib^o fructuosus. bre
 uiepylogo cuncta repetam^o. Hic lib^o ibi incipit. ū humanū
 gen^o pacē. i. grām dī p̄ x̄p̄m recep̄. Poseulet̄ me x̄ in carnatio
 notat̄. q̄ homini pacē attulit. q̄ ī p̄mo parente p̄didit. quā
 ecclēa semp̄ optauit. x̄p̄e q̄ppe ūbū dī. sponsus humane nat̄e.
 ē pax uera. cui unīta ē n̄ra nat̄a. Et q̄ndo d̄s fact^o ē hō. tē hō
 utiq^o fact^o ē d̄s. Pacē v̄ q̄ attulit. uictor mortis resurgens cre
 dentib^o reddidit dies. Pax uob̄. Et hoc erat osculū oris dī pax
 reddita p̄ ūbū dī. q̄ tē impassibilis & immortalis facta ē in
 x̄ n̄ra nat̄a. sic ab inicio erat creata. P̄ uba accipit̄ euglīca
 doct̄na. p̄ ungenta sp̄e scē karismata. P̄ nom̄ ut oleū effusū.
 nouū nom̄ xp̄ianitatis innuit̄. qd̄ p̄ oleū sc̄m in baptisate
 edentib^o imponit̄. P̄ trahē me x̄. ascensio notat̄. p̄ q̄ ecclēa optat
 trahi in cēlū. Idō sequit̄ odor ungentoꝝ. qd̄ fuit suauitas sp̄e
 scē donoꝝ. Int̄dux̄ me rex. cū sionem p̄mittue ecclēe exp̄mit.
 q̄ p̄ datū sp̄m sc̄m et̄igit. Niḡ sū. t̄bulationē primitiue ecclēe

DE S. MARIA.

**In epilogo om̄ia
repetita.**

innuit quā apud iudeis ptulit. Indica in angustia de pmit
quā ei puitas hereticoy intulit. Si ignoras te demonstrat tutela
aptoz que ei erat ut tabnacula pastoz. Inardū & fasciculum
myrre & botru cypri & passio ei pponit ut hanc p patientiā
imitet. Hā p nardū incarnatio. p myrra passio. p botru & p
resurrectio & accipit. Ecce tu pulchra es & reliqua que se
cunt usq; in lectulo meo. laus fidi & laboris pmitue eece
ax. & gjarū actio ipsi eece p donis spē sei. & p dicatio ei ad
gentes expmit. Illud v̄ in lectulo meo usq; uada admontē
myrre. inductio eece gentiū notat. q̄ paplos de deserto in
fidelitatis in lectulū salemonis. & inferulū ad euuū ē ducta.
& a filiab̄ syon suscepta. & a rege pacifico magnifice laudata.
Illud uada admontē myrre usq; hort̄ celusuf certam eece
innuit. ū ētra amariā. sanyr̄ & hermon. i. ētra p̄ncipes gentiū.
q̄ erant pardi & leonis. scil̄ seu p̄secutores. armis fidi & patientie
pugnabat. Illud aū hort̄ celusuf usq; surge aq̄lo. p diuersa
gna arboz aromaticay. intelligunt̄ diūsi ordines iustoz. q̄si
diūse legiones m̄m p̄ pugnantiū. p̄ surge aquilo usq; ego
dormio. expmit eece afflictio. qua sub hereticis p̄fide afflicta ē.
p̄ ego dormio. pax & securitas eece accipit. p̄ surrexi ut a p̄rē.
ei p̄dicatio innuit. p̄ aīa mea liquefacta ē eece penitentiū
recipit. p̄ qualis ē dilect̄ tuus usq; descendi in hortū n̄ueū. eece
in p̄fectoz mysteria & docet̄ ab eece p̄fectoz. p̄ descendi in hor
tū n̄ueū usq; ueni dilecti mi. cū sio synagoge & ei certamen
subantix. & laus membror. i. ordinū ei describit̄ inde usq; ad
finē libri uocatio i fidelū p̄ antix. & remuneratio fidelū. &
separatio bonoz a maloz p̄ ultimū iudiciū expmit. p̄ qd̄
uniūsalis eece sponsa & p̄ carne unīta. ūbo di gl̄a & honore
p̄ certamine suo coronabit̄. & in thalamo gl̄e. i. in manifesta

uisione di sponso suo copulabitur: Sic patre dauid patre do
opitulante explanauim: ita filiu salemonem

filio do adiuuante elucidauimus: idō omīs
spūi scō cōpositori & expositori utiq; operis

grā agam. AMEN. **EPISTOLA QUORVNDAM**

FRVM AD SOLITARIUM

PRIMO MAGISTRO LIBROꝝ

REGISTRO. FREQUENTIA DISCEPŁOꝝ.

uide isyon dñi doꝝ. Omniū fr̄m conuent^o

tue diligentie grati soluit. qui eis spū sapi
entie tot inuolūchra p̄tūū laborē in elucida

no euoluit. Rogam^o ḡ te omīs uno ore p̄tūū nouū laborē subi
re. & nob̄ causa caritatis apire. eū eugl̄m int̄uit ih̄e in q̄dā
castellu. & cantica canticoy de sc̄a MARIA legant. eū nichil

Qpenit^o ad eā p̄tinere uideant. **RESPONSIO AD SOLIT.**

VIA FONDS diei & estus decerui in uinea dñi p̄dena

no portare. nolo t̄ā ut sterilis ficulnea iuacui

occupare. s; ut oliua fructifera domui di aliqd̄ decoris adi

ecere. ut merear in ea quandoq; mansionē p̄cipe. Igit̄ quia

ur̄m sc̄m collegiū gratant̄ suscep̄ quē misi libellū. dabo op̄a

p̄elauū dauid apire uob̄ de quib̄ uidemini dubitare. Ad gl̄am

itaq; filii di & ad honorē gentis sue hic libell^o edat. & nom̄

eī sigillū sc̄e MARIE imponat. Ipse aū intel

lectū t̄buat. cui sapientia om̄em sensum ex

SIGILLV SC̄E MARIE VIRG. Iupat.

ICIVIS. UOS. MIRARI. CUR.

EVOLM INTRAVIT IH̄E. ETCANTICA. IN FES

TIUTATE SC̄E MARIE recitent. eū quasi nichil

de ea sonare utiq; a simplicib; estiment. Debetis

Iste liber attinet Monasterio Benedictinorum;

q̄ ip̄mis de euḡlio seire q̄d nich̄ potuit intota inueniri septe
 serie q̄d euenienti q̄d apti q̄d digni legeret̄ ieī sacra sollemp
 nitate. D̄r̄ itaq; Intuit̄ ihe in q̄dā castellū. In castello ē turris
 alta in q̄tra hostes ppugnaeula. mur̄ v̄ exteri qui ē tutela
 ciuib; interi. Hoc castellū. fuit illud spē sēsacellū. seil̄ gl̄osa
 di genit̄x uirgo **MARIA**. q̄ iugi angloꝝ custodia fuit undiq;
 munita. In q̄ turris alta uidel̄ humilitas. p̄tangens ad eeli cul
 mina. Vñ d̄r̄ Respex̄ d̄ns humilitatē ancille sue. Mur̄ v̄ exteri
 ei castitas fuit q̄ cet̄is uirtutib; interi munim̄ p̄buit. Hoc castel
 lū d̄ns intuit̄ q̄ndo in uito uirginis humanā nat̄ā s̄ copulaū.
 Et mulier q̄dā martha noie. excep̄ illū i domū suā. Et huic erat
 soror nomine maria. P̄ martha actiua uita. p̄ mariā c̄tēplati
 ua designat̄. q̄ utraq; p̄petua uirgo **MARIA**. in x̄ excellenti ex
 coluisse p̄dicat̄. Om̄ia nāq; euḡlii opa. i pendit ei p̄ actiue uite
 ministia. A pat̄o nāq; regno p̄p̄t̄ nos exulc̄ & i hoc mundo hospi
 tē suscep̄ in uiti sui hospiciū. gēmis̄ uirtutū c̄spiciuū. Propriis ubiq;
 pauit eū esurientē. sup̄ genua c̄solabat̄ eū flentē. In firmū eū
 fouit balneis. nudū i uoluit pannis. Uagientē fascis emant̄.
 arridentia dulcia oscula fexit. Nimiū erat sollicita circa freqūs
 ministiū. fugiens a facie herodis in egyptū. & denuo rediens
 archelaū. Multū t̄bat̄ erga plurima. ubiq; tuta q̄rens ab
 seonduū & eclandi eū latibula. Qd̄ aū d̄r̄ c̄queri de sorore
 q̄ eā solā reliquerat i labore. hoc ē. **MARIA** uidens x̄ ab impiis
 capi. crudelit̄ trahi. ligari. colaphy. lani. cedi. derideri. cum
 reis d̄pnari. ierueis patibulo acerbit̄ eruciari. si possibile eēt
 uitā suā libent̄ p̄ sui creptioē dedisset. Et eū i eo diuinitatē
 corporalit̄ habitare seiret. q̄dam̄ i aiō suo anxia q̄rebat̄ qd̄ ei n̄
 subueniret. s; q̄si nauū reliq̄sset. q̄ uelut abiecti eū tot malis
 exposuisset. Secus pedes d̄ni sedens ūba illi corde & aure sitiebat.

De euḡlio.

Actiua uita.

Contēplatiua uita.

que etiā in corde suo p̄templatiue officium ēferens cōseruabat.
& semp sp̄alia mēditans ecclētia desiderabat. Ipse quippe fons
sapientie in ea mansionē fecerat. & idō om̄s thesauri sapientie
& scientie in ea absconditi erant. Hē marthe labore sublato.
milla uite fructū n̄ significans. s; uera MARIA illo uno necessa
o et̄ne dulcedinis gaudio. q̄ filii sui inherens cōplexib; pen
nit̄ diuinitatis ei eū anglis satiāt̄ aspectib;. Ad q̄ glām hodie
glōsa miḡuit. in quā eā filii suus regnā celoz sup om̄s ordines
angloz sublimauit. Optimā partē quā hęc elegit. hodie dupli
cē de manu dñi p̄cep̄. q̄ ab ea nūq̄ auferet̄. s; eū plenū gaudiū
seis dabit̄ centupliet̄ auget̄. **DE EPISTOLA.** **C**VR aū lectio
de laude sapientie iei die legat̄. causa satis p̄babilis declarat̄.
Xp̄c ē dī sapientia. cui hic loq̄t̄ p̄sona. Hic i om̄ib; sub auditur
gentib; regem q̄siunt. s; in hereditate dñi tantū. i. in ecclā mo
randi locū inueni. Que ḡtulando subiungit. Qui me creauit.
in tabna celo meo requieuit. Tabnaculū ecclē l̄ dī ē beata semp
ūgo MARIA ut dīr. In sol̄ posuit t. s; in q̄ filii dī homo ueniens
requieuit. & de q̄ ut sponsa de thalamo p̄cessit. **I**n iacob in ha
bita. & in isrl̄ hereditare. & in electis meis mitte radices. Ordo
ap̄lic̄ ē iacob. i. supplantator uicior. ip̄se etiā isrl̄. scil̄ uidet̄
d̄m. In q̄ iacob uirgo dī habitauit. & eū q̄ isrl̄ regnū dī hereditauit.
& in ip̄sis electis radices sue castitatis & humilitatis misit.
Sic isȳon firmata sū. Syon dīr specula. & ē ecclā. in q̄ dī genitrix
sēptis & p̄dicationib; ē firmata ut colūpna. sup eū laudabi
le uitā tota ecclā inmittit̄ fulta. **E**t in euitate sc̄ificata
similit̄ requieuit. Ciuitas sc̄ificata ē supna pat̄a. et̄na claritate
illustrata. In q̄ nē p̄petua uirgo eū anglis & seis requiescit.
s; p̄ om̄ib; glā & honore coronata fulgescit. Vñ die. In hiet̄m
potestas mea. Syon p̄sens ecclā. hierl̄m ū intelligit̄ cete

In ap̄lis.

In ecclā.

In celo.

108.
stis pat̄a. **M**A**R**I**A** aut̄ regina celoꝝ uocat̄. id̄o n̄ in merito in
hierl̄m potestas ei p̄dicatur. Et q̄a hic in p̄plo honorificato. i.
in p̄plo eidentiu exemplo sc̄imone radieauit. id̄o hereditas
illi in parte d̄i sui. i. filii sui diuinitate erit. Et hoc imple
ritudine sc̄oꝝ. i. cū cōplet̄ fuerit electoꝝ numerus. laude
& gl̄am habebit ex om̄ib;. **Q**uasi cedrus exaltata sum
lybano. Liban̄ ē mons in t̄ra reppmissionis. in quo cedri. &
de cui radice fluit iordanis. Lyban̄ d̄r candidatio. & ē iuda
p̄pls. cultu d̄i & sacra sc̄pt̄a candidat̄. in q̄ gl̄osa uirgo ut
cedrus fuit exaltata. i. odore & decore sc̄itatis transcendens
omniū merita. de cui uō ut iordanis de monte manauit.
q̄ fontē baptismatis mundo c̄secrauit. **Q**uasi cypr̄sus in
monte syon. Cypr̄sus n̄ reuise it in eisa. id̄o antiquus porta
bat̄ ante mortuoꝝ funera. Di itaq; genit̄e ūgo **M**A**R**I**A** cypr̄sus
fuit in syon. in uera speeula sc̄it̄ c̄c̄ta. cui mens d̄i semel aruit
uicis & c̄cupiscentiis. nūq̄ reuirit de mundi gaudiis. id̄o
p̄dicatione ante fert̄ om̄ib; p̄. & mortificandis. Quasi palma
exaltata sū in ead̄es. Palma dat̄ uictorib;. & hoc ead̄es. i. sc̄ifica
tis. Quib; uirgo alma extitit sc̄ificationis palma. d̄u p̄ci gene
rosam sobole naneiseunt̄ uictoriā & sc̄ificationē. Quasi plan
tatio rose in iericho. Hiericho d̄r luna & ē c̄c̄ta. in qua rosa
significat m̄r̄es. quos om̄is sc̄a theotokos eminentia sue passi
onis ita t̄nscendit. ut rosa alios flores rubedine p̄cellit. Cū
enī d̄i filiū ex se genitū tā inno centē in cruce torqueri ui
dit. longe maiore p̄ om̄ib; m̄r̄ib; crueiatū in animo sustinu
it. Vñ & p̄loquā martyr fuit. d̄u alii in corpe ipsa ū in aīa
passa sit ut d̄r. Tuā ipsi animā p̄t̄nsibit gladi. **Q**uasi oli
ua speciosa in campis. Oleū significat miām. Campus aut̄
ē t̄ra inarata. & significat uirgines que n̄ s̄ sulcate p̄uiritis

Cedrus iudei.

Cypr̄sus x̄ani.

Palma sc̄is.

Rose m̄r̄ib;.

Oliua uirginib;.

amplex uomeris. In quibus est casta xpotokos ualde speciosa
ut in campis oliua decora. de qua pflux oleum gaudii & misericordie
quod nos sanans ab infirmitate ungit in regnum celestis glorie.

Latini coniugis.

Quasi platanus exaltata sunt iuxta aquas in plateis. Aquae sunt populi
pro plateis gradientes. id est seculari uita seculi in coniugio florentes. inter
quos preclara uirgo ut platanus claruit. cum nobilitate plebe fecun-
da attulit. **S**i est cynamomum. Cynamomum dicitur immacu-

*Cynamomum innocentibus
& penitentibus.*

latum & significat innocentes. quibus haec uirgo odor cynamo-
mi extitit. cum de immaculato uero largitore innocentie edi-
dit. Est autem arbor aromatica cinerei coloris & significat
penitentes. quibus iterum haec gloriosa cynamomum fuit. cum eis reme-

Balsamum regibus & sacerdotibus.

diu uita ihesu perfudit. **S**i est balsamum aromaticum odorem
dedit. Balsamum suauiter redolet. hoc frontes christianorum signan-
tur. hoc etiam sacerdotes & templum dei consecrant. Ut preciosum balsa-

Myrra seculi renuntiantibus.

mi haec uirgo odorem dedit. cum suauem animarum odorem christi mun-
do genuit. qui nos ad suum regnum chrismate signat. & nos
sua templa effectos ipse rex & sacerdos in reges & sacerdotes con-
secrant. **Q**uasi myrra electa. Myrra mortuorum corpora em-
diebant. Omnes mundo renuntiantibus & christi commorientibus.
iam dicta sepe uirgo & sepius dicenda **MARIA**. non solum myrra
extitit sed etiam electa. cum carnem suam mundi illecebris erue-
fixit & se ieiuniis & uigiliis afflixit. Odorem suauitatis
spirauit. cum christi odorem angelorum generauit. qui pro omnibus electa
myrra se morti pro nobis deo patri obtulit in odorem suauitatis.
ut nos mortificatos uicibus participes faceret sue diuinitatis.
Hec ipsa de qua loquimur auxiliante. & uera simul oratione
suffragante stilum ad cantica uertamus. & cur haec de ca-
legantur disseramus. **INCIPIT CANTICA SAN-
CTORUM AD PERSONAM S. MARIE EXPLICATA.**

GLORIOSA VIRGO MARIA TYPVM ECCLE GERIT.
 que mat̄ & uirgo extitit. Eccl̄a mat̄ p̄dicat̄ quia sp̄s sc̄o
 fecundata. p̄ eā cotidie filii d̄o in baptisate generantur.
 Virgo aut̄ d̄r̄ quia integritatē fidi seruans inuolabilit̄ ab
 heretica prauitate n̄ corrupit̄. Ita MARIA mat̄ fuit xp̄m
 gignendo. uirgo p̄ partū clausa p̄manendo. Id̄o euneta q̄
 de eccl̄a scribuntur. de ipsa etiā satis egrue legunt̄. D̄r̄ ḡ.

Osculetur me osculo oris sui. Quē reges & p̄ph̄e n̄ meruerunt
 uide l̄ audire. h̄c uirgo solū meruit in uero s̄; etiā nato c̄bra
 oscula dare. plurima a sc̄o ei ore p̄ripe. Quia meliora s̄ uba
 tua uino. Qui pasert anglos in sinu pat̄s. h̄c s̄ uba uigi
 nis mat̄s. fia o glantia ungentis optimis. i. repleta sp̄e sc̄i
 donis. Quā uis non sit friuolū ad littam intelligē. uirginē
 km̄ū filiū suū optimis ungentis sepe punxisse. Oleū effu
 sum nom̄ tuū. Oleū effusū nom̄ infusū sup enatat. & etiam
 infirmos sanat. Hom̄ aut̄ uiginis ē MARIA. q̄d sonat maris
 stella. Quib̄ulatione ei auxiliū inuocant. oā adūsa ut
 oleū p̄ eā sup enatant. Vt puerul̄ iud̄s q̄ a flamma in forna
 ce p̄t̄. quē pat̄ suus ob hoc int̄ p̄ieē. quia corp̄ d̄ni inter
 r̄anos pueros accep̄. Quia v̄ peccatis infirmi in eā ēfidunt.
 p̄ oleū x̄ eici salutē recipiunt. Vt theophilus qui scripto
 x̄ abnegauit. & se diabolo manib; t̄didit. p̄ eā cyro graphū
 a diabolo recepit. & indulgentiā meruit reat̄. Similiter
 maria multas sordib; inuoluta. p̄ eā n̄ solū ueniā facinor̄
 habuit. uerū etiā gl̄osis miraculis claruit. Qui aut̄ in salo hui
 seli nauigant. & ei humilitatē & castitatē imitando ut
 stellā ēfidant. portū uite p̄ eā tuti int̄t. Vt de q̄dā fert̄
 q̄ eū cotidie ante altare uirginis transiret. aue MARIA.
 inclinando dicet̄. in extremis posit̄ eū demones de eo c̄i

ē uenissent. ut eū ad baratrū deducēnt. pia uirgo subito ad
ueniens capellanū suū p̄fitens ab impiis iā desperatū. eripu
it. & sic ille uortice coepta peā euasit. Idō adolescentule dilex
erunt te. i. uirgines imitant te. Trahe me p̄ te diē ad filiū. scil
ad exercitiū uirtutū. **M**A R I A nāq; n̄ didicē a filio suo eclos
creare. S; humilitate & mansuetudine radiare. ut dix. Discite
ame q̄ mitis sū & humilis cord. Idō tēta ē p̄ xp̄m in celū.
Currem̄ in odore ungentoy tuoy. i. fideles festinantes ad
gaudia imitant uite ei exempla. Int̄duā me rex i cellā
suā. i. rex gl̄e assūpsit eā in uitā etnā. Exultabim̄ & leta
bim̄ in te. i. fideles gaudent de eī intercessione. Memores
uicium tuoy. V̄ba **M**A R I E fuer̄ castitas & humilitas. in
his delectat̄ iustoy societas. Sup̄ uinū. i. sup̄ humanam
gl̄am. Recti diligūt te. i. angli honorant te. **N**iḡ sum
hoc ē a paupib; nata. ut tabnaeula cedari. i. ut aliq̄ de
peccatib;. Formosa sic̄ pellis salemonis. i. ego sū pellis
ueri pacifici. qua texit archa. i. x̄. Et idō filia hierlm̄. i.
ē sor̄ uisionis uere pacis. Nolite me esidare qd̄ fusca sū.
quia decolorauit me sol. hoc ē q̄ uis ab humilib; si orta.
tam̄ sol iusticie elegit me humile s̄ matrē. Idō filii ma
tris mee pugnauer̄ cont̄ me. i. p̄ph̄e filii synagoge p̄ diea
uer̄ de me. Vt̄ apli filii gr̄e mat̄is pugnauer̄ contra me. i.
p̄ me cont̄ hereticos p̄ dicando. qui dixer̄ me n̄ d̄m s; fan
tasma. t̄ de homine pepisse. Hi posuer̄ me custode iuue
is. i. exemplū uirginitatis. i. om̄ib; eccl̄is. Vineā meā non
custodiui. i. uirginitatē meā. s; sp̄e sc̄s. In diea m̄ q̄ diligit
aiā mea. Anima **M**A R I E x̄ dilexit. idō om̄a secreta pat̄s
eī innotuit. Vbi pascat. ubi cubet in meridie. Castissima
uirgo **M**A R I A fuit meridies de sp̄u sc̄o splendens & fer

uens in q̄ x̄ declinaū estū libidinosoy. cubaū in ei' humili
tate. past' ē ei' castitate. Ne uagari incipiā p̄ greges sodaliū
tuoy. i. notifica omnib; qd̄ in me req̄ ueris. ne heretici di
lacerent me dicentes. Si uigo pepit. fantasma fuit. P̄ sacra
m̄ta apparent tui sodales. i. ego uagor p̄ eoy greges. q̄
infestis eoy & in euenticulis sū psalmus illoy. Si ignoras te
opulebra int̄ mulieres. **MARIA** ignoraū maecula sordis. &
ido pulchra. i. benedicta int̄ om̄s mulieres. Que eḡssa ē de
muliebri leuitate. & abijt in uirtutē de itute p̄ uestigu
gregū. i. p̄ exempla sc̄oy. & p̄ uirtutes hedos. i. carnales. seīs opib;
iuxta tabnaculū pastoy. i. sc̄dm̄ doct̄nā ap̄loy. Equitatu
meo i eunib; pharaonis assimilaui te amica mea. Sic ppl̄s
di a pharaonē p̄ uirtutē moȳsi. ita ecclā a diabolo p̄ uirtutē
iesse **MARIĀ**. & florē suū. i. x̄ libata ē Pulchre s̄ gene tue.
bene hui' uirginis s̄ ei' cū sationes in actiua & c̄templatiua
uita. q̄ s̄ pudibunde uerecundantes peccare. Ut turturis.
seil genites de t̄renis. & suspirantes gaudia regni celestis.
Collū tuū. i. fides que cā dō capiti cū iunx̄ ē sic monilia. i.
ornat̄ itota ecclā. Murenulas aureas faciēnt̄. i. uinculū
argenteū. Hoc ē. Apl̄i & sequaces eoy de his om̄ib; cōponunt
ad honorē tui sc̄pt̄am. sapientia & eloquentia ornata.

Cū cēt rex in accubitu suo. i. x̄ in sinu pat̄s. nardus mea dē
odorē suū. p̄ humilitatē in q̄ s̄ ē in uirtū uirginis. Nardus enī
humilitatē odor significat x̄ in carnationē. Int̄ uba mea
commorabit̄. i. in uentre meo incarnat̄ portabit̄ fasciculus
myrre dilect̄ m̄s in. Tē erat. q̄ndo corā ea in cruce pendeat.
Botrus cypr̄i dilect̄ m̄s in. hoc ē fuit ei leticia in resurrectione
In uincis engaddi. i. in eccl̄is fidelū. Ecce tu pulch̄ es am. m.

MARIA uocat̄ amica. q̄ portaū pat̄s secreta. Ecce tu pulch̄

corā dō inhumilitate. ecce tu pulch^r corā hominib³ in casti-
tate. Pulchra uirginitate. pulch^r fecunditate. Pulchra in uir-
tutib³. pulchra in opib³. Pulchra hic laude hominū. pulchra
in celis laude angloz. Pulchra his p^rdicat^r. quia sine intiori &
extiori macula declarat. Oculi tui. i. opū tuoz intentiones s^t
colubarū. i. sincere & simplices. Ut oculi tui. i. exempla q^o alio^s
ut oculi ducunt. donis spē sēi plena s^t. ecce tu pulcher es dilec-
te mi & decor³. Xpē pulcher ex casta uirgine. decor³ ex pat^r.
Lect³ n^r floridus. Lect³ x³ MARIA fuit. in qua ut in lecto req^uerū.
Hic diē. quia pat^r & spē sēs semp eū co fuit. Floridus. sēs in uir-
tutib³. Ipsa etiā dom³ dī in q^o habitauit. ligna. p^rncipales ei³
ūtutes. prudentia. fortitudo. iusticia. temperantia. laque-
aria bona ei³ opa. Ipsa cāpus. uidet^r in arata t^ra. auro in-
taeta. l^r humit^r. Hui³ flos. ē fili³ ei³. Ipsa liliū cū alliuū. i. ornat³
humiliū parentū. Sic liliū int^r spinas. sic amica mea in-
t^r filias. i. sic liliū carduos. & urt^ricas. decore & suauitate.
sic MARIA p^rcellit omⁿs eccl^{as} castitatis decore. & sēitatis
suauitate. Sic malū int^r ligna siluarū. sic x³ fuit int^r omⁿs
pp^has. & ap^los. MARIE. obumbrans eā spū sēo ab omⁿi car-
nali delectatiōe. Sub umbra illi³ q^o desideraba sedi. hoc ē in
requiē ad uisionē ei³ iā ueni. ū pulchritudinē ei³ sol & luna
mirant^r. fruct³ ei³ dulcis gutturi meo. i. gl³a ē dulcis ai³e mee.
Hanc etiā nē cōspicio. q^o int^rdux^r me rex gl³e in cella uina-
riā. i. in celestē hier^lm. ibi ordinau^r in me karitatē. ut q^o
p^rus ut filiū. nē diligā ut d^m. Fulcite me florid³. stipate
me malis. P^r flores innocentes. p^r malos. i. domesticas arbo-
res alii sēi intelligunt. Ab innocentib³ ipsa innocens
exaltat^r. a sēis ipsa sanctor³ gl³orificat^r. Amore languet.
quia in d^m iugit^r p^rspicē desiderat.

Leva ei sub capite meo & dextra illi amplexabitur me. Hoc est celestia
 & terrestria. magnificant illa. Adiuro uos filie hierlm. i. sa
 cramento mee incarnationis uos estinguo aie fidelium. loquens
 ad uos. p. campas ceruosq; campoz. i. p. phas & aplos doctores
 p. ploz. n. esuscitatis dilectam. i. ne aliq. p. uersa doctrina inquiet
 tetis genitricem meam. Quo ad usq; uelit ipsa. i. sic ipsa uelit. scilicet ut
 p. phe & ap. l. do euer. qd. dm & hominem uirgo genuerit. Vox di
 lecti. scilicet filii mei p. cepit. hec que dixi. qui de sinu patris sal
 tauit in utero matris. Ecce enim iste uenit saliens in montibus. in
 siliens colles. Qui rursu. n. saltat. n. e. deorsu. Xpe uenit ad
 uirginem q. si saltans. q. diuinitate transeend. montes. i. in
 celo anglos. humanitate intra colles. triscend. i. ap. los. De
 celo salta. in uirginis utero. inde in mundu. ex in infernu.
 denuo in celu. **S**imilis est dilectus filius meus capree que elig
 bonas herbas amalis. sic ipse bonos ap. usis. h. in nuloq; cer
 uoz. q. in umbra quiescit. ita ipse in casta uirgine queuit. In ipse
 stat p. parietem nr. m. Paries est nra mortalitas. Post parientem
 x. stetit. cu. mortalem carnem de uirgine suscipit. Sub pariete no.
 p. ssi iacuum. q. natalit. mortales fuim. Ipse u. n. sub s. p. parie
 tem stetit. quia uoluntate n. nata mortalit. extitit. Stetit aut.
 ut parietem impelleret. i. mortalitatem destrueret. Respicens
 p. fenestras. Nat. de uirgine p. fenestras in mundu respex. qn.
 do p. ap. los hominib; innotuit. p. spe. etia. p. cancellos. q.
 p. septa p. ph. aru. e. manifestat. Ipsa quoq; beata uirgo celi
 fenestra fuit. p. qua. sol iusticie in domu. mundi splenduit.
 Dilectus uidel. filius meus loq. t. Surge de mortali uita. p. pa. ad
 immortalia. amica. i. es. c. er. talis mea. formosa in castitate.
 & ueni. ad gaudia celi. **I**am enim hiemps angustie tue
 erga me transiit. ymb. t. bulationu. tua. abiit. omnis dolor

penit' recessit flores. i. mercedes tue apparuer' in tra nra. i. splendent in tra uiuentiu. tempus putationis toti mali-
ate. q. tue retributionis aduenit. Vox futuris audita e in tra
nra. i. uox leticie & exultationis iugit' audir' in tabnaclis
iustoz. ficut qd tu fuisti fructuosa ptulit grossos suos. i. bo-
na opa p quib' remuneraberis. uinee. i. cecl'e. ptua exempla
in uirtutib' florentes odorẽ bonoz opũ dederũ. p qb; etiã
coronabis. Surge de temporalis miseria. amica mea in humili-
tate. speciosa mea in castitate. & ueni ad cœna p̄mia. colu-
ba mea. i. simpliẽtẽ cõfidens. in foraminib' petre. hoc e in
uulnerib' meis q ptuli ptua ereptione. In eaiuna macerie.
seil' credens sententia sacre sēpture. q̄ dic. Ipse d̄s ueniet. &
saluab' nos. Et itẽ lūi liuore sanata sumus. Sicut enĩ mae-
ria uineã. sic sacẽ sēptura munit cecl'am. Hec uirgo ad me-
moria reduẽ. eũ cũ clauis pforatũ uidit. Ostende faciem
tuã michi. sonet uox tua in aurib' meis. P̄ facie pulchri-
tudo gl'e p̄sonũ uocis laus ei' ab anglis. i. intelligit'. Vox
enĩ tua dulcis. i. laus tua maxima ab anglis. facies tua
decora. i. gl'a tua p̄cipua. Capite nob' uirpeculas paruulas.
Uirpeculas s̄ heretici. qui demolunt' uineas. i. uenens suos
inficiunt simpliẽũ cecl'as dicentes. Si uirgo peperit fantasma
fuit. Hi q̄si rete capiunt' eũ tali sillogyismo cõcludunt'. D̄s oĩã
q̄ uult potẽ. s; a uirgine nasci uoluit. Igit' qd' uirgo genu-
it' d̄s. & homo fuit. Nam uinea nra floruit. i. MARIA x̄
ptulit. Dilect' m̄s fili' m̄s in sielocut' e ut dixi. & ego gr̄as ago
illi q̄ p̄aserit' in t̄lilia. i. delectat' in t̄ castroz agmina. donec
aspiret dies cõnitatis. & inclinẽt' umbre hui' tēpalitatis.
Oratio uirginis p̄cũsis. O dilecte m̄s q̄ genui. q̄ in castos fugisti.
ad penitentes iã reuere. & similis esto cap̄e. sc̄nens castos iã

ab inuestis. dicit hinc nullo ceruorum uelociter currenti simile.
 suscipiens uelociter uota & preces euerfor apuritate & estitue eos
 sup montes. i. fac eos illoz esortes q fuerit montes bethel. i. dom
 in uirtuti b. in domo dñi sel in ceela. Ipsa etiã di genitrix est
 bethel. i. dom dñi. in q habitaũ fili di. Montes ei s pphc q de ca
 pdixerit s apli q de ca pcauerit. Que u pspim de x seruat. his ubi
 pnunciat. In lectulo meo. i. in requie met exemplationis. pnoetã
 i. in hae uita q si u intelligere diuinitatẽ xpĩ q diligit anima
 mea. Quesiui illu in ditate cognosce & n̄ ueni. i. n̄ potui ad ei al
 titudinẽ ptingere. Et dixi. Surgã corde ad celestia. & mente cir
 cuibo ciuitatẽ. i. angloz agmina p u eos. & plateas. i. panglos
 & archanglos. quera x q diligit anima mea. Quesiui illu iter
 ordines angloz & n̄ inueni. simile illi ullu illoz. Inuenert
 me uigiles. i. angli. q custodiunt ciuitatẽ. i. ceclã. Non e
 dubitan du qn crebro an gli habuerint cũ sacra uigine
 colloquiũ. Et introgaui eos. Nũ q diligit aiã mea uidi
 tis. Idẽ dicit si saltẽ uos x diuinitatẽ intelligatis. Qui dixerit
 Paululu. Quãq; angli de do intelligant multũ. tam ad cõpa
 tionẽ ipsi ueritatis uideã paululu. Null eni angloz ita dñm
 intelligit. ut ipse se cognosẽ. Nã nemo nouit patrẽ n̄ fili. nec
 filiũ n̄ patrẽ. & cui uoluerit fili reuelare. qd credit mat̄ fecisse.
 Cũ p̄t̄n̄sissẽ eos. i. eũ eoz natã em̄emplando t̄nscenderẽ. inueni
 q diligit aiã mea. omnẽ intellectũ angloz longe excellere. Tenui
 eũ. pat̄ eglẽ credendo. nec dimittã eũ diligendo. donec introdu
 eã illu uõbo & exemplo in domũ. i. in ceclã mat̄ mee. i. grẽ. & in eu
 bieuũ genitris mee. i. in uentũ synagoge. Qd e dicit. Que spũ scõ
 reuelante cognoui de x. hẽc iudeis & gentib nuntio. Xpẽ de uigine
 ad doctores. ad diuro uos filie hierlm. ne susertetis dilectã. ut sup̄
 dictũ e aliqd docendo eã cam. Hoc r̄tum hic repetã. ne qd fri

uolu de ea p̄dicet. **S**equitur laus angloꝝ. cū ei occurrerent
petenti regna celoꝝ. Que. i. q̄ glosa ē ista. q̄ ascendit ad eeli pa-
lacia. p̄ desertū. i. desertis piculosū mundū. Ipsa uigula. i.
norma recta fumi. ex aromatib. scilicet cōpunctionis & diūsarum
uitū. & hoc myrrē. i. mirib. & thuri. i. efflorib. & uniuerso pulue-
ri pygmatariū. i. uniuersis fidelib. & Ipse enī ē uerus pygmatari.
i. animarū medicē. & gregatio iustoy ē collectio ei herbarū. q̄b̄
omnis uirgo fuit edimū uirtutū. ut p̄cios puluis aromatiū.
Que secunt uident uba ecclē de assumptione corpis MARIE.
En lectū salomonis sexaginta fortes ambiunt. Beate uirginis
corp̄ fuit ueri pacifi. scilicet. & lectul. qd̄ sexaginta fortes. i. multa
milia ex fortissimis israh. i. ex sumis angloꝝ. d̄m uere uident
um ābiunt. & ad ethera p̄duunt. om̄s tenentes gladios. i.
ētra demones. eustodias. & ad bella doctissimi. scilicet. etia creat
potestatis potentissimi. Unius enī ensis. i. tutela sup̄ fem̄ suū.
i. eia corp̄ eius fem̄ genuit. & p̄ timoris noctnos. i. neci
mores inuitant ei demones. Secunt uba doctoꝝ de ea do cen-
tium. fereulū fēē s̄ rex salomon. Xpc̄ uer̄ rex pacific. fēē s̄ fer-
culū. i. lectū ad cūuū. De lignis libani. i. ex patarchis & regib̄
uigine elegit. in q̄ ut in lecto recubuit. ipse posit̄ ad cūuū.
q̄a fideles de carne qd̄ de uigine sumpsit epularit. Columna
ei fēē argenteas. colūne q̄b̄ fulerit uirginis uita. s̄. iiii. euigla. de
ca septa q̄ s̄ argentea ueritate. uidel̄ nuda & p̄dicatione sonora.
Reclinatum aureū hoc fuit corp̄ d̄meum de ca sūptum. qd̄
diuinitatis se reclinaū. Qd̄ fuit aureū. scilicet. sapientia & caritate or-
natū. Ipsa etiā uirgo fuit reclinatum. i. meū. & se reclinauit utū.
Aureum. splendore castitatis fulgidū. Ascensum purpureum.
Scā crux fuit. in q̄ nob̄ fili ei sua passione ascensū ad celos fecit.
Media caritate esthauit. i. cōmunē uitā ei dulcedine caritatis

repleū. pp̄t filias hierlm̄. ad imitationē fidelū dō filie syon.
 1. anime filie ecclē egredimini de uīa carnali cūersatione. &
 uidete oculis cordis regē salomonē. 1. x̄uerū pacificū. in dia
 demate q̄ coronauit eū mat̄ sua. 1. immortali carne q̄ circum
 dedit eū mat̄ sua. **M**ARIA. in die desponsionis illi scil̄ in die
 natiuitatis q̄ndo desponsauit ecclā. in die passionis q̄ndo
 posuit p̄ illa animā. & in die leticie cordis sei. 1. in die resurre
 ctionis ei q̄ndo eadē uīgo & apli tantū s̄ letificati. q̄ntū p̄us
 de morte ei tristati. Sequit̄ laus filii demat̄. amica mea cui
 notificauit pat̄s secreta. q̄ pulehra es humilitate. & castitate.
 q̄ pulehra es fide & opatione. & idō decora in celesti glā. Oculi tui
 simplices ut colubarū. q̄ alias aues etuentes n̄ cupiunt eas la
 cerare. ita tu uidens iuuenes n̄ cupisti te eis p̄ obscenos amplex
 sociare. absq; eo qd̄ in t̄n̄sē latet. scil̄ caritate. Oculi uirginis pp̄he
 s̄. q̄ cā longe ante p̄uidentes multa de ea p̄dixer̄. Oculi ei aplis
 q̄ ei magnalia & filii sui miracula p̄plō demonstrauer̄. Qui colu
 barū fuer̄. q̄a spū scō pleni simpliciē uixer̄. Ipsa etiā beata uīgo
 oels ē colube. q̄a p̄ua dux ecclē. absq; eo dulci affectu q̄ in t̄n̄sē
 latet. in di soli cōspectu. Capilli tui n̄ erant torti. ut p̄os allieeren
 tur. uueniū animi. Virginis capilli s̄ casti. q̄ ita ei religioi inhe
 rent. ut capilli capiti. Hi s̄ ut ḡges caprū. q̄a data seandunt.
 ita ipsi de uirtute in uirtutē ad galad. scil̄ ad x̄m̄ n̄ri testimonii
 montē ascendit. Dentes tui n̄ erant cibus delictis edaces. Den
 tes uirginis s̄. q̄ de ea subtilia exponendo p̄fer̄. Qui ut ḡges
 de tonfarū ouis s̄. q̄ de lauaero ascendit. q̄a in baptisate
 s̄ loti. & se p̄x̄ reb̄ mundi denudauer̄. Om̄s gemellis fetib;.
 pleni gemina dilectioē. & sterilis n̄ ē int̄ eas. hoc ē null' uacans
 abona actioē. Labia tua n̄ erant dolosa. s; auanilo q̄o carnis
 maceratione stricta. ut capilla cocinea uitta. **E**t eloq̄ū

tuū dulce quia totū de dō & fūrā req̄e. Labia etiā uirginis.
q̄ secreta dī de ea aliis apuerūt. Floquiū ei p̄ dicitio illoꝝ. Gene
tue erant auris uereundantes. illoꝝ et ubi ma deurtantes.
absq; eo pudore q̄ in se celatet in corde. Sic fragm̄ mali
punicæ extius rubet interi candet. ita tu passione eras
rubescens. castitate albescens. bene etiā illi uirginis. s̄. q̄ pecca
re erubescunt. Collū tuū n̄ erat in supbia extētū. idō fren
te dauid scil̄ x̄ trim̄. eccle. in unim̄ collū etiā uirginis de
ea s̄ ebentes. q̄ q̄si collū cibi. ubi dī deglutiunt. & malos
q̄si in corp̄ t̄nsmittunt. Hi s̄ ut tr̄is dauid ab hereticis in
expugnabiles. q̄ edificata ē cū ppugna clisi. multis in
struetis sententiis. **M**ille clape pendent ex ea. scil̄ defen
siones sacre scripture. Om̄is armata fortū. ad expugnandā
p̄uinitatē hereticōꝝ scām uirginē in pugnantiū. Uba tua. n̄ s̄
ulli uiri manu tacta. idō h̄n̄nub qui pascit̄ in liliis. scil̄
xp̄c q̄ delectat̄ in castis suæ ea. Duo etiā uba uirginis s̄ due le
ges. que de ea & filii ei s̄ p̄ conis. duo h̄n̄nuli gemelli
capree s̄ duo ppli eccle. in hiant̄ sugentes uba de sacra scrip
tura. Iac̄ sententiarū de scā **M**ARIA. Qui pascunt̄ in liliis. i.
delectant̄ in scriptis donec aspiret dies x̄. quo gl̄am dī genu
triciis aspiciant. & in elinent̄ umbre. i. transeant q̄ n̄ i enig
mate c̄sidant. **P**uerba sequentia. uocet x̄ matrē ad ecclē
tia. Uada ad montē myrre & ad collē thuris. Qd̄ ē dicere.
Veniā cū multitudinē angloꝝ ad uocare reginā celoꝝ q̄
ē mons myrre. i. mir̄ib. q̄ s̄ myrra scil̄ amari in passioē altitu
do. & collis thuris. i. c̄fessorib. q̄ s̄ thus. q̄ hostia dī. celsitu
do. Et loquar ei hec uba. Amica mea que portasti pat̄s sc̄ta
tota pulchra es. q̄ in singlis sensib. tuis ut dixi es p̄tutes
ḡciosa. Et q̄ in te n̄ ē peccati macula. ueni de libano. i. de

castitatis candore ad celi gaudia. Sponsa idō mea. q̄ cū pat̄
 unū sū. cui genuisti clausā filiū. Veni delibano. scilicet de scē
 uite candore nimio. exaltanda in supnoy eiuū triclino.
 Veni ad sp̄alia gaudia. coronaberis de monte amana. hoc ē
 recipies coronā de triumpho quē p̄meruisti de diabolo. q̄ ē
 mons amana qd̄ ē noct̄na auis. idē ipse ē rex sup uniuersos
 filios supbie. duccens errantes. ad noctē mortis. Coronaberis
 etiā. i. coronā recipies de itace san̄y. & hermon. uidel̄ q̄
 p̄ncipes sc̄li p̄ fructū uentis tui. s̄ humiliati. q̄ fuer̄ cubilia
 leonū. i. habitatio demonū. & montes pardoy. i. munimta
 hereticoy. Vulnerasti cor meū. hoc ē p̄tū amore p̄tū in
 cruce cruciatū uulnerū. Soror mea quia coheres in regno
 pat̄is. sponsa eo qd̄ me pat̄ genueris. Vulnerasti cor meū. hoc
 ē taet̄ sū in̄t̄secus dolore cū uiderē te dolentē pendens
 in cruce. in uno ocl̄oy tuoy. in uno mat̄no affectu. ocl̄oy. i.
 bonoy exemplo. Et in uno crine colli tui. i. in uno ornamento
 humilitatis. q̄ in̄ inhesisti. ut collū capiti. Sequit̄ laus filii
 exhibita mat̄. ad domū pat̄is sui aduentu. Quā pulchre
 s̄ mamme tue. scilicet humilitas & castitas. de qb; lac sc̄imonie
 sux̄ uirginū sobrietat̄. Et idō soror. i. coheres in regno. & spon
 sa. q̄ genuisti in̄ uirginē tuo exemplo. Pulchriora s̄ uba tua
 uino. Uba uirginis fuer̄ exempla in actiua. & et̄platiua uita.
 qb; q̄si lacte pauit paruulos in fide. Ea fuer̄ uino pulchriora. i.
 legali doct̄na digniora. Et odor ungentoy tuoy sup omnia
 aromata. hoc ē suauitas tuoy opū ē acceptabilior. quā sacri
 fieriū carnaliū obseruantiarū. Laus pat̄is de uirgine. **F**auus
 distillans labia tua sponsa. Sponsa uocaū. q̄ ei filiū gene
 raū. labia ei s̄ q̄ de ea di serreta ap̄iunt. Qui ut fauus distil
 lant. q̄ om̄s sermones de ea dulcedine redundant. Mel &

lactis sub lingua tua. lingua uirginis dñi: q̄ ei p̄conia locunt̄.
de quib̄ mel & lactis manant. q̄ eor̄ doctrina sapientes & insi-
pientes satiat. Et odor uestim̄tor̄ tuor̄ sic odor thuris. Odor
ei uestim̄tor̄ s̄ cūsi p̄ famā ei exēploꝝ. q̄ s̄ thus dō. i. ut in cen-
sū dirigat̄ eor̄ oratio. hūm̄ x̄ demat̄. **H**ort̄ c̄clusus soror
mea sponsa. ipsa erat herbar̄ l' arbor̄ hort̄. i. plenus in uirtutib̄.
Qui erat in partu c̄clusus. scilicet signaculo sc̄i sp̄s Hort̄ c̄clusus
iterū. quia p̄ partū n̄ ē reclusū uirginitatis signaculū. fons
signat̄. ipsa etiā erat fons. i. p̄mū exēplū uirginitatis. qui
fons erat signat̄. i. x̄ passioē c̄scerat̄. Cmissioes tue. i. imita-
tores tui s̄. ut paradysus diuisarū arbor̄. quidā mala puni-
ca. scilicet mir̄es. q̄dā pomor̄ fruct̄. uidel̄ c̄fessores. Quidā cyprus.
q̄ alios ut ungentū sanant exēplis. Quidā nardus. i. humi-
les. alii erod̄ caritate rubentes. alii fistula. uicia mortifican-
tes. alii cynamomū. penitentes. & uniuersa ligna libani. i. oī
fideles x̄. De te flux̄ fons hortor̄. i. p̄te uen̄i baptismi fidelū.
& puteus agrū uiuentiū. i. x̄ q̄ ē sapientia sc̄ay scriptarū. Et
hec cū magno impetu fluunt de libano. q̄ cū magna ha-
bundantia sp̄s sc̄i de candore tue sc̄itatis exundauer̄. Vñ
hec om̄ia. q̄ d̄s pat̄ p̄cep̄ talia dicit̄. Surge aq̄lo & ueni auster.
p̄ fla hortū meū. Hoc ē. Aq̄lo. i. diabolus locū te tēptandi
n̄ habeat. s; auster. i. sp̄s sc̄s te hortū meū possideat & flu-
ant aromata illi. i. p̄te incarnat̄ m̄s unigenit̄. Secunt̄
ūba uirginis. x̄ se inuenire optantis. **U**eniat dilectus
m̄s. i. xp̄s in me hortū suū. & comedat fructū pomorū
suor̄. i. incorporet s̄ obsequiū opū meor̄. Verba x̄ applau-
dentis mat̄. O soror mea. coheres in pat̄s gl̄a. sponsa pat̄s
eo qd̄ me genueris. ueni in te hortū meū. carnē assumendo.
messui myrrā meā. mea passioē mir̄es colligendo. cū aro

matib⁹. i. cū cōfessorib⁹. Comedi fauū cū melle meo. P fauū corp⁹?
 p mel aiā x̄ accipit^r fauū q̄ppe cū melle comedit^r cū resur
 gens corp⁹ de uirgine sūptū aiē utt̄ n̄ mortū cūunxit. Bibi
 uinū meū cū lacte meo. Plac homines. p uinū angli in
 telligunt. Uinū cū lacte bibit^r cū ascendens in humana
 carne de uirgine genita. hoies anglis soeiaū. Ad q̄s mox gtu
 labund⁹ die. Comedite amici. & i ebriamini km̄. Qd̄ ē dice
 Siē cūuantes de uariis epulis iocundant^r & de amicor⁹ p
 sentia cōgulant^r. ita uos angli amici mei. cōgaudete & cōg
 tulamini. q̄ ur̄m gaudiū numerosa hominū frequentia
 adauxi. in sup noua festa cōtuli. dū matrē meā ur̄m utiq;
 reginā. ur̄is gaudiis induxi. P ea q̄ secunt^r eccliam adhuc
 hic laborantē uigo cōsolat^r. **E**go dormio. i. in glā requi
 esco. & cor meū uigilat. p uob orando. Vox enī dilecti mei.
 scil^r filii ē pullantis. i. ita me monentis. A pi m̄. i. in p̄tra ame
 tuis p̄cib⁹. q̄ ite debeā misereri hoib⁹. soror mea i pat^r iā glā.
 amica mea gerens diuina sc̄ta. columba mea spū sc̄o plena.
 inmaclata mea ab om̄i sorde peccati sc̄gata. q̄ cap̄ meū ple
 nū ē rore. qui in pat̄m cōdunt pleni s̄ r̄ore. & cinnu mei. i.
 electi s̄ cū p̄sis p̄mixta. Siē gutte in cap̄ decidentis. de ca
 pillis elabunt^r. ita rep̄bi ad fide uenientes male opando. p
 noctē. i. p diabolū rethunt^r. Sub sequit^r uigo. Si uultis p̄ces
 meas n̄ cassari. in his debetis me imitari. **E**xpoliaui me
 tunica mea. i. dimisi sc̄laria. & dixi. q̄m induar illa. i. nūquā
 reitar ad illa. Laui etiā pedes meos. i. mundau affectiones
 meas. & dixi. q̄m in q̄nabo illos. i. n̄ reitar ad uomitū cogitan
 do carnales illecebras. I dō dilect⁹ m̄s scil^r d̄s quē elegi p̄ om̄ib;
 misit manū suā. i. filiū suū in mundū p̄ foram. scil^r p me que
 facta sū ei ad hoies ueniendi foram. humilitate quidē an

gustū s; castitate lucidū & idō illi soli p̄uiūt. Et uenit m̄s
intremuit ad tactū ei. i. obstupuit de īgressu illi. Surrexi
i. m̄tē sursū erexi. ut apirē dilecto meo. p̄eib. quo cū pla
carē p̄ hominib. Et oratioi hęc opa iunxi. **M**an̄ mee
myrrā stallauer. i. opatioēs mee carnis mortificatione
redundauer. Et digiti mei pleni myrrā p̄batissima. i. stu
dia mea uariis t̄bulatioib. cōp̄bata. Tali m̄ apui dilecto.
scilicet filio meo pessulū osti mei. In hac significantia ē mei ī
t̄nsitiua grammatica. Sāc̄ nāq; ūgo ostiū fuit. p̄ qd̄ x̄ in mun
dū int̄iuit. Pessulū aut̄ erat moles peccatorū hoīnū. qd̄ idō
ei d̄r. q̄ & ipsa ī peccatis nata ē d̄r. Hoc ipsa ab ostio remouit
cū scē uiuendo peccata declinaū. Tē dilecto īḡss̄ patuit.
q̄a p̄ ipsā ipsa m̄ia ī cecelām uenit. Vñ seq̄t̄. At ille declinauerat
p̄ me & ī cecelām t̄nsierat. Cottidie etiā pessulū peccatorū p̄
eib. remouet & p̄cā īḡss̄ gr̄e x̄ ad nos patet. **A**nima
mea liquefacta ē ī cōp̄unctioē. ut dilect̄ locut̄ ē. demira
bili & desidabili pat̄is uisioē. Quesiui illū cogitando. & n̄
inueni magnitudinē ei. carnis ḡuata nubilo. Uocauī ual
de cū desidando. & n̄ respondit m̄ maiestātē diuinitatis
sue demonstrādo. In uener̄ me c̄tēplando. querendo. custo
des angli q̄ circueunt ciuitatē. i. muniunt cecelām d̄i. fuisse
runt me dolore. cū dicerent nec se ad p̄fectū d̄m seire & me
uulnerauer. q̄ magis ad studiū q̄rendi accender. Custodes
muroy. i. p̄phē & apli instructores libroy palliū meū t̄le
r̄. i. carnalē uitā exuere docuer. O filie hierlīm scilicet fideles
aīe p̄ quib. ego sedulo fundo p̄ces. adiuro uos meo exemplo
si ī ueneritis dilectū filiū meū pat̄ eq̄le c̄tēplando. nuncie
tis ei. i. p̄ bona opa uos notificetis illi. ut sic ego languī ei a
more. ita uos om̄ia ī cōmoda p̄ ei sustineatis dilectioē. Se

peruoluit

quit laus eccle ad uiginē de x. Qualis ē dilect' tuus ex dilecto' i.
 quā magnific' fili' tuus genitus ex patris uito opuleherrima
 mulierū. i. benedicta inter omē gen' parentiū. Qualis ē di
 lect' tuus ex dilecto' i. q' gl'osus fili' tuus ex patris g'mio. Idō q'rim'
 eū fide & opatione' q' sic adiurasti nos. i. sic u'bo & exemplo
 docuisti nos. Laus uirginis de filio. **D**ilect' fili' m's candid'
 i. nat' p' uiginē' rubicund' p' passionē' elect' apat' ex milib' seil'
 p' anglis. & seīs omib'. Cap' ei' aurū optimū. i. sic aurū omnia
 metalla. sic diuinitas ei' p'cedit uniu'sa. Siue x' ē cap' eccle'
 q' ut aurū dec'orat eā suo fulg'ore. Come ei' sic palme elate'
 seil' spinis admirā uictoriā coronate. Quasi coruus nigrē. i.
 eū sceleratis reputate. Come etiā x' s' ei' ut capita in herentes.
 ut palma in uirtutib' uirentes. q' s' ut coruus nigri. seil' t'bu
 lationib' denigra. ad exemplū x'. Oeli ei' sic columbe. lueen
 tes sp'e sc'i plenitudine. P' colūba quippe septi formis
 sp'e sc'i grā intelligit'. que septē nat'is uigere d'r. Vñ & sup
 dñm in columba apparuit. Oeli etiā x' s' doctores eccle'
 pleni sp'e sc'i munē. & hoc sup riuulos aq'rū. i. in scientia s'ep
 tarū. Que lacte s' lote. i. quoz aie s' candore uirtutū emun
 date. Et resident iuxta fluenta plenissima. i. euerfant' p'
 dona sp'e sc'i copiosissima. Bene ei' sic areole aromatu'. quia
 amabilis erat oculis omniū eū intuentiū. Bene quoq; illi s'
 uerecundi. q' s' uelut areole aromatu'. i. collectioēs uirtutū.
 ēsite ap' y' g'mitaris. i. ornate doct'nis apl'icis. Labia ei' seil' elo
 quia delectabilia. s' ut lilia candorē uidel' castitatis docentia.
 myrrā p'mā stillantia. i. mortificationē p' caritatē instruen
 tia. Labia etiā s' ei'. uoluntatē illi' apientes. q' myrrā p'mā
 distillant. q' p'cipua opa caritatis p'dicant. **M**anus ei'
 t'ornatiles auree. i. opa ei' in p'fectioē rotunda. & omī gratia

fulgentia. plene iacinetis. i. uirtutib. Man quoq; ipsi s bona
opantes. que s tornatales & aurei. i. in morib; pfecti & in boni
tate cspicui. pleni iacinetis. i. elemosinis. Venit ei eburneus. i.
fragilitas humanitatis ei e casta. q; de uirgine nata. Et id ebur
qd de elefante tollit. qd castissimu animal ee phibet. Distanc
tus saphyris. i. uariat celestib; signis. Venit etia x s debiles in
ceclia. q s eburnei. i. casti. saphyris distincti. i. pura cscientia
uariati. Crura illi columnne marmoree. i. decora firmitas ei in
resurrectioe. que e infringibile fulemtu ceclie. Que s fundate
sup bases auras. i. sup fide & caritate. Crura etia ei s iniusticia
fortes. & alios p exempla sustentent. q s colune marmoree. i.
recte & inflexibiles aueus. fundati sup auras bases. i. in eugetica
& aplice doctna stabiles. Species ei ut liban. i. ipse e pulchri
tudo omniu scoy. ut liban e decore omniu montiu. Et ut cedri
p omib; lignis. ita ipse elect p omib; anglis. Gutt. i. doctna
l pmissio ei suauissima. & tot scil in humanitate & diu
nitate desidabilis. un & anglica sublimitas e ei uisione insa
tibilis. Talis ut dixi e dilect filius ms. & iste e ne in patris gla
amie ms. ofilie hierlm scil ceclie fidelium. Ceclie aduigine
Quo abiit dilect tuus qui ubiq; e tot opuleherrima mulieru.
scior omniu partumentiu. Quo declinau dilect tuus. que n
capit ullus loc. Die nob si i aliqs ueniat familiari. & te imi
tando fide & ope cu teeu quere. Seqt responsio uiginis.
Dilect ms q cu pat tot n capit mund. deme carne sumens de
scendit de sinu patris ad hortu suu. i. in cecliam ad areola aro
matis. scil qui in se colligunt utates ut pascat in hortis. i. de
lectet in fructuosis. & lilia colligat. i. castos in eterna horrea. Ego
dilecto meo ad hoc op placui. & dilect ms p omib; placet m.
qui pascit in lilia. i. delectat in castror agmina. Et sic blan

de locut² ē ad me. Pulehra es in castimonia & idō a mea mea!
suavis p̄ pia exēpla. & idō decora iē celesti glā! siē hierlīm. i. siē
anglī qui uident faciē patris & fruunt^r pacē dñi tribilis ē tra
uicia. ut castrorū acies adūsus hereticos & demones ordinata.
Auerte oculos tuos a me. q̄ ipsi fecer^t me auolare. Qd̄ ē dicē
In humilitate mea delectare. q̄ diuinitati n̄ potis p̄fecte ap
ppinquare. quā quanto subtili^o oculis m̄tas inspexeris. tanto
atua cōditioē elongare uidebis. Capilli tui n̄ fuer^t auro torti!
idō s̄ anglorū diademate redimiti. Capilli etiā ei s̄ uirgines p̄
imitationē ei inherentes. q̄ s̄ siē grex caprū. q̄ ascendit ad al
ta iūtutū. que de galaad apparuer^t. i. p̄testimonio. x̄ hoc faci
unt. Dentēs tui n̄ fuer^t edacitate assueti. idō nē deliciaant^r in
dulcedine dī. Dentēs q̄q; ipsi s̄ subtilia de ea exponentes. q̄ s̄
siē greges ouiuū tonsi a peccatis. siē ascender^t de lauacro bap
tismatis. Om̄s gemelli fetib². i. pleni gemina dilectioē. & steri
lis n̄ ē in eis. i. uacans a bona opatione. Siē cortex mali pumi
ei rubet. ita gene tue. i. uerecundia tua exteri^o in castitate ful
get. absq; occultis tuis. scilicet absq; caritate que interi^o latet.
Sexaginta s̄ regine hoc ē multe anime que suos mores in ac
tua uita regunt. p̄ sex opa miē. & octoginta cōcubine. i. mul
te mēteplatiua uita satagunt se sponsi amplexib² innectere
ut possint ad octo beatitudines puenire. & ad olescentularū
nē numerus. hoc ē fidelū sub eis de gens p̄pls. tu una om̄iū
transcendis merita. & idō p̄ om̄ib; sola decta. columba mea.
in q̄ transfudi sp̄e s̄i karismata. p̄fecta mea quā p̄fecti p̄uir
tutū munera. Hec una imitabilis mat̄ sue. scilicet p̄senti cecelē.
electa genitrici sue. scilicet anglorū frequentie. Vider^t eā oculis cordis
filie syon. i. cecelē. & beatissimā p̄dicauer^t ut d̄r. Beatā me diē
om̄s generatioēs. Et regine & cōcubine. i. actiui & cōtemplatiui.

ita lau dauer eā dicentes. Que ē ista hoc ē q̄lis ē ista q̄ p
ḡdit de peccate massa quasi de tenebris aurora ē surgit de q̄
pcedit sol iusticie his qui in tenebris & in umbra mortis sedes
illuminare. Hec in p̄senti ē pulchra. ut in nocte luna. electa
in supna p̄ata. ut sol in t̄ sydera. tribilis exemplis. ētra uicia.
ut castroz acies ētra demones ordinata. Quia uirgo dilectū
in hortū descendisse dixit filiū affirmando subiungit. Descen
di desinu patris. in te hortū nucū p̄ materiā carnis. Huc es
s̄ q̄q; fideles. exteri amari. p̄ carnis afflictioēs. interi in aīa
dulces. His p̄petua uirgo fructuosus hortus extitit. in q̄ lignū
uite x̄ ḡminaū. q̄ nob̄ fructū c̄nitatis tēpore suo ptulit.
Hoc idō feci ut uidē poma c̄uallū. i. remunerarē opa hu
miliū tuo exemplo uiuentū. Et inspicerē si floruisent
uine. hoc ē uincas eccl̄as facerē tuā uitā inspicere. & tuo
exemplo i bonis actib̄ florere. Et ḡminassent mala puni
ca. i. ut exemplo tue patientie cupiant p̄ me passionē subire.

Secunt̄ ūba penitentis eccl̄e quandoq; de iudeis c̄uertende.
Dolet se tam diu de uirgine & ei p̄le errasse. & satis fac̄ his
ūbis de suo errore. Hec uir te ḡlosa uirgo gr̄a plenā fuisse.
& fontē miē exte fluxisse. Anima mea t̄bauit me. i. emula
tio legis quā p̄ aīa mea habui inpediuit me scire. Et hoc ē
tigit p̄p̄t quadrigas aminadab. i. p̄p̄t x̄ euglia. ut a me re
pulsā immo īpulsā reuerterent p̄ mundi clymata. Exhorta
tio uirginis. **O** sunamitis iā diu a diabolo captiuare
uitē p̄ fidē ad x̄ mystia. reuēte p̄ sp̄e reuētere p̄ di & p̄ x̄imi di
lectionē reuēte p̄ opationē. ut qui iā dudū s̄ in x̄p̄o stueant̄
te. ūba & facta tua imitando. X̄p̄e ad matrē de eccl̄a con
uertenda. Q̄d uidebis in sunamite. n̄ choros castroz. Q̄d ē
dicē. In eccl̄a de iudis conuēntenda n̄ uidebit̄ n̄ chorus d̄m

laudantiū. & castra eia uicia pugnantiū. laus eccle euerrende
 de uirgine. Quā pulchri s̄. ḡssus tui in caleiamtis. filia p̄ncipis.
 Princeps dauid rex intelligit. q̄ p̄nceps in pp̄lo dī fuisse legit̄.
 de cui semine q̄a uigo pp̄gat. ei filia appellat. bressus ei s̄ af
 fectioes q̄ erant pulchre ī caleiamtis. i. seōy exēplis. lunetā
 feminū tuoy siē monilia. Hoc ē dieō femora s̄ tua felicia. de
 qb̄ p̄cessit p̄ciosa margarita. x̄ seil̄ iestimabile monile q̄ ē or
 nat̄ toti cātē. Que fabricata s̄ manu artificis. Artifex ē d̄s pat̄.
 man̄ ei filii p̄ q̄ fec̄ om̄ia. p̄ q̄ etiā ē incarnatio disposita. Umbilic̄
 tuus sub audis beat̄. in q̄ pependit dī filii. Ut enī in clauo elipe.
 sic pendet in umbilico infantul̄. Qui filii ē erat̄ tornatilis.
 nūq̄ idiget pocula. hoc ē om̄ib̄ se sitientib̄ p̄bet largit̄ pocula
 int̄mi gust̄. Uenit etiā tuus beat̄. in q̄ iacuit unigenit̄ dī in
 carnat̄. Qui fuit it̄ciū. de q̄ ē fieri panis fidelū. Ipse etiā acer
 uus. q̄ in eo cumulat̄ erudentū pp̄t̄s. uallat̄ uiliis. i. stipatus
 uirginū choris. Duo uba tua sub audis felicia. q̄a sux̄ ea dī sapi
 entia. Cap̄a ē eccle. duo h̄ymni s̄ duo fidelū pp̄t̄i. ex eireū
 cisiōe & p̄putio. q̄ lac humilitatis & castitatis imitando suxer̄
 ac ubib; beat̄ uirginis. Collū tuū beatū. q̄ d̄ sepi ē brachis filii
 dī te amplexantis circūdatū. Et idō siē turris eburnea. quia
 castitate ē sup̄biā firmit̄ munitū. Oculi tui beati. q̄ uider̄ qd̄
 reges & pp̄he uide n̄ meruer̄. Ut oculi uirginis s̄ ei doct̄ne uba. q̄
 siē p̄seme in sebon. i. ad merorē penitentie s̄ ducentia. ut
 dix̄. Misericordia ei ī p̄genies & p̄genies sup̄ timētes se. seil̄ peniten
 tes. Et h̄ in porta filie multitudinis. Porta ē p̄petua uirgo. p̄
 quā clausā rex celoy ad nos int̄uit. in mundū. Et h̄c ē filie
 multitudinis. quia multitudo fidelū p̄cā int̄bit celi palaciv̄.
 Nasus tuus beat̄. q̄ odorē c̄ne uite. x̄ ē odorat̄. Ut nasus ei fuit
 ei p̄noscentia. quā p̄ sp̄m sensit dicta pp̄harū i se cōplenda.

Turris libani .i. munimū fuit x̄. que respicē corit̄ damaseū .i. erce
ta cēt̄ diabolū. Caput tuū beatū. qđ̄ tociens inclinasti ad
filū dī oſculandū. Vt carmel .i. circūſpectū in uirtutib⁹.
Come capitis tui beate. qđ̄ infans x̄ dī ficis manib⁹ suis uo
luit contrectare. & he sic purpura regis. qđ̄ eas lacerasti p̄
dolore in tempore ei⁹ passionis. Et hec om̄a s̄ iuncta canali
b⁹ .i. fixa in credentū cordib⁹. **C**ū x̄ matrē laudare acapite
cepit. laus aū ecclē apedib⁹ inchoauit. quia x̄ a summis uenit
ad ima. ut matrē leuaret ad sūma. cēlā aū p̄ uiginis merita
de imis eſcendit ad alta. **S**equit̄ laus filii. Om̄a k̄m̄a. qđ̄
pulehra es in castimonia. & idō decora in celesti glā. Et quia
m̄ k̄m̄a existis. idō fruēris celestib⁹ deliciis. Statura tua assi
milata ē palme. Xp̄e fuit palma ī cruce. qđ̄ p̄ eū adipiscit̄ pal
ma uictorie. Cui assimilata ē stat̄a .i. altitudo glē **MARIE.**
quia sic ipse ē rex celoy. ita ipsa regina angloy. Et uba tua
botris .i. merita tua assimilata m̄rib⁹. qui uelut botri s̄ p̄ssi
ī passioib⁹. Et hoc idō et̄igit̄. qđ̄ ego dixi .i. istud eū pat̄ statui.
De uigine carnō assumā in palmā .i. in cruce ascendā. fructus
ei⁹ apphēnda. .i. om̄a ad me traha. Et tē erit̄ uba tua sic botr⁹
uince .i. merita tua erit̄ om̄ib⁹ imitabilia ut mea euglia. qđ̄
sū uince botrus. scil̄ ecclē potus. Hic ē botrus. quē portauerit̄
filii isrl̄ in uicere. Uicere erat crux. botrus ū xp̄e. portantes
erant p̄phē & apli. uinea de qđ̄ lat̄ ē botrus. fuit floridum
ūginis corp⁹. Qui botrus in p̄lo p̄ssus ē cruce. & inde fluxit̄
fidelū pot⁹. Et odores tui sic maloy. .i. exempla tua s̄ imitan
da sic aploy. Gut̄ tuū sic unū optimū. Bonū unū ē lega
lis instructio. meli⁹ ē euglica eruditio. optimū ē sc̄i sp̄e in
fusio. Gut̄ ūginis ē ei⁹ doct̄na asp̄u sc̄o inspirata. qđ̄ ē ut unū
ad potandū. .i. placens ad imitandū. Dix̄ enī. Dispsit̄ sup̄ bō.

exaltab humil' Que applaudit laudi ei' diei. Dignu dilecto meo e hoc face seil' paree subiectis & debellare supbos. Labris & dentib' ei' ruminandu. labia di s uoluntate ei' apientes. dentes u' ei' uicia ceterentes. His e doctna uginis ruminanda.

In memorie t'denda. seil' qd ds supbis resistit. humilib' dat gram. Insequentib' ugo uba rep'sentat. q' p' ecc'la de iudis euerenda ad filiu' fecerat. Ego dilecto meo puob' p'ces fudi. & adme e'usio ei'. p' me uoluit ad uos in mia e'ueri. Ita naq; dixi. Veni dilecte mi ad synagogam p'miam. q' ab ea fugisti ob p'fidie culpa. Egd' am' p'fide in agru. seil' in uniu'su mundu. commorem' popa' tionem in uillis. i. in omib; gentib'. Mane surgam' ad uineas. i. ad iudoz synagogas. Hoc e illud ia instans ultimū mane faciam' in cordib; illoz splendescere. Videam' si floruit uinea. i. faciam' eos nite uide qualite infide floruit ecc'la. Si flores fruct' parturiunt. hoc e faciam' eos uide quom' bona opa ptulerit. Si floruer' mala punica. i. faciam' eos uide quom' elaruerunt p' martyria. Ibi dabo' uba mea. i. ad honore' tuu imitabunt' mea exempla. Notandu qd' ter si' d'r. Hoc e si hec & hec corde uiderint. imitabunt' ea cogitando. loq'ndo. opando.

Mandragore. i. gentiles. q' ut mandragora sine capite do fuerit. odore bonoz opū in portis nr'is. i. in uirtutib' dederit. Et quia ia plenitudo gentiu' intrat. ia temp' e ut etia isrl' saluus fiat. Ad qd' omia poma noua & ueta dil'ne mi seruauit. Qd' e dice. Ipsi e'usio omia p'cepta noui & uetis testamti seruab't ad honore' tuu. Quis m' det te fr'em meū de iudea gente natū. sugentē uba mat' mee. i. in synagoga sub lege educatū. ut foris te in ueniā. i. a iudis q' a fide adhuc foris s te coli uideā & de o' seuler. i. ab eis diligi e'piciā. & ia me nemo despiciat. seil' null' de iudis qui me uirginē. p' mansisse n' credat. App'henda te

1. pbabo te carne de me sumpsisse sine uiri semine & ducā te
p fide in domū matris mee. 1. in corp' ipsi' synagoge & in cubi
culū genitricis mee. 1. in intellectu legis iudaice. Ibi docebis
me ab eis coli & seruare pcepta dñi. Et dabo t' poculū. 1. ab
eis me imitantib' defert' t' op' bonū ex uino edito. scil' sapi
entia & caritate in ebrians alios. Et mustū malo gnatorū
meorū. 1. diuinū serui eū. utatib' repletū. Leua ei' sub capite
meo. 1. temporalia p x' q' ē caput meū despicient. & dexta
ei' amplexabit' me. 1. sola celestia me instigante querent.
Fili' p mat' alloq't' eccl'iam nup de iudeis euerfā. Adiuro uos
filie hierlm ne dilectā suscitatis. 1. ne aliqd sinistri de ma
tre mea uigine sentiatis. Hoc idō teio repetit' ut quanta
ueneratione di genitricis sit digna doceat. Scq't' laus eccl'e
eūse de iudis. admirans gl'am uiginis. Que ē ista. 1. quanta ē
laude digna que uiuosa ascendit de deserto mundi. deliens
affluens celi. in mira sup dilectū suū. 1. ab eo exaltata sup
choros angloz. fili' mat' prauitate iudeoz rēcitat. & eūsan
onē quandoq; eūsoz insinuat. Sub arbore malo suscitauit.
1. in cruce te redimīs sup ethera. exaltaui. Ibi corrupta ē
mat' tua scil' synagoga me crucifigens. p p'o ore maledic
ta cū dix'. Sanguis ei' sup nos & sup filios nostros. Ibi uiolata
ē genitricis tua. 1. lex p'uancata ab eis. q' diē iustū ne in ficias.
Hē aū q' toto corde ad me euerfent. pone me ut signa c'lm
sup cor tuū. 1. ip'me imaginē meā in cordib' eoz p dilecti
onē. ut signa c'lm sup brachia tua. 1. exemplū mei ip'me
eis p opationē q' fortis ē ut mors dilectio. 1. sic p' mortē p i
fidelitate meruer' sic nē p dilectionē uitā iueniant. Dura
sic infr' emulatio. 1. sic p' p'pt' duriciā corruer' i infernū.
sic nē p'pt' emulationē melioz intrent c'lu. Lampades

250
ei lampas ignis. atq; flamarū. q̄ int̄ eos er̄t caritatē habentes.
er̄t igne seī sp̄e ardentēs. & bonis opib⁹ lucentes. Dico t̄ q̄d̄ aq̄
multe. i. seclares delicie t̄ diuitie n̄ poter̄t extinguerē illoꝝ ca-
ritatē. nec flumina. i. om̄ia t̄bulationū genera obruent illā.
Si dederit ho omnē substantiā dom⁹ suę. q̄si nihil despicient
eū. Hoc ē si q̄s eis om̄e gl̄am mundi obtulerit. ac caritate. x̄. eos se-
parare n̄ poter̄t. Seq̄t sollicitudo uirginis p̄cepta de iudis. Soror
nr̄a synagoga i hereditate patris nob̄ socianda p̄fide. in num̄o
ēdentiū ē paruula & n̄ hab̄ uba. i. p̄dicatores uñ uiuendi sumat
exēpla. Quid faciem⁹ sorori nr̄e idic q̄ndo alloq̄nda ē. Hoc ē
q̄d̄ er̄t de synagoga. i. t̄pore q̄ ab enoch & helya ē p̄dicanda.
consolatio. x̄. ad uirgine. Si mur⁹ ē edificem⁹ sup̄ eū. H̄. ē. Edificabo
eā ututib⁹ ut murū c̄t uicē undiq; munitū. & hoc p̄ p̄pugna
clā argentea. i. p̄ septas nitentes. eloq̄ntia. Si ostiū ē. hoc ē faci
am eā alius exemplo ostiū. ut p̄cā ad uitā inḡdiant. Conpingā
illud tabulis cedrinis. i. ornabo eā filiis sp̄alib⁹. Virginis p̄mis
sio. Ego ero mur⁹ eis. q̄a si uitā meā imitabunt. erunt inexpug
nabiles auicis. & uba mea t̄ris. i. p̄ mea exēpla er̄t t̄ra in boni.
Ex q̄ facta sū corā eo q̄si pacē repiens. hoc ē ex t̄pore q̄ eū p̄ eis
p̄ eis placauit. & eis pacē & gr̄am ei⁹ impet̄it. Hoc idō c̄tigit. q̄
uinea fui pacifico secl. x̄. q̄ uera uitis uoluit i me ḡminare. be
atorū p̄pago. In ea que hab̄ paruulos. i. in ea gente q̄ genuit
humiles secl. ap̄tos. Tradidit eā custodib⁹. i. cōm̄dauit hanc gen
tē ap̄tis die. In uia gentiū ne abieritis. s̄. ite ad oues dom⁹ isrl̄.
Siue me uineā suā tradidit custodib⁹. eū pendens in cruce dix̄.
ecce mat̄ tua. q̄ p̄ca & alii ap̄ti in pender̄t ei necessaria. Vir
affert. p̄ fructu ei⁹ mille argenteos. hoc ē q̄sq; fidelis oā que hab̄
dat. ut fructū hui⁹ uinee xp̄m luēfaciat. X̄p̄e ad fideles. Uinea
mea corā me ē. hoc ē mat̄ mea in gl̄a mea ē. Mille tui pacifici.

p̄ dilectione.

.i. multi erūt palmites. de me uite p̄fide pullulantes & te in cas-
tate imitantes. & ob hoc uitā hereditabūt ī pace letantes. Et du-
centi argentei. his q̄ fructus ei custodiunt. .i. duplicē mercede
habebūt qui me fructū uite p̄ bona opa seruabūt. X̄p̄e ad uirginē

Que habitas ī hortis. .i. iā om̄at̄ abuitq; p̄ p̄lo coleris. amici auscul-
tant. .i. quiq; electi te imitantes m̄ obediunt. n̄c fac me uocē
tuā audire. .i. q̄d ampli⁹ desiderēs innotescē. Sequit̄ supplicatio
uiginis. p̄ separatioē itoz archiep̄bis. Qui ī hac uita int̄ bonos &
malos haec n̄ latuisti. iā amalis fuge dilecti mi & assimilare
capree. q̄ bonas herbas disēnit amalis. ita ī iudicio tuo segga
re p̄bos ab electis. Hinnuloq; ceruoz assimilare. q̄ solet in ūbra
req̄escē. apaleis ita t̄nsiens req̄escē in ignis. & hoc sup̄ montes
aromatū. hoc ē sup̄ altitudinē angloz et hominū. q̄ s̄ montes
& aromata. q̄ tu existis ī om̄ib; om̄a alta meritis. odoriferi p̄mi-
ce de canticis sint dicta. n̄c pauca ad honore uiginis s̄ sup̄
adienda. S; eū s̄ptū sit n̄c speciosa laus in ore peccatoris. n̄
p̄sumo pollutis labiis laudare matrē editoris. Deniq; q̄nta
laude digna sit. ipse s̄ificator & s̄itatis amator p̄bauit. q̄ eā
p̄p̄o habitatu dignā iudicauit. Qui cura uigine magis n̄c. de-
gerit. causa iā oib; patuit. q̄ sic mors p̄ feminā uiginē int̄uit
ita uita p̄ uiginē feminā int̄re debuit. Et alia causa erat. Quatuor
modis fac̄ d̄s hoies. de tra ut adā. de solo uiro ut euā. de uiro &
femina ut nos. de sola femina ut x̄. q̄d s̄ reseruaū p̄ uilegium.
Qui idō ab hac uigine sac̄ n̄ ab alia n̄c uoluit. q̄ ipsa p̄ma
ī mundo uotū uirginitatis uouit. **C**ura uē celos ascendens
n̄c eā secū s̄p̄serit. s; eā hic int̄ris ad exēplū fidelib; duos annos
reliq̄rit. hec causa ē. ut ei absentie dolore ut aurū in igne ex-
aminaret. & excellenti p̄ca anglis p̄ficeret. Et celi etiā nouo
gaudio exhilarescerent. dū celi ei ciues sue regine di matri

Finis canticae.

¶

festiui occurrerent. Huius natiuitas oli non agebat. sed diuinitus reuelata tali magi predicat. Solitari sancte uite fuit. quod singulis annis armonia in celo nocte natiuitatis eius audiuit. Qui cum miraretur quod alio tempore hoc non audiret. cepit dominum rogare quod significaret. Cui angelus domini apparuit. qui ei talia retulit. Virgo perpetua que dominum genuit. hac nocte genita fuit. Quod licet ab hominibus ignoret. ab angelis in celis celebre habet. Qua reuelatione diuulgata. eius natiuitas celebrari ab ecclesia est instituta.

Cur autem in eo festiuitate consecrantur ob duas causas fieri conuenit. Una quod floribus eius sollempnitas decoratur. quia ea die de ea cantatur. Circumdant eam flores rosarum et lilia euallium. Prosa mulieres. plinia intelligunt uirgines. palios flores et herbas. scilicet quod in bonitate olentes. Beata autem dei genitrix et uirgo et martyr fuit. Quam uis quod multum a sanctis omnibus. tam angelis et miris creditur glorificari specialiter. Alia causa est ut quod iure omnes fructus noui ante gustum debent benedicere. et hoc uix in monasteriis obseruatur. statuit ecclesia ut in eius festiuitate primitiue frugum a sacerdote benedicantur.

Cur autem ea die processio fiat. due cause insinuatur. Una quod sanctissimum eius corpusculum. illa die cum processione apostolorum aliorumque. et discipulorum ad tumulandum portabatur. alia quod eius beatissimum spiritum angelis cum filio dei procedentibus ad celestia ferebatur. cui corpus post resurrectionem. et in superna gloria editum collocatum.

Quod autem ecclesia candelas in eius festiuitate manibus gestare consueuerit. gentium gentili accepit. Romanum imperium subiugauerat. et unum suum mundum. Unde etiam soluebat romanis census ab omnibus gentibus. qui cum euenissent. ciuitatem cum luminaribus lustrabant. ob honorem suorum deorum immo demonum. quod orbe subdidit ut putabatur unum suum. Cur autem hoc in februario. in quo signum est aquarii fecerint. hec causa existit. Signum aquarii oppositum signo leonis. Sex et enim signa.

sex alius s̄ opposita. Dicebant philosophi animas ab æt̄no c̄di-
tas. & incōparib⁹ stellis collocatas. Que cū ab alto p̄spicerent.
corpuseula in mat̄b⁹ percreari. cupent incorporari. & hoc de-
siderio eas accelestib⁹ labi. Dogmati labant rursus philosophi
duas ianuas c̄e celi unā ī signo canē p̄quā anime exirent.
altā ī signo cap̄corni p̄q̄ redirent. Et cū aīc̄ decanē exeu-
tes ad leonē puenirent. ibi descende c̄tra aq̄rū inciperent.
& sic p̄ om̄s planetas labent. atq; tali m̄ incorporarentur.
Postq̄ aū exuerent p̄ regnū plutonis scilicet tenebrosū q̄ etiā
pluto eodē m̄se colebat. reūti debent. & sic ad aq̄rū pue-
nientes p̄stinā dignitatē recipent. & p̄ cap̄cornū cōparē
stellā itrent. Portabant ḡ hac itentione lumina. ut t̄nsit⁹
eis p̄ mortē lucid⁹ c̄cederet p̄ loca tenebrosa. Hec q̄ dē illa
gebant errore decepti. nos aut̄ gerim⁹ sp̄alit̄ diuino nutu
instincti. **X** p̄i impio tot⁹ mund⁹ subicit⁹ un⁹ & ei ab oīb⁹
diuini seruiti cens⁹ soluit. Idō aū cere⁹ x̄ figurā gerit. qz sic
apes absq; cōitu gignit. ita uirgo sine uirili cōplexu genuit.
Cereus aū op̄ ap̄is in modū colūne format. qz x̄ nat⁹ uirgini
teret colūna lucis beatorū p̄dicat. Cereus ardet & lucet. qz de
iudicio. x̄ impii ardent. de maiestate ei⁹ it̄i lucent. Incande-
lata c̄sidant. lum̄. cera. lychn⁹. Lum̄ lucet. cera liq̄scit. lychn⁹
ardendo euanesit. Que significat x̄. lum̄ ei⁹ diuinitas.
ut ipse dix̄. Ego sū lux mundi. Cera ei⁹ humanitas. ut itē dix̄.
fact⁹ sū tanq̄ cera liq̄scens. lychn⁹ ei⁹ mortalitas. que igne
passionis ē c̄sumpta. Quia hoc symeon in x̄ intellex̄. idō eū
portans in manib⁹ exultans dix̄. lum̄ ad reuel⁹ g. 7g. p. v. isrl̄
Ob hanc significationē portat eccl̄a illa die lum̄ in manib⁹.
ut cū quinq; uirginib⁹ p̄ quinq; sensus accensis ut utū tapa-
dib⁹ p̄ mortē carnis mereat⁹ regnū tenebrosū euade. & p̄ stel-

ta clarissimā di genitricē MARIĀ. in lumine pat lum x̄ uidere
Yotuis q̄ laudib; celebrate reginā celoz. ut ipsa puob iugiter
intpelleret filiū regē angloz. ut p̄ hanc miserā pegrinationē. cū

Q ipsa regnetis in seclā. *A. L. E. R. O. N. I. M. V. S.*
VADRAGINTA ET SEX ANNIS EDIFICATV̄ EST TĒPLV̄ HOE

MARIA. XII. ANNOY FUIT. CŪ X̄PM GENUIT. X̄PE AUT
XXX. III. ANNOY Ī PASSIONE SOLUTUS OCCUBUIT. DUODECĪ AŪ & XXX.
& III. Q̄DRAGINTA SEX FIUNT. Q̄B; ANNIS TĒPLV̄ CORPORIS. X̄ EDIFICA
BAT. Q̄D AIUDIS SOLUEBAT. Ī NOMINE Q̄Q; ADE Q̄DRAGINTA & SEX
Ī UENIUNT. Nā ap̄ grecos. A. unū significat. D. III. A. iterū unū
qd̄ sex fiunt. M. ū q̄draginta significat. Quadraginta q̄ & sex
annis tēplū edificat̄. dū x̄pe ab adā generatur. *PROLOGVS DE NEOCOSMO.*

Q VIA MVLTIMVLTIA DE PRIMIS SEX DIEB; DISSERVET.
& diūsa sentientes obscuriora simplicib; reddiderunt.
postulat cet̄ ur̄ lit̄is p̄m̄dū. qd̄ potissimū de his ad
lit̄am sit sentiendū. Maior itaq; seq̄ns auctoriā

I tēpando uob̄ hui' text' obscuritatē. Cui ū hoc placeat. eluci
dario nr̄o incapite p̄figat. *EX AMERON. I. OFA. VI. DIERV.*
N PRIMIS Q̄VERIT̄ cur moyses de lapsu hominis sc̄pserit.
casū ū angli r̄euerit. S; sciendū ē auctores libroz p̄cipue ē
cordiā Ī sc̄ptis suis adtendē. quo possit ĩtentio cū materia uni
formit̄ c̄currere. **I**ntentio q̄ppe moy'si ē restorationē
humani genis p̄ x̄ figurat̄ narrare. quā intentionē oīnis
s̄atagit sue materie adaptare. eū in principio. i. in x̄ omnia
asserit erata. & p̄ modū cuncta ĩ eo astruit reparata. In toto
q̄q; textu sue narrationis nich̄ aliut ponit. n̄ qd̄ x̄ t̄ eccle fi
gurat̄ c̄gruit. Vñ & narrationē suā usq; ad liberationē ppli
depharaone. & p̄ncipatū ihu p̄ducē. q̄ pplm̄ ĩtrā r̄pmissio
nis ĩt̄ducat. significans uidel' uerū ih̄m q̄ pplm̄ credentiū

de diabolo eripuit. cui pat̄ p̄ncipatū sup̄ celestia & t̄restria t̄bu
it̄ & in nouissimo tēpore eccl̄am intrā uiuentiū int̄ductus erit.
Igit̄ d̄i fili⁹ q̄ p̄ quē om̄ia. hominē midit̄ de interitu redemit.
angl̄m ū iratu ite deseruit. Moyses redēpti lapsū desēbit. de
serti casū silentio p̄mit. **M**ateria aut̄ sua ē hic sensilis mun
d̄. in q̄. hō p̄ lapsū ē pulsus. & aduent⁹ unigeniti d̄i in hunc mun
dū. mundi fabricatoris. & humani genis libatoris. q̄ uariis &
mȳsticis sententiis p̄signat. & ipsis reb⁹ p̄figuratur. dū ppl̄m de
egȳpto p̄ pascale libat agnū. & ad amissā pat̄ā reuocat. atq;
uniūsu eccl̄e statū. p̄ mirabile tabnacl̄m p̄notat. cunctaq;
ei sac̄m̄ta p̄ legalia sac̄ficia p̄nunciat. vnde & nouū testam̄tū
sic uet̄i c̄tinuat. ut q̄cqd̄ uet̄ p̄ponit. nouū soluē uideatur.
Ob q̄ rē & utrūq; ap̄ncipio incipit. dū illud in p̄ncipio creauit
d̄s celū & t̄rā. istud in p̄ncipio erat ūbū inchoat̄. Ioh̄s quippe
eugl̄m i c̄nōne p̄mū ponit. Et notandū qd̄ moyses p̄ p̄ha
filiū p̄ncipiū. & in eo oīa c̄ata cōmemorat. Ioh̄s aut̄ apl̄s pat̄rē
p̄ncipiū & filiū in eo semp̄ ei coeq̄l̄e mansisse. & om̄ia p̄ ipsū
facta p̄dicat. q̄ nimirū unā utrūq; substantiā c̄cordit̄ nob̄
denunciant. D̄r̄ itaq;. In p̄ncipio creauit d̄s celū & t̄rā. Hoc ē
D̄s pat̄rē creauit in filio simul celestia & t̄restria. uisibilia & in
iuisibilia. Et sp̄e d̄ni ferebat̄ sup̄ aq̄s. taq̄s fouebat. i. cuncta
de aquis p̄creanda animabat. Et nota trinitatē. D̄o pat̄rē assēbit̄
mundi creatio. filio rerū dispositio. sc̄o sp̄i om̄iū uiuifica
tio & ornatio. **S**implicit̄ aut̄ sic ad litt̄ā exponit. In p̄nci
pio creauit d̄s celū & t̄rā. Hoc ē. In mon̄ito fec̄ d̄s om̄ia corpalia
& incorpalia. Celi & em̄ appellatio ē incorporea ut s̄ angl̄i
intelligunt. & cuncta sp̄alia q̄ anob̄ n̄spiciunt. Terre aut̄
uocabulo corporea ut hoc celū & t̄rā innuunt. & cuncta que
anob̄ cernunt. Aut. In p̄ncipio. i. ip̄mis fec̄ d̄s celū & t̄rā. de

inde cetera. Terra autem erat inanis scilicet a fructibus & uacua uidelicet ab aëre
lib. Hoc de celo idcirco non scribitur quia super celum quod est celum dei dicitur: maxime crea-
turi plenum suis laudatoribus; & angelis reperitur. Ipsi enim astra matuti-
na extiterunt quod in creatione mundi dominum laudauerunt & per mirabili opere
dei quod subito ex nihilo processisse uiderunt omnes filii dei magna uoce
iubilauerunt. Astra uero uespertina ad laudem creatoris processerunt. dum homines
electi per modum carni sunt in morte ut si da occubuerunt & adhuc in ex-
ortu cum diei ad eum gaudendum per resurrectionem effulgebit. Et te-
nebre erant super faciem abyssi. Hoc est terra erat abyssi immersa. i.
profunditate aquarum operata. quod aqua erat tenebrosa. quia adhuc nulla luce
illustrata. Nulla autem creatura erat quod tenebre appellaretur. cum tenebre
nichil aliud quam absentia lucis comprehenditur; hec tunc rerum imago chaos
in formis materia cognominatur. Porro forma elementorum tunc tempo-
ris erat talis. Terra ipsi quod non terminis erat circumscripta. sicut tota aquis
operata & eius species talis. quod adhuc sub profundo maris. Porro ignis
in lapidibus & ferro latebat. aer uero & terra & aque mixta adhe-
rebat. Aqua autem uniuersa super faciem terre cingebat & totum spacium
usque ad celum replebat. sequens aqua superioribus quae adhuc super celos sunt con-
iungebat. Non autem essitudine ut non spissabat. sicut in modum nebulae
tenuis diffundebat. **E**t dixit deus. fiat lux. Cum deo dixit scribitur.
non more dei & efficacia iubentis exprimitur. Di autem dicitur nihil
est aliud quam primum suum omnia condere. Per hoc uerbum hanc corporalem lucem
de elemento ignis protulit & eam huic mundo intulit. Que lux tunc
talem claritatem quale non ante solis ex-
ortum exhibuit & **P**er xii. autem horas super
orbis illuminauit.
Et uidit deus lucem quod esset bona. Hoc est Rationali creature intelligere
dedit. quia bona sunt cuncta quae luce cernunt. **E**t diuisit lucem
a tenebris. scilicet ut lux xii. horas super terram. xii. sub terra splende-

seceret tenebre quoq; a luce fugate. xii. horas subtra tota dieq;
sup tra delitescerent. Iona qq; que in medio orbe igne candet. p
enim equinoctio gaudet. **A**ppellauitq; lucē diē. & tenebras
noctē. i. appellari fecit. sic nos dicim' domū fecit. cū q's facē iusse
rit. factūq; ē uespe & mane dies un'. Vesper ē finis diei. mane
aū finis noctis. Que duo iuncta. xx. iiii. hore fiunt. & unū
diē efficiunt. Idō aū n' p'm' s' un' dies dī. q' idē semp' repetit' ut
scribit'. Ordinatione tua p'seuer. d. Illo p'mo t' duo nox p'fus
teneb'sa manebat. q' eā nec luna nec sid'a illuminabant.

Dotandū aū qd' dies a luce i'choat' & i' luce t'minat'. q' om'a opa
di a x' q' ē lux uera i'choant'. & i' eodē cuncta cōsummantur.
ixq; d's. Fiat firmanitū i' medio aq'z. Hoc firmanitū qd' i' medio
aq'rū locat'. atq; celū appellat'. de ipsi's aq's i' modū crystal
li i' duratū affirmat'. & idō ap' iosephū cristallinū celū no
minat'. Aq' aū q' sup hoc celū remanser'. formā p'oris aq' scilicet
i' raritate retinuer'. Que aū i' feri' spaciū occupauer'. i' densita
tē q' hodie habent collecte s'. Vn' seq't'. **C**ong'gent' aque q'
sub celo s' i' locū unū. & appareat arida. lussu quippe di' aq'
q' p' i' instar nebule rare diffundebant'. i' unū locū spissando
subito colligebant'. q' loc' ocean' appellat'. & tra p'us ly' mosa.
arescens. apta g'minib' reddebat'. Postq' aū media spacia i'nt'
celū & tra uacua apparuer'. & ignis. & aer. q' p'ri' sub aq's p'ssa
i' terris latuer'. cōgrua s' loca libe occupauer'. Et ignis quidē
altiora. aer uero i' inferiora mundi natalit' repleuer'.
& tē luce nuper cōtata clar' euncta illustrari meruer'.
Sciendū aū qd' om's fontes t' flumina de oceano & i'ne
undē etiā refluent. A maritudine u' natalē i'nt'ra deponunt'.
p' q' occultis meatib' currūt. Similit' etiā aq' attractu spirami
nis uentoy i' nubes tollit'. & itū ad tra p' pluuia deponitur.

flumina autē que hodie regiones dirimunt. maxima ex parte
 idiluvio erupunt. Querit eū flumina oā mare intrent. cur
 mare n̄ redundet. S; t̄dit qd sol natali attractu totū indie ebi-
 bat. qd̄ tota nocte deduleib' aq̄s mari īfluat. itūq; p̄ pluuias
 ad t̄ras descendat. **E**t uocauit d̄s arida t̄ra. ēgyptionesq; aq̄y
 appellaū maria. Hoc ē sic appellari fē. sic iā dictū ē. Et uidit
 d̄s qd̄ eēt bonū. Hoc ē m̄ta rationalis creat̄e indidit. q̄ bona s̄
 cuncta q̄ d̄s edidit. Et ait. Germinet t̄ra herba uirentē. & lig-
 nū pomiferū. Mox ut aq̄ de t̄ris recessit. ēfesti t̄ra iussu di cunc-
 tas species h̄bay & arboꝝ. ī sup & fruct' eay iā maturos p̄tulit.
 Notandū autē qd̄ hoc uerno t̄pore ētaq̄t. & idō eodē tempore
 hoc idē ann' obseruare ēsueuit. **D**ix̄ autē d̄s. fiant lumina
 ria in firmamento celi. hoc ē infra firmamentū celi. Sol q̄ppe in
 medio mundo locat'. luna autē in hoc aere ēstituta. planete q̄q;
 suis circulis affixa tradunt' s̄ida solūm firmamento imp̄ssa ferun-
 tur. Notandū autē qd̄ cuncta t̄nis & t̄nis dieb; ī creatioē absol-
 uunt' q̄ uidel' oā p̄t̄nitate p̄ficiunt'. Trib' enī dieb; elem̄ta' &
 t̄b; que infra ea s̄ p̄fecta. In p̄ncipio nāq; celi & t̄ra. ad materiā
 ex nihilo creant'. ignis & aer in t̄ra aq̄s opiebant'. Dein p̄ma die
 lux & igne serenat'. s̄da celi ex aq̄ instar christalli solidat'. t̄ra
 fundat'. & aq̄ ab ea se ḡgat. ipsaq; t̄ra florib' & nemorib' ēde-
 corat'. quarta celi & superior aer sole luna. stellis. ex igne p̄ducti
 illustrat'. quinta aer inferior auib'. aq̄ piscib' fecundat'. sexta
 t̄ra animalib' ex ipsa p̄creatis onustat'. Primi autē tres dies qui
 ante solis exortū transier'. ēq̄ noctiali lege. i. eqli diei. ac noc-
 tis spacio p̄terier'. S; & q̄rt' q̄ lapas solis & lune p̄tulit. ēq̄ noc-
 tio īsignis fuit. Querit qd̄ de luce nup̄ creata actū sit. p̄ quā
 iubar solis effulsit. ferit qd̄ sic raritas aquay in spissitudine
 oceanī pri' redacta ē. ita tenuitas lucis in corporentiā solis

sit cōpacta. & in globos lune ac stellay sit densata. cūq; clara glā
his p̄claris gemmis sit ampli⁹ adornata. **E**t s̄c̄ duo lumina
ria magna. mai⁹ ut p̄c̄t diei. & min⁹ ut p̄c̄t nocti. Magna lu
minaria idō dicunt⁹ q̄ magna nob̄ uident⁹. Ceterū luna minima
stellay. septentrionales aū stelle maiores sole s̄buntur. Querit⁹
qd̄ nā obscuri in corpore lune c̄spiciat⁹. S; d̄r lune glob⁹ exig
ne & aqua c̄e format⁹ q̄ si tot⁹ c̄t igne. t̄ra ei⁹ uicinitate torreret⁹
exusta. n̄e aū ei⁹ calor aq̄ elem̄to temp̄et. & inde obscurū illud
inea uideat⁹. Hincq; sit ut luna p̄pria luce careat n̄ a sole il
lustrata resplendeat. & ab ea etiā ros noct̄n⁹ p̄fluat. & luceant
sup̄ t̄rā. Aliq̄ndo q̄d̄e sup̄ t̄rā lucent. aliq̄ndo oppositis nubi
b; n̄ lucent. s̄mp̄ aū illa loca splendore replent q̄ fixa manent.

Ut sint īsigna & tempa. Insigna s̄ q̄ pascha nob̄ certo t̄pore
celebrandū. aliq̄ndo q̄q; tempestate t̄ & serenitate. aliq̄ndo
etiā aliq̄d fut̄i ostendunt. Insigna s̄ quoq; nauigantib⁹ & in
harenosis regionib⁹ iter agentib⁹. Int̄pora v̄ s̄ q̄ eq̄noctia &
solstitia certa dim̄sione ueris. estatis. autūni. & hiemis. p̄ferunt.
In dies s̄ q̄ n̄e longiores n̄e breuiore⁹ suo ortu t̄ occasu efficiunt.
In annos s̄ quia luna suū annū. i. cōmunē trecentis q̄nq̄ginta
iū. dieb⁹ pagit. sol ū trecentis sexaginta dieb⁹ quinq; suū annū
p̄currit. stella martis duob⁹ annis. iouis xii. sat̄m̄ t̄ginta. suū
cursū annis p̄fic̄. **D**ix̄q; d̄s. P̄ducant aq̄ reptalia & uolatilia.
Hic script̄a ap̄it. cur̄ sp̄c̄ d̄i aq̄s fouerit. q̄a nimirū p̄mū de hoc
elem̄to uoluit animantia p̄ducc̄. & cuncta hui⁹ admixtione
fecundare. Gen̄a ḡ p̄iseiū & reptaliū in aq̄s natare p̄misit. uo
luerū ū in aere uolare iussit. aenis & enī nat̄a nich̄ aliud quā
aqua c̄e fert̄. & h̄c̄e cunctis animantib⁹ uitale flatū dare p̄hibe
tur. atq; iccirco t̄pestates in aere ut ī mari peritari t̄dit. aq̄ q̄ppe
in nubes c̄densat⁹. & t̄ū uentis in pluuia dissipat⁹. Crispos q̄q;

nubiū collisione tonitrua cērepant. & ex ignis excussione fulgura coruscant. Ex pedis aū uenti perantur. ipsorūq; uim ymb in gndinē format. ex frigoris ū in elemētia pluuia inni uē commutat. Hec aū tbulentia iāere tantū uersat. cētum spatia int̄ cēlū & aerē ppetua luce & t̄nq̄litate plena edent. Aer q̄q; iste nocte tantū obscurat. que ab ūbra t̄re generatur. superior ū ether iugi die letat. Qd̄ aū in nocte uident stelle cadē. stelle n̄ s̄. s̄ igniculi ab ethere flatu uentorū in aera tēti. **D**ix̄q; d̄s. P̄ducat t̄ra iumta & reptilia. & bestias t̄re. Nota qd̄ decaq̄s duo gen̄a pducunt. scil̄ natantia & uolantia. de t̄ra aū t̄a format. uidel̄ ḡdientia. reptantia serpētia. Igit̄ om̄ib̄ creatis ad usū hominis necessariis. ipse etiā de t̄ra pducit. q̄ cētis om̄ib̄ ut d̄ns p̄ficiat. Qui etiā ad imaginē & similitudinē di eāt̄ memorat̄ ut celeste animal intelligat̄. d̄uratione & it̄lectu a cētis animatib̄ seq̄st̄ur. Et q̄ ei d̄s q̄ndoq; ea unū disposuit ei participiū cū om̄i catura t̄buit. scil̄ discernē eū anglis. sentire eū animantib̄. crescē & cū herbis & arborib̄. eē cū lapidib̄. Corpus ei de iiii. elementis cōpēgit. animā scientia repleuit. & om̄i corporali cātē p̄fecit. Tradit̄ etiā qd̄ q̄si. xxx. annorū fuerit. quando creat̄ sit. atq; sapientia salomonis. samsonis fortitudinē. absalonis pulchritudinē habuerit. **Q**uart̄q; d̄s. Ecce uob̄ dedi potestātē sup̄ uniuersa. Ante peccatū h̄o om̄ia subiecta habuit. p̄ peccatū ū ipse om̄ib̄ subiacuit. Ante reatū hominis t̄ra nil noxiū. nullā uenenatā. nullā arborē sterile p̄tulit. q̄ p̄modū i penā hominis uenenū h̄bis intulit. fruct̄ arborib̄ abstulit. Aues ū n̄ raptu alitum unuebant. nec fere bestiolas ad eū lacrabant. s̄ om̄ia cōmunē de herbis t̄re. alim̄ta sumebant. Vn̄ seq̄t̄. Et est̄ tā uob̄ q̄ illis in escā. Postea ū n̄ solū aues auib̄. t̄ fere bestia s̄. insidias

ponunt. Et etiā ipsi homini domestica animalia uiolenti rapi
unt. **E**t uidit d's cuncta q' fec' & erant ualde bona. Cuncta
q' fec' d's p'se cōsidata s' bona singula. iuniūitate aū numerata
s' ualde bona. q' licet unū alī cōtrariū uideat' unūq'q' tam
necessariū cōpbat'. Hinc querit' eū diabol' int' bonas di' cōtas
sit cōt' q'lit' dicat' bon'. eū uult' q' diei potē sit mal'. Similit' q'rit'
S de serpentib' talis animantib' que s' nociua. & idō pu
tant' eē mala. S; sciendū ē q'd diabol' adō q'de bon' sit
cōt' a se ipso aū in malū commutat'. q' tam aliquom' d'r
bon'. q' indi re publica cōpbat' necessari'. dū adūsarios di' ite
punit. uelut tortor crudelissim'. Serpentes ū cetera animalia
his similia i hoc cōpbarit' bona. q'd ita ab hōib' exigunt suppli
cia. & addiūsas medicinas s' utilia. **E**t requē d's die septimo.
& scificauit illū. Septimū diē d's pat' antiq' p'plo celebrandū
i'stituit. octauū ū q' & p'm' ē d's fili' nouo p'plo obseruabile fec'.
Vterq; aū maximo sac'mto quid' existit. Sic enī septimo die
d's opa hui' mundi cōsumasse sc'bit'. ita hic mund' p' septē milia
annoy extendi d'r. Et sic septima die d's ab ope suo requiuisse
legit'. ita iustoy corpa i sepulchris anime ū illoy i gaudio p' la
borē req'escē cōduntur. & diē etiā septimū dies iudicii designat'.
in qua omē op' eccl'e cōsummabit'. eiq; req'esc' cōna recōpensabit'.
& diē ū d'ni eū que & p'ma & octaua notat'. cōntas p'figurāt'.
quando finito labore p' septē milia annoy octauū sc'lm i cho
atur. in q' una dies melior sup' milia spat'. que p' solū filiū omī
b' ereditib' dat'. Ergo p' requiē septimi diei req'esc' animay i sep
tē donis sp'e sc'i inuit'. p' req'ē octauū diei req'esc' cōna in octo bea
titudinib' exp'mit'. **DE SEX DIEB' & ETATIB' MUNDI.**
S EX QVOQ; DIES PRIMI DESIGNANT SEX ETATES
mundi. **P**rima die luxcāt'. & p'ma etate hō i para

dy-so ad pfruenta ctnā lucē collocat. Hec dies vespa clauditur
 qndo humanū gen' indiluvio mergit. **S**eda die firmanitū
 int' aq's solidat' & seda etate humanū gen' in archa abundis
 c'servat'. Hec dies vespa finit' dū pentapolis cū omib' incolis
 suis incendio c'sumit'. **T**ercia die trā ab aquis separat' & tēta
 etate fidelis ppl's ab infidelib' seggat' dū abrahā & sua postitas
 circūcisione deinde filii isrl' lege agentib' sequestrant'. Hec
 dies vespa t'minat' dū idē ppl's agentib' undiq; vastatur.

Quarta dies sole & luna illustrat' & q'rtā etas regno dauid &
 tēplo salem ornis decorat'. Hec dies vespa celudit' dū destructo
 templo idē ppl's in baby-lonē captivus ducit'. **Q**uinta die
 auct' de aq's pducunt' pisces inibi relinquunt' & q'nta etate
 multa de captivitate relaxant' plurimi in ea retentant'. Hec

dies pvespā desit' dū iudā gentali regi subdi pmeruit.
Sexta die hō demunda trā format' & sexta etate x' de uigi
 ne generat'. Ea etiā die d's animalia fecē & sexta etate fideles
 animalia sua ad pascua vite uocauit q' pastu corporis sui refecē.
 Hec dies pvespā cōplebit' cū hic mund' igne extremo delebit'.

Septima die req'cuit d's ab oib' opib' & septima etate req'escet
 in seīs omib' p sex dierū opib' cū d's erit omnia in omib'; Hec dies
 vespa nō t'minat' q' illa req'et nullo sine coangustatur.

TRACTAT' B. AVGVSTI DE VI. DIEB' SCL'I.

QUID VERO BEAT' AVGVSTIN' SENTIAT DE HIS SEX
 dieb' quā breuissime studiosis dicem'. Suas aū sen
 tentias nro stilo pmutam' q' lectori fastidium

Itollam'. Si enī ipsi ūba posuero. nec p'agina capit p'lixitatē
 disputantis. nec infirm' intellect' gūitatē argumētantis.
 nō pncipio c'avit d's celū & trā. Hoc ē in filio suo scil' in sapi
 entia sua d's pat' c'avit omnia simul sp'italia & corpalia. sic

septū ē. Qui manet iētū. cauit omīa iñsimul. Omīa p̄ ipsū fae
ta s̄. & sine ipso factū ē nich. qđ factū ē in ipso uita erat. Hoc ē
dicē. Omīe qđ p̄ modū factū ē materialit̄ ac formabilit̄. semp in
uōbo dī fuit causalit̄ ac p̄destinalit̄. Vñ scriptū ē. Qui fecit que
fuita s̄. Celi aū ac̄re nomine uniuersalit̄ oīs creatā cōphendi
t̄. Non aū estimandū aliqd̄ iñsensibile añ anglos creatū adō.
Omīe enī sensibile digni iñsensibili p̄dicat̄. Anglica itaq; na
tā q̄ ē intellectualis in p̄mis cedit̄ ubi d̄s in p̄ncipio celum
ēasse legit̄. sic de p̄mo anglo scribit̄. Ipse ē p̄ncipiū uiaj di.
Que iecirco celū appellat̄ qz d̄s iēa habitat. & diuina seeta
iēa celant̄ & hec celū celi dī. **T**erra aū erat inanis & uacua. Hoc
ē corpalis cātā adhuc iñformata. s̄ iñ uōbo dī causalit̄ posita.

Et erant tenebre sup faciē abyssi. Hoc ē cuncta ab aq̄s cānda.
n̄ erant adhuc p̄ formas disēta. **E**t sp̄c d̄ni ferebat̄ sup
aq̄s. Hoc ē sp̄c d̄ni cuncta iñformas disēuit. qđ de aq̄s t̄ paq̄v
cōmixtionē fieri disposuit. Sciendū v̄ qđ d̄s n̄ p̄ri mat̄iā de
inde formas fecit. s̄ simul oā formata ptulit. sic cant̄ eū uoce
simul p̄cedit. Porro qđ hoc t̄ hoc illa t̄ illa die fecisse legit̄. hoc
nr̄o more dī. aq̄b̄ minime intelligit̄. qđ oā simul fecisse s̄bit̄.
Nullū aū hominū scire posse puto. q̄ntū int̄ cationē angloz
& hui mundi fluxerit. n̄ eui d̄s reuelauerit. p̄sertū cū adhuc
tēp̄ n̄ fuerit. s̄ cū isto mundo cepit. Et nich aliud tēp̄ sit. n̄
diei ac noctis. t̄ anni. ut puta ueris. estatis. autumnī. h̄yem̄.
uicissitudo. t̄ de p̄terito rerū iñsens. de p̄senti iñ futūm. trans
mutatio. Omīa enī qđ d̄s cauit. iñ eētū p̄manere c̄dunt̄. licet
alia iñ alia p̄mutent̄. Et cū hic mund̄ uix ante sex milia an
noz format̄ sit. frivolu uidet̄. qđ anglica natā cū eo cē cepit.
Igit̄ angli diu ante h̄c corporeū mundū iñ beata & eētā uita
fuisse t̄dunt̄. uñ & iñ cationē hui d̄ni magna uoce laudasse s̄bit̄.

127.

Ad iob nāq; dñs diē catorū. Cū ponerē fundamēta tēre & cardines
orbis. laudauerūt me astra matutina. & iubilauerūt oī filii dī. **E**t
dixit dñs. fiat lux. Et appellauit lucē diē. Querit̄ utrū dñs aliq̄ sp̄ita
lē corpore lucē fecerit. cui uisione angli fruērent̄. l̄ aliquā
diē formauerit. cui p̄sentia delectarent̄. S; hoc ab intellectu ex
cludit̄. cū intelligibile melī insensibili cūincit̄. Ergo ipse dñs
lux intelligit̄. q̄ lux uera sebit̄. de cui uisione ita anglica nat̄a
illuminat̄. ut hic corporeus dies a sole illustrat̄. Dñs itaq; dixit
dñs. fiat lux. Hoc ē p̄bū suū dñs lucē sue sapientie anglicae
nat̄e infudit. & de adhuc om̄ib; cādis scientiā dedit. **E**t fac
ta ē lux. Vera q̄ppe lux & et̄na dī sapientia lucida sapientiā
seil̄ rationale intellectū edidit. quē anglicis sp̄itib; ididit. q̄
catorē acat̄a discernere possint. sic septū ē. Prior omniū cāta
ē sapientia. Dñs itaq; fiat lux dixit. cū anglos lucē sapientie
illustrauit. Ipsa ē enī candor lucis et̄ne. facta ē aū lux. cū cog
nouerūt dñm om̄ia insapientia iā fecisse. q̄ adhuc fut̄a erant. i q̄
om̄s causas & rationes rerū iā cōspiciēbant. **E**t uidit dñs qd̄
ēt bonū. seil̄ qd̄ catorē acat̄a discernēbant. & caturā despiciē
tes catorē laudantes diligebant. **E**t diuisit lucē a teneb;.
Hoc ē formatā & intelligibile creat̄a ab informata discuit̄.
dū et̄ adhuc cādis scientiā dedit. **A**ppellauitq; lucē diē.
& tenebras noctē. Hic querit̄ utrū ante hē mundū dies l̄ nox
fuerint. q̄ hoc uocabulo appellata sint. & q̄s p̄uices successerūt.
S; cū ante hē sensite mundū tēp̄ n̄ fuisse cōp̄bet̄. diē aū & noc
tē tēp̄ cē n̄ dubitet̄. n̄ hic tēporalis; et̄n̄ dies intelligi necessa
rio monet̄. Anglica q̄ppe nat̄a ē et̄na dies q̄ fecit̄ dñs. in qua nos
letabim̄ & exultabim̄. q̄ndo p̄ resurrectionē eq̄les anglis erim̄.
& dñm facie ad facie sicuti ē uidebim̄. lucē itaq; dñs diē appel
lauit. dū ipse uera lux habitans lucē iaccessibile. & sepiet̄na

dies anglos luce sapientie splendentes. claritate sua ceteri sol
ut hic corporeus sol hunc diem illustravit. Tenebras quoque
noctem appellavit quia corporea creatura adhuc in formi materia
latente maxima distantia a spiritali separavit. Omnis namque
corporea creatura si spiritali comparatur iure tenebre appellatur.
Factumque est vespere & mane dies unus. Notandum quod non primum dies si unus
dicitur quia anglica natura quod dies vocatur sic ab eterna die deo inchoatur quod
nullo fine terminatur. Et haec est illa una dies melior iustis die
super milia quia perfecto particula anglice vite melior comparatur
quam multa milia annorum quod hic in afflictione pagunt. Queritur enim
corporea lux necesse in celo dicatur cuiusmodi splendor anglis
luce datur & utrum illa pars obscura sit & angli in tenebris late
arbitrari sint. Sed sciendum est quod innumerabilia anglorum milia
sunt quod singuli hinc sole septuaginta sua claritate vineunt & ineffabile
splendore ab eterno sole recipiunt. Haec civitas illa non eget sole
neque luna sed deus omnipotens lumen eius est cuius pulchritudinem sol & luna
mirantur & in quibus angli desiderare prospicere predicant. Si autem hic mun
dus tot solibus illuminaretur quot diebus anni voluit quod gloria putas
perornaretur et reuera si ita esset tota illa lux illi superne luci colla
ta tenebre essent. Ergo nulla alia lux est dies ibi datur quam clari
tas dei & splendor anglorum atque sanctorum quod ineffabiliter vineunt omnem
fulgorem visibiliu. Queritur etiam quod sit regnum celorum et quod primum
ibi tribuantur spiritibus beatorum. Si ibi amena loca aut splendida
magna estimanda sint vel vestes preciosae aut variae deliciae ibi
putande sint. Sed cum regnum celorum non aliud quam pax & gaudium
legatur nulla locorum vel edificiorum amenitas aut preciosissimarum
rerum corporaliu vel incorpaliu pulchritudo esse comparatur sed sola visio
omnipotentis dei declarat in cuius contemplatione beati eterna pax & ple
no gaudio & omni habundantia omnium bonorum perpetualiter

pfruunt & pfruendo semp̄ isatiabiliter sine fine satiabunt. Unde
 & uespe & mane hic nominat̄. Nox aut̄ in his sex diebus; n̄ memorat̄.
 Quasi enim in uesp̄a se illa eterna dies inclinat. eū anglica natura cetera
 p̄ se cōsidat. Quasi uero in mane exurgit. eū in laude ceteris p̄ mirabili
 ceteritate erupit. Quasi aut̄ dies clarescit. eū hanc in uerbo dei p̄ ipsa
 ueritate eternaliter subsistere cōspicit. Nox uero n̄ in se serit. quia illorum sci
 entia nulla ignorantia obtegit. **S**acra scripta se cōformat
 hominum intellectibus ut mat̄ infantium moribus. aut ueluti cera
 diuisis sigillorum impressionibus. Mat̄ino namque incessu eū tardis ambu
 lat. eū capacibus ad alta uolat. altitudine superbos irridet. p̄ fun
 ditate attentos terret. ueritate magnos p̄asert. affabilitate par
 uulos nutrit. Hec igitur una die d̄m̄ cuncta in simul cōasse sapienti
 bus narrat. hec tardioribus sex diebus d̄m̄ opa sua expleuisse
 commemorat. Ac capacibus quippe uix intelligit. quod deus una
 die immo uno ietu oculi omnia in simul cōasse legit. at tardioribus aut̄
 facile capit. ut pomum fractum a paruulis mandit. quod sex diebus
 omnis facta absoluta tradit. Ergo per unam diem in qua cuncta cetera in
 dieat. lucida anglice substantie naturam in sinuat. quae ceterum sol
 itate suo splendore irradiat. In qua die ipse cuncta cōdidit. dum
 anglis in uerbo suo cuncta adhuc ceteranda p̄ noscere tribuit. Per sex
 aut̄ dies quibus d̄m̄ opa sua p̄fecisse diem p̄fectionem tantum factum di
 inuit. quam p̄senarium numerum cōp̄mit. Qui in numeris idem p̄fec
 tissim̄ memorat. eo quod suis partibus p̄ omnia cōpleat. In unitate
 quippe & binarium & ternarium soluit. & ab isdem in integrum restituit.
 Unum enim & duo & tria sex faciunt. Quam regulam p̄tissim̄ philo
 sophorum plato n̄ ignorauit. quod ob p̄fectionem eadem numeri librum suum
 sic unum. duo. tres. inchoauit. Per unitatem itaque ipse fons & p̄nci
 piū omnium rerum deus intelligit. quare solus unum esse dicit. de quo binarium nas
 citur. dum sp̄alis cetera ab eo p̄ducit. A quo item ternarium gignit. dum cor

portus mund' edit. Qui numer' replicat' du' omnia ex pat' p' filiu'
in spū scō sub sistē itelligibili natē manifestat. Senari' g' num'
cōsumat' du' t'plex factā scil' spālis. sensibilis. i' sensibilis. at' pluri
factore pat' uidel' & filio & spū scō cōtinert cōsidat. Vñ & septima
die d's ab opib' suis req'cuisse des'cbit' q' p' p'fectionē d's ac'atura
sua i' se req'escē. & ipsā in eo solūm req'ē habē cognoscitur.

Dix' quoq; d's. fiat firmamētū i' medio aquar'. & diuidat' aq's ab
aq's. Et factū ē ita. Et fec' d's firmamētū. & uocau' illud celi. Qd'
totū sic itelligit'. Dix' d's fiat firmamētū. i. i' u'bo suo cōtinert
cōstituit fiendū. Et factū ē ita. scil' i' cognitiōē anglica. quidē
cōspiciebant iā i' u'bo d'i sub sistē. qd' adhuc futurū erat in re.
Et fec' d's firmamētū. p' ea uidel' in ea forma q' hodie cōnit'. Et
uocau' illud celi. i. ab hominib' sic appellari docuit.

Et factū ē uespe. cum anglica societas q' dies t' lux appel
lat'. caturā firmamēti i' p'pa natura cōsidauit. & factū ē mane.
cū catorē inde laudauit. Et sic fact' ē dies sed's. cū ab cōno die
dō luce sapientie anglica illustrant' spē. Qui ab eo dies t' lux
de nominant'. & adhuc eis cōdenda p' ipsū reuelant'. **D**ix'
ū d's. Cong'gent' aq' q' sub celo s' i' locū unū. & appareat arida.
factūq; ē ita. Cong'gataq; ē aq' in locū unū. & uocau' d's arida
t'ra. Hoc eodē mō ut sup' itelligit'. Dix' d's cōg'gent' aq'. i. i' u'bo
suo ab cōno eas cōg'gandas p'fixit. factū ē ita. scil' anglica
natā ita fiendū in u'bo d'i cognouit. Et cōg'gata ē aq' & apparu
it arida. p' ea uidel' in ea forma qua nō utraq; caturā p' ducit
g'mina. t' animalia. Et factū ē uespe. cū caturā aq' t're p' se ab
anglis q' dies nuncupant' cōsidat'. & factū ē mane cū cator
inde laudat'. Fitq; dies t'ri. cū ipsa itelligibilis natā atnita
te illustrat'. & ei singla cōdenda p'monstrant'. Sicq; de ceteris
dieb; sentiendū. Notandū aū qd' septimo diei mane & nō

159.
vespe ascribitur & in hac die dñs requieuisse dicitur quia nimirum omnis
creatura mane per exordium ab eterno die deo habuit sed nullum vespe
alicui finis habuit & per septiformem spiritum in factore suo eterna-
liter requiescit. Scilicet scriptura dominum omnia in simul esse affirmat
& ecce cum sex diebus opera sua enumerasse denunciat. Omnia enim
simul esse in veritate accipitur. Sex autem dierum distributio nihil
aliud intelligitur quam quedam discretio & quaedam ordo rerum creaturarum
cum quoque creatura ab alio creatore in intellectu angelice rati-
onis discernitur. Unde & vespe & mane inter scribitur vespe enim creatura
in sui natura ab angelis respicitur mane enim creator inde laudibus
extollitur. Dies autem idcirco nominantur enim ab ipsis cuncta iuvbo dei
contemplantur. Primo itaque in ordine lux ponitur quod dies etiam nun-
cupatur & angelica substantia declarat quod a luce eterne sapien-
tie illustratur. Secundo firmamentum locatur a quo hic corpore mundus
inchoatur. Tercio species maris & terre in qua non realiter sed potenti-
aliter herbarum & lignorum natura formatur. Quarto sol & luna cum
sideribus in igneo elemento potentialiter quod de locantur. Quinto de
humido aere volatilia de aqua natantia iterum potentialiter
educuntur. Sexto de terra animalia cum homine profertur nihilominus
potentialiter. Qui ordo quia ab angelica natura quod dies dicitur iuvbo dei
presertim numerum discernitur recte idem dies series repetitur scribitur
quod eundem septimum dominus benedixit & ideo requiescit quia angelicam
naturam dominus septiformi spiritu replens sanctificat atque cum ipse requiescere
prestat. Hec cuncta sic intelligenda manifestat sequens scriptura
Hic est inquit liber generationis celi & terre in die quando fecit deus celum &
terram & omnem virgultum aquarum quod omnia in terra. Hoc utique de illa
una & eterna die dicitur in qua omnia in simul deus esse scribitur. Ergo sic homo
ad similitudinem dei editur ita etiam isti temporales dies ad simi-
litudinem illorum sex & septem iuvbo dei eternaliter manentium

creati edunt & omnia etiam in hoc mundo formata ad similitu-
dinem formarum. in deo existunt. ubi etiam non absque deo dicuntur. **A**b
hinc iam series corporee creature textit ubi non serpens de terra
totam terram irrigasse & deus hominem formasse & paradysum plan-
tasse asserit & animalia ligna de terra produxisse legitur. Qua
autem die eadem de ordine utrumne una die & pluribus euneta
in species formauerit ignorat. si primum facta mundi machina
cum luminariis deinde in primis hominem in hoc mundo ut pu-
ta dominum mundi & eius habitatioem scilicet paradysum fecisse de-
inde ad eius subiectionem animalia. uoluerum. piscium. & besti-
arum. & eorum uictum uidelicet herbas & arbores produxisse putatur.
Que euneta mox etiam ad hominem ducta leguntur. pro que etiam
mulier formata & euneta eis subiecta referuntur. Utrum uero ho-
mo in paradysum manserit dubitatur. licet multo tempore
inibi habitasse a pluribus astruat. legitur in illis sex etiam diebus
deus euneta causaliter creauit. & ab omni opere in septimo requieuit.

In istis autem temporalibus omnia temporalia & corporalia realiter per spe-
cies & formas facta legem crescendi permanendi alia ex se gignen-
di dedit. Et hec euneta filii cum patre usque modo operantur pro que
adhuc omnis corporea creatura in meliorem statum transformatur.

INGRESSA EST SAPIENTIA DEI DE NATIVITATE DOMINI.

octauo kalendas aprilis in utero uirginis MARIE. Anno ab
origine mundi quatuor millesimo centesimo octogesimo
quarto. Octauo magni paschalis cycli quingentesimo. tertio
decimo. Octauo anni augusti quodragesimo secundo. cycli solaris
octauo. Cycli decennouenalis octauo decimo. Cycli luna-
ris quinto decimo. in dictione secunda. eurrentibus quibus epac-
tis septem. feria sexta. luna decima. Anno etiam etatis eiusde-
m uirginis duodecimo. In quo uero corpore suo primum nouem menses & sex

dies .i. p quadragies series senos hoc e p ducentos septuagin
ta sex dies edii. aut hoc en amp computat ab octauo ka
lendas aplis qm cecept e usq: ad octaua kal ianuari qndo nat
fuit xpc. Nat e igit septima kal ianuari. Indictione teta
Dnica nocte t feria teta. aqua natiuitate die octaua ceueidit
& die qdragesimo in templo p sentat. In q templo duodenis ad
lescens sapienter interrogans inuenit. Anno uigesimo octauo
& teta decima die tcesimi anni a iohne baptalatur. & tcesimo
tuo & dimidio octaua kalendas aplis qua die cecept fuerit
a iudeis cophendit. quoz iudeoz lingua pmu hora teta
crueifigit. & hora sexta pmilites in cruce sustollit. In q cruce
ptus horas .i. sexta septima & octaua fuit. atq: hora nona ce
pirauit. aqua hora usq: ad diluculu resurreta ois s qdraginta
hore ipsa qde hora nona enumerata. His em horis corruis x
exanime iacuit. qd positu e in sepulchro uespe in qdraginta
sex horas requieuit. Resurgens au diluculo pma facta p
qdraginta dies in tris euerfat e ubi uoluit. quom solus
Quadragesima u die uidentib; aplis suis celos in qru e at
in dexta sua patris resedit. Un die ab ascensione sua decima
spm scm sup apls misit. Qua die fact e homo p. Eade die
cecept e ho sedis. Sexta em die & homo uer fact e in paradiso
& homo nouus cecept e in uito uirginis. Et qua hora teta ho
inuasit pomu humanu gen in tempturus. eade hora tolera
uit cruce & mortis amaritudin e celestis homo. unuersum
mundum redempturus. Ergo ut uidet eade die & homo obe
diens cum latrone in paradysum reuertitur. & homo in
obediens cu muliere sue damnationis exilium intrare
c o n p e l l i t u r. Completo lib sic laus & gla r.

Iste liber est Monasterij Benedicte per vico;

I Dne

BIBLIOTHECA
MAGIA
MONACENSIS

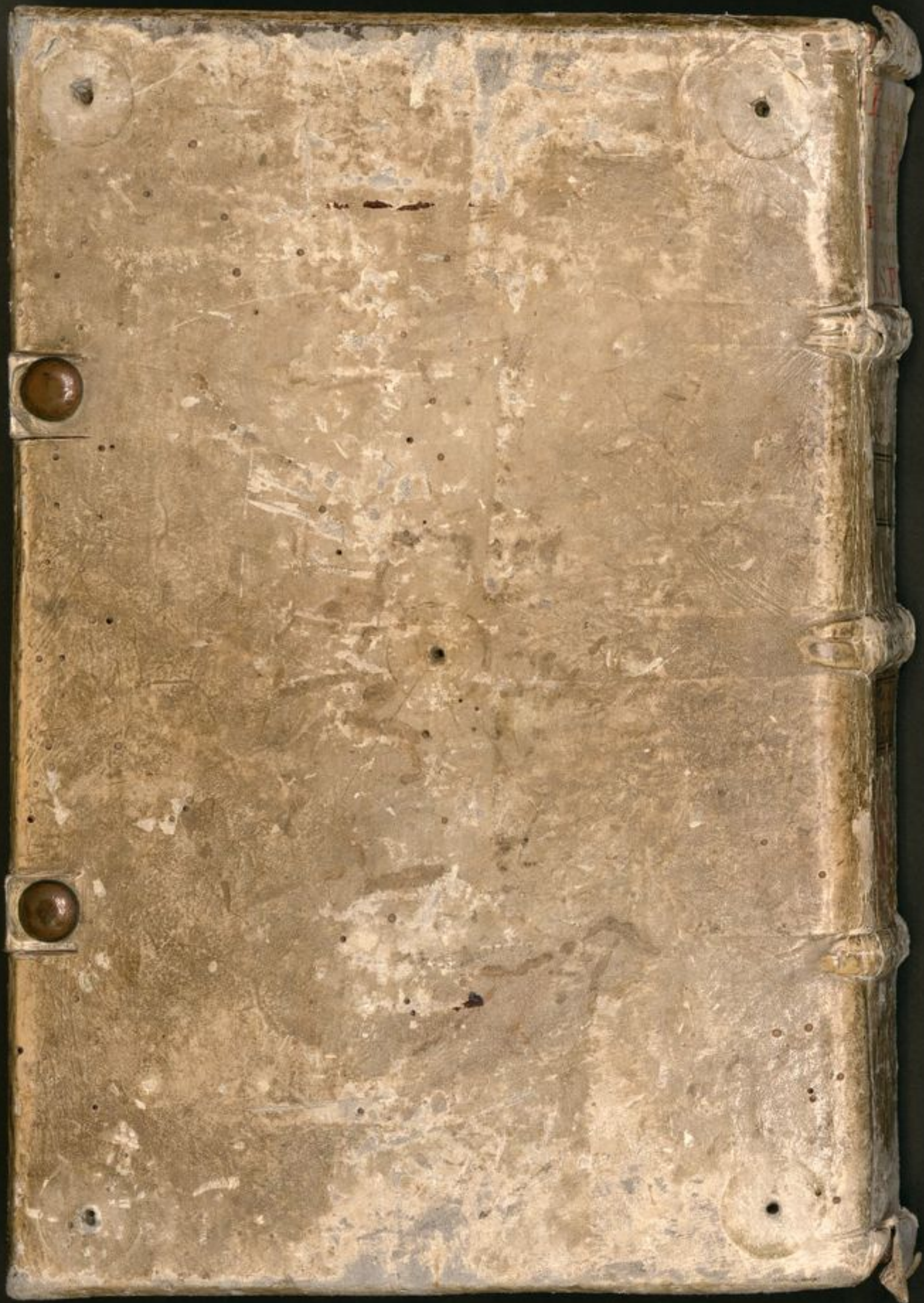

N. 3301

Nr. 2980 Ausgang: OKT. 1965
I. Schäden: 30 31 32
II. Behandlung: 32 39
III. Besonderheiten:

50

Honorii
Augustini
Cant. E
sigillū B.
Eiusdem
de mere
M.S.P

Ben.
50
(70)

Cod. lat.
4550

50

